

RITUALI
LABACENSE

Ad Usum Romanum accommodatum,
AUTHORITATE, ET JUSSU

Celsissimi, & Reverendissimi Principis,
AC

DOMINI, DOMINI

FERDINANDI
EPISCOPI LABACENSIS,

Sac. Rom. Imp. Principis, & Comitis à
Küenburg, &c. &c.

LABACI, Typis Joannis Georgij Mayr, Inclytæ Provinciæ
Carniolæ Typogr. M. DCC. VI.

FERDINANDUS
DEI, & Apostolicæ Sedis gratiâ Episcopus
Labacensis, Sac. Rom. Imp. Princeps,
& Comes à Kuenburg, &c. &c.

*Universo Dioeceseos nostræ clero salutem
in Domino sempiternam.*

Um nos denato sæculo ultra
mille septimo Episcopali Sedi Laba-
censi nasceremur, collabentem vetu-
state Cathedralem Ecclesiam Matrem
vestram, Sponsam nostram dilectam
comperimus solo æquatam nec sine dolore in primo
intuitu, qui tamen gaudio multo paulò post exsur-
gente nova mole compensatus fuit, felici adeo his
summè arduis temporibus piæ hujus fabricæ progres-
su luculenter edoctis nobis, oneris potiore partem
in se suscepisse cœlum, & eum, qui totus est ocu-
lus, prospexisse omnibus. Ut autem formosam
hanc sponsam nostram in primo ad eandem re-
gressu pleniori amplexaremur gaudio, vósque, unà
nobiscum eidem condecanti uniformitate serviatis, id
imprimis in votis gessimus, ut reformato ædificio
materiali, & pro possibili ornato de ijs etiam vobis
prospiceremus, quibus uniformitate cultûs, rituum,
&

& cœremoniârum sacrarum in subiectis nobis Ecclesijs stabilitâ, extirpatisque, abusibus, qui lapsu temporis in nonnullis functionibus sacris defectu proprij Ritualis irreperant, ritus iidem, sanctæ Romanæ Ecclesiæ omnium Magistræ conformes ab omnibus, & singulis Diœceles nostræ curatis adhiberentur, sicque corpori morali Ecclesiæ nobis concreditæ congrua in observantia Sacrorum Rituum harmonia, quâ nihil commendabilius, induceretur. Quare præsens Rituale, seu formulam agendorum in Sacramentorum administratione, aliisque publicis Sacris functionibus in amplius Ecclesiæ nostræ decus ad normam Romani Ministris nostris Germanico, & Slavonico idioma Sacramenta ministrantibus studiosè accommodatum typis evulgari iussimus, vobisque Diœceles nostræ curatis primo accessu Matricem vestram, Sponsam nostram venerantibus porrigimus paternè hortantes, ac seriò mandantes ut curæ nostræ vestram jungatis, & posthæ intermissis alijs Ritualibus in administratione Sacramentorum, cœterisque publicis Ecclesiæ functionibus unum, eundemque ritum in hoc nostro præscriptum interna simul, & externa puritate inviolatè observetis à supremo animarum Pastore æternam mercedem aliquando recepturi, Ex Officio nostro Episcopali Labaci die 1. Augusti Anno Domini M. DCCVI.

Index, & Ordo præcipuarum rerum, quæ in hoc Rituali libro continentur.

D Eijs, quæ in Sacramentorum administratione generaliter obseruanda sunt, fol. 1.	De Sacramento extremae unctiõnis, 97.
De Sacramento Baptismi ritè admi- nistrando. 4.	Septem Psalmi Penitentiales. 102.
Ordo Baptismi Parvulorum. 11.	Litania omnium SS. 112.
De Baptismo adultorum. 23.	De visitatione & cura infirmor. 126.
Ordo baptisimi adultorum. 25.	Modus iuvandi morientes. 140.
Ordo supplendi omissa super baptiza- tum. 49.	Ordo commendationis animæ. 142.
Ritus observandus, cum Episcopus baptizat, 52.	De Exequijs. 168.
Benedictio fontis baptisimi extra sab- batum Paschæ, & Pentecostes. 54.	Exequiarum Ordo, 171.
De Sacramento Confirmationis, 58.	Ritus servand. in funere solemni, 178.
& 60.	Officium Defunctorum, 184.
De Sacramento Penitentia. 62.	De exequijs absente corpore, & in die tertio, septimo, trigesimo, & anni- versario, 244.
Casus Summo Pontifici reservati. 66.	Ordo sepeliendi parvulos. 246.
Excoꝛmunicationes eidẽ reservata. 68.	De Sacramento Matrimonij, 249.
Excoꝛmunicat. Episcopis reservata. 70.	Nuptiarum benedictio, 264.
Casus in hac Diocesi Ordinario refer- vati, 74.	De benedictione mulieris post par- tum, 267. (269.
Absolutionis à peccatis formula. ibid.	De benedictionibus regule generales,
De absolutione ab Excoꝛmunicatio- ne in foro externo. 75.	Ordo ad faciendam aquam benedi- ctam, 270.
Ritus absolvendi excoꝛmunicatum jam mortuum. 78.	Benedictio sacerdotalium indumen- torum, 273.
De modo absolvendi à suspensione, vel interdicto & c. 79.	Benedictio mapparum, 274.
De SS. Eucharistia Sacramento. 82.	Benedictio corporalium, 275.
Ordo ministrandi S. coꝛmunionem. 84.	Benedictio tabernaculi, seu vasculi pro conservanda SS. Eucharist. 276
De coꝛmunione Paschali, 88.	Benedictio nova Crucis, ibid.
De coꝛmunione infirmorum, 89.	Benedictio Imaginũ Jesu Christi, & c. 278.
	Ritus benedicendi, & imponendi pri- mariũ lapidem pro adificanda Ecclesia, 279.
	Ritus

<i>Ritus benedicendi novam Ecclesiam,</i>	<i>...a. Auri, &c. in Epiphania Do-</i>
285. (<i>secratam,</i> 290.	<i>mini,</i> 368.
<i>Ritus reconciliandi Ecclesiam non con-</i>	<i>Bened. Domorum,</i> 369.
<i>Ritus benedicendi novum camete-</i>	<i>Bened. Domus novae,</i> <i>ibid.</i>
<i>rium,</i> 294.	<i>Bened. Thalami,</i> 370.
<i>Ordo reconciliandi cameterium vio-</i>	<i>Bened. Area, seu Horrei frumentarij,</i>
<i>latum Ecclesia non pollutâ. 296.</i>	<i>ibid.</i>
<i>De Processione in festo Purificationis.</i>	<i>Bened. stabuli,</i> 371.
299.	<i>Bened. cujuscunque potus,</i> <i>ibid.</i>
<i>De Processione in die Palmarum. 302.</i>	<i>Bened. Vini novi,</i> <i>ibid.</i>
<i>Ordo ponendi SS. Corpus in sepul-</i>	<i>Bened. novi putei, vel Fontis,</i> 372.
<i>chrum. 307.</i>	<i>Bened. novae navis,</i> <i>ibid.</i>
<i>Ordo recipiendi SS. Corpus in S. nocte</i>	<i>Bened. Piscinae,</i> 373.
<i>Paschatis, ibid. (Maj. 308.</i>	<i>Bened. Piscinae infectae, ibid. Bened.</i>
<i>Ordo servandus in processione Litan.</i>	<i>Agni Paschalis. 374. Bened. Ovorum,</i>
<i>De Processione in festo Corporis Chri-</i>	<i>ibid. Bened. Panis, ibid. Bened. com-</i>
<i>sti, 310. (323.</i>	<i>munis super fructus Agrorum &c.</i>
<i>De Processione ad petendam pluviam,</i>	<i>ibid. Bened. terra seminata, 375.</i>
<i>Processio ad postulandam serenitatem,</i>	<i>Bened. arborum fructiferarum, 376.</i>
325. (326.	<i>Bened. novorum fructuum, ibid.</i>
<i>Preces ad repellendam tempestatem,</i>	<i>Bened. contra noxias aves. &c. 377.</i>
<i>Preces dicenda tempore famis, 329.</i>	<i>Bened. Pabuli pro animalib. &c. 378.</i>
<i>Processio tempore mortalitatis & pe-</i>	<i>Bened. tempore pestis animalium, 380.</i>
<i>stis, 330. (belli, 331.</i>	<i>Bened. pulveris tormentarij, &c. ibid.</i>
<i>Preces dicenda in Litanijs tempore</i>	<i>Bened. vexilli bellici, 381.</i>
<i>Processio in quacunque tribulat. 336.</i>	<i>Bened. vexilli Ecclesiastici, 382.</i>
<i>Processio pro gratiarum actione, 337.</i>	<i>Bened. candel. in festo S. Blasij, ibid.</i>
<i>Processio intranslat. SS. Reliquiar. 341</i>	<i>Bened. Olei simplicis, 383.</i>
<i>Benedictio in Vigil. Nativitatis, 342.</i>	<i>Bened. Fornacis fusoriae &c. ibid.</i>
<i>Bened. in profesto Circumcisionis Do-</i>	<i>Bened. Verniculorum bombicum, 384.</i>
<i>mini, ibid.</i>	<i>Bened. communis Rerum quarum-</i>
<i>Bened. in Vigil. Epiphania, 343.</i>	<i>vis, ibid.</i>
<i>Bened. Salis, & aquae major in festo</i>	<i>De exorcizandis obsessis à Demo-</i>
<i>S. Stephani, ibid.</i>	<i>nio, 385.</i>
<i>Bened. equorum in eodem festo. 350.</i>	<i>Conjuraciones contra tempestatem,</i>
<i>Bened. Vini in festo S. Joannis Evang.</i>	401.
353.	<i>Formula scribendi in libris habendis</i>
<i>Bened. aquae in Vigil. Epiphania. 354</i>	<i>apud Parochos. 414.</i>

DE IIS QUÆ IN SACRAMEN- TORUM ADMINISTRATIONE GENERALITER SERVANDA SUNT.

VTea, quæ ex antiquis Catholicæ Ecclesiæ institutis, & Sacrorum Canonum Summorúmque Pontificum decretis, de Sacramentorum ritibus ac cæremoniis hoc libro præscribuntur, quâ par est diligentia ac religione custodiantur, & ubique fideliter servantur; illud ante omnia scire & observare convenit, quod sacrosancta Tridentina Synodus de iis ritibus decrevit, in hæc verba:

Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholica ritus, in solemnî Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcunque Ecclesiarum Pastorem mutari posse; anathema sit.

Seff.
Can.

Cùm igitur in Ecclesia DEI nihil sanctius aut utilius, nihilque excellentius aut magis divinum habeatur, quàm Sacramenta, ad humani generis salutem à Christo Domino instituta; Parochus, vel quivis alius Sacerdos, ad quem eorum administratio pertinet, meminisse in primis debet, se sancta tractare; atque omni serè temporis momento, ad tam sanctæ administrationis officium, paratum esse oportere.

Quamobrem illud perpetuò curabit, ut integrè, castè, pièque vitam agat: nam, etsi Sacramenta ab impuris coinquinari non possunt, neque à pravis ministris eorum effectus impediri; impurè tamen & indignè ea ministrantes, in æternæ mortis reatum incurunt. Sacerdos ergo, si fuerit peccati mortalis sibi conscius (quod absit,) ad Sacramentorum administrationem non audeat accedere, nisi priùs corde pœniteat: sed si habeat copiam Confessarij, & temporis locique ratio ferat, convenit confiteri.

Quæcunque diei ac noctis horâ ad Sacramenta ministranda vocabitur, nullam officio suo præstando (præsertim si necessitas urgeat) moram interponat. Ac propterea populum sæpè, prout

se offeret occasio, præmonebit, ut, cum sacro ministerio opus fuerit, se quamprimum advocet, nullâ temporis aut cujuscunque incommodi habitâ ratione.

Ipse verò, antequam ad hujusmodi administrationem accedat, paululum, si oportunitas dabitur, orationi, & sacræ rei, quam acturus est, meditationi vacabit, atque ordinem ministrandi, & cæremonias, pro temporis spatio, prævidebit & perleget.

In omni Sacramentorum administratione superpelliceo fit indutus, & desuper stolâ, ejus coloris, quem Sacramenti ritus exposcit; nisi, in Sacramento Pœnitentiæ ministrando, occasio, vel consuetudo, vel locus interdum aliter suadeat.

Adhibebit quoque unum saltem, si habeat, vel plures Clericos, prout loci & Sacramenti ratio postulabit, decenti habitu & superpelliceo pariter indutos.

Curabit etiam, ut sacra suppellex, vestes, ornamenta, lintamina, & vasa ministerij, integra, nitidâque sint & munda.

In Sacramentorum administratione, eorum virtutem, usum, ac utilitatem, & cæremoniarum significationes, ut Concilium Tridentinum præcipit, ex Sanctorum PP. & Catechismi Romani doctrinâ, ubi commodè fieri poterit, diligenter explicabit.

Dum Sacramentum aliquod ministrat, singula verba, quæ ad illius formam & ministerium pertinent, attentè, distinctè, & piè, atque clarâ voce, pronuntiabit. Similiter & alias orationes & preces devotè ac religiosè dicet, nec memoriæ, quæ plerumque labitur, facîle confidet; sed omnia recitabit ex libro. Reliquas præterea cæremonias ac ritus ita decenter gravique actione peraget, ut adstantes ad coelestium rerum cogitationem erigat, & attentos reddat.

Ad ministrandum procedens, rei, quam tractaturus est, intentus sit; nec de iis, quæ ad ipsam non pertinent, quidquam cum alio colloquatur: in ipsa administratione actualem attentionem habere studeat, vel saltem virtuales, cum intentione faciendi, quod in eo facit Ecclesia.

Illud porò diligenter caveat, ne in Sacramentorum administratione aliquid, quavis de causâ vel occasione, directè, vel indirectè, extorqueat, sed ita ministret, ut ab omni Simonia atque avaritiæ suspitione, nedum crimine, longissimè absit. Si quid verò nomine eleemosinæ, devotionis studio, seu necessariæ sustentatio-

tionis titulo peracto jam Sacramento, à fidelibus offerri consuevit. Id licitè pro consuetudine locorum, petere & accipere poterit; modò cum debita modestia & citra scandalum id fiat, &, quidquid accipitur, non pro re spirituali, sed verè pro labore temporali, seu, ut modo dictum est, necessarij victùs aut sustentationis titulo, recipiatur.

Fidelibus alienæ Parochiæ Sacramenta non ministrabit, nisi necessitatis causa, vel de licentia Parochi, seu Ordinarij.

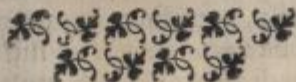
Omnes autem, qui Sacramenta suscipiunt, loco & tempore opportuno monebit, ut, remoto inani colloquio & habitu actùque indecenti, piè ac devotè Sacramentis intersint, & ea, quâ par est reverentiâ, suscipiant.

Librum hunc Ritualem (ubi opus fuerit) semper, cum ministrabit, secum habebit, ritùsque & cæremonias, in eo præscriptas, diligenter servabit.

Cæterùm, illorum tantùm Sacramentorum, quorum administratio ad Parochos pertinet, ritus hoc opere præscribuntur; cuiusmodi sunt Baptismus, Pœnitentia, Eucharistia, Extrema Unctio, Matrimonium. Reliqua verò duo Sacramenta, Confirmationis & Ordinis, cum propria sint Episcoporum, ritus suos habent in Pontificali præscriptos. Et ea, quæ de ijs atque alijs Sacramentis scire, servare, & docere Parochi debent, cum ex alijs libris, tum præcipuè ex Catechismo Romano, sumi possunt; (id quòd etiam infra speciatim circa Confirmationis Sacramentum in gratiam Parochorum observabimus) Siquidem hìc de ijs ferè tantùm agere, instituti operis ratio postulat, quæ ad illorum quinque Sacramentorum ritus pertinent.

Postremò, quisquis Sacramenta administrare tenetur, habeat libros necessarios, ad officium suum pertinentes, eosque præferat, in quibus variarum parochialium functionum notæ ad futuram rei memoriam describuntur, ut ad finem hujus

Ritualis habetur.

DE SACRAMENTO BAPTISMI RITE ADMINISTRANDO.

SACRUM Baptisma, Christianæ Religionis & æternæ vitæ januam, quod inter alia novæ legis Sacramenta, à CHRIS-
STO instituta, primum tenet locum, cunctis ad salutem
necessarium esse, ipsa Veritas testatur illis verbis: *Nisi
quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest in-
troire in Regnum DEI.* Itaque summa, ad illud oportune ritèque ad-
ministrandum ac suscipiendum, diligentia adhibenda est.

Cùm autem ad hoc Sacramentum conferendum alia sint de jure di-
vino absolutè necessaria, ut Materia, Forma, Minister; alia ad illius
solemnitatem pertineant, ut ritus, ac cæremoniæ, quas ex Apostolica
& antiquissima traditione acceptas, & approbatas, nisi necessitatis
causa, omittere non licet; de iis aliqua præmonenda sunt, ut sacrum
hoc ministerium ritè ac sanctè paragatur.

De Materia Baptismi.

AC primùm intelligat Parochus, cum hujus Sacramenti materia
sit aqua vera ac naturalis, nullum alium liquorem ad id ad-
hiberi posse.

Aqua verò solemnisi Baptismi sit eo anno benedicta in Sabbato san-
cto Paschatis, vel Sabbato Pentecostes; quæ in fonte mundo nitida
& pura diligenter conservetur: & hæc, quando nova benedicenda
est, in Ecclesiæ vel potius Baptisteryi sacrarium effundatur.

Si aqua benedicta tam imminuta sit, ut minùs sufficere videatur,
alia non benedicta admisceri potest, in minori tamen quantitate.

Si verò corrupta fuerit, aut effluerit, aut quo is, modo defecerit,
Parochus in fontem, bene mundatum ac nitidum, recentem aquam
infundat, càmque benedicat ex formula, quæ infra præscribitur.

Sed, si aqua congelata sit, curetur, ut liquefiat; sin autem ex
parte congelata sit, aut nimium frigida, poterit parum aquæ natu-
ralis

ralis non benedictæ calefacere, & admiscere aquæ baptismali in vasculo ad id parato, & eâ tepefactâ ad baptizandum uti, ne noceat infantulo.

De Forma Baptismi.

Quoniam Baptismi Forma, his verbis expressa, *Ego te baptizo in Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen.* Omnino necessaria est; idcò nullo modo licet mutare; sed eadem verba, uno & eodem tempore, quo fit ablutio pronuncianda sunt.

Latinus Presbyter Latinâ formâ se nper utatur.

Cùm Baptismum iterare nullo modo liceat; si quis sub conditione, de quo infra, sit baptizandus, ea conditio explicanda est, hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris, &c.* Hac tamen conditionali formâ non passim aut leviter uti licet, sed prudenter, & ubi, re diligenter pervestigatâ, probabilis subest dubitatio infantem non fuisse baptizatum.

Baptismus licet fieri possit, aut per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per asperisionem, primus tamen vel secundus modus, qui magis sunt in usu, pro Ecclesiarum consuetudine retineatur; ita ut trinâ ablutione caput baptizandi perfundatur vel immergatur in modum crucis, uno & eodem tempore, quo verba proferuntur; & idem sit aquam adhibens & verba pronuncians.

Ubi verò Baptismus fit per infusionem aquæ, cavendum est, ne aqua ex infantis capite in fontem, sed vel in sacrariû baptisterij, propè ipsum fontem extructum defluat, aut in aliquo vase, ad hunc usum parato, recepta, in ipsius baptisterij, vel in Ecclesiæ sacrarium effundatur.

De Ministro Baptismi.

Legitimus quidem Baptismi minister est Parochus; vel alius Sacerdos, à Parocho vel ab Ordinario loci delegatus: sed, quoties infans, aut adultus, versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate à quocûmq; baptizari in qualibet lingua, sive clerico, sive laico, etiam excommunicato, sive fideli sive infideli, sive catholico sive hæretico, sive viro sive fœmina, servatâ tamen formâ & intentione Ecclesiæ.

Sed, si adsit Sacerdos, Diacono præferatur, Diaconus Subdiacono, Clericus laico, & vir fœminæ; nisi pudoris gratiâ deceat fœminam potius quàm virum baptizare infantem non omnino editum, vel

nisi melius fœmina sciret formam & modum baptizandi. Quapropter curare debet Parochus, ut fideles præsertim obstetrices, re-
ctum baptizandi ritum probè teneant & servant.

Pater, aut mater, propriam prolem baptizare non debet, præterquam in mortis periculo, quando alius non reperitur, qui baptizet: neque tunc ullam contrahunt cognationem, quæ matrimonij usum impediatur.

De Baptizandis Parvulis.

Opportunè Parochus hortetur eos, ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes, sive baptizandos sive baptizatos, quamprimum fieri poterit, & quâ decet Christianâ modestiâ, sine pompæ vanitate deferant ad Ecclesiam; ne illis Sacramentum, tantopere necessarium, nimium differatur cum periculo salutis; & ut in ijs, qui ex necessitate privatim baptizati sunt, consuetæ cæremoniæ ritusque suppliceantur, omisâ forma & ablutione.

Nemo, in utero matris clausus, baptizari debet. Sed si infans caput emiserit, & periculum mortis immineat, baptizetur in capite; nec postea, si vivus evaserit, erit iterum baptizandus. At si aliud membrum emiserit quod vitalem indicet motum, in illo, si periculum impendat, baptizetur; & tunc, si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus eo modo, quo suprâ dictum est: *Si non es baptizatus, ego te baptizo, in Nomine Patris, &c.* Si verò, ita baptizatus, deinde mortuus prodierit ex utero, debet in loco sacro sepeliri.

Si mater prægnans mortua fuerit, foetus quamprimum cautè extrahatur, ac si vivus fuerit, baptizetur; si fuerit mortuus, & baptizari non potuerit, in loco sacro sepeliri non debet. Infantes expositi & inventi, si, re diligenter investigatâ, de eorum baptismo non constat, sub conditione baptizentur.

In monstris verò baptizandis, si casus eveniat, magna cautio adhibenda est: de quo, si opus fuerit, Ordinarius loci, vel alij periti, consulantur; nisi mortis periculum immineat.

Monstrum, quod humanam speciem non præferat, baptizari non debet: de quo si dubium fuerit, baptizetur sub hac conditione: *Si tu es homo, ego te baptizo, &c.*

Illud verò, de quo dubium est, unàne, aut plures sint personæ, non baptizetur, donec id discernatur: discerni autem potest, si habeat unum vel plura capita, unum vel plura pectora; tunc enim totidem erunt corda & animæ, hominésque distincti; & eo casu singuli seorsum sunt baptizandi, unicuique dicendo; *Ego te baptizo, &c.* Si verò periculum mortis immineat, tempusque non suppetat, ut singuli separatim baptizentur, poterit minister, singulorum capitibus aquam infundens, omnes sin ul baptizare, dicendo: *Ego vos baptizo, in Nómine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Quam tamen formam in ijs solùm, & in alijs similibus mortis periculis, ad plures simul baptizandos, & ubi tempus non patitur, ut singuli separatim baptizentur, aliàs nunquam, licet adhibere.

Quàndo verò non est certum, in monstro esse duas personas, ut quia duo capita & duo pectora non habet benè distincta; tunc debet primùm unus absolutè baptizari, & postea alter sub conditione; hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nómine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.*

De Patrinis.

Parochus, antequam ad baptizandum accedat, ab ijs, ad quos spectat, exquirat diligenter, quem vel quos susceptores seu Patrinos elegerint, qui infansem de sacro fonte suscipiant, ne plures quàm liceat, aut indignos, vel ineptos admittat.

Patrinus unus tantùm sive vir, sive mulier, vel ad summum unus, & una adhibeantur ex decreto Concilij Tridentini: sed simul non admittantur duo viri, aut duæ mulieres, neque ipsius baptizandi pater aut mater.

Hos autem Patrinos saltem in ætate pubertatis, ac Sacramento Confirmationis consignatos esse maximè convenit.

Sciant præterèa Parochi, ad hoc munus non esse admittendos infideles, aut hæreticos, non publicè excommunicatos, aut interdictos, non publicè criminosos, aut infames, nec præterea qui sanè mente non sunt, nec qui ignorant rudimenta fidei: hæc enim patrini spirituales filios suos, quos de Baptismi Fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportunè docere tenentur.

Præterèa ad hoc etiam admitti non debent Monachi, vel Sanctimonialiales, neque alij cujusvis ordinis regulares à sæculo segregati.

Sess. 2.
c. 2.
Ref.
Matr.

De Obstetrice.

Quæ jurata sit, & bene sciat formam baptizandi, simul profere-
 rendo linguâ vulgari verba: Ich tauffe dich im Namen Gottes
 des Vatters † / und des Sohns † / und des heiligen Geists † /
 & effundendo aquam naturalem, quæ vel putealis, fontana, vel
 pluvialis sit. Baptizans facere intendat, quod facit Ecclesia Catho-
 lica. Ad levandum partûs dolores, vel ad partum accelerandum,
 illicitas artes &c. Circa infantes, aut parturientes applicare nun-
 quam præsumat.

De tempore & loco administrandi Baptismi.

Quamvis Baptismus quovis tempore, etiam interdicti, & ces-
 sationis à divinis, præsertim si urgeat necessitas, conferri pos-
 sit; tamen duo potissimum ex antiquissimo Ecclesiæ ritu sacri sunt
 dies, in quibus solemnî cæremoniâ hoc Sacramentum administrari
 maximè convenit: nempe Sabbatum sanctum Paschæ, & Sabbatum
 Pentecostes, quibus diebus baptismalis fontis aqua ritè consecra-
 tur. Quem ritum, quantum fieri commodè potest, in adultis
 baptizandis, nisi vitæ periculum immineat, retineri decet, aut cer-
 tè non omnino prætermitti præcipuè in Metropolitanis, aut Cathedra-
 libus Ecclesijs.

Ac licet urgente necessitate, ubique baptizare nihil impediat, ta-
 men proprius Baptismi administrandi locus est Ecclesia, in qua sit
 fons baptismalis, vel certè Baptisterium propè Ecclesiam.

Itaque, necessitate excepta, in privatis locis nemo baptizari de-
 bet, nisi forte sint Regum, aut magnorum Principum filij id ipsis
 ita deposcentibus; dummodò id fiat in eorum Capellis, seu Ora-
 torijs, & in aqua baptismali de more benedicta.

Baptisterium sit decenti loco, & formâ, materiâque solidâ, &
 quæ aquam benè contineat, decenter ornatum, & cancellis cir-
 cumseptum, ferâ, & clave munitum, atque ita obsecratum, ut pul-
 vis, vel aliæ sordes intrò non penetrent, in eoque ubi commodè
 fieri potest, depingatur Imago sancti Joannis Christum baptizantis.

De sacris Oleis, & alijs requisitis.

Sacrum Chrisma, & sanctum Oleum, quod & Catechumenorum
 dicitur, quorum usus est in Baptismo, eodem anno sint ab Epi-
 scopo de more benedicta feriâ quintâ in Cæna Domini.

Curet Parochus, ut ea suo tempore quamprimum habeat, & tunc vetera in ecclesia comburat.

Veteribus oleis, nisi necessitas cogat, ultra annum non utatur; ac si deficere videantur, & Chrisma, aut oleum benedictum haberi non possit, aliud oleum de olivis non benedictum adjiciatur, sed in minori quantitate.

Chrisma, & Oleum sacrum sint in suis vasculis argenteis, aut saltem stanneis bene obturatis: quæ vascula sint inter se distincta, & propriam unumquodque inscriptionem habeat majusculis litteris incisam, ne quis error committatur.

Ad usum verò quotidianum minora habeantur vascula ex argento, si fieri potest, aut stanno; sive separata, sive etiam conjuncta: aptè tamen distincta, & benè cooperta, & cum suis inscriptionibus, ut supra, ne Parochus aberret, & unum pro altero sumat, quod cavere debet diligenter.

In ea igitur ex majoribus vasculis chrisomatis, & olei, quod sufficiat, infundatur, atque ut effusionis periculum caveatur, commodum erit in his vasculis bombacium, seu quid simile habere, Oleo sacro, & Chrismate separatim perfusum, in quæ pollex, cum opus est, ad inungendum immittatur.

Hæc vascula ita parata, in loco proprio, honesto, ac mundo, sub clave ac tuta custodia decenter asserventur, nec ab aliquo nisi à Sacerdote temerè tangantur, aut eis sacrilegè quispiam abuti possit.

Parochus quantum fieri potest, curet, ne per Laicos; sed per se vel per alium Sacerdotem, vel saltem per alium Ecclesiæ ministrum, hæc Olea deferantur: caveat item ne de ijs quidquam ulli unquam tribuat, cujusvis rei prætextu.

Sal, quod in os baptizandi immittendum est, sit benedictum sua peculiari benedictione, quæ infra præscribitur; neque utatur sale exorcizato ad benedicendum aquam; sitque prius benè confectum, & attritum, siccum ac mundum. Sal ita benedictum nemini tradatur, neque etiam iis, qui benedicendum attulerint, reddatur; sed ad alios baptizandos servetur, aut in sacrarium abijciatur.

Cum igitur Baptismi Sacramentum jam administrandum est, hæc in promptu esse debent.

Vascula sacri Olei Catechumenorum, & Chrismatis.

Vasculum cum sale benedicendo, vel jam, ut dictum est, benedicto. Vasculum, seu cochleare ex argento, vel alio metallo nitidum, ad aquam Baptismi fundendam supra caput baptizandi, quod nulli præterea alij usui deserviat.

Pelvis, seu bacile ad excipiendam aquam ex capite defluentem, nisi statim in sacrarium defluat.

Gossipium, alio nomine bombacium, seu quid simile, ad abstergenda loca sacris Oleis inuncta.

Stolæ duæ, una violacea, & altera alba, ut infra notatur, mutanda.

Medulla panis, quâ inuncti Sacerdotis digiti, cum manus lavat, abstergantur, & vas pro manuum lotionem post Baptismum, quod huic tantum usui deservire decet.

Alba vestis in modum pallioli, seu linteolum candidum infantis capiti imponendum.

Cereus, seu candela cerea, baptizato ardens tradenda.

Hic denique Ritualis liber sit paratus, & item liber Baptismalis, in quo baptizati describuntur.

Omnibus igitur opportunè præparatis, Sacerdos, ad tanti Sacramenti administrationem, lotis manibus, superpelliceo & stolâ violaceâ indutus accedat, clericum unum, seu plures si potest, secum adhibeat, superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.

Ita paratus accedat ad limen Ecclesiæ, ubi foris expectant, qui infantem detulerunt.

Interroget (nisi de his benè sibi constet) an sit suæ Parochiæ, masculus an foemina, an sit domi baptizatus, & à quo, & quàm ritè, & qui sint Compates, qui infantem teneant, pro còque respondeant; quos piè ac decenter assistere, ac prout opus fuerit, pro baptizando ad interrogationes respondere admoneat.

Et quoniam ijs, qui baptizantur, tanquam DEI Filijs in Christo regenerandis, & in ejus militiam adscribendis, nomen imponitur, curet ne obscœna, fabulosa aut ridicula, vel inanium Deorum, vel impiorum Ethnicorum hominum nomina imponantur; sed potiùs quatenus fieri potest, Sanctorum: quorum exemplis fideles ad piè vivendum excitentur, & patrocinij protegantur.

His igitur expeditis, Baptizans ad Baptismum procedat, & Patrinum de nomine infantis super brachium dextrum illius positi, in hunc modum nominatim interroget.

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

Uomodo vocandus est infans iste? *vel si* **Patrinus** ignorat linguam Latinam, Germanicè sic interrogat: **Wie soll das Kind heißen?** *vel* **Koku se iema jenuate tu dette.** **Patrinus respondet:** **N.** *vel* **N. Sacerdos.** *N. exprimitur nomen infantis.* Quid petis ab Ecclesia DEI? *vel* **Was begehrt du von der Kirchen Gottes?** *vel* **Kai selisch od te Cerkue Boshie?** **Patrinus respondet:** **Fidem.** **Den Glauben / to véro.** **Sacerdos.** **Fides quid tibi præstat?** *vel* **Was gibt dir der Glauben?** *vel* **Kaitebi da ta véra.** **Patrinus respondet:** **Vitam æternam, vel Das ewige Leben. vel To vezhnu Shivleine.** **Sacerdos.** Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua; & proximum tuum sicut teipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, & dicat semel: Exi ab eo, *vel* ab ea, immunde Spiritus, & da locum Spiritui sancto paraelito,

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte & pedore infantis, dicens: Accipe signum Crucis, tam in fronte ✠ quàm in corde ✠, lume fidem cœlestium præceptorum, & talis esto moribus, ut templum DEI jam esse possis.

Dum sequentes interrogationes facit Episcopus, sedet cum mitra.

Pontifex surgit cum mitra.

Rursus sedet cum mitra.

Oremus.

Surgit
& dicit
sequen-
tes ora-
tiones
sine mi-
tra.

PReces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: & hunc electum tuum **N.** Crucis Domini-
cæ impressione signatum, perpetuâ virtute custodi, ut
magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custo-
diam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam
pervenire mereatur. Per Christum Dominum no-
strum. **R.** Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat,

Oremus.

OMnipotens sempiternæ DEUS, Pater Domini no-
stri JESU Christi, respicere dignare super hunc
famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare
dignatus es: omnem cœcitatem cordis ab eo expelle:
dirumpe omnes laqueos Sathanæ, quibus fuerat col-
ligatus: aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut signo
sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fœtori-
bus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum
lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in
diem, Per eundem Christum Dominum nostrum,
R. Amen.

*Deinde Sacerdos benedicat salis, qui semel benedi-
ctus aliàs ad eundem usum deservire potest.*

Benedictio salis.

EXorcizo te creatura salis, in nomine DEI Patris Om-
nipotentis **✠**, & in charitate Domini nostri JESU
Christi.

Christi, ✠ & in virtute Spiritus sancti ✠, Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum Sanctum ✠, per Deum ✠ qui te ad tutelam humani generis procreavit, & populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine DEUS noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✠, & benedicendo benedicas ✠, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis, dicens: *N.* Accipe salem sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. *R.* Amen. *Sacerdos,* Pax tecum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS Patrum nostrorum, DEUS universæ conditor veritatis, supplices exoramus, ut hunc famulum tuum *N.* respicere digneris propitius, & hoc primum pabulum salis gustantem, non diutiùs esurire permittas, quò minùs cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fi-

Pontifex accipit mitram & sedet

Rurfus stat sine mitra.

delibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

Resp. Amen.

Adhuc
stat cū
mitra. Exorcizo te immunde spiritus in nomine Patris **✠**, & Filij **✠**, & Spiritus sancti **✠**, ut exeas, & recedas ab hoc famulo DEI **N.** Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, & Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, & da honorem DEO vivo, & vero, da honorem JESU Christo Filio ejus, & Spiritui sancto: & recede ab hoc famulo DEI **N.** quia istum sibi DEUS, & Dominus noster JESUS Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens:

Et hoc signum sanctæ Crucis **✠**, quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum.

Resp. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, & dicit,

Oremus.

ÆTernam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, suctor luminis, & veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum illuminare lumine intelligentiæ tuæ:

tuæ: munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratiâ Baptismi tui effectus, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Posteâ Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, & introducit eum in Ecclesiam, dicens:

N. Ingredere in templum DEI, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. *R.* Amen.

Cùm fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad fontem cum susceptoribus conjunctim clarâ voce dicit.

Credo in DEUM Patrem Omnipotentem, Creatorem cœli, & terræ. Et in JESUM Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram DEI Patris Omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos & mortuos. Credo in Spiritum sanctum: Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem: Remissionem peccatorum: Carnis resurrectionem: Vitam æternam, Amen.

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur Nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidianum

Episcopus stat
sine mi-
tra.

num da nobis hodie, & dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: Et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos à malo, Amen.

Vel Germanicè dicat: Sprechet mit mir den Christlichen Catholischen Glauben sambt dem Heiligen Vatter unser / *rc.* Ich glaub in Gott Vatter / Allmächtigen Schöpffer Himmels und der Erden. Vnd in Jesum Christum seinen einigen Sohn / unsern Herrn. Der empfangen ist von dem Heiligen Geist. Geboren auß Maria der Jungfrauen. Gelitten unter Pontio Pilato / gecreuziget / gestorben / und begraben. Abgestigen zu der Hölle / am dritten Tag widerumb aufferstand von den Todten. Auffgefahren zu den Himmeln / sitzet zu der Rechten Gottes des Allmächtigen Vatters. Von dannen er kommen wird zu richten die Lebendigen und die Todten. Ich glaub in den Heiligen Geist. Ein Heilige allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschaft der Heiligen. Ablass der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Vnd ein ewiges Leben / Amen.

Vatter unser / der du bist in den Himmeln. Geheiligt werde dein Name. Zukomme dein Reich. Dein Will geschehe / wie im Himmel / also auch auß Erden. Gib uns heut unser tägliches Brodt. Vnd vergib uns unsere Schulden / als auch wir vergeben unsern Schuldigern. Vnd führe uns nicht in Versuchung. Sonder erlöse uns vom Vbel / Amen.

Dein-

Vel Carniolicè dicat:

IEst verujem v' Boga Ozhéta usigamogozhniga stvarnika Nebels inu semle. Inu v' Jesusa Christusa Synu njega ediniga, Gospuda nashiga. Kir je spozhét od svetiga Duha, Rojen is Mariæ Divize, Tèrpil pod Pontiom Pilatushom, krishan, vmerl, v' grob poloshen. Doli je shèll h' peklom, na tretji dan spet gorì vstal od mèrtvih; Gori je shèll v' Nebessa, sedy na Desnici Boga Ozetha vsigamogozhniga: Od Vúnod ima priti, sodyti te shive inu mertve. Iest verujem v' svetiga Duhá; Enø sveto Chatolishko Cerkou: Gmaino Svetnikou: Odpusshaine grehou; Vstajajne Messa: inu vezhnu shivlejne, Amen.

Ozha nas, kir si v' Nebessih. Posuezhenu bodi tvoje Imé. Pridi k' nam tvoje Krajlestvu. Ifydise tvoja vola, kakór na Nebi, tàku na sémli. Daj nam danas, nash vsak dajni kruh. Inu nam odpústi, nashe dolgé: kakùr my odpushamo, nashim dolshnikom. Inu nas neupélai v' skusniavo, Tèmuzh nàls réshi od slega, Amen.

Quibus peractis surgunt, & Baptizans antequam accedat ad Baptisterium, dicat:

EXORCISMUS,

EXorcizo te, omnis Spiritus immunde, in Nomine DEI Patris Omnipotentis ✠, & in Nomine JESU Christi Filij ejus, Domini & Judicis nostri ✠,

C

&

& in virtute Spiritus sancti **✠**, ut discedas ab hoc Plasmate DEI N, quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum DEI vivi, & Spiritus sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen,

Posteà Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, & tangat aures & nares infantis: tangendo verò aurem dexteram, & sinistram, dicat:

Ephpheta, quod est Adaperire: deinde tangat nares, dicens: In odorem suavitatis, (& subdit:) Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium DEI.

Episcopus
sedet cum
mitra.

Posteà interrogat baptizandum nominatim dicens: N. Abrenuntias Sathanæ? vel **Widersagst du dem Teufel?** vel Se adpovesh temo hudizho? **Respondet Patrinus** Abrenuntio. vel **Ich widersag / Iest se odpovem.** Et omnibus operibus ejus? vel **Und allen seinen Wercken?** Ieno vsemo negovemo djaino?

R. Abrenuntio, vel **ich widersag / vel iest se odpovem.** Et omnibus pompis ejus? vel **Und aller seiner Hoffart?** vel Ieno vsemo negovemo napuho **R.** Abrenuntio, vel **ich widersag / vel iest se odpovem, &c.**

Deinde Sacerdos intingit pollicem in Oleo Catechumenorum (cujus capsula est signata litterâ S. quâ indicatur Sacrum Oleum Catechumenorum) & infantem ungit

ungit in pectore, & inter scapulas in modum Crucis
dicens:

Ego te linio Oleo salutis, in Christo JESU
Domino nostro, ut habeas vitam æternam. *R.* Amen.

Subinde pollicem & inuncta loca abstergit bombacio
vel re simili, deponit stolam violaceam, & assumit aliam
albi coloris, & interrogat expresso nomine baptizan-
dum, Patrino respondente:

N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem, creato-
rem coeli & terræ? vel Glaubst du in Gott Batter All-
mächtigen Schöpffer Himmels/ und der Erden? vel Ve-
rujes ti v' Boga Ozhéta vsiga mogozhniga, stuarnika
Nebels, inu semle?

R. Credo, vel ich glaub / vel iest verujem.

Credis in JESUM Christum Filium ejus unicum, Do-
minum nostrum, natum, & passum, vel Glaubst du
in Jesum Christum seinen einigen Sohn unsern Herrn/
der geboren ist / und gelitten hat? vel Verujes ti v' Jesu-
sa Christusa Synu niega ediniga, kir ie roien bil, ienu
ie terpel? *R.* Credo, vel ich glaub / vel iest verujem.

Credis in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam Ca-
tholicam, sanctorum communionem, remissionem
peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam?

Glaubst du in den heiligen Geist / etu heilige allgemei-
ne Christliche Catholische Kirchen / Gemeinschaft der
Heiligen / Ablass der Sünden / Auferstehung des Flet-
sches /

Episcopus si-
militer
sumit
stolam
& plu-
viale
coloris
albi, &
sedet
cum
mitra.

sches/ und ein ewiges Leben? vel Verujes ti v' suetiga Duha, eno Sueto Catholshko Cerkou: Gmaino Suetnikou: Opushaine teh grehou, Vstaiane tega messaieno vezhnu Shivleine?

R. Credo, vel ich glaub/ vel iest verujem.

Subinde expresse nomine baptizandi, ter Sacerdos interrogat.

N. Vis baptizari? *Wilst du getaufft werden? vel Ozhesh ti Kārshen biti?*

R. Patrinus: Volo, vel ich will/ vel Ozhem.

Quærat deinde Sacerdos, an propter periculum, evitandum, sit circa Baptismum infantis aliquid attentatum à quopiam? Et si respondeatur, nihil ejusmodi factum, tunc Patrino, vel Matrinâ, vel utroque (si ambo admittantur) infantem supra dextram tenente, Sacerdos vasculo, seu urceolo accipitaquam Baptismalem, & deceter fundit supra caput infantis in modum Crucis, & simul verba proferens, semel tantùm distinctè, & attentè dicit.

N. Ego te baptizo in Nomine Patris, ✠ fundat primò, & Filij ✠ fundat secundò, & Spiritûs ✠ sancti, fundat tertio. *R.* Amen,

Si verò dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur hâc formâ. N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris ✠, & Filij ✠, & Spiritûs ✠, sancti. *R.* Amen,

Deinde

Episco-
pus ad-
huc se-
det cum
mitra.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate (cujus capsula est signata litterâ C. significando sacrum Chrisma & ungit infantem in summitate capitis in modum Crucis, dicens:

DEUS Omnipotens, Pater Domini nostri JESU Christi, qui te regeneravit ex aqua, & Spiritu sancto, qui que dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (hic inungit) ipse te liniat Chrismate salutis in eodem Christo JESU Domino nostro in vitam æternam. *R.* Amē.

Sacerdos. Pax tibi. *R.* Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, & locum inunctum, & imponit capiti ejus linteamen candidum loco vestis albæ, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri JESU Christi, ut habeas vitam æternam. *R.* Amen.

Posteà dat ei, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, & irreprehensibilis custodi Baptismum tuum: serva DEI mandata, ut cùm Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei unà cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeásque vitam æternam, & vivas in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Postremò dicit: *N.* Vade in pace, & Dominus sit tecum. *Resp.* Amen.

Si verò fuerint plures baptizandi, sive masculi sive feminae, in Catechismo masculi statuuntur ad dexteram,

foeminae verò ad finiftram; & omnia pariter dicantur, ut fuprà in proprio genere, & numero plurali. Verùm prima nominis interrogatio, exufflatio, Crucis imprefio, feu fignatio, tactus aurium & narium cum faliva, abrenunciationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide feu Symbolo, & ipfe Baptifmus, inunctio Chrifmatis, candidæ veftis impositio, atque accenfae candelæ traditio, fingulariter fingulis, & primùm mafculis, deinde foeminis fieri debent.

Si infans, vel adultus ægrotus adeo graviter laboret, ut periculum immineat ne pereat, antequam Baptifmus perficiatur, Sacerdos omiffis, quæ Baptifmum præcedunt, eum baptizet, ter, vel etiam femel infundens aquam fuper caput ejus in modum Crucis, dicens: **Ego te baptizo in Nomine Patris** &c. 20. folio,

Si non habeatur aqua Baptifmalis, & periculum impendeat, Sacerdos utatur aquâ fimplici.

Deinde fi habeat Chrifma, liniat eum in vertice, dicens: **DEUS Omnipotens, Pater Domini noftri JESU CHRISTI,** &c. ut fuprà 21. fol.

Postea dat ei linteolum candidum; dicens: **Accipe veftem;** &c. ibidem.

Ac demùm det ei ceream candelam accenfam, dicens: **Accipe lampadem** &c. ut fuprà. Si supervixerit, fuppleantur alij ritus omiffi.

Expleto

Expleto Baptismo lavet Sacerdos supra pelvim manus cum sale, & aqua præsertim verò pollicem, quo in unctionibus usus est; lotionis verò aqua in locum sacrum effundatur.

Admonendi præterea sunt susceptores de spirituali cognatione, quam contraxerunt cum baptizato, baptizatiqne patre, & matre, quæ cognatio impedit matrimonium, ac dirimit.

Curet Parochus, parentes infantis admoneri, ne in lecto secum ipsi, vel nutrices parvulum habeant propter oppressionis (*quæ in Diœcesi hac est casus reservatus*) periculum: sed eum diligenter custodiant & opportunè ad Christianam disciplinam instituant.

Commonendi sunt etiam parentes, & alij, si opus fuerit, ne filios Hebræis, alijsve infidelibus, vel Hæreticis mulieribus ullo modo lactandos, aut nutriendos tradent.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut susceptores discedant, eorum nomina, & alia de administrato Baptismo ad præscriptam formam in Baptismali libro Parochus accuratè describat.

De Baptismo Adultorum.

SI quis adultus, sit Baptizandus, debet priùs secundùm Apostolicam regulam in Christiana fide ac sanctis moribus diligenter institui, & per aliquot dies in operibus pietatis exerceri, ejusque voluntas & propositum sæpiùs explorari, & non nisi sciens & volens, probèque instructus baptizari.

At verò si quis dum instruitur, in mortis periculum incidat, baptizarique voluerit, habitâ ratione periculi, vel necessitatis baptizetur.

Adultorum Baptismus, ubi commodè fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si illi placuerit, ab eo solemnitus conferatur; alioquin Parochus ipse baptizet, statâ cæremonia.

Decet autem hujusmodi Baptisimum ex Apostolico instituto, in Sabbatho sancto Paschatis, vel Pentecostes solemniter celebrari.

Quare si circa hæc tempora Catechumeni sint baptizandi, in ipsos dies, si nihil impediât, Baptisimum differri convenit.

Verùm si circa, seu post tempus Pentecostes aliqui conversi fuerint, qui ægrè ferant suum Baptisma in longum tempus differri, & ad illud festinent, instructique, ac ritè parati esse noscantur, citius baptizari possunt.

Catechumenus instructus baptizetur in Ecclesia, seu in Baptisterio, Patrinus ei assistat, & ipse Catechumenus ad Sacerdotis interrogationes respondeat; nisi mutus fuerit, aut omnino surdus, vel ignotæ linguæ, quo casu vel per Patrinum, si illam intelligat, aut alium interpretem, vel nutu consensum explicet suum.

Pro hujus autem veneratione Sacramenti, tam Sacerdotem, qui adultos baptizabit, quàm ipsos adultos, qui sani sunt, convenit esse jejunos.

Quare non post epulas, aut prandia, sed ante meridiem (nisi ex rationabili causa aliter faciendum esset) eorum Baptisma celebretur.

Admonendus est Catechumenus, ut peccatorum suorum pœniteat.

Amentes, & furiosi non baptizentur, nisi tales à nativitate fuerint: tunc enim de ijs idem judicium faciendum est, quod de infantibus; atque in fide Ecclesiæ baptizari possunt.

Sed si dilucida habeant intervalla, dum mentis compotes sunt, baptizentur, si velint. Si verò antequàm insanirent, suscipiendi Baptismi desiderium ostenderit, ac vitæ periculum immineat, etiamsi non sint compotes mentis, baptizentur.

Idemque dicendum est de eo, qui lethargo aut phrenesi laborat; ut tantùm vigilans, & intelligens baptizetur; nisi periculum mortis impendat, si in eo prius apparuerit Baptismi desiderium.

Sacerdos diligenter curet, ut certior fiat de statu, & conditione eorum, qui baptizari petunt, præsertim exterorum. De quibus factâ diligenti inquisitione, num aliàs, ac ritè sint baptizati, caveat, ne quis jam baptizatus imperitiâ, vel errore, aut ad quæstum, vel ob aliam causam, fraude, dolove iterum baptizari velit.

Omnes autem, de quibus re diligenter investigatâ probabilis dubitatio est, an baptizati fuerint, si nihil aliud impediât, sub conditione baptizentur.

Hæretici verò ad Catholicam Ecclesiam venientes, in quorum Baptismo debita forma, aut materia servata non est, ritè baptizandi sunt: sed priùs errorum suorum pravitatem agnoscant, & detestentur, & in fide Catholica diligenter instruantur: ubi verò debita forma, & materia servata est, omiſſa tantùm suppleantur, nisi rationabili de causa aliter Episcopo videatur.

Cæterùm legantur, & ferventur ea, quæ supra de Baptismo in communi præscripta sunt. fol. 4.

ORDO BAPTISMI ADULTORUM.

IN primis Sacerdos paratis his, quæ supra de observandis in administratione Sacramenti Baptismi parvulorum dicuntur, indutus superpelliceo, & stola, vel etiam pluviâ violacei coloris, cum suis Clericis accedit ad gradus Altaris, & genibus flexis, pia mente ad DEUM preces effundit, ut tantum Sacramentum dignè valeat ministrare, & ad implorandum divinum auxilium, surgens se signat, & si temporis ratio ferat, dicit.

DEUS in adjutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina. **Gloria Patri, &c.** Sicut erat, &c.

Postea incipiat, prosequentibus Clericis Antiphon. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster: quàm admirabile est nomen tuum in univèrsa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua super cœlos,
Ex ore infantium, & lactentium perfecisti laudem pro-
 pter inimicos tuos: ut destruas inimicum & ultorem.
 Quoniam video cœlos tuos, opera digitorum tuorum:
 lunam, & stellas, quæ tu fundasti.

uid est homo, quod memor es ejus? aut Filius homi-
 nis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulò minus ab Angelis: gloriâ & hono-
 re coronasti eum, & constituisti eum super opera ma-
 nuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus: oves, & boves uni-
 versas, insuper & pecora campi.

Volucres cœli, & pisces maris: qui perambulant semi-
 tas maris.

Domine Dominus noster: quàm admirabile est nomen
 tuum in universa terra!

Gloria Patri, &c. **S**icut erat &c.

Psalmus 28.

Afferte Domino filij Dei: afferte Domino filios
 arietum.

Afferte Domino gloriam, & honorem, afferte Domi-
 no gloriam nomini ejus: adorete Dominum in attio
 sancto ejus.

Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit

Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.

Vox

Vox Domini confringentis cedros: & confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: & dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis, vox Domini concutientis desertum. & commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, & revelabit condensa: & in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit: & sedebit Dominus Rex in æternum.

Dominus virtutem populo suo dabit: Dominus benedicet populo suo in pace.

Gloria Patri, &c. Sicut erat &c.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die, ac nocte: dum dicitur mihi quotidie, Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei.

In voce exultationis, & confessionis: sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea: & quare conturbas me?

Sperain Deo, quoniam adhuc confitebor illi : salutare vultus mei, & Deus meus.

Ad me ipsum anima mea conturbata est : propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermonijm à monte modico.

Abyssus abyssum invocat : in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui : super me transferunt. **I**n die mandavit Dominus misericordiam suam : & nocte canticum ejus.

Apod me oratio Deo vitæ meæ : dicam Deo, Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei ? & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus ?

Dum confringuntur ossa mea : exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi, per singulos dies, ubi est Deus tuus ? quare tristis es anima mea, & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : salutare vultus mei, & Deus meus.

Gloria Parri. Sicut erat,

Et repetitur Antiph. Effundam super vos aquam mundam. **Quâ repetitâ dicitur:** Kyrie eleison, **C**hriste eleison. **K**yrie eleison. **P**ater noster, ✠. Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo, ✠. **D**o-
mine

mine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus,

OMnipotens sempiternæ Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, & in potentia Majestatis adorare unitatem: quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur aduersis.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, Omnipotens Deus, & quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio, tuæ virtutis impleatur effectu.

Oratio.

DA, quæsumus Domine, electo nostro; ut sanctis edoctus mysterijs, & renovetur fonte Baptismatis, & inter Ecclesiæ tuæ membra numeretur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen

Si plures fuerint baptizandi, hæc tertia Oratio dicatur in numero plurali.

Deinde Sacerdos procedit ad fores Ecclesiæ, & stat in limine, Catechizandus verò extra limen. Et si sunt plures mares, & foeminæ, illi ad dexteram Sacerdotis, hæc verò ad sinistram statuuntur, & Sacerdos interrogat.

Quo nomine vocaris? *Catechumenus* respondet *N.*
Sacerdos *N.* Quid petis ab Ecclesia Dei? *R.* Fidem.
Sacerdos. Fides quid tibi præstat? *R.* Vitam æternam.

Sacerdos Si vis habere vitam æternam, serua mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & proximum tuum sicut te ipsum: In his duobus mandatis tota lex pendet, & Prophetæ. Fides autem est, ut unum Deum in Trinitate, & Trinitatem in unitate venereris, neque confundendo personas, neque substantiam separando. Alia est enim persona Patris, alia Filij, alia Spiritus sancti, sed horum trium una est substantia, & non nisi una Divinitas.

Et rursus interrogat: N. Abrenuacias Satanæ?

R. Abrenuncio.

Interrog. Et omnibus operibus ejus? **R. Abrenuncio.**

Interrog. Et omnibus pompis ejus? **R. Abrenuncio.**

Deinde Sacerdos interrogat de Symbolo fidei dicens:
Credis in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem cœli & terræ? **R. Credo.**

Interrogat. Credis in Jesum Christum Filium ejus, unicum Dominum nostrum, natum & passum? **R. Credo.**

Interrogat. Credis in Spiritum sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam æternam? **R. Credo.**

Tunc Sacerdos exsufflat ter in faciem ejus, semel dicens:

dicens : Exi ab eo spiritus immunde , & da locum Spiritui sancto paraclito.

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius , & dicat :
N. Accipe Spiritum bonum per istam insufflationem ,
 & Dei benedictionem **✠** Pax tibi. **℞.** Et cum spiritu tuo.

Deinde facit Crucem cum pollice in ejus fronte , & in pectore , dicens : **N.** Accipe signum Crucis tam in fronte , **✠** quàm in corde , **✠** sume fidem cœlestium præceptorum. Talis esto moribus , ut templum Dei jam esse possis : ingressusque Ecclesiam Dei , evasisse te laqueos mortis lætus agnosce. horresce idola ; respue simulacra : cole Deum Patrem Omnipotentem , & Jesum Christum Filium ejus unicum , Dominum nostrum , qui venturus est judicare vivos , & mortuos , & sæculum per ignem. **℞.** Amen.

Hic advertendum est , quod dicta verba , horresce idola , respue simulacra , dicantur Catechumeno qui venit de gentilitatis errore , seu de Ethnicis , & idololatriis. Catechumeno verò , Judæo , sive ex Hebræis venienti , loco horum verborum dicatur : horresce Judaicam perfidiam , respue Hebraicam superstitionem.

Saraceno autem , vel Turcæ , aut Persæ , sive alij ex Mahumetanis ad fidem venienti Catechumeno , loco eorundem verborum dicatur : horresce Mahumeticam perfidiam , respue pravam sectam infidelitatis.

At hæretico ad Catholicam Ecclesiam venienti, qui, si in ejus Baptismo debita forma servata non est, baptizari debet, dicatur: horresce hæreticam pravitatem, respue nefarias sectas impiorum, Vel exprimaturo proprio nomine secta, de qua Catechumenus venit.

Si plures sunt electi, omnia supradicta dicantur sigillatim super singulos.

Oremus.

TE deprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, ut huic famulo tuo **N.** qui in hujus sæculi nocte vagatur incertus, ac dubius, viam veritatis, & agnitionis tuæ jubeas demonstrari: quatenus referatis oculis cordis sui, te unum Deum Patrem in Filio, & Filium in Patre cum Spiritu sancto recognoscat, atque hujus Confessionis fructum & hic, & in futuro sæculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Si plures fuerint, præcedens Oratio dicatur in numero plurali, & in genere suo.

Deinde signet illum signo Crucis cum pollice in fronte, dicens: Signo tibi frontem, **✠** ut suscipias Crucem Domini.

In auribus. Signo tibi aures, **✠** ut audias divina præcepta.

In oculis. Signo tibi oculos, **✠** ut videas claritatem Dei.

In naribus. Signo tibi nares, ✠ ut odorem suavitas Christi sentias.

In ore. Signo tibi os, ✠ ut loquaris verba vitæ.

In pectore. Signo tibi pectus, ut ✠ credas in Deum.

In scapulis. Signo tibi scapulas, ✠ ut suscipias jugum servitutis ejus.

In toto corpore, illud non tangens, manu producit signum Crucis, & dicit:

Signo te totum in nomine Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus sancti, ✠ ut habeas vitam æternam, & vivas in sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Si plures sint electi, præcedentes Orationes, & exorcismi dicantur in numero plurali, & in genere suo.

Signationes autem fiant, & illarum verba dicantur singula singulis.

O remus.

P Reces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: & hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicæ, cujus impressione eum signamus, virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

O remus.

D Eus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam reformator, propitiare populis adopti-

vis, & novo testamento Sobolem novæ prolis adscribe : ut filij promissionis, quod non potuerunt assequi per naturam, gaudeant se recepisse per gratiam. Per Christum Dominum nostrum,

R. Amen.

Tunc imponit manum super caput electi, & dicit.

Oremus.

OMnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super hunc famulū tuum *N.* quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es : omnem cæcitatem cordis ad eo expelle, dirumpe omnes laqueos satanæ quibus fuerat colligatus : aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus careat, & ad svavem odorem præceptorum tuorum, lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem, ut idoneus efficiatur accedere ad gratiā Baptismi tui, percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Si plures sint, hæc, & præcedens Oratio Preces nostras, dicantur in numero plurali.

Deinde Sacerdos benedicit Sal.

Benedictio salis dandi Catechumeno.

Exorcizo te creatura salis &c. ut in ordine Baptismi parvulorum. fol. 12.

Tunc

Tunc pollice, & indice accipit de ipſo ſale, & im-
mittit in os Catechumeni, dicens:

N. Accipe ſal ſapientiæ, ut propitiatio ſit tibi in vitam
æternam. **R.** Amen. **V.** Pax tibi. **R.** Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus Patrum noſtrorum, Deus univerſæ condi-
tor veritatis, te ſupplices exoramus, ut hunc
ſamulum tuum **N.** reſpicere digneris propitiuſ, &
hoc primum pabulum ſalis guſtanteſ, non diutiùs
eſurire permittas, quò minus cibo expleatur cœleſti,
quatenus ſit ſemper, ſpiritu fervens, ſpe gaudens,
tuo ſemper nomini ſerviens. Perduc eum, Domine,
quæſumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut
cum fidelibus tuis promiſſionum tuarum æterna Præ-
mia conſequi mereatur. Per Chriſtum Dominum no-
ſtrum. **R.** Amen.

Siplures ſint, dicatur ſingulis N. Accipe ſal, &c.
& præcedens Oratio. Deus Patrum noſtrorum, in
numero plurali.

Quòd ſi Catechumenus fuerit Gentiliſ, ſeu ex Ido-
latriſ venerit ad fidem, benediçto ſale, priuſquam
ejuſ medicinam guſtet, Sacerdoſ addat ſequentem
Orationem, dicens.

Oremus.

Domine ſançte, Pater omnipotens, æterne Deus,
qui es, qui eras, & qui permanes uſque in finem,

cujus origo nescitur, nec finis comprehendi potest: te supplices invocamus super hunc famulum tuum **N**, quem liberaſti de errore gentilium, & converſatione turpiſſima: dignare exaudire eum, qui tibi cervices ſuas humiliat ad lavacri fontem, ut renatus ex aqua & Spiritu ſancto, expoliatus veterem hominem, induat novum, qui ſecundum te creatus eſt; accipiat veſtem incorruptam & immaculatam, tibiſque Deo noſtro ſervire mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum, **R.** Amen.

Si plures ſint, præcedens Oratio dicatur in numero plurali. Deinde Sacerdos dicat ſuper maſculum tantum.

Ora electe, flecte genua, & dic Pater noſter, &c.

Et electus genuflexus orat, & dicit: Pater noſter.

Et cum oraverit, & dixerit: Pater noſter, *uſque ad,* Sed libera nos à malo, *incluſivè,* Sacerdos ſubjungit; **Leva,** comple orationem tuam, dic: Amen.

Et ille reſpondet. Amen.

Et Sacerdos dicit **Patrino.** Signa eum. Deinde electo. **Accede.** Et Patrinoſ pollice ſignat eum in fronte, dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.

Tum quoque Sacerdos facit **Crucem** in fronte ejus, ita dicendo: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.

Deinde imponit manum ſuper eum, & dicit.

Oremus.

Deus Abraham, Deus Iſaac, Deus Jacob, Deus, qui Moyſi famulo tuo in monte Sinai apparuiſti, &

Filios

Filios Israël de terra Ægypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die ac nocte, te quæsumus Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui similiter custodiat, & hos famulos tuos **N.** & perducatur eos ad gratiam baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

E X O R C I S M U S.

ERgo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, & da honorem Deo vivo & vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, & Spiritui sancto: recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus & Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: & hoc signum Sanctæ Crucis, quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Sed si plures sint Catechumeni, hic, & in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali.

Orate electi, flectite genua, & dicite: Pater noster, &c.

Et electi genuflexi orant, & dicunt: Pater noster.

Et cum oraverint, & dixerint, Pater noster, que ad Sed libera nos à malo, inclusivè, Sacerdos subjungit, Levate, complete orationem vestram, & dicite: Amen.

Et illi respondent, Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino. Signa eos. Deinde electis,

Accedite. Et Patrinus pollice signat eos in fronte, dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte eorum, ita dicendo: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Et imponit manum super eos, ac dicit

Oremus.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moyfi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, & Filios Israël de terra Ægypti eduxisti, deputans ejs Angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die, ac nocte, te quæsumus Domine, ut mittere digneris Sanctum Angelum tuum de cœlis, qui similiter custodiat, & hos famulos tuos **N. & N.** & perducatur eos ad gratiam baptismi tui. Per Christum Dōminum nostrum. **R.** Amen.

Item super unum secundò dicat.

Ora electe, flecte genua, & dic Pater noster, &c.

Et electus genua flexus orat, & dicit: Pater noster.

Et cum oraverit, & dixerit, Pater noster, usque ad, Sed libera nos à malo, inclusivè, Sacerdos subjungit, Leva, comple orationem tuam, dic: Amen.

Et ille respondet,

Et Sacerdos dicit Patrino, Signa eum, Deinde electo.

Accede. Et Patrinus pollice signat eum in fronte dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Tunc

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo: **In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et imponit manum super eum, & dicit.**

Oremus.

DEus immortale Præsidium omnium postulantium, liberatio supplicum, Pax rogantium, vita credentium, resurrectio mortuorum, te invoco super hunc famulum tuum **N.** qui Baptismi tui donum petens, æternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat: accipe eum Domine, & quia dignatus es dicere, **Petite; & accipietis; quærite, & invenietis; pulsate, & aperietur vobis: petenti præmium porrige, & janua pande pulsanti, ut æternam cœlestis lavacri benedictionem consecutus, promissa tui muneris regna percipiat Qui cum Patre, & spiritu sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.**

E X O R C I S M U S.

Audi maledicte satana, adjuratus per nomen æterni Dei & Salvatoris nostri Jesu-Christi Filij ejus, cum tua victus invidia tremens, gemenque discede; nihil tibi sit commune cum servo Dei **N.** Jam cœlestia cogitante, renuntiatio tibi, & sæculo tuo, & beatæ immortalitati victuro. Da igitur honorem adveniendi Spiritui sancto, qui ex summa cœli arce descendens, pro turbatis fraudibus tuis, divino fonte purgatum pectus, sanctificatum Deo templum, & habitaculum perficiat, ut ab omnibus penitus noxijs præteritorum criminum liberatus

tus servus Dei, gratias perenni Deo referat semper, & benedicat nomen sanctum ejus in læcula sæculorum.

R. Amen.

Item super unum masculum tertio dicat.

Ora electe, flecte genua, & dic Pater noster.

Et electus genu flexus orat, & dicit, Pater noster.

Et cum oraverit, & dixerit, Pater noster, usque ad, Sed libera nos à malo, inclusivè, Sacerdos subjungit. Leva, comple orationem tuam, & dic Amen.

Et ille respondet, Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino. Signa eum, Deinde electo.

Accede. Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo. In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Deinde imponit manum super eum, dicens:

E X O R C I S M U S

EXorcizo te immunde Spiritus in nomine Pa[✠]tris, & Fi[✠]lij, & Spiritus[✠] sancti, ut ex eas & recedas ab hoc famulo Dei. *N.* ipse enim tibi imperat maledicte diabole atque damnate, qui pedibus suis super mare ambulavit, & Petro mergenti dexteram porrexit.

E X O R C I S M U S.

ERgo maledicte diabole, &c. *repetit totum, ut supra habetur. Super sceminam verò Sacerdos dicit: Ora electa, flecte genua, & dic Pater noster. Et electa genu-*

genuflexa orat, & dicit: Pater noster. Et cum oraverit, & dixerit, Pater noster, ulque ad Sed libera nos à malo. infulivè, Sacerdos subjungit. Leva, comple orationem tuam, & dic: Amen.

Et illa respondet: Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino: Signa eam. Deinde electæ: Accede. Et Patrino pollice signat eam in fronte, dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Deinde imponit manum super eam, & dicit:

Oremus.

DEus cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Arch-Angelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium; Deus cui omnis lingua confitetur, & omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium & infernorum: te invoco, Domine, super hanc famulam tuam N. ut eam custodire, & perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde dicatur Exorcismus. Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam, &c. ut supra. fol. 37.

Si plures fuerint fœminæ Catechumenæ, hîc, & in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali. Orate electæ, flectite genua, & dicite Pater noster. Et electæ genuflexæ orant, & dicunt: Pater noster. Et cum oraverint, & dixerint. Pater noster, usque ad, Sed libera nos à malo, inclusivè, Sacerdos subjungit, Levate, complete orationem vestram, & dicite, Amen. Et illæ respondent, Amen. Et Sacerdos dicit Patrino. Signa eas. Deinde electis. Accedite. Et Patrinus pollice signat eas in fronte, dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte earum, ita dicendo: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Deinde imponit manum super capita singularum, & postea in eodem numero plurali dicit Orationem. Deus cœli, Deus terræ, &c. Et Exorcismum. Ergo maledicte diabole, &c. Ut suprâ

Interim suprâ unam tantùm secundò, & tertio repetit. Ora electa, flecte genua, & dic: Pater noster. Et electa genuflexa orat, & dicit: Pater noster. Et cum oraverit, & dixerit: Pater noster, usque ad, Sed libera nos à malo, inclusivè, Sacerdos subjungit: Leva, comple orationem tuam, & dic: Amen.

Et illa respondet: Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino: Signa eam. Deinde electæ, Accede. Et Patrinus pollice signat eam in fronte dicens: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Tum

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo : In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Postea dicit Orationem.

Oremus,

DEus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moyfi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, & filios Israël de terra Ægypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die ac nocte, te quæsumus Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui similiter custodiat & hanc famulam tuam. **N.** & perducatur eam ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita imponit manum super caput ejus, & post tertiam signationem dicit :

E X O R C I S M U S.

EXorcizote, immunde spiritus, per Patrem, **✠** & Filium, **✠** & Spiritum sanctum, **✠** ut exeas, & recedas ab hac famula Dei **N.** ipse enim tibi imperat, maledicte, damnate, qui cæco nato oculos aperuit, & quatruiduanum Lazarum de monumento suscitavit. Ergo maledicte diabole, &c. ut suprâ. fol. 37.

Super utrumque sive masculinum, sive foeminam imponit manum super caput ejus. & dicit

Oremus,

ÆTernam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne

Deus, auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum illuminare lumine intelligentiæ tuæ; munda eum & sanctifica, da ei scientiam veram, ut dignus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad percipiendam gratiam tuam. **Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.**

Si plures fuerint electi, sive mares, sive foeminae, præcedentes Orationes, & Exorcismi dicantur in numero plurali, & in genere proprio, ut superius dictum est.

His peractis, Sacerdos sinistra manu apprehendens dexteram electi propè brachium, vel ei porrigens extremam partem stolæ, introducit eum in Ecclesiam dicens: **N.** Ingredere in sanctam Ecclesiam Dei, ut accipias benedictionem cœlestem à Domino JESU Christo, & habeas partem cum illo, & sanctis ejus. **R. Amen.**

Si plures fuerint, dicat in numero plurali. **Ingredi mini in sanctam Ecclesiam, &c. Et introducat eos, ut supra.**

Et ingressus electus procumbit, seu prosternit se in pavimento, & adorat. Deinde surgit, & Sacerdos imponit manum super caput ejus, & electus cum eo recitat Symbolum Apostolorum, & Orationem Dominicam.

Ita etiam si plures fuerint, omnes surgunt, & simul recitant.

Credo in Deum, &c. Et Pater noster, &c. fol, 15.

Tunc rursus Sacerdos imponat manum super caput
Electi, & dicat :

EXORCISMUS.

NEc te latet, Satana, imminere tibi pœnas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem Judicij, diem supplicij sempiterni, diem, qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi, atque universis angelis tuis præparatus sempiternus erit interitus. Proinde damna te, atque damnande, da honorem Deo vivo, da honorem Jesu Christo Filio ejus, da honorem Spiritui sancto Paraclito, in cujus nomine atque virtute, præcipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, ut exeas, & recedas ab hoc famulo Dei **N.** quem hodie idem Deus, & Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemque baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorum. In nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

℞. Amen.

Similiter, si plures fuerint, imponit manum super capita singulorum, & dicit eundem Exorcismum in numero multitudinis, & genere suo.

Postea Sacerdos pollice accipit de saliva oris sui, &

tangit aures, & nares Electi, tangendo verò aurem dextram, & sinistram, dicat:

Ephphetha, *quod est adaperire.* Deinde tangendo nares, dicat: In odorem suavitatis, & subdit.

Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium Dei. Deinde interroget electum. Quid vocaris? & ipse respondet N.

Interroget N. Abrenuncias Satanae?

R. Abrenuncio.

Interroget. Et omnibus operibus ejus?

R. Abrenuncio.

Interroget. Et omnibus pompis ejus?

R. Abrenuncio.

Tunc Sacerdos intingit pollicem dexteræ manus in Oleo Sancto Catechumenorum, & inungit electum primùm in pectore, deinde inter scapulas in modum Crucis, dicens: Ego te linio oleo salutis in Christo JESU Domino nostro in vitam æternam. R. Amen.

Y. Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili tergit pollicem, & locainuncta. Et subjungit, dicens: Exi immunde spiritus, & da honorem Deo vivo & vero. Fuge, immunde spiritus, & da locum JESU Christo Filio ejus. Recede immunde spiritus, & da locum Spiritui sancto paraclito.

Quando plures sunt electi, idem fit circa singulos eorum

rum. Et ducitur electus ad Baptisterium, ubi si ob aliquam causam non habeatur, sive præparata non fuerit aqua baptismalis, fiat benedictio fontis, ut infra ponitur, & cum fuerit propè fontem Sacerdos interrogat.

Quid vocaris? **Resp.** N.

Interrog. Credis in Deum Patrem Omnipotentem Creatorem cœli & terræ? **Resp.** Credo.

Interrog. Credis & in JESUM Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum & passum?

R. Credo.

Interrog. Credis & in Spiritum sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam æternam? **Resp.** Credo.

Iterum interrogat, dicens: Quid petis? **Resp.** Baptismum.

Interrog. Vis baptizari? **Resp.** Volo.

Tunc Patrino, vel Matrino, vel utroque (si ambo admittuntur) admota manu, tenente, seu tangente Electum, vel Electam aperto capite, & laxatis à collo vestibus inclinatum, Sacerdos vasculo seu urceolo haurit aquam baptismalem de Fonte, & cum ea sub trina supra caput in modum Crucis infusione baptizet Electum seu Electam, in nomine S. S. Trinitatis, sic dicens:

N. Ego te baptizo in nomine Patris **✠**, fundat primò & Filij **✠**, fundat secundò; & Spiritus **✠** sancti fundat tertio. **R.** Amen.

Si aqua, quæ ex capite Baptizati defluit, non dilatur in Sacrarium Baptisterij, recipiatur in subjecta aliquæ pelvi, & in illud postmodum projiciatur. Cùm plures sunt electi, singillatim singuli interrogantur, & baptizantur, ut suprâ. Si sunt mares & fœminæ, primum mares, deinde fœminæ. Verùm si probabiliter dubitetur, an Electus fuerit aliàs baptizatus, dicat Sacerdos:

Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris ✠ & Filij ✠, & Spiritus ✠ sancti.

Deinde Sacerdos intingat pollicem dextrum in sacrum Chrisma, & perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens:

DEus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aquâ, & Spiritu sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, ipse te linit Chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam. *R.* Amen. *V.* Pax tecum *R.* Et cum Spiritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili pollicem tergit, & imponit capiti Electi chrimale, seu candidum linteolum, & dat illi vestem candidam, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. *R.* Amen.

Et Electus deponit priores vestes, & induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candidâ, quam à Sacerdote

dotè accepit. Postea dat ei Sacerdos cereum, seu candellam accensam in manu dextra, dicens:

Accipe lampadem ardentem, & irreprehensibilis custodi Baptismum tuum, serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in aula cœlesti, in vitam æternam. Resp. Amen.

Ipse verò Neophytus eundem cereum accensum manibus teneat usque in finem, præterquam dum confirmatur.

Postea dicat: **N. Vade in pace, & Dominus sit tecum.**
R. Amen.

Si adsit Episcopus, qui id legitimè præstare possit, ab eo Neophyti Sacramento Confirmationis initiatur, deinde si hora congruens fuerit, celebratur Missa, cui Neophyti interfunt & sanctissimam Eucharistiam devotè suscipiunt.

ORDO SUPPLENDI OMISSA SUPER BAPTIZATUM.

Cum urgente mortis periculo vel aliâ cogente necessitate, sive parvulus, sive adultus, sacris precibus, ac cæremonijs prætermiſſis, fuerit baptizatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, & ad Ecclesiam delatus fuerit, omiſſa omnia suppleantur: idemque ordo ac ritus servetur, qui in Baptismo parvulorum (si fuerit parvulus,) seu adultorum (si fuerit adultus) præscriptus est. Excepto quòd interrogatio, an velit baptizari, formaque Baptismi, & ablutio prætermittuntur, & quædam Orationes, & Exorcismi suo quique loco immutati, ut infra, dicuntur.

His igitur suppositis, & omnibus, quæ suprà à folio 4. usque ad 10. inclusivè annotata sunt, ritè paratis, Sacerdos accepto Baptizati nomine, in hunc modum interrogando procedit.

N. quid petis ab Ecclesia DEI, &c. ut supra fol. 11. & profequitur usque ad finem, exceptis sequentibus Orationibus, & omissis (postquam pollicem, & inuncta loca absteterit) in fol. 19. à particula Subinde pollicem &c. inclusivè usque ad fol. 21. Deinde intingit, exclusivè:

Sacerdos igitur antequam immittat salem in os baptizati, manum super caput ejus imponens dicit:

Oremus.

OMnipotens sempiternæ Deus, Pater Domini nostri IESU Christi, respicere digneris super hunc famulum tuum **N.** quem dudum ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle, disrumpe omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colligatus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fætoribus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum, lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem, ut idoneus sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit, salis precepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde posteaquam modicum salis immisit in os baptizati, dicens: Accipe sal sapientiæ, ut propitiatio sit tibi in vitam æternam. Amen. dicit

Oremus.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veri-

veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, & hoc pabulum salis gustantem non diutiùs esurire permittas, quò minùs cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu feruens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens, & quem ad novæ regenerationis lauacrum perduxisti, quæsumus Domine, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post hæc, factò signo Crucis in fronte baptizati, dictisque illis verbis. Et hoc signum Crucis, **✝** quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Manu super caput ejus imposita, dicit

Oremus.

ÆTernam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum illuminare lumine intelligentiæ tuæ; munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

RITUS SERVANDUS, CUM EPISCOPUS BAPTIZAT.

SI Episcopus parvulos vel adultos baptizare voluerit, parantur & servantur omnia, ut superius de ordine Baptismi dictum est, atque hæc præterea, quæ infra notantur.

Adsint Capellani, vel alij Presbyteri, & Clerici superpelliceis induti, qui ei assistant, ac ministrent.

Ipse verò super rochetum, accipiat albam, & singulum, & stolam, & pluviale violacei coloris, ac mitram: atque ita paratus cum ministris procedat ad Baptismi ministerium. Et dum interrogat. **N. Quid petis ab Ecclesia DEI?** ac dum facit reliquas interrogationes, sedet cum mitra: cum verò exsufflat dicendo **Exi ab eo immunde spiritus;** surgit cum mitra. Rur-
us sedet, cum signat Catechumenum signo Crucis in fronte, & pectore, vel dicit: **Accipe signum Crucis, &c.** Et cum dicit Orationes, quæ præcedunt, vel sequuntur benedictionem salis, surgit deposita mitrâ, similiter cum ipsum sallem benedicit: Cum autem sallem benedictum immittit in os baptizandi, mitram accipit & sedet. Cum verò legit Exorcismos, & dum salivâ aures & nares, Catechumeni tangens, dicit: **Ephpheta,** ac dum introducit eum in Ecclesiam, stat cum mitra. Cum autem dicit, **Credo in DEUM**

Patrem, &c. Et Pater noster. Super Catechumenum, stat sine mitra. Sed cum nomen quærit, & interrogat: **N. Abrenuntias satanæ, &c.** Et baptizandum Oleo sacro in pectore, & inter scapulas inungit, sedet cum mitra: quo facto, accipit stolam, & pluviale album. Et cum rursus interrogat de fide, **Credis in DEUM, &c.** Vis baptizari, &c. Et cum baptizat per infusionem, sedet cum mitra. Si verò baptizat per immersionem, mitram retinens stare debet.

Cum demum Chrismate verticem baptizati linit, & dat ei vestem candidam, & candelam accensam ac dicit: **Vade in pace, &c.** Sedet cum mitra.

Quæ omnia pro faciliori Baptizantium commoditate superius in Baptismo parvulorum in margine sunt annotata à folio. II. &c. usque ad finem.

Si autem Pontifex quempiam à Presbytero jam catechizatum, tantum baptizare voluerit, sic paratus vestibus albis incipiat, postquam ad Baptisterium ventum fuerit, dicens: **Quo nomine vocaris?** **R. N. Episcopus** interrogat: **N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem, &c.** Et prosequitur usque in finem juxta ordinem Baptismi, ut supra fol. 19.

BENEDICTIO FONTIS BAPTISMI
 Extra Sabbatum Paschæ & Pentecostes,
 cùm aqua consecrata non habetur.

Primùm lavatur, & mundatur vas Baptisterij, deinde limpidâ aquâ repletur. Tunc Sacerdos cum suis Clericis, vel etiam alijs Presbyteris, Cruce, & duobus Cereis præcedentibus, ac thuribulo, & incenso, & cum vasculis Chrismatis, & Olei Catechumenorum descendit ad Fontem, & ibi vel ante Altare Baptisterij, dicit Litaniam ordinariam, Prout habetur infra post septem Psalmos pœnitentiales.

Et ante *✠*. Ut nos exaudire digneris, dicat, & secundò repetat sequentem versum:

Ut Fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem, benedicere *✠* & consecrare *✠* digneris, Te rogamus audi nos.

Potest etiam dici Litania brevior, ut in Missali in Sabbato sancto, prout habetur infra; & dicto ultimo Kyrie eleison. Sacerdos dicat. Pater noster, & Credo in DEUM, &c. omnia clarâ voce: quibus finitis dicat: *✠*. Apud te Domine est fons vitæ. *R.* Et in lumine tuo videbimus lumen. *✠*. Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *✠*. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oramus.

OMnipotens sempiterne DEUS, adesto magnæ pietatis tuæ mysterijs, adesto Sacramentis, & ad creandos novos populos, quos tibi Fons Baptismatis parturit, Spiritum adoptionis emitte, ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectu. Per Dominum nostrum JESUM Christum filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum.

Resp. Amen.

Exorcismus aquæ.

EXorcizo te creatura aquæ per DEUM vivum ✠ per DEUM verum ✠ per DEUM sanctum ✠ per DEUM, qui te in principio, verbo separavit ab arida, cujus super te spiritus ferebatur, qui te de paradiso manare jussit.

Hic manu aquam dividat, & deinde de ea effundat extra marginem Fontis versus quatuor Orbis partes, prosequens.

Et in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit, qui te in deserto amaram per lignum dulcem fecit, atque potabilem, qui te de petra produxit, ut populum, quem ex Ægypto liberaverat, siti fatigatum recrearet. Exorcizo te & per JESUM Christum filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirabili suâ potentiâ convertit in vinum: qui

qui super te pedibus ambulavit, & à Joanne in JORDANE in te baptizatus est, qui te unà cum sanguine de latere suo produxit, & discipulis suis jussit, ut credentes baptizarent in te dicens: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta, aqua quæ lavat sordes, & mundat peccata. Tibi igitur præcipio omnis spiritus immunde, omne phantasma, omne mendacium, eradicare, & effugare ab hac creatura aquæ, ut qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis fons aquæ salientis in vitam æternam, regenerans eos DEO Patri, & Filio, & Spiritui sancto, in nomine ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **R. Amen.**

Oremus.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur, ut ad hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, & super has aquas abluendis, & purificandis hominibus præparatas, Angelum sanctitatis emittas, quo peccatis vitæ prioris ablutis, reatuque deterfo; purum sancto Spiritui habitaculum regenerati effici mereantur. Per Dominum nostrum JESUM Christum filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Tunc

Tunc sufflet ter in aquam versus tres partes, secundum hanc figuram deinde imponit incensum in thuribulo, & fontem incensat, postea infundens de Oleo Catechumenorum in aquam, in modum Crucis, clara voce dicit:

Sanctificetur, & foecundetur Fons iste Oleo salutis nascentibus ex eo in vitam æternam, in nomine Patris , & Filij , & Spiritus sancti , R. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo, quo supra, dicens:

Infusio Chriftatis Domini JESU Christi, & Spiritus sancti paracliti fiat in nomine sanctæ Trinitatis,

R. Amen.

Postea accipit ambas ampullas disti Olei sancti, & Chriftatis, & de utroque simul in modum Crucis infundendo, dicit:

Commixtio Chriftatis sanctificationis, & Olei unctionis, & aquæ Baptismatis pariter fiat, in nomine Patris , & Filij , & Spiritus sancti , R. Amen.

Tunc deposita ampulla, dexterâ manu Oleum sanctum, & Chirma infusum miscet cum aqua, & spargit per totum Fontem. Deinde medullâ panis manum tergit, & si quis baptizandus est, eum baptizat, ut supra. Quod si neminem baptizat: statim manus abluat, & ablutio effundatur in sacrarium.

DE SACRAMEN- TO CONFIRMATIONIS, QUOD A PAROCHIS POPULO PROPONENDUM

Quoniam ij, qui per Baptismum Christiani facti sunt, adhuc imbecilles in spirituali certamine viriliter pugnare nequeunt; Christianis tamen Sacramento, quo Spiritus sanctus in corda fidelium se infundit, in gratia corroborantur, & tanquam fortes Christi milites adversus omnes carnis, mundi, diaboli impetus armantur, ob eam causam Sacramentum hoc Confirmatio appellatur. Et licet ritus quo administrari solet, ex Pontificali Romano peti debeat, cum juxta SS. Trid. Concilij doctrinam solus Episcopus sit ejusdem ordinarius Minister, ut tamen hac in re etiam Parochos officij sui admoneremus; idcirco omnia, quæ ab iisdem de natura, dignitate & effectu hujus Sacramenti tempore competenti populis suis proponenda & explicanda sunt, ex Catechismo potissimum Romano, & alijs probatis Authoribus excerpta, subnectere placuit.

Confirmatio sic definitur potest. *Est nova legis Sacramentum, quo baptizatus homo ex Christi institutione per Christianis in fronte unctionem, sub præscripta verborum forma ab Episcopo factam, spiritualis gratiæ augmentum, ac robur accipit.*

Materia hujus Sacramenti, est Chrisma, quod ex oleo & balsamo, solenni Episcopi consecratione conficitur: atque id non omni & quovis tempore, sed itato sacro solennique die Cœnæ Domini.

Oleum quod pingue est & naturâ suâ diffluit, gratiæ plenitudinem exprimit: quæ per Spiritum sanctum à Christo capite in alios redundat, atque effunditur.

Balsamum verò ejus odoratus jucundissimus est, & præterea eam vim habet, ut quidquid eo circumlitum fuerit, putrescere non sinat, significat suavitatem virtutum, quæ in hoc Sacramento conferuntur, quibus fideles à peccatorum sordibus præservati, & ab omni scelerum

scelerum contagione defensi, odorem bonæ vitæ cum proximo ædificatione diffundunt.

Et quoniam Dominus hanc Confirmationis materiam usu ipso & tractatione non sacravit, quemadmodum aqua cum ipse baptizatus est, sacratissimi corporis sui cont. ctu sanctificasse perhibetur, ideò necessarium est, ut sanctis & relig. osis preceationibus consecretur: neque ad alium ea confectio nisi ad Episcopum pertinere potest, qui ejusdem Sacramenti Ordinarius Minister institutus est.

Forma sunt hæc verba ab Episcopo dum baptizatis frontem inungit prolata: *N. Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.*

Tria proinde sunt in hoc Sacramento, quæ continentur in forma prædicta. Quorum primum est, causa principalis conferens plenitudinem roboris spiritualis, quæ est sancta Trinitas, quæ exprimitur, cum dicitur: In nomine Patris, &c. Secundum est ipsum robur spirituale, quod per sacramunionem fidelibus ad salutem tribuitur: quod quidem tangitur cum dicitur: Confirmo te Chrismate salutis. Tertium est signum, quod pugnatori datur: sicut & in pugna corporali milites insignijs ducum insigniuntur: & quantum ad hoc, dicitur: Signo te signo Crucis, in quo scilicet Rex noster triumphavit.

Imprimitur autem hoc signum Crucis ideo in fronte, ut instruat Christianus homo, se neque verecundiâ, quæ in fronte maxime elucet, neque metu, neque periculo alio perterri unquam debere, quin palam & libere JESUM Christum, ignominiosè pro peccatis nostris Cruci affixum, & omnem ejus doctrinam confiteatur.

Præter Characterem indelebiter in anima Confirmati impressum est etiam hujus Sacramenti effectus, augmentum & perfectio vitæ spiritualis: in Confirmatione enim pericitur & augetur gratia, quæ in Baptismate collata est, adeò ut quis timore & pudore deposito gaudeat etiam pro nomine JESU contumeliam pati. Exemplum illustre nobis esse possunt sancti Apostoli: qui antea quidem imbecilles timidique clausis ædibus se continebant: Sed ubi postea die sacro Pentecostes Spiritum sanctum acceperunt, facti sunt viri fortes; constantissimi, atque ad omne certamen & pugnam pro fidei confessione, & propagatione expeditissimi: ita ut summa Apostolicæ virtutis contentione, universum Orbem ter-

rarum, brevi, etiam repugnantibus importunissimis hostibus, Evangelij luce collustrarint.

Ad ritus & cæremonias hujus Sacramenti quod spectat, Patrinus adhibetur, ut sciat Christianus, se Spiritus sancti gratiâ, perfectionem ita esse assecutum, ut sibi tamen non nimium fidat, sed aliorum, qui vel ætate, vel disciplinâ provectiores sunt, monita consiliâque libenter audiat, atque amplectatur.

Episcopus Confirmatum leviter in maxilla cædit, ut sciat homo Christianus se tanquam fortem athletam in Christiana militia constitutum, paratum esse oportere, ad omnia adversa invicto animo pro Christi nomine perferenda, cujus facies velata, & alapis cæsa fuit.

Postremó pax confirmatis datur, ut intelligant se gratiæ cœlestis plenitudinem. & pacem, quæ exsuperat omnem sensum, consecutos esse: pacemque per victoriam, & victoriam per prælium obtineri.

Cùm itaque Sacramentum hoc res sit sanctitatis plena, per quam fidelibus Divina munera, tam largè impertiuntur, Parochus quàm vigilantissimè studebit, ut sui Parochiani, qui nondum confirmati sunt, nullam in eo suscipiendo negligentiam committant, sed summâ cum devotione & reverentiâ suscipiant.

Illos etiam qui jam Confirmati sunt, sæpius monebit, ut memores esse velint gratiæ cœlestis, quam in hoc Sacramento acceperunt, ne eam vacuum esse sinant, sed fortiter pugnent, & peccati, mundi, ac diaboli tentationibus viriliter resistent.

OFFICIUM PAROCHI CIRCA SACRAMENTUM hoc, paulò ante, vel in ipso administrationis actu.

Cum intellexerit Parochus, velle Episcopum Confirmationis Sacramentum in sua Parochia administrare, monebit tempestivè populum, eumque in sequentibus pro suggestu instituet.

I. De dignitate, necessitate, utilitate, institutione, effectibus, cæremonijs, alijsque hujus Sacramenti pertinentijs, ad caput suarum plebium differendo.

II. Exhor-

II. Exhortabitur universos nondum Confirmatos, ne hanc istius pretiosi thesauri occasionem, quæ quotidiana non est, negligant: præsertim autem Patresfamilias instigando, ut filios filiasque, ac domesticos suos promptè adducant.

III. Docebit eosdem, ut quamvis non semper certam ætatem, & annos quos vocant discretionis in pueris expectare debeant ad hujus Sacramenti susceptionem; ut certi tamen aliquid vulgò præfixum habeatur, commodum erit, si non ante septennium, (nisi fortè malitia præveniat ætatem) quis ad sacrum hoc Dominicum sigillum sistatur.

IV. Persuadebit omnibus, præsertim adultis, ut (si fieri possit) jejuni, atque à peccatorum sordibus per Confessionem, vel saltem Contritionem purgati, accedant, ne fructu & gratiâ tanti Sacramenti priventur.

V. Cùm, ut suprâ dictum est, Sacramentum hoc Confirmato Characterem indelebiter in anima imprimat, severissimè illis interdicit, ne quis iteratò illud suscipere præsumat, nisi gravissimum Sacrilegij scelus committere, & debitis utriusque Fori pœnis inevitabiliter sese subijcere velit.

VI. Confirmandus autem unum tantùm sibi deligat Patrinum, alium ab eo, à quo è baptismo susceptus fuerat. Si tamen ita necessitas cogeret, idem tam in Baptismo quàm in Confirmatione Patrinus esse posset.

VII. Patrini esse non possunt. Nondum Confirmati: Excommunicati: Hæretici: Specialiter interdicti: Publicè criminosi: Parentes ipsius Confirmandi: Usurarij publici: Non Confessi & Communicati in Paschate, nisi ex legitima causa, & cum approbatione Parochi Confessionem, &c. distulerint.

VIII. Contrahunt Patrini cognationem spiritualement cum Confirmato, ac vero ejus patre ac matre, non secus ac in Baptismo fieri diximus: talisque cognatio Matrimonium inter dictas personas, tam contrahendum impedit, quàm contractum dirimit. Hinc consultum non est, præsertim in locis angustis & solitarijs, ut quis multos, maximè parvi conditionis ad Confirmationem adducat.

IX. Monebit eosdem, ut cum devotione, reverentiâ, attentione, sine rumore ac strepitu accedant: frontem si sudore sit madida strophio extergant; dum ante Episcopum genua flectunt,

& manus conjunctim attollunt, Patrini nomina eorum, quos præsentant Episcopo, tempestivè indicent, & manum dexteram, super humerum dexterum, dum confirmantur, teneant.

X. Accepto Confirmationis Sacramento, frons Confirmati per Patrimum fasciâ mundâ ligetur, eaque per Sacerdotem ad hoc destinatum deponatur: In ligenda tamen, vel dissolvenda ejusmodi fasciâ, nulla prorsus spiritualis affinitas contrahitur.

XI. Præmoneantur etiam per Parochum consignandi, ut ex templo non recedant, nisi ultimâ Episcopi benedictione perceptâ.

XII. Moneat pariter Parochus Patrimos, ut instruant consignatos bonis moribus, ut fugiant mala & faciant bona, & doceant eos Orationem Dominicam: Salutationem Angelicam: Symbolum fidei, & reliqua fidei rudimenta.

DE SACRAMENTO POENITENTIÆ.

Sacramentum Pœnitentiæ, ad eos, qui post Baptismum lapsi sunt, in gratiam DEI restituendos, à Christo Domino institutum; eò diligentius administrandum est, quo frequentior est ejus usus, & quò plura requiruntur ad illud rectè, dignèque tractandum, ac suscipiendum. Cùm autem ad illud constituendum tria concurrant, materia, forma, & minister: illius quidem remota materia sunt peccata: proxima verò sunt actus pœnitentis: nempe contritio, confessio, & satisfactio. Forma autem illa absolutionis verba: *Ego te absolvo, &c.* Minister denique est Sacerdos, habens potestatem absolvendi, vel ordinariam; vel delegatam. Sed si periculum mortis immineat, approbatúsque desit Confessarius; quilibet Sacerdos potest à quibuscúnque censuris, & peccatis absolvere. In ejus ministro requiritur etiam bonitas, scientia, atque prudentia, cum sigillo secretæ confessionis sub exacto perpetuòque silentio. Quibus, & aliis ad id opportunis ut optimè sint instructi, omni studio curare debent Confessarij.

In primis meminerit Confessarius, se iudicis, pariter & medici personam sustinere, ac divinæ justitiæ simul, & misericordiæ ministrum à DEO constitutum esse; ut tanquam arbiter inter DEUM, & homines, honori divino; & animarum saluti consulat.

Ut ergo rectè judicare queat, discernens inter lepram, & lepram, & tanquam peritus medicus animarum morbos prudenter curare, & apta cuique remedia applicare sciat; quantam potest maximam ad id scientiam, atque prudentiam tum assiduis ad DEUM precibus; tum ex probatis auctoribus, præsertim è Catechismo Romano, & prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare.

Sciat casus, & censuras Sedi Apostolicæ, & Ordinario suo reservatas, & suæ cuiusque Ecclesiæ constitutiones; easque diligenter observet.

Denique hujus Sacramenti doctrinam omnem rectè nosse studebit, & alia ad ejus rectam administrationem necessaria. Atque in hoc ministerio ita procedat, ut infra præscribitur.

Ordo ministrandi Sacramentum Pœnitentiæ.

Sacerdos ad audiendam confessionem vocatus promptum, faciliemque se præbeat: ac priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium rectè, sanctèque obeundum, divinum auxilium pijs precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus confessiones audiatur, nisi ex causâ rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti, ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem confessionalem, in qua sacras confessiones excipiat: quæ sedes patenti conspicuo, & apto Ecclesiæ loco posita, crate perforata inter pœnitentem, & Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo, & stolâ violacei coloris utatur, prout tempus, vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut qua decet humilitate mentis, & habitus accedat, flexis genibus signo Crucis se muniat, & confestim benedictionem à Confessario hoc modo petat: *Benedicite Reverende Pater, &c. Vel vulgari lingua:*

Quam ubi Confessarius eidem hoc modo impertivit: *Domine sit in corde tuo, & in labijs tuis, ut dignè & competenter confitearis peccata tua, in Nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen;*
paractâ

paracletâ generali Confessione: *Confiteor DEO Omnipotenti, &c.* mox inquirat de illius statu (nisi aliter notus fuerit) & quam pridem sit confessus, & an impositam pœnitentiam adimpleverit, num ritè arque integrè alias confessus fuerit, num conscientiam suam, ut debet, priùs diligenter discussit.

Quod si pœnitens aliquâ censurâ, vel casu reservato sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere, non absolvat, nisi priùs obtentâ facultate à Superiore.

Si verò Confessarius, pro personarum qualitate, cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ Fidei rudimenta; si tempus suppetat, eum breviter instruat de articulis Fidei, & aliis ad salutem cognitu necessariis, & ignorantiam ejus corripiat, illumque admoncat, ut ea postmodum diligentius addiscat.

Dum pœnitens peccata sua confitetur, adjuvabit eum, quotiescunque opus fuerit, nec eum reprehendet, nisi finitâ ut dicitur confessione; neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere: pròinde fiduciam ei præbeat, & humaniter suggerat, ut omnia peccata sua ritè & integrè confiteatur, remotâ stultâ illa quorundam verecundiâ, quâ præditi, suadente diabolo peccata confiteri non audent.

Si pœnitens numerum, & species, & circumstantias peccatorum explicatu necessarias non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Sed caveat, ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsertim juniores utriusque sexûs, vel alios, de eo quod ignorant, imprudenter interrogans, ne scandalum patiantur, indeque peccare discant.

Demùm auditâ confessione, perpendens peccatorum, quæ ille admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paternâ charitate adhibebit, & ad dolorem, & contritionem efficacibus verbis adducere conabitur. atque ad vitam emendam, ac melius institucendam inducet, remediâque peccatorum tradet.

Postremò salutarem, & convenientem satisfactionem quantum spiritus, & prudentia suggererit, injungat, habitâ ratione statûs, conditionis, sexûs & ætatis, & item dispositionis pœnitentium,

tentium. Videátque ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id verò ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat: veluti avaris eleemosynas, libidinosis jejunia, vel alias carnis afflictiones; superbis humilitatis officia, desidiofis devotionis studia. Rarius autem, vel ferius confitentibus, vel in peccata facile recidentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sæpè, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, & si expediat, communicent.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarij non applicent: neque à pœnitentibus quicquam tanquam ministerij sui præmium petant, nec si aliquid ultrò offeratur, aliter nisi gratitudinis titulo, &c. pro consuetudine loci, accipiant.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando, & quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio, ne absolvat eos, qui talis beneficij sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia, & inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deferre, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in meliùs emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publicè satisfaciant, & scandalum tollant; neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt superioribus reservata.

Si verò quis confiteatur in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis, & censuris quantumvis reservatis: (cessat enim tunc omnis reservatio) sed priùs, si potest, cui debet satisfaciat, ac si periculum evaserit, & aliquâ ratione superiori, à quo aliàs esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primùm poterit, coram eo se sistat, quicquid debet præstiturus.

Quòd si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox, & loquela ægrum deficiat, nutibus, & signis conetur, quoad ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere, quibus utcumque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium, sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porrò Sacerdos, ægris non esse injungendam gravem, aut laboriosam pœnitentiam; sed indicendam tantùm illam, quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliquâ oratione, aut levi satisfactione impositâ, & acceptatâ, absolvantur, prout opus fuerit. Ut autem sciant Confessarij, qui Casus Reservati sint tam Sedi Apostolicæ, quàm Episcopo, legant sequentia.

CASUS SUMMO PONTIFICI RESERVATI.

I. **P**rima fertur in Hæreticos, legentes libros Hæreticorum sine licentia summi Pontificis, aut alterius, qui eam dare possit, fautores Hæreticorum, Schismaticos, & eos, qui se ab obedientia Summi Pontificis subtrahunt.

II. In appellantes à Papa ad futurum Concilium, & dantes ad id fauorem & consilium.

III. In piratas, latrunculos maritimos, eorum receptatores & dantes auxilium & favorem.

IV. In rapientes naufragorum bona, aut scienter ab alijs rapta accipientes.

V. In imponentes nova pedagia & gabellas, casuè augentes, quando ad id potestatem non habent.

VI. In falsificantes litteras Apostolicas, aut supplicationes signatas auctoritate Apostolica.

VII. In deferentes arma, equos, ferrum & alia metallorum genera, cunctaque usui belli accommoda ad Turcas; nec non in eos, qui Turcas & inimicos Christiani nominis certiores reddunt de rebus statum Reipub. Christianæ concernentibus, in Christianorum damnum & perniciem.

VIII. In impediendes & invadentes eos, qui victualia, seu alia ad usum R. Curiae necessaria adducunt, vel pro eis aliquid solvere facientes; ac etiam in eos, qui talia fieri curant, & defendunt.

IX. In eos, qui ex proposito Romipetas, seu peregrinos ad urbem proficiscentes, aut ab eadem recedentes lædunt aut offendunt, & illis dantes auxilium, consilium, fauorem.

X. In illos, qui non habentes in Curia Jurisdictionem, ejus prætextu

prætextu capiunt, spoliant, detinent morantes in eadem, vel talia fieri mandant.

XI. In offendentes, interficientes, mutilantes, capientes, incarcerantes, aut hostiliter insequentes Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, sedis Apostolicæ Legatos vel Nuncios aut eosdem eicientes à suis Diœcesibus, territorijs, aut dominijs.

Item mandantes, & præstantes consilium, auxilium, favorem.

XII. In eos, qui ad Ro. Curiam pro eorum causis & negotijs recurrentes offendunt, mutilant, occidunt, verberant, aut bonis suis spoliant, aut executionem litterarum Apostolicarum, aliarumque expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent: ac etiam appellantes à gravamine, vel litterarum Apostolicarum executione ad laicam potestatem.

XIII. In officiales Principum sæcularium, & Prælatos Ecclesiasticos, qui causas Ecclesiasticas à Judicibus Apostolicis avocant, & actores ad revocanda impetrata compellunt.

XIV. In Judices sæculares, qui Ecclesiasticas personas præter Juris Canonici dispositionem ad suum tribunal trahunt, vel trahi faciunt: quique Ecclesiasticam libertatem tollunt, lædunt, deprimunt, aut quovis modo restringunt, unde Rom. Ecclesiæ, aut aliarum Juribus quomodolibet directè vel indirectè, tacitè vel expressè præjudicatur.

XV. In impediennes Prælatos Ecclesiasticos, ne sua Jurisdictione Ecclesiastica contra quoscunque utantur: ac in eos, qui illorum ac delegatorum Judicia eludunt ad Cancellarias & Curias sæculares recurrunt, & ab illis prohibitiones & mandata etiam pœnalia Ordinarijs aut Delegatis decerni & contra illos executioni mandari procurant, & in exequentes, decernentes, seu dantes consilium, auxilium, patrocinium, favorem in eisdem.

XVI. In usurpantes Sedis Apostolicæ & quarumcunque Ecclesiarum Jurisdictiones, fructus, redditus & proventus, aut eos sequestrantes.

XVII. In imponentes Collectas, decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesijs, Monasterijs, aut eorum fructibus absque speciali & expressa lœcentia Rom. Pontificis: & in exequentes, procurantes, & dantes consilium, auxilium, favorem, votum seu suffragium palàm vel occulte, nec non in sic imposita recipientes

etiam à sponte dantibus & concedentibus : quacunq; dignitate præfulgeant.

XVIII. In Judices sæculares in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas quascunq; Ecclesiasticas se interponentes processando, sententias proferendo aut exequendo: non obstante quovis in contrarium privilegio.

XIX. In occupantes terras & loca Rom. Ecclesiæ, & in illis supremam Jurisdictionem usurpantes.

XX. In raptos suppellectilium, librorum, scripturarum & bonorum Cameræ & Palatii Apostolici ex eodem Palatio tempore infirmitatis Pontificis & Sedis Apostolicæ vacationis.

A prædictis sententijs nullus per alium quàm per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstitâ absolvi poterit.

Quòd si fortè aliqui contra tenorem præsentium talibus excommunicatione & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere defacto præsumperint, eos excommunicationis sententiâ innodamus, gravius contra eos spiritualiter & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

EXCOMMUNICATIONES SUM- mo Pontifici in Jure & Concilio Tridentino reservatæ.

Qui suadente diabolo manus violentas in clericum iniecerit, vel ad id consilium, auxilium aut favorem præstiterit. 17. q. 4. *si quis suadente. & c. mulieres. de sent. excom.*

Qui excommunicatus à Delegato Papæ per annum in tali excommunicatione manet. *c. quærenti. de off. jud. deleg.*

Clericus, qui scienter & spontè in divinis participat cum excommunicatis à Papa per sententiam. *c. significavit. de sent. excom.*

Incendiarij, postquam fuerint excommunicati & denunciati. *c. tua nos. de sent. excom.*

Rapientes res Ecclesiæ cum effractione, postquam fuerint denunciati. *c. conquesiti. de sent. excom.*

Eligentes in Senatorem Romanum aliquem Imperatorem, Regem, Comitem, aut alium Potentem. *c. fundamenta. de elect. in 6.*

Qui facultatem tribuerint alicui interficiendi, capiendi aut vexandi personas aliquorum, aut eorum facultates, aut suorum, eò quòd tulerint sententiam excommunicationis, suspensionis vel interdicti contra Reges &c. aut contra quoscunque alios eorum Ministros, aut alios quoslibet. *c. quicumque. de sent. excom. in 6.*

Sanctæ inquisitionis Ministri, Episcopis inferiores, qui odij, gratiæ, amoris, lucri aut commodi temporalis gratia contra justitiam & conscientiam omiserint procedere contra quemcunque, quando procedendum est, aut ex eisdem causis alicui hæresim imposuerint. *cle. multorum. §. verum. de hæret.*

Religiosi, qui sine expressa Parochi licentia Sacramenta Eucharistiæ aut extremæ Unctionis clericis vel laicis ministrant, vel matrimonia eorum solemnizant, aut sine privilegio absolvunt excommunicatos à Canone, vel etiam à culpa & pœna. *cle. 1. de privileg.*

Religiosi & Clerici sæculares, qui alios inducunt ad vovendum promittendumve, aut jurandum, ut in suis Ecclesiis sepulturas eligant, vel jam electas ne mutant. *cle. cupientes. §. sanè. de pan.*

Domini temporales, & quicumque cogentes aliquem ad celebranda divina officia in loco interdicto: & qui voce Præconis vel fonitu campanæ convocari faciunt populum ad illa audienda: atque etiam qui prohibent, ne excommunicati aut interdicti ab Ecclesia eijciantur, dum divina peraguntur. *cle. gravis. de sent. excom.*

Qui cadavera hominum exenterant, incidunt in trusta, elixant, carnes ab ossibus separant & excutiunt, ut prædicta ossa in sepulturam distantem transferant, & qui id fieri jubent. *extravag. detestanda. de sepult.*

Qui ex pacto dant, vel accipiunt aliquid ob ingressum in aliquod Monasterium. *extravag. 1. de Simon.*

Simoniaci in ordine vel beneficio, & ejus rei mediatores ac procuratores. *extravag. cum detestabile. de Simon.*

Fratres cujuscunque Ordinis mendicantium sine speciali Sedis Apostolicæ licentia ad aliam Religionem, excepta Carthusianorum, transcentes, eosque recipientes. *extravag. viam ambitiosa. de Regular.*

Qui affirmant peccare mortaliter, vel hæreticos esse eos, qui

tenent, aut negant Beatissimam DEI Matrem esse conceptam sine peccato originali. *extravag. grave nimis. de Reliq. & vener. Sanct.*

Confessores absolventes excommunicatos à casibus & censuris Pontifici reservatis. *extravag. est Dominici de penit. & remis.*

Quicumque alicujus Ecclesiæ vel beneficij cujuscunque aliorumve piorum locorum Jurisdictiones, bona, census, jura, fructus & emolumenta in ministrorum & pauperum necessitates convertenda qualitercunque usurpare, inque proprios usus convertere præsumserit, vel impedire, ne ab eis, ad quos de Jure pertinent, percipiantur. *Conc. Trid. Sess. 22. de reform. c. 11.*

EXCOMMUNICATIONES Episcopis reservatæ.

Inter Varias Doctorem Opiniones circa numerum & qualitatem Casuum Episcopis de jure reservatorum, cum ut communior, ita tutior ea videatur, quæ asserit Excommunicationes majores summo Pontifici non reservatas, quæ ipso facto de jure Canonum & sacri Tridentini Concilij incurruntur, earumque absolutionem Episcopis reservari: idcirco practicabiliores eas hic pro pleniori Confessoriorum instructione adnotare libuit, quæ sunt sequentibus casibus annexæ.

Quicumque laicus oblationes de sacris Ecclesiis auferre ausus erit. *10. q. 1. c. fin.*

Quicumque aliquem, qui ad Ecclesiam, confugerit, facultate ab Episcopo non impetrata inde extraxerit. *17. q. 4. definit.*

Quicumque Princeps & Judex ter admonitus Clericis justitiam facere neglexerit. *23. q. 5. administratores.*

Qui compellunt Prælatos vel Ecclesiasticas personas, ut Ecclesias suas, earum prædia aut jura laicis subijciant. *c. hoc consultissimo. de reb. Eccle. non alien.*

Religiosi professi exeuntes ad medicinam legesve mundanas legendas vel audiendas, si intra duos menses ad claustrum non redierint; nec non alij Clerici quacunq̄ue dignitatem, personatum aut officium obtinentes, nisi infra bimestre spatium ab ijs deliterint. *c. non magnopere. & c. ult. ne Cler. vel Monac.*

Sacerdos, qui accipit officium vicecomitis, aut præpositi sæcularis, si monitus non respuerit. *c. clericis. eod. tit.*

Qui suadente Diabolo in Clericum manus violentas iniecerit, cum scilicet modica & levis est percussio seu injuria, arbitrio ordinarij. *c. pervenit. de sent. excom.*

Qui offenderit vel gravaverit aliquam personam Ecclesiasticam, vel ejus consanguineos, vel Ecclesias seu bona, quia eum, pro quo rogabatur, eligere noluit. *c. sciant cuncti. de elect. in 6.*

Qui regalia, custodiam, vel titulum advocacionis seu defensionis in Ecclesiis aliisve pijs locis de novo usurpare conantes bona eorundem vacantium occupare præsumunt. *c. generali. eod. tit.*

Vocati ad dirigendas moniales in electionibus faciendis, qui non abstinent ab his, unde in ipsis electionibus discordiæ oriri nutririve possunt. *c. indemnitatibus. §. postremo eod. tit.*

Qui censura aliqua Ecclesiastica innodatus, ejus revocationem seu absolutionis beneficium per vim aut metum extorquet. *c. unico de ijs, qua vi met. cau. fi. in 6.*

Domini temporales, qui prohibent suis subditis, ne quicquam vendant aut emant, aut alia obsequia præstent personis Ecclesiasticis. *c. eos. de immunit. Eccl. in 6.*

Quicumque hæreticos, credentes, receptatores, defensores vel fautores eorum præsumperit Ecclesiasticæ tradere sepulturæ. *c. quicumque. de hæret. in 6.*

Domini temporales, Rectores vel Officiales eorum, qui Episcopis & Inquisitoribus in negotio hæresis sese opponunt, eosve impediunt, aut de hujusmodi crimine quoquo modo cognoscere vel judicare præsumunt: nec non qui scienter in prædictis dederint auxilium, consilium vel favorem. *c. ut inquisitionis. eod. tit.*

Qui quempiam Christianum per assassinos interfecerit, interficive mandaverit, quamvis mors non sequatur: & qui eos receperint, defenderint, aut occultaverint. *c. 1. de homic. in 6.*

Personæ Ecclesiasticæ Episcopis minores locantes domos manifestis

nifestis alienigenis, usurarijs ad fœnus exercendum. *c. 1. de usur. in 6.*

Qui pignorationes seu repræfalias contra Ecclesiasticum hominem vel ejus bona concesserit aut extenderit. *c. unico. de injur. in 6.*

Qui prohibent sequestrationem beneficij à Sede Apostolica decretam: qui item fructus sequestri nomine depositos occupare quovis modo præsumpserint. *Clem. unica. de sequestrat. & c.*

Qui in Cœmiterijs interdicti tempore in casibus non concessis à jure, vel excommunicatos publicè, aut nominatim interdictos, vel usurarios manifestos scienter sepelire præsumpserint. *Clem. 1. de sepult.*

Religiosi, qui administrationes vel beneficia non habent, si decimas Ecclesijs debitas sibi temerè appropriare & usurpare præsumpserint. *Clem. 1. de decim.*

Monachi, qui intra Monasterij septa sine Abbatum suorum licentia arma tenent: quive ad Curias Principum, ut suis Prælati aut Monasterijs damnum aliquod inferant, se conferre præsumpserint. *Cle. 1. §. quia verò. de stat. Monach.*

Qui visitatores Monialium aliquo modo impedire præsumpserint, nisi moniti resipiscant. *Cle. attendentes. eod. tit.*

Mulieres statum Beguinarum sectantes, aut de novo affumentes: nec non Religiosi eis in hoc dantes consilium vel favorem. *Cle. 1. de Relig. dam.*

Qui scienter in gradibus consanguinitatis vel affinitatis jure Canonum prohibitis, aut cum Monialibus, aut in Religione, vel sacris ordinibus constituti matrimonium contrahere præsumpserint. *Cle. unica. de consang. & affinit.*

Officiales communitatum, seu alij quavis auctoritate præditi, qui suis statutis usuras fœvent. *Cle. unica. de usur.*

Religiosi, qui quomodocunque aliqua proferunt, ut audientes à decimarum Ecclesijs debitarum solutione tetrahant. *Cle. cupientes. de pœnis.*

Religiosi non servantes interdictum positum auctoritate Sedis Apostolicæ, aut Provincialis Concilij, aut à loci Ordinario. *Cle. 1. de sent. excom.*

Quicumque impediunt Legatos, vel nuntios Apostolicos, ne recipiantur, & provincias ipsius destinatas ingrediantur liberè, ac commissæ

missæ sibi legationis officium in iisdem exercent. *Extravag. super gentes. de conjuet.*

Qui bona Ecclesiastica alienant, & alienata recipiunt contra juris dispositionem. *Extravag. ambitiosæ. de reb. Eccl. non alien.*

Quicumque mulierem rapuerit, vel ad id consilium, auxilium, aut favorem præbuerit. *Conc. Trid. Sess. 24. de reformat. matrim. c. 6.*

Quicumque Domini temporales ac Magistratus subditos suos, vel quoscunque alios quovis modo cogunt, quo minus liberè matrimonia contrahant. *Conc. Trid. eadem sess. c. 9.*

Quicumque superior, sæcularis ab Episcopo requisitus, brachii sæcularis auxilium non præbuerit, ut clausura Monialium conserveatur, vel restituatur. *Conc. Trid. sess. 25. de Regular. c. 5.*

Quicumque sine Episcopi, vel superioris licentia in scriptis obtemperata septa Monasterij Monialium ingressus fuerit. *Conc. Trid. ibidem.*

Quicumque virginem aliquam, vel viduam, vel aliam quamcunque mulierem invitam Monasterium ingredi, vel habitum cujuscunque Religionis suscipere, vel professionem emittere coegerit: quique consilium, auxilium vel favorem dederint: quique scientes ejus in aliquo prædictorum repugnantiam quoquo modo eidem actui præsentiam, vel consensum, vel auctoritatem interposuerint: nec non quicumque earundem voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi quomodocunque sine justa causa impederint. *Conc. Trid. eadem Sess. c. 18.*

Qui effringunt & spoliant loca sacra: Incendiarij item eorundem. *c. tua. &c. conquesti. de sent. excom.*

Hi casus ante denunciationem Episcopales sunt, post denunciationem Papales.

Quicumque licentiam alicui dederit occidendi vel capiendi eum, qui excommunicationis, suspensionis, vel interdicti sententiam tulerit contra Reges, Principes, Nobiles, eorundemve Ministros, seu quoscunque alios, aut ejusdem bona suosque offendendi, & illos item, quorum occasione talis sententia lata est, & qui tali licentia uti præsumserint. *c. quicumque de sent. excom. in 6.*

Hi si duorum mensium spatio resipuerint, eorum absolutio Episcopo; si minus Papæ reservatur.

Inquisitores & Commissarij eorum, vel Episcoporum, sive Capituli, sede vacante, qui pecuniam modis illicitis extorserint, aut scilicet Ecclesiæ bona fisco, etiam Ecclesiæ, ob delictum Clerici adjudicare tentarint. *Cle. nolentes. de hæret.*

Hic casus ante satisfactionem, Papæ: post satisfactionem, Episcoporum absolutioni reservatur.

CASUS IN HAC DIOECESI Ordinario reservati.

- I. **E**Xcommunicati excommunicatione majori non Papali, si sit Publica, vel in forum contentiosum deducta.
- II. Qui homicidium voluntarium actu exteriori perpetraverint.
- III. Qui violentas manus in proprios Parentes injecerint.
- IV. Qui in primo, vel secundo gradu consanguinitatis incestum commiserint.
- V. Qui cum brutis coiverint.
- VI. Incendiarij voluntarij.
- VII. Qui infantes exposuerint, vel secum ad cubandum assumptos oppresserint.
- VIII. Abutentes SS. Eucharistiæ Sacramento, vel alijs rebus Sacramentalibus ad veneficia.
- IX. Qui monetas adulteraverint, vel adulteratis mensuris, aut ponderibus ad fructum usi fuerint.
- X. Qui in adulterio, vel fornicatione, aut sacrilegio publicè vivunt.

Absolutionis forma.

Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit, injunctâ ei prius, & ab eo acceptatâ salutari pœnitentiâ primò dicit:

Misereatur tui omnipotens DEUS, & dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dexterâ versus pœnitentem elevatâ, dicit:

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem, peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, & misericors Dominus. Amen.

Domi.

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges. Deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in Nōmine Patris ✠, & Filij, & Spiritus sancti, Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum suspensionis.

Passio Domini nostri JESU Christi, merita beatæ MARIÆ Virginis, & omnium Sanctorum, & quicquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ, Amen.

In confessionibus autem frequentioribus, & brevioribus omitti potest Misereatur, &c. satis erit dicere: Dominus noster JESUS Christus, &c. ut supra usque ad illud, Passio Domini, &c.

Urgente verò aliquâ gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit:

Ego te absolvo ab omnibus censuris, & peccatis, in nomine Patris, &c.

De Absolutione ab Excommunicatione in foro exteriori,

SI potestas absolvendi ab excommunicationis sententia Sacerdoti commissa fuerit à Superiore, & in mandato certa forma sit præscripta illa omnino servanda est, si verò in mandato, seu commissione dicitur: *In forma Ecclesiæ consueta absolvat:* hæc servanda sunt.

Primò, ut excommunicatus ei, ob cuius offensam in excommunicationem incurrit, priùs, si potest, satisfaciat. Quòd si tunc non possit, sufficientem cautionem præbeat, aut saltem, si eam præstare non potest, juret se, cum primùm poterit, satisfacturum.

Secundò si crimen, ob quod in excommunicationem incidit, sit grave, juramentum ab eo exigatur de parendo mandatis Ecclesiæ, quæ illi fient pro tali causâ: ac præcipuè, ne deinceps delinquat contra illum canonem, vel decretum, contra quod faciendo, censuram incurrit.

Denique hunc absolvendi ritum observabit.

Pœnitentem coram se utroque genu flexo in humero (si vir fuerit) usque ad camisiam exclusivè denudato virgâ aut funiculis sedens leviter percutit, dicendo totum Psalmum Miserere mei Deus, &c. cum Gloria Patri, &c. Deinde surgit, & apertis capite dicit: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

Y. Et ne nos inducas in tentationem,

R. Sed libera nos à malo.

Y. Salvum fac servum tuum, (**vel** ancillam tuam)
Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

Y. Nihil proficiat inimicus in eo, (**vel** in ea.)

R. Et filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Y. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Y. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum, quem excommunicationis sententia constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Mox sedet, & cooperto capite dicit:

Dominus noster **JESUS** Christus te absolvat, & ego te auctoritate ipsius, & Sanctissimi Domini nostri Papæ, (*vel* Reverendissimi Episcopi **N.** *vel* talis Superioris,) mihi commissâ, absolvo te à vinculo excommunicationis, in quam incurristi (*vel* incurrisse declaratus es,) propter tale factum, *vel* causam, &c. Et restituo te communioni, & unitati fidelium, & sanctis Sacramentis Ecclesiæ, in nomine Patris **✠**, & Filij, & Spiritus sancti.

Quòd si Sacerdoti nulla sit à Superiore præscripta forma, nec sibi mandatum, ut in forma Ecclesiæ communi, vel consueta absolvat, tunc nihilominus pro rei gravitate prædictam cæremoniam, & preces adhibeat: at verò si res non fuerit adeo gravis, absolvere poterit, dicens:

Dominus noster **JESUS** Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius, & sanctissimi Domini nostri Papæ (*si à Papa fuerit delegatus*) (*vel* Reverendissimi Episcopi **N.** *vel* talis Superioris) mihi concessâ, absolvo te, &c. *ut supra.*

In foro autem interiori Confessarius habens facultatem absolvendi excommunicatum, absolvat juxta formam communem supra præscriptam in absolutione Sacramentali.

Ritus absolvendi excommunicatum jam mortuum.

SI quis excommunicatus ex hac vita decedens dedit signum contritionis, ne Ecclesiasticâ careat sepulturâ, sed Ecclesiæ suffragijs, quatenus fieri potest, adjuvetur, absolvi potest hoc modo.

Si corpus nondum sepultum fuerit, verberetur & absolvatur, ut infra, deinde absolutum in loco sacro sepeliatur.

Si verò fuerit sepultum in loco profano, si commodè fieri poterit, exhumabitur, & eodem modo verberabitur, & post absolutionem in loco sacro sepelietur, sed si commodè exhumari non potest: locus sepulturæ verberetur, postea absolvatur.

Quòd si in loco sacro sit sepultus, non exhumabitur, sed verberabitur sepulchrum. Dum autem corpus, sive sepulturam verberat, Sacerdos dicat Antiph. **Exultabunt Domino ossa humiliata.** Psal. Miserere mei Deus, &c. Quo facto, absolvatur, dicendo: Auctoritate mihi concessâ, ego te absolvo à vinculo excommunicationis, quam incurristi, (vel incurrisse declaratus

ratus es) propter tale factum, & restituo te communioni fidelium, in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. *Deinde dicatur Psalmus* De profundis. *in fine.* Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison, Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo. *V.* A porta inferi. *R.* Erue Domine animam ejus. *R.* Requiescat in pace. *R.* Amen.

V. Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.* Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DA quæsumus Domine, animæ famuli tui, quem excommunicationis sententia constrinxerat, refrigerij sedem, quietis beatitudinem, & superni luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum.

Resp. Amen.

De modo absolvendi à Suspensione, vel ab Interdicto, extra, vel intra

Sacramentalem Confessionem.

SI Sacerdoti sit commissa facultas absolvendi aliquem à suspensione, vel interdicto, quamvis nulla verba sint præcipuè determinata, uti poterit hæc formulâ

Pœ.

Pœnitens dicat : Confiteor Deo, &c. **Sacerdos:** Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c.

Auctoritate mihi ab **N.** traditâ, ego absolvo te à vinculo suspensionis, (**vel** interdicti) quam (**vel** quod,) propter tale factum, (**vel** causam) incurristi (**seu** incurrisse declaratus es,) in nomine Patris **✠**, & Filij, & Spiritus sancti, Amen.

Si verò Confessario, sive in foro conscientiae, sive extra data est potestas dispensandi super irregularitate, tunc postquam abolverit à peccatis, addat consequenter.

Et eâdem auctoritate dispenso tecum super irregularitate, (**vel** irregularitatibus, **si sunt plures,**) in quam, (**vel** in quas) ob talem, (**vel** tales causas, **eas exprimendo,**) incurristi, & habilem reddo, & restituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris **✠**, & Filij, & Spiritus sancti, Amen.

Si nullum habeat Ordinem, dicatur: Habilem reddo te ad omnes Ordines suscipiendos, **vel etiam ad alia juxta tenorem mandati.**

Quòd si necesse sit titulum beneficij restituere, & fructus malè perceptos condonare, subjungat:

Et restituo tibi titulum, (**seu** titulos) beneficij, (**seu** beneficiorum,) & condono tibi fructus malè perceptos, in nomine Patris **✠**, & Filij, & Spiritus sancti, Amen,

Advertat autem Sacerdos, ne ullo modo in ijs facultatis suae terminos excedat.

De Secreto seu Sigillo Confessionis.

A Deò debet esse silentij studiosus & tenax Confessarius, ut nullius præcepto, nullius etiam mortis timore, nullius commodi vel lucri amore, quovis signo, modo, vel colore, nec in genere quidem manifestet, quæ in confessione audivit; Imò debet & potest dicere ac jurare, se nescire, quia nec scit ut talis homo: nec scit uti homini subiectus.

Sigillum confessionis est Secretum secretorum, fundatum in Juri divino, naturali & humano, complectiturque quicquid in confessione dictum, aut factum est, etiam impertinens, aut parvi momenti, per quod in cognitionem vel suspicionem alicujus peccati deveniri potest.

Quos ligat Sigillum Confessionis.

AD Secretum confessionis non solum obligatur Confessarius, verum etiam omnes illi, qui confessionem Sacramentalem quomodolibet intellexerunt licite vel illicitè, mediatè vel immediatè; quæ obligatio perseverat etiam post mortem pœnitentis.

Pœna revelantis Confessionem.

POena frangentis Sigillum confessionis, est 1. Peccatum mortale. 2. Depositio. 3. Pœnitentia perpetua in arcto monasterio, quin & capitis damnati sunt Sacerdotes, qui ex confessione peccatum manifestarunt.

Quare seridò advertant Confessarij, ne de confessionibus, peccatis & casibus in ijs auditis, aut iajunctis pœnitentijs, multò minus de ipsismet Pœnitentibus aut eorum qualitatibus (etiam si non nominent personas) mutuò conversentur alijs præsentibus, nec in genere quidem loquantur: cedit hoc in grave scandalum, terrorem & offensionem audientium, in odium & vilipendium tanti Sacramenti, in diminutionem pietatis, dignumque est severissimâ castigatione.

☉) † (☉

DE SANCTISSIMO
EUCHARISTIÆ
 SACRAMENTO

Om nibus quidem Ecclesiæ Catholicæ Sacramentis religiosè sanctèque tractandis magna, ac diligens cura adhibenda est; sed præcipuè in administrando, ac suscipiendo Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, quo nihil dignius, nihil sanctius & admirabilius habet Ecclesiæ DEI; cùm in eo contineatur præcipuum, & maximum DEI donum, & ipsemet omnis gratiæ, & sanctitatis fons, auctorque Christus Dominus.

Parochus igitur summum studium in eo ponat, ut cùm ipse venerabile hoc Sacramentum quâ decet reverentiâ, debitòque cultu tractet, cudodiat & administret, tum etiam populus sibi commissus religiosè colat, sanctè, frequentèrque suscipiat, præsertim in majoribus anni solemnitatibus.

Ideò populum sapiens admonebit; quâ præparatione, & quantâ animi religione, ac pietate, & humili etiam corporis habitu ad tam divinum Sacramentum debeat accedere: ut præmissâ sacramentali confessione, omnes saltem à media nocte jejuni, & utroque genuflexo Sacramentum humiliter adorent, ac reverenter suscipiant, vi quantum fieri potest à mulieribus separati.

Moneantur prætereà communicantes, ut sumpto Sacramento non statim ab Ecclesia discedant, aut colloquantur, ne statim vagis oculis circumspiciant, aut expuant, neque de libro statim orationes recitent: ne Sacramenti species de ore decendant, sed quâ par est devotione, aliquantisper in oratione permaneant, gratias agentes DEO de tam singulari beneficio, atque etiam de sanctissima Passione Dominica, in cujus memoriam hoc mysterium celebratur, & sumitur.

Curare porrò debet, ut perpetuò aliquot particulæ consecratæ eo numero, qui usui infirmorum, & aliorum fidelium communi

nioni fati esse possit, conserventur in pyxide ex solida, decentique materia, eaque munda, & suo operculo bene clausa, albo velo cooperta, & quantum res feret, ornato, in tabernaculo clave obferato.

Hoc autem tabernaculum conopæo decenter opertum, atque ab omni alia re vacuum in altari majori, vel in alio, quod venerationi, & cultui tanti Sacramenti commodius, ac decentius videatur, sit collocatum; ita ut nullum alijs sacris functionibus aut Ecclesiasticis officijs impedimentum afferatur. Lampades coram eo plures, vel saltem una, die, noctuque perpetuò colluceat; curabitque Parochus, ut omnia ad ipsius Sacramenti cultum ordinata, integra, mundaque sint, & conserventur.

Sanctissimæ Eucharistiæ particulas frequenter renovabit. Hostiæ verò, seu particulae consecrandæ sint recentes, & ubi eas consecraverit, veteres primò distribuat, vel sumat.

Fideles omnes ad sacram communionem admittendi sunt, exceptis ijs, qui justâ oratione prohibentur. Arcendi autem sunt publicè indigni, quales sunt excommunicati, interdicti, manifesteque infames, ut meretrices, concubinarij, sceneratores, magi, sortilegi, blasphemî, & alij ejus generis publici peccatores: nisi de eorum pœnitentia, & emendatione constet, & publico scandalo prius satisfecerint.

Occultos verò peccatores, si occultè petant, & non eos emendatos agnoverit, repellat; non autem si publicè petant, & sine scandalo ipsos præterire nequeat.

Amentibus præterea, seu phreneticis communicare non licet, licebit tamen, si quando habeant lucida intervalla, & devotionem ostendant, dum in eo statu manent, si nullum indignitatis periculum adsit.

Ijs etiam, qui propter ætatis imbecillitatem non dum hujus Sacramenti cognitionem, & gustum habent, administrari non debet.

ORDO MINISTRANDI SACRAM COMMUNIONEM.

Sacerdos igitur sanctissimam Eucharistiam ministraturus, hostijs seu particulis pro populi multitudine consecratis, vasculoque uno, vel pluribus, decenti, & commodo loco expositis, cum vino, & aqua ad purificationem eorum, qui communionem sumperint, & ante eos linteo mundo extenso, lotis prius manibus, & superpelliceo indutus, ac de super stolâ coloris officio illius diei convenientis, præcedente Clerico, seu alio ministro, procedit ad altare manibus junctis, & accensis cereis; factâ prius, & postea genuflexione; extrahit pyxidem, & illam super corporale depositam discooperit, minister genibus flexis, nomine populi ad cornu Epistolæ facit confessionem generalem, dicens: **Confiteor Deo, &c.**

Tunc Sacerdos iterum genuflectit, & manibus junctis ante pectus vertit se ad populum (advertens ne terga vertat Sacramento) & in cornu Evangelij dicit: **Misereatur vestri, &c.** Et addit: **Indulgentiam, absolutionem** **& remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens, & misericors Dominus, R. Amen, dicens: Indulgentiam, &c. manu dexterâ in formam Crucis signat communicandos.**

Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manu fini-

sinistram pyxidemprehendit, & duobus digitis pollice, & indice Sacramentum accipit, & elevat, conversusque ad populum in medio altari dicit clarâ voce: **Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi, mox subdit: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea. Vel pro loci consuetudine, si communicandi Latium ignorant.**

Sehet an das Lamb Gottes / sehet welches hinnimbt die Sünd der Welt. O Herr ich bin nicht würdig / daß du eingehest unter mein Dach / sonder sprich nur ein Wort / so wird gesund mein Seel. Pollete to Jagnie Boschie, Pollete kir vfiga suejtà grêhe odjemle. O Gospud jest nissim ureden, de ti gredesch pod mojo streho, temez reze le eno belsêdo, toku bode ofraulena moja duschiza. **Quod iterum, ac tertio repetit, quâ formulâ etiam utendum est, cum forminæ communicatio ministratur.**

Postea ad communicandum accedit, incipiens ab ijs, qui sunt ad partem Epistolæ, sed primò, si Sacerdotibus, vel alijs ex clero danda sit communio, ijs ad gradus Altaris genuflexis præbeatur; vel si commodè fieri potest, intra tepimentum Altaris sint à laicis distincti. Sacerdotes verò superpelliceo induti cum stola communicent.

Sacerdos unicuique porrigens Sacramentum, & faciens cum eo signum Crucis super pyxidem simul dicit.

Corpus Domini ✠ nostri JESU Christi custodiat animam tuam in vitam æternam, Amen.

Ubi verò omnes communicaverint, Sacerdos reverfus ad Altare dicere poterit. O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratiâ & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

✠. Panem de cœlo præstitisti eis.

Minister respondet: Omne delectamentum in se habentem. tempore Paschali additur, Alleluja. *mox Sacerdos dicit.*

✠. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat. ✠. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui nobis sub sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis & regnas, &c.

Tempore Paschali dicitur Oratio.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tuâ facias pietate concordēs. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Antequam reponat Sacramentum, diligenter advertat, ut si aliquod fragmentum digitis adhæserit, illud

in pyxidem deponat, & eodem digitos, quibus tetigit Sacramentum, abluat, & abstergat purificatorio; absolutionem verò sumat, si celebraverit, aut ijs, qui tunc communicârunt, sumendam tradat, aut saltem in sacrum inijciat.

Posteâ genuflectens reponit Sacramentum in tabernaculo, & clave obserat. Deinde extensâ manu dexterâ, benedicit ijs, qui communicârunt, dicens: **Be-**
nedictio DEI Omnipotentis Patris, & Fi ✠ **lij, & Spi-**
ritus sancti descendat super vos, & maneat semper.
R. Amen.

Communio autem populi intrâ missam statim post communionem Sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit faciendâ) cùm orationes, quæ in Missa post Communionem dicuntur, non solùm ad Sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

Itaque Sacerdos sumpto Sacratissimo Sanguine, antequam se purificet, ponat particulas consecratas in pyxide vel si pauci sint communicandi, super patenam, nisi in principio positæ fuerint in pyxide, & genuflectit, ministro interim faciente confessionem, ut suprâ. Posteâ vertens se ad populum in cornu Evangelij dicit: **Misereatur vestri, &c.** Et eo, quo suprâ dictum est, modo, porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens à ministris altaris, si velint commu-
 nicare.

nicare. Finitâ communionē, revertitur ad altare nihil dicens, & non dat ei benedictionem, quia illam dabit in fine Missæ. Deinde dicit secreto. Quod ore sumpſimus, &c. ut in Missali: se purificat, & Missam absolvit. Quòd si contingat, abſolutâ Missâ, statim aliquos interdum communicare, tunc Sacerdos adhuc planetâ indutus, sacram communionem eo modo, quò suprà dictum est, ministrabit.

DE COMMUNIONE PASCHALI.

Curet autem Parochus, ut in Quadragesima per se, vel per alios concionatores opportunè denunciatur Constitutio Concilij Lateranensis sub Innocentio III. quæ sic habet.

Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata saltem semel in annò fideliter confiteatur proprio Sacerdoti: & injunctam sibi pœnitentiam proprijs viribus studeat adimplere suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiæ Sacramentum, nisi fortè de proprij Sacerdotis consilio, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab hujusmodi perceptione duxerit abstinendum; alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens Christianâ careat sepulturâ.

Ut igitur hoc salutare Concilij decretum inviolabiliter servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum Parochianorum; & qui dicto tempore non communicaverint, elapso pro loci consuetudine Paschali termino, eos qui propriæ salutis immemores sæpius admoniti non obtemperaverint, Ordinario suo denunciēt.

Dabit

Dabit quoque operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut Parochiani sui à die Palmarum usque ad Octavam Paschæ præcepto de Communione Paschali satisfaciant. Quòd si tamen ob Parochiæ amplitudinem & animarum multitudinem id fieri non possit, longiorem terminum ab Ordinario suo maturè impetrare curabit.

Alienæ Parochiæ fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos & advenas, & qui certum domicilium non habent: quibus, si ritè parati accefferint, ipse sacram præbebit Communionem.

Ægrotis quoque parochialibus etiamsi Communionem extra præscriptos Paschales dies sumserint, in Paschalibus diebus illam deferet ac ministrabit.

De Communione Infirmorum.

Vaticum sacratissimi Corporis Domini nostri JESU Christi summo studio, ac diligentia ægrotantibus opportuno tempore procurandum est, ne fortè contingat illos tanto bono, Parochi incuria privatos decedere. Cavendum autem imprimis est, ne ad indignos cum aliorum scandalo deferatur, quales sunt publici usurarii, concubinarij, notoriè criminosi, nominatim excommunicati aut denunciati, nisi sese prius sacrâ Confessione purgaverint, & publicæ offensionis, prout de jure, satisfecerint.

Hortetur Parochus infirmum, ut sacram Communionem sumat, etiamsi graviter non ægrotet, aut mortis periculum non imminet, maxime, si festi alicujus celebritas id suadeat, neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro viatico autem ministrabit, cum probabile est, quod eam amplius sumere non poterit. Quòd si æger sumpto Viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit, & communicare voluerit, ejus pio desiderio Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris dari non jejunis; id tamen diligenter curandum est, ne eis tribuatur, à quibus ob phrenesim, sive ob assiduam tussim, aliúmve similem morbum aliqua indecentia cum injuria tanti Sacramenti timeri potest. Cæteris autem infirmis, qui ob devotionem in ægritudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum, & potum, non aliter ac cæteris fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinae ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solùm, seu devotionis, seu cuiusvis rei prætextu ad ostendendum non deferatur.

Deferri autem debet hoc sanctum Sacramentum ab Ecclesia ad privatas ægotantium domos decenti habitu, superposito mundo velamine manifestè, atque honorificè ante pectus cum omni reverentia, & timore, semper lumine præcedente.

Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum, aliquot campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu Confraternitatem sanctissimi Sacramenti, (ubi fuerit instituta, seu alios pios Christi fideles, qui sacram Eucharistiam cum cereis, seu intortitijs comitentur, & umbellam, seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant.

Præmoneat, ut ægri cubiculum mundetur, & in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, in qua sanctissimum Sacramentum decenter deponatur. Supra mensam inter duos cereos ardentis posita sit imago Crucifixi; ad manus etiam habeantur linteum mundum ante pectus communicandi ponendum; aqua benedicta; Vinum pro ablutione; aqua, vas & mantile pro abluendis abstergendisque manibus Sacerdotis; Atque alia ad ornatum loci pro cuiusque facultate.

Ubi postea convenerint, qui Eucharistiam comitaturi sunt, Sacerdos indutus superpelliceo, & stolâ, & si haberi potest, pluviali albi coloris, Acolytis, seu Clericis aut etiam Presbyteris (si locus feret) superpelliceo pariter indutis comitatus, decenter & de more acceptas aliquot particulas consecratas, vel unam tantum (si longius aut difficilius iter sit faciendum) ponat in pyxide, seu parva custodia, quam proprio suo operculo cooperit, & velum sericeum superimponit; ipse verò Sacerdos imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo decenti, utraque manu accipiat vas cum Sacramento, & deinde umbellam seu baldachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedant semper (prout locus feret) ex aliqua Confraternitate, unus cum vexillo, & duo cum laternis: æditius cum campanula, quam per vices pulsset: item quatuor pueri, quorum duo laternas tertius hoc Rituale, quartus bursam cum corporali SS. Eucharistiæ Sacramento supponendo, unacum purificatorio ad digitos Sacerdotis abstergendos, deferat. Horum etiam officium erit,

in accessu, & reditu, cum debita modestia, hymnum *Pange lingua, &c.* interjectâ post singulos versus aliquantula mora, decantare. His succedat Sacerdos SS. Sacramentum gestans elevatum ante pectus, sub umbella dicens Psalmum *Miserere, &c.* Et alios Psalmos & Cantica. Is etiam cavebit, ne vagos oculos huc illucque leviter conjiciat; sed collectè ac graviter ambulat, cœlestémque illum, quem manibus gestat thesaurum, fide portet, linguam ac mentem precando & meditando exerceat, quoad in ægrotantis cubiculum introducatur.

Quòd si longius aut difficilius iter obeundum sit, & fortasse etiam equitandum, necesse erit, vas in quo Sacramentum deservitur, bursâ albi coloris décenter ornâtâ, & ad collum appensâ, aptè includere, & ita ad pectus alligare, atque obstringere, ut néque decidere, néque pyxide excuti Sacramentum queat.

Ingressus verò locum, ubi jacet infirmus, dicat:
Pax huic domui. R. Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genoa procumbentibus, & mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum, & cubiculum, dicens Antiphonam: **Asperges me, Domine, hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor: & primum versum Psalmi, Miserere mei Deus, cum Gloria Patri. Sicut erat, &c. Deinde repetitur Antiphona. Asperges me, &c. Postea. V. Adjutorium nostrum in nomine Domini. Resp. Qui fecit cœlum & terram. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.**

Oremus.

EXaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. *Resp.*

Amen.

His dictis accedat ac infirmum, & ipsum brevibus verbis, ac suavis ad hanc divinæ visitationis gratiam excitet, & ad peccatorum contritionem, ac reconciliationem (si quæ illi post confessionem peccata confitenda in mentem venirent) & ad patientiam, meliorisque vitæ frugem eum exhortetur, & inquirat an sit excommunicatus; an injustè aliquid possideat; an habeat debita occulta; an sit votis aut peregrinationibus obnoxius. Deinde blandè & leniter infirmum alloquatur, admoneatque illum ad patientiam, rogétque si quem adhuc conscientiaë scrupulum habeat: Sicut, illum iteratò audiat & absolvat, nec non ipsum inducat, ut ab ibi præsentibus fieri pro se preces petat, rogétque in genere, quos offendere vel verbo vel factò potuit, veniam: specialiter verò accedere jubeantur, qui de familia aut sanguine illius sunt, ut ab eo veniam precentur. Quòd si capitalem aliquam inimicitiam adversus quempiam gerat, studeat Parochus dissidentes, quantum in se est amicè conciliare. Ipse quoque ægrotus injurias sibi fortè illatas, se dimittere declaret. Postea hortetur infirmum ad devotè, & cum firma fide suscipiendum Corpus Domini ibi præsens: & circumstantes moneat, ut pro infirmo orent, quatenus ad salutem animæ suæ possit sumere sacrosanctum Corpus Domini nostri JESU Christi.

Postea facta de more confessione generali sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit: Miseratur, &c. Indulgentiam, &c.

Deinde factâ genuflexione accipit Sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo dicens:

Ecce

Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi. *Sehet das Lamb Gottes / sehet welches hinnimbt die Sünd der Welt. Polleteto Jagnie Boschie, Pollete kir vsiga suejtà gréhe odjemle.*

Et more solito ter dicat:

Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

O Herz ich bin nicht würdig / daß du eingehest unter mein Dach / sonder sprich nur ein Wort / so wird gesund mein Seel.

O Gospud jest nissim ureden, de ti gredesch pod mojo streho, temez reze le eno bessedo, toku bo-de ofraulena moja duschiza.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem saltem semel submissâ voce, tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam dicat: Accipe frater (vel soror.) Viaticum Corporis Domini nostri JESU Christi, quate custodiat ab hoste maligno, & perducatur in vitam æternam, Amen.

Si verò communio non datur per modum Viatici, dicatur more ordinario: Corpus Domini nostri JESU Christi Custodiat, &c.

Quòd si mors imminet, & periculum sit in mora, tunc dicto, Misereatur, &c. prædictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens, & infirmo detur ablutio. Deinde dicat:

O Sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratiâ, & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac famulum tuum, *vel*, famulam tuam.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum, *vel* eam.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte Pater Omnipotens æterne **DEUS**, te fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (*vel* sorori nostræ) sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi Filij tui, tam corpori quàm animæ profit ad remedium sempiternum: quia tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum, Amen. **M**

Ore-

Oremus.

Protege Domine hunc famulum tuum (*vel famulam tuam*) subsidijs, & B. MARIÆ Virginis patrocinij confidentem, à cunctis hostibus redde securum. (*vel securam.*)

OMnipotens sempiterne DEUS, salus æterna credentium, exaudi nos pro famulo tuo (*vel famula tua*) misericordiæ tuæ implorantes auxilium, ut reddita sibi fanitate, in Ecclesia tua gratiarum tibi referat actiones. Per Dominum nostrum JESUM Christum, &c.

Quibus finitis redeat ad ægrotum, ipsumque consoletur, & instruat tali exhortatione, in quantum status infirmi admittit.

Quâ finitâ infirmum aquâ benedictâ aspergat, & si altera particula Sacramenti superfuerit (*superesse autem semper debet, præterquam in casu longioris itineris, jam dicto*) genuflectit, surgit, impensâque ei benedictione cum venerabili Sacramento ad Ecclesiam revertitur dicendo privatim in via Psalmum. *Laudate Dominum de cœlis. Et alios Psalmos & Hymnos, prout tempus feret.*

Cùm pervenerit ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super Altare, adorat, deinde dicit: *✠. Panem de cœlo præstitisti eis.*

℟. Omne delectamentum in se habentem, ✠. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Orc.

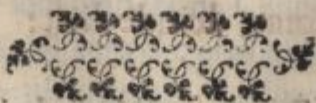
Oremus.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis & regnas, &c. Amen.

Deinde annunciat indulgentias à summis Pontificibus concessas sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Posteà cum Sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum Crucis super populum nihil dicens. Postremò illud in loco suo reponat.

Quòd si ob difficultatem, aut longitudinem itineris, vel quia ea, qua decet veneratione, Sacramentum ad Ecclesiam commodè reportari non potest, sumpta fuerit una tantùm particula consecrata, ut dictum est; tunc eâ infirmo administratâ, Sacerdos prædictis precibus recitatis, cum manu benedicit, & unâ cum alijs privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad Ecclesiam, vel domum quilibet suam revertatur.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

Xtremæ Unctionis Sacramentum à Christo Domino institutum, tanquam cœlestis medicina non animæ solum, sed etiam Corpori salutaris, omni studio, ac diligentia periculosè agrotantibus adhibendum est; & eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integramens, & ratio viget: ut ad uberiorem Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus & infirmi conditio permittat, ante Extremam Unctionem, Pœnitentiæ & Eucharistiæ Sacramenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido, & decenter ornato, in vase argenteo, seu stanneo diligenter custoditum sacrum Oleum infirmorum, quod singulis annis feria V. in cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen si forte infra annû aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico Oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso, reparari potest.

Oleum porro ipsum, vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili, servari potest; sed ad evitandum effusionis periculum multò commodiùs ad infirmos desertur in bombacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur, & ijs, qui præ senio deficiunt, & in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate.

Infirmitas autem, qui dum sanâ mente, & integris sensibus essent, illud petierunt, seu verisimiliter petissent, seu dederunt signa contritionis: aut saltem interpretativè desideraverunt, si nimirum Christianè vixerunt: etiam si deinde loquelam, vel omnem rationis usum amiserint, vel amentes effecti sint, aut non sentiant,

nihilominus Sacramentum hoc ex officio, adeoque sub gravi obligatione, administrare tenetur Parochus; & quidem ex communi sententiâ certò sub mortali, si infirmus alioquin sine omni Sacramento decedere deberet, non sine periculo æternæ damnationis, quod solùm attritus cum Sacramento evitasset.

Impœnitentibus verò & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, & excommunicatis, & nondum baptizatis penitus denegatur.

Non ministretur etiam prælium inituris, aut navigationem, aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, & periculum imminet, ne decedat antequam finiantur unctiones; citò ungitur, incipiendo ab eo loco: *Per istam Sanctam Unctionem, &c.* ut infra, deinde si adhuc supervivat, dicantur orationes prætermittæ suo loco positæ.

Si verò dum inungitur, infirmus decedat, Presbyter ultra non procedat; & prædictas orationes omittat.

Quòd si dubitet, an vivat adhuc, unctionem prosequatur sub conditione pronuntiando formam, dicens: *Si vivis, per istam Sanctam Unctionem, &c.* ut infra.

Si autem acciderit, infirmum post peccatorum suorum confessionem ad exitum vitæ properare, tunc cum sacro Viatico poterit, & Oleum infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem, qui defert sacram Eucharistiam: si tamen alius Presbyter, vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur; qui superpelliceo indutus cum Oleo sacro occultè delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem: & postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur à Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari non debet, nisi diturna sit, cùm infirmus convalescit, iterum in periculum mortis incidit.

Quinque verò corporis partes præcipuè ungi debent, quas velut sensuum instrumenta homini natura tribuit, nempe oculi, aures, nares, os, & manus: attamen pedes etiam, & renes ungenti sunt; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratiâ semper omittitur; atque etiam in viris, quando infirmus commodè moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus verò, quæ reliquis infirmis interiùs ungi debent, Presbyteris exteriùs ungantur.

Dum oculos, aures, & alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam priùs absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum formâ.

Hujus autem Sacramenti forma, quâ Sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiões adhibet, cum ait.

Per istam sanctam Uñtionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quicquid per visum, sive per auditum, &c. deliquisti. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Amen,

Ordo Ministrandi Sacramentum Extremæ Uñtionis.

SAcerdos igitur hoc Sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappâ candidâ coopertam, itémque vas, in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas partes inunctas, medullam panis ad detergendos digitos, & aquam ad abluendas sacerdotis manus, ceream item candelam, quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit, ut quantâ poterit munditiâ ac nitore hoc Sacramentum ministretur.

Deinde convocatis Clericis, seu ministris, vel saltem uno Clerico, qui crucem sine hasta, aquam benedictam cum aspersorio, & librum Ritualem deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri Olei infirmorum, sacco serico violacei coloris inclusum, illudque cautè defert, ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel aliàs adsit periculum effusionis, vas Olei sacco, aut bursâ inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodiùs, & securiùs perferat. Procedat autem sine sonitu campanulæ.

**Cùm peruentum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus,
Sacerdos intrans cubiculum dicit:**

Pax huic domui. ⁊. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde deposito Olco super mensã, super pelliceo, stollãque violacẽã indutus, ægrotò Crucem, piẽ deosculandã porrigit: mox in modum crucis cum aquã benedictã, & cubiculum, & circumstantes aspergit dicens Antiphonã. *Asperges, &c. ut suprà. pag. 91.* Quòd si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat. Deinde pijs verbis illum consoletur, & de hujus Sacramenti vi, atque efficacia, si tempus ferat, breuiter admoneat, & quantum opus est, ejus animum confirmet, & in spem erigat vitæ æternæ.

Posteà stans versus ægrotum, dicat:

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

INtrocat, Domine JESU Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna: effugiat ex hoc loco accessus dæmonum: adsint Angeli pacis, domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum: & benedic ✝ nostræ conversationi: sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus, & pius es, & permanes cum Patre, & Spiritu sancto in sæcula sæculorum, Amen.

**Oremus, & deprecemur Dominum nostrum JESUM
Christum,**

Christum, ut benedicendo benedicat **✠** hoc tabernaculum, & omnes habitantes in eo, & det eis Angelum bonum custodem, & faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua, avertat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine, & ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat, Deus in sæcula sæculorum, Amen.

Oremus.

EXaudi nos, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Quæ orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tum de more factâ confessione generali, Latino, vel vulgari sermone, Sacerdos dicat: Misereatur tui, &c. Indulgentiam, absolutionem, &c.

Tunc Presbyter pro loco, tempore & adstantium numero vel qualitate recitabit septem Psalmos poenitentiales (vel si tempus non ferat saltem Psalmum Misere) cum Litanis, versiculis & orationibus.

SEPTEM PSALMI POENITENTIALES, CUM LITANIIS;

Pro infirmis, antequam vel dum sacro liniuntur Oleo, seu pro alia necessitate, dicuntur flexis genibus.

Antiph. Ne reminiscaris.

Psalm. 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripas me.

Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum: sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: sed tu Domine usquequo.

Converte, Domine, & eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus: inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discoedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei : convertantur & erubescant valde velociter.

Gloria Patri,

Psalm, 31.

BEati quorum remissæ sunt iniquitates: & quorum tecta sunt peccata,

Beatus vir, cui non impûtavit Dominus peccatum: nec est in spiritu ejus dolus,

Quoniam tacui, in veteraverunt ossa mea: dum clamerem tota die,

Quoniam die, ac nocte gravata est super me manus tua: conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: & injustitiam meam non abscondi.

Dixi, Confitebor ad versum me injustitiam meam Domino: & tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus: in tempore opportuno.

Verum tamen in diluvio aquarum multarum: ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me: exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

In intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, quâ gradieris: firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus: quibus non est intellectus.

In

In campo & freno maxillas eorum constringe: qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris: sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, & exultate iusti: & gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri.

Psalm. 37.

Domine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripas me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne à facie iræ tuæ: non est pax ossibus à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ: à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem: totà die constrictatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium meum: & gemitus meus à te non est absconditus.

- C**or meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea:
& lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.
- A**mici mei, & proximi mei: adversum me appropin-
quaverunt, & steterunt.
- E**t qui juxta me erant, de longe steterunt: & vim facie-
bant qui quærebant animam meam.
- E**t qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: &
dolos totâ die meditabantur.
- E**go autem tanquam lurdus non audiebam: & sicut
mutus non aperiens os suum.
- E**t factus sum sicut homo non audiens: & non habens
in ore suo redargutiones.
- Q**uoniam in te Domine speravi: tu exaudies me Domi-
ne Deus meus.
- Q**uia dixi, ne quando supergaudeant mihi inimici mei:
& dum commoventur pedes mei, super me magna
locuti sunt.
- Q**uoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in
conspectu meo semper.
- Q**uoniam iniquitatem meam annuntiabo: & cogitabo
pro peccato meo.
- I**nimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me:
& multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.
- Q**ui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quo-
niam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine Deus meus: ne discefferis à me.

Intende in adiutorium meum: Domine Deus salutis meæ.

Gloria Patri.

Psalm. 50.

Miserere mei Deus: secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum: dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: & à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas cùm judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta, & occulta sapientix tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiã: & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: & spiritum rectum in-
nova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: & spiritum sanctum tuum
ne auferas à me.

Redde mihi lætitiã salutaris tui: & spiritu principali
confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: &
exultabit lingua mea justitiã tuam.

Domine labia mea aperies: & os meum annuntiabit lau-
dem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: ho-
locaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo Spiritus contribulatus: cor contritum,
& humiliatum non despicies.

Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: ut
ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, & ho-
locausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri.

Psalm. 107.

Domine exaudi orationem meam: & clamor meus
ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me: in quacunque die tri-
bulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacunque die invocavero te: velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei: & ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, & aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum.

Avoce gemitus mei: adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi: & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Totâ die exprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, aduersum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam: & potum meum cum fletu miscebam.

Afacie iræ, & indignationis tuæ: quia elevans allifisti me.

Lies mei sicut umbra declinavêrunt: & ego sicut fœnum arui.

Tu autem Domine in æternum permanes: & memoriale tuum in generationem, & generationem.

Tu exurgens misereberis Sion: quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: & terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum Domine: & omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion & videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium : & non spreuit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera : & populus, qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelsis sancto suo : Dominus de coelo in terram aspexit.

Utaudiret gemitus compeditorum : ut solveret filios interemptorum.

Utaannuntient in Sion nomen Domini : & laudem ejus in Jerusalem.

Inconveniendopopulosin unum : & reges ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ : paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Nerevoces me in dimidio dierum meorum : in generationem, & generationem anni tui.

Initio tu Domine terram fundasti : & opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes : & omnes sicut vestimentum veterascent.

Reficut opertorium mutabis eos, & mutabuntur : tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filij servorum tuorum habitabunt : & semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri.

Psalm. 129.

DE profundis clamavi ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sustinebit.

Quia apud te propitiatio est: & propter legem tuam sustinuit Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia: & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri.

Psalm. 142.

Domine exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam: in veritate tua exaudi me, in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi, & anxius

xiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me Domine: defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me: & similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam: quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te levari animam meam.

Eripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum Domine, vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri.

Antiph. Ne reminiscaris Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIÆ.

K yrie eleison.**C** hriste eleison.**K** yrie eleison.**C** hriste audi nos.**C** hriste exaudi nos.**P** ater de cœlis DEUS,

Miserere nobis.

F ili Redemptor mundi DEUS,

Miserere nobis.

S piritus sancte DEUS,

Miserere nobis.

S ancta Trinitas unus DEUS,

Miserere nobis.

S ancta M A R I A,

Ora pro nobis.

S ancta D E I genitrix,

ora.

S ancta Virgo Virginum,

ora,

S ancte Michaël,

ora,

S ancte Gabriel,

ora.

S ancte Raphael.

ora.

O mnes sancti Angeli & Archangeli,

orate,

O mnes sancti beatorum spirituum ordines,

orate

S ancte Joannes Baptista, *S. Joseph,*

ora.

O mnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,

orate

S ancte Petre,

ora.

S ancte Paule,

ora.

S ancte Andrea,

ora.

S ancte Jacobe,

ora.

S ancte Joannes,

ora.

S ancte Thoma,

ora.

S. ancte

- S**ancte Jacobe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Mathæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthia, ora.
Sancte Barnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ, orate.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes sancti Innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancti Fabiane & Sebastianæ, orate.
Sancti Joannes & Paule, orate.
Sancti Cosma & Damiane, orate.
Sancti Gervasi & Protasi, orate.
Omnes sancti Martyres, orate.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Ambrosi, ora.
Sancte Augustine, ora.
Sancte Hieronyme, ora.

P

Sancte

S ancte Martine,	ora.
S ancte Nicolae,	ora.
O mnes sancti Pontifices & Confessores,	orate.
O mnes sancti Doctores,	orate.
S ancte Antoni,	ora.
S ancte Benedicte,	ora.
S ancte Bernarde,	ora.
S ancte Dominice,	ora.
S ancte Francisce,	ora.
O mnes sancti Sacerdotes & Levitæ,	orate.
O mnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
S ancta Maria Magdalena,	ora.
S ancta Agatha,	ora.
S ancta Lucia,	ora.
S ancta Cæcilia,	ora.
S ancta Catharina,	ora.
S ancta Anastasi a	ora.
O mnes sanctæ Virgines & Viduæ,	orate.
O mnes Sancti, & Sanctæ DEI,	Intercedite pro nobis.
P ropitius esto,	Paree nobis Domine.
P ropitius esto,	Exaudi nos Domine
A b omni malo,	Libera nos Domine
A b omni peccato,	Libera
A b ira tua,	Libera.
A subitanea & improvisa morte,	Libera.
A b insidijs Diaboli,	Libera.

- A**ira, & odio, & omni mala voluntate, Libera.
Aspiritu fornicationis, Libera.
Afulgure & tempestate, Libera.
Amorte perpetua, Libera.
Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ, Libera.
Per adventum tuum, Libera.
Per Nativitatem tuam, Libera.
Per Baptismum & sanctum jejunium tuum, Libera.
Per Crucem, & Passionem tuam, Libera.
Per mortem, & sepulturam tuam, Libera.
Per sanctam Resurrectionem tuam, Libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, Libera.
Per adventum Spiritus sancti paracliti, Libera.
In die Judicij, Libera.
Peccatores, Te rogamus audi nos.
Unobis parceas, Te rogamus.
Unobis indulgeas, Te rogamus.
Uad veram pœnitentiam nos perducere digneris,
 Te rogamus audi nos.
UEcclesiam tuam sanctam regere, & conservare digneris.
 Te rogamus audi nos.
Udomnum Apostolicum, & omnes Ecclesiasticos ordines
 in sancta religione conservare digneris,
 Te rogamus audi nos.
Uinimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,
 Te rogamus audi nos.

ut turcorum conatus reprimere
et ad nihilum redigere digneris

te rogamus audi nos.

Ut Regibus & Principibus Christianis pacem & veram concordiam donare digneris, Te rogamus audi nos.

Ut cuncto populo Christiano pacem, & unitatem largiri digneris, Te rogamus.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris, Te rogamus.

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas, Te rog.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, Te rogamus.

Ut animas nostras fratrum, propinquorum, & benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias, Te rogamus.

Ut fructus terræ dare, & conservare digneris, Te roga.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus.

Fili DEI, Te rogamus.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Dom.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Christe audi nos. **Christe** exaudi nos.

Kyrie eleison. **Christe** eleison, **Kyrie** eleison.

Pater noster, *secretò.*

✠. Et ne nos inducas in tentationem.

✠. Sed libera nos à malo.

Psalm. 69.

Deus in adiutorium meum intende: Domine ad adjuvandum me festina.

Confundantur, & revereantur: qui quæerunt animam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant: qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes: qui dicunt mihi, Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes, qui quæerunt te: & dicant semper, Magnificetur Dominus qui diligit salutare tuum.

Ego verò egenus, & pauper sum: Deus adjuva me.

Adjutor meus, & liberator meus es tu: Domine ne moreris.

Gloria Patri, &c.

V. Salvos fac servos tuos. **R.** Deus meus sperantes in te.

V. Esto nobis Domine turris fortitudinis,

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis non opponat nocere nobis.

V. Domine non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Oremus pro Pontifice nostro **N.**

R. Dominus conservet eum, & vivificet eum: & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum in animam inimicorum ejus.

✠ Oremus pro benefactoribus nostris.

℞ Retribuere dignare Domine omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam æternam.

℞ Amen. ✠ Oremus pro fidelibus defunctis.

℞ Requiem æternam dona eis Domine, & lux perpetua luceat eis. ✠ Requiescant in pace. ℞ Amen.

✠ Pro fratribus nostris absentibus.

℞ Salvos fac seruos tuos, Deus meus sperantes in te.

✠ Mitte eis Domine auxilium de sancto.

℞ Et de Sion tuere eos.

✠ Domine exaudi orationem meam.

℞ Et clamor meus ad te veniat.

✠ Dominus vobiscum. ℞ Et cum spiritu tuo.

Gemus.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere: suscipe deprecationem nostram: ut nos, & omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absoluat.

Exaudi quæsumus Domine, supplicum preces, & confitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus, & pacem.

Ineffabilem nobis Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos, & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpâ offenderis, Pœnitentiâ placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice:

& fla-

& flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Omnipotens sempiterne Deus, Misere famulo tuo Pontici nostro & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut te donante tibi placeat, & totâ virtute perficiat.

Deus à quo sancta desideria, recta consilia & iusta sunt opera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem, ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublatâ formidine: tempora sint tuâ protectione tranquilla.

VRe igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, & mundo corde placeamus.

Fidelium Deus omnium conditor & redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam quam semper optaverunt, pijs supplicationibus consequantur.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio, à te semper incipiat, & perte cœpta finiatur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris, simul, & mortuorum, omniumque miseris, quos tuos fide & opere futuros esse prænoscis: te supplices

supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosve vel præsens sæculum adhuc in carne retinet vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum IESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum, Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.
V. Exaudiat nos omnipotens & misericors Dominus.
R. Amen. **V.** Et fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

His præactis Sacerdos accedit ad lectum infirmi, & extensâ manu dexterâ facit ter signum Crucis super eum dicens:

IN nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}ij, & Spiritus^{san}cti, extingatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Arch-Angelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul Sanctorum, Amen.

Deinde intincto pollice in oleo sancto in modum Crucis ungit infirmum partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum.

Ad

Ad Oculos.

PER istam sanctam **U**nctionem, & suam pijsissimam misericordiam, indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per visum: In nomine Patris, & Filij, **&** Spiritus sancti **R.** Amen.

Minister verò si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos postquamlibet unctionem tergat loca inuncta novo globulo bombacij, vel rei similis, eaque in vale mundo reponat, & ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in sacrarium.

Ad Aures.

PER istam sanctam **U**nctionem, & suam pijsissimam misericordiam, indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per auditum: In nomine Patris, & Fi **l**ij, & Spiritus sancti, **R.** Amen.

Ad Nares.

PER istam sanctam **U**nctionem, & suam pijsissimam misericordiam, indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per odoratum: In nomine Patris, & Fi **l**ij, & Spiritus sancti, **Resp.** Amen.

Ad Os, compressis labijs.

PER istam sanctam unctionem, **&** suam pijsissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gustum, & locutionem deliquisti: In nomine Patris, & Fi **l**ij, & Spiritus sancti, **Resp.** Amen.

Q

Ad

Ad Manus.

Per istam sanctam unctionem, ✠ & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per tactum deliquisti: In nomine Patris, & Fi ✠ lij, & Spiritus sancti, **Resp.** Amen.

Et adverte quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inungantur interiùs, sed exteriùs.

Ad Pedes.

Per istam sanctam unctionem, ✠ & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gressum deliquisti: In nomine Patris, & Fi ✠ lij, & Spiritus sancti, **Resp.** Amen.

Ad Lumbos sive Rones.

Per istam sanctam unctionem, ✠ & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per lumborum delectationem deliquisti: In nomine Patris, & Fi ✠ lij, & Spiritus sancti. **Resp.** Amen.

Hæc autem unctio ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in foeminis, & etiam in viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

✠ Et ne nos inducas in tentationem.

✠ Sed libera nos à malo.

✠. Salvum fac servum tuum. ✠. Deus meus sperantem in te.

✠. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

✠. Et de Sion tuere eum.

✠. Esto

✠. Esto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici. ✠ Nihil proficiat inimicus in eo.

℞. Et Filius iniquitatis non apponat nocere ei.

✠ Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

✠ Dominus vobiscum. ℞. Et cum spiritu tuo.

Oramus.

Domine Deus, qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei: cura quæsumus, Redemptor noster gratiâ sancti Spiritus languores istius infirmi, ejusque sana vulnera, & dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis, & corporis ab eo expelle, plenamque interiùs sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum, Amen.

Oramus.

Respice quæsumus Domine, famulum tuum **N.** in infirmitate sui corporis fatiscentem, & animam refove, quam creasti; ut castigationibus emendatus, se tuâ sentiat medicinâ salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Q 2

Oramus.

Oremus.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis; ad invocationem tui nominis benignus assiste, ut famulum tuum ab ægritudine liberatum, sanitate donatum, dexterâ tuâ erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desideratâ prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum.

℞. Amen.

Deinde assumptâ imagine S. Crucis facit super infirmum sequentes benedictiones: dicens.

Dominus noster Iesus Christus apud te sit, ut te defendat. Intrate sit, ut te reficiat. Circa te sit, ut te conseruet. Ante te sit, ut te deducat. Post te sit, ut te confortet. Super te sit, ut te undique muniat & benedicat. Spiritus sanctus descendat, & maneat super te. *℞.* Amen.

Propitietur Dominus cunctis iniquitatibus tuis.

℞. Amen.

Et sanet omnes languores tuos. *℞.* Amen.

Redimâtque de interitu vitam tuam. *℞.* Amen.

Et faciat in omnibus bonis desiderium tuum.

Qui solus in trinitate unus Deus vivit, & regnat, in læcula sæculorum. Amen. Pax tecum,

℞.

Postea extendit manum dexteram, vel si commode potest, tangit caput ipsius infirmi dicendo,

Sanet te Deus Pater, qui te creavit in carne.

Sanet te Filius, qui pro te passus est in cruce.

Sanet te Spiritus S. qui tibi infusus est in Baptismate.

Sancta & laudabilis Trinitas, unus Deus, gratiam suam ad profectum salutis animæ & Corporis in te augeat, & ab omni malo te liberet, ac in bono jugiter conservet, Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum, Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, & ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

Denique aquam benedictam & Crucem, nisi aliam habeat, coram eo relinquet; ut illam frequenter aspiciat, & pro sua devotione osculetur, & amplectatur.

Admoneat etiam domesticos, & ministros infirmi, ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet: sed si mors imminet, priusquam discedat, Sacerdos animam Deo ritè commendabit. Quæ autem pertinent ad visitationem, curamque infirmorum, & adjuvandos morientes, ad commendationem animæ, & ad exequias, infra suis locis præscribuntur.

DE VISITATIONE ET CURA INFIRMORUM.

Parochus in primis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes, ægrotantium curam habere. Quare cum primùm noverit, quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non expectabit, ut ad eum vocetur; sed ultrò ad illum accedat, idque non semel tantùm, sed sæpiùs, quatenus opus fuerit, horteturque parochiales suos, ut ipsum admoncant, cum aliquem in Parochia sua ægrotare contigerit, præcipuè si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis Parochijs, ægrotorum notam seu catalogum habere, ut cujusque statum & conditionem cognoscat, eorùmque memoriam faciliùs retinere, & illis opportunè subvenire possit.

Quòd si Parochus legitimè impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest; id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in Parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, & Christiana charitate præditos.

Ægrotos visitans, eâ, qua Sacerdotes Domini decet, honestate, & gravitate se habeat, ut non ægris solùm, sed sibi, & domesticis verbo, & exemplo profit ad salutem.

Eorum verò præcipuam curam geret, qui humanis auxilijs destituti, benigni, ac providi pastoris charitatem, & operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, & eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per Charitatis, vel alterius nominis Confraternitatem, si in ea civitate, vel loco fuerit, sive per privatas, sive per publicas collectas, & eleemosynas illorum necessitatibus succurrendum curabit.

In primis autem spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnémque diligentiam in eo ponat, ut in viam salutis eos dirigat, atque à diabolicis insidijs salutarium adjumentorum præsidio defendat, ac tueatur.

Accedat autem ad ægrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta; ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent; quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in DEO ponat, peccatorum suorum pœniteat, divinam misericordiam imploret, & infirmitatis pœnas, tamquam paternam DEI visitationem, patienter ferat, & ad salutem suam provenisse credat, ut vitam morésque suos melius instituat.

Deinde quâ par est prudentiâ & charitate hominem ad sacram confessionem inducat, & confitentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quòd Lateranensis Concilij, ac plurium summorum Pontificum decretis cavetur sub gravibus pœnis, ne Medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certò constet, illos confessionis Sacramento ritè expiatis fuisse.

Illud prætereà diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægrotò suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi verò periculum imminebit, Parochus monebit ægrotum, ne dæmonum astutiâ, neque Medicorum pollicitationibus, neque propinquorum aut amicorum blanditijs, se ullo modo decipi sinat, quò minus ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportunè procuret, & qua par est devotione & celeritate, sancta Sacramenta, dum sana mens est, integrèque sensus, religiosè suscipiat, citra fallacem illam ac perniciosam procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, indiesque fallente diabolo perducit.

Quòd si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum & domesticorum consilij adduci non potest, ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est; sed quamdiu ille vivit, repetendæ sunt frequentes, variæ, & efficaces Sacerdotum & aliorum piorum hominum exhortationes; proponendæque æternæ salutis damna, & sempiternæ mortis supplicia, ostendendæque immensa DEI misericordia, eum ad pœnitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatæ, tum publicæ ad DEUM preces, ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

Videbit denique Sacerdos, quibus potissimum tentationibus autpravus opinionibus æger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras Imagines Christi Domini Crucifixi, beatæ MARIÆ Virginis, & Sancti, quem æger præcipuè veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adlit Aquæ benedictæ, qua frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves Orationes, & pias mentis ad DEUM excitationes; præsertim versiculos è Psalmorum libro, vel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, & Sanctorum martyria & exempla, ac cœlestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportunè & discretè suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ sacrificio, & alijs precibus oraturum, curaturumque ut alij itidem pro eo faciant; idque re ipsâ præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat, ut dum integra mente est, rem suam omnem rectè constituat, & testamentum faciat; si quid habeat alienum, restituat, remedium animæ suæ pro facultatibus, quod in Domino ei placuerit, disponat; sed hæc suggerendo omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique; ut si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi DEO gratias agat de restituta valetudine, & sacram Communionem piè suscipiat, ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tempus, & ægrotorum conditio feret; arbitrio Sacerdotis, dici, vel omitti possunt.

Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus, primum dicat. Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea. Mox infirmum, & lectum ejus, & cubiculum aspergat aquâ benedictâ, dicens Antiphonam.

Asperges

Asperges me Domine, &c. ut supra fol. 91. Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus, vel Psalmum 90. Qui habitat in adjutorio Altissimi &c. cum Gloria Patri. in fine postea dicat: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster &c. ✠. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos à malo. ✠. Salvum fac servum tuum. R. Deus meus sperantem in te. ✠. Mitte ei Domine auxilium de sancto. R. Et de Sion tuere eum. ✠. Nihil proficiat inimicus in eo. R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ✠. Esto ei Domine turris fortitudinis. R. A facie inimici. ✠. Dominus opem ferat illi. R. Super lectum doloris ejus. ✠. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. ✠. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oremus,

DEus, cui proprium est misereri semper, & parcere: suscipe deprecationem nostram: ut nos, & hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit, miseratione tuæ pietatis clementer absolvat.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilij tui super infirmum famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis, & corporis sanitate gaudere, & gloriosâ beatæ **MARIÆ** semper Virginis intercessione, à præsentis liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. **Resp. Amen.**

Benedictio Dei omnipotentis Patris, ✠ & Filij, & Spiritus sancti, descendat super te, & maneat semper. **Resp. Amen.**

Deinde aspergat eum aquâ benedictâ.

Qui sequuntur Psalmi, & Evangelia cum precibus pro temporis etiam opportunitate, & ægrotantium pio desiderio, Sacerdotis arbitrio, dici poterunt. Psalmus. 6. Domine ne in furore tuo arguas me, &c. ut supra fol. 104. in fine Gloria Patri, Sicut erat.

✠ Dominus vobiscum. ✠ Et cum spiritu tuo.

✠ Sequentia sancti Evangelij secundum Matthæum.

✠ Gloria tibi Domine.

Dum Sacerdos dicit: Sequentia sancti, &c. faciat signum crucis de more super se in fronte, ore, & in pectore, similiter super infirmum, si fuerit masculus, & is ob infirmitatem non potest se signare.

Si autem fuerit fœmina, dum Sacerdos se signat, illa per semetipsum in locis prædictis se signet, si potest, si verò non potest, alia mulier eam signet, & hoc idem in sequentibus Evangelijs servetur.

Matth. 8.

In illo tempore: Cùm introisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum Centurio rogans eum, & dicens: Domine puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquetur. Et ait illi Jesus: Ego veniam, & curabo eum. Et respondens Centurio ait. Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantùm dic verbo, & sanabitur puer meus. Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic, vade, & vadit; & alij, veni & venit; & servo meo: fac hoc, & facit. Audiens autem Jesus miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob in regno cœlorum: filij autem regni eijcientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. Et dixit Jesus Centurioni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

Oremus.

OMnipotens sempiternè Deus, salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo **N**, pro quo misericordiæ tuæ imploramus auxilium, ut redditâ sibi sanitate, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat actiones. Per Christum Dominum nostrum. **A**men.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te: dixi

Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: Postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris: etenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: insuper, & ulque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: quoniam à dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc lætatum est cor meum, & exultavit lingua mea: insuper, & caro mea requiescit in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in finem.

Gloria Patri, & Filio, &c. Sicut erat, &c.

Y. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Y. Sequentia sancti Evangelij secundum Marcum,

R. Gloria tibi Domine.

Marc. 16.

IN illo tempore: Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, & exprobravit incredulitatem eorum, & duritiam cordis, quia his, qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et dixit eis: Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur. In nomine meo dæmonia eijcient: linguis loquentur novis, serpentes tollent; & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit. Super ægros manus imponent, & bene habebunt.

Oremus.

Virtutum cœlestium Deus, qui ab humanis corporibus omnem languorem, & omnem infirmitatem præcepti tui potestate depellis: adesto propitius huic famulo tuo **N.** ut fugatis infirmitatibus, & viribus receptis, nomen sanctum tuum, instauratâ protinus sanitate, benedicat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Psalmus. 19.

EXaudiat te Dominus in die tribulationis: protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto: & de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificij tui: & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: & omne consilium tuum confirmet:

R 3

Læta-

Lætabimur in salutari tuo: & in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi, quoniam saluum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de cœlo sancto suo: in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, & hi in equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, & ceciderunt: nos autem surreximus & erecti sumus.

Domine saluum fac regem: & exaudi nos in die, quâ invocaverimus te.

Gloria Patri, &c.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelij secundum Lucam.

R. Gloria tibi Domine.

Luc. 4.

In illo tempore: surgens Jesus de Synagoga introivit in domum Simonis: Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus: & rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam imperavit febrî, & dimisit illam, & continuo surgens ministrabat illis. Cùm autem sol occidisset, omnes, qui habebant infirmos varijs languoribus, ducebant illos ad Jesum. At ille singulis manus imponens curabat eos.

re.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui fragilitatem humanæ conditionis, infusâ virtutis tuæ dignatione, confirmas, ut salutaribus remedijs pietatis tuæ corpora nostra, & mentes vegetentur: super hunc famulum tuum propitius intende, ut omni necessitate corporeæ infirmitatis exclusâ, gratia in eo pristinæ sanitatis perfectè reparetur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Psalmus 85.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me: quoniam inops & pauper sum ego.

Custodiam animam meam, quoniam sanctus sum: saluum fac servum tuum, Deus meus sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis, & mitis: & multæ misericordiae omnibus iuvocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam: & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te: quia exaudistime.

Non est similis tui in dijs Domine: & non est secundum opera tua.

Omnes gentes quaecunque fecisti, venient, & adorabunt coram te Domine: & glorificabunt nomen tuum.

Quo-

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum:

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo: & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me: & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus iniqui insurrexerunt super me, & synagoga potentium quæsierunt animam meam: & non propofuerunt te in conspectu tuo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors: patiens, & multæ misericordiæ, & verax.

Respice in me, & miserere mei: da imperium tuum puero tuo, & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, & confundantur: quoniam tu Domine adiuuisti me, & consolatus es me.

Gloria Patri. **S**icut erat, &c.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelij secundum Joannem.

R. Gloria tibi Domine.

Joan. 5.

IN illo tempore: Erat dies festus Judæorum, & ascendit Jesus Jerosolymam. Est autem Jerosolymis probatica piscina, quæ cognominatur Hebraicè Bethesda, quin-

Quinque porticus habens, In his jacebat multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, expectantium aquæ motum. Angelus autem Domini descendebat secundum tempus in piscinam, & movebatur aqua, Et qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ; sanus fiebat à quacunque detinebatur infirmitate, Erat autem quidam homo ibi triginta, & octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Jesus jacentem, & cognovisset, quia multum jam tempus haberet, dicit ei: Vis sanus fieri? Respondit ei languidus: Domine hominem non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me descendit. Dicit ei Jesus: Surge, tolle grabatum tuum & ambula. Et statim sanus factus est homo ille, & sustulit grabatum suum, & ambulabat. Erat autem Sabbatum in die illo: Dicebant ergo judæi illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum, & ambula. Interrogaverunt ergo eum: Quis est ille homo, qui dixit tibi: tolle grabatum tuum, & ambula? Is autem, qui sanus fuerat effectus, nesciebat, quis esset. Jesus autem declinavit à turba constituta in loco. Postea invenit eum Jesus in templo, & dixit illi: Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.

Oremus.

Respice Domine famulum tuum in infirmitate sui corporis laborantem, & animam refove, quam creasti, ut castigationibus emendatus, continuo se sentiat tuâ medicinâ salvatum. Per Christum Dominum nostrum, **R.** Amen.

Psalmus 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi: in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino, sulceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium: & à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: ab incurfu, & dæmonio meridiano.

Cadent à lateretuo mille, & decem millia à dextris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Veruntamen oculis tuis considerabis: & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine spes mea: altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. **Q**uo-

Quoniam Angelis suis mandavit de te: ut custodiant te
in omnibus vijs tuis.

In manibus portabunt te: ne fortè offendas ad lapidem
pedem tuum.

Super aspidem, & basiliscum ambulabis: & conculcabis
leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam eum
quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: cum ipso sum
in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: & ostendam illi salu-
tare meum.

Gloria Patri sicut erat.

Oremus.

OMnipotens sempiterne Deus, infirmitatem famuli
tui propitius respice, atque ad protegendum eum
dexteram tuæ Majestatis extende. Per Christum Domi-
num nostrum. *R.* Amen.

*Completâ Oratione ultimâ, Sacerdos imponat dex-
teram manum super caput infirmi, & dicat.*

Super ægros manus imponent, & bene habebunt. Jesus
Mariæ filius, mundi salus, & Dominus, meritis, &
intercessione Sanctorum Apostolorum suorum Petri,
& Pauli, & omnium Sanctorum, sit tibi clemens, &
propitius. Amen. *Postea, dicat ꝑ.* Dominus vobiscum

Et cum spiritu tuo.

✠. Initium sancti Evangelij secundum Joannem.

℞. Gloria tibi Domine:

IN principio erat verbum, &c.

in fine. ℞. Deo gratias.

Postea benedicens infirmum subjungat, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Patris, ✠ & Filij, & Spiritus sancti descendat super te, & maneat semper.

℞. Amen

Deinde aspergat eum aquâ benedictâ

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo, vel loco preces, & orationes prædictæ dicantur super eos in numero plurali. Quæ omnia etiam poterunt arbitrio Sacerdotis breviora fieri.

MODUS JUVANDI MORIENTES.

Ingravescente morbo Parochus infirmum frequentius visitabit, & ad salutem diligenter juvare non desinet: monebitque instante periculo se contestim vocari, ut in tempore præsto sit morienti; sumptoque sanctissimo Viatico, & sacrâ unctione adhibitâ, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit pro conditione personæ.

Ac primò, si ægrotus indulgentiam legitimâ auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde Sanctissimum nomen IESU semel, vel sæpius invocet.

Deinde hortetur infirmum, & excitet, ut dum mente viget, eliciat actus fidei, spei, & charitatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, & quidquid sancta Romana Ecclesia Catholica, & Apostolica credit, & docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum, pro sua imensa clementia, sibi fore propitium, & merito ejus Sanctissimæ Passionis, & per intercessionem Beatæ Mariæ, & omnium Sanctorum se vitam æternam consequuturum.

Ut toto corde diligat, & maximè diligere cupiat Dominum DEUM eâ dilectione, quâ illum diligunt Beati, Sanctique omnes.

Ut ob amorem DEI doleat ex corde de omni offensa, qualitercunque contra Dominum DEUM, & proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem DEI parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis, aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem, & morbi molestiam propter DEUM in pœnitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis à peccatis cavere, & ejus mandata servare.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest, saltem ex corde ita per intervalla præcetur,

Miserere mei DEUS, secundum magnam misericordiam tuam.

In te Domine speravi: non confundar in æternum.

In manus tuas Domine commendo spiritum meum: redemisti me Domine DEUS veritatis.

DEUS in adiutorium meum intende. Domine ad adjuvandum me festina.

Esto mihi in DEUM protectorem.

DEUS propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine JESU CHRISTE, per virtutem Sanctissimæ Passionis tuæ, recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine JESU CHRISTE, suscipe spiritum meum.

Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ, Tu nos ab hoste protege, & horâ mortis suscipe.

Sancte Angele DEI mihi custos assiste. Omnes sancti intercedite pro me, mihi succurrite.

Hæc, & his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel Latino sermone pro personæ captu morienti suggerere.

Deinde sequentes Preces quantâ poterit majori devotione dicat, admoneatque domesticos & circumstantes, ut simul orent pro moriente.

Ordo commendationis animæ.

Parochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum si potest, secum habeat

habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpellicium, & stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum indutus, locum ingrediens dicat Pax huic domui, *R.* Et omnibus habitantibus in ea,

Deinde aspergat ægrotum, lectum, & circumstantes aquâ benedictâ, dicens: **Asperges me Domine hyssopo, &c.** ut supra fol. 91.

Postea Salvatoris nostri Crucifixi imaginem ægroti osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis læ spem sumat.

Deinde accensâ candelâ genibus flexis cum omnibus circumstantibus breves *Litanias* devotè recitet, in hunc modum.

K Yrie eleison.	C hriste eleison.	K yrie eleison.
Sancta Maria,		Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli & Archangeli.		Orate pro eo.
Sancte Abel,		ora.
Omnis chorus Justorum,		orate.
Sancte Abraham,		ora.
Sancte Joannes Baptista,		ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,		orate.
Sancte Petre,		ora.
Sancte Paule,		ora.
Sancte Andrea,		ora.
		S ancte

S ancte Joannes,	ora.
O mnes sancti Apostoli & Evangelistæ,	orate.
O mnes sancti discipuli Domini,	orate.
O mnes sancti Innocentes,	orate.
S ancte Stephane,	ora.
S ancte Laurenti,	ora.
O mnes sancti Martyres,	orate.
S ancte Sylvester,	ora.
S ancte Gregori,	ora.
S ancte Augustine,	ora.
O mnes sancti Pontifices & Confessores,	orate.
S ancte Benedicte,	ora.
S ancte Francisce,	ora.
O mnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
S ancta Maria Magdalena,	ora.
S ancta Lucia,	ora.
O mnes sanctæ Virgines, & Viduæ,	orate.
O mnes Sancti, & Sanctæ DEI,	Intercedite pro eo.
P ropitius esto,	Parce ei Domine.
P ropitius esto,	Libera eum Domine.
P ropitius esto,	Libera.
A ira tua,	Libera.
A periculo mortis,	Libera.
A mala morte,	Libera.
A poenis inferni,	Libera.
A omni malo,	Libera.
	▲ pote-

A potestate diaboli,	Libera.
P er Nativitatem tuam,	Libera.
P er Crucem, & Passionem tuam,	Libera.
P er mortem, & sepulturam tuam,	Libera.
P er gloriosam Resurrectionem tuam,	Libera.
P er admirabilem Ascensionem tuam,	Libera.
P er gratiam Spiritus sancti paracliti,	Libera.
I n die Judicij,	Libera.
P eccatores,	Te rogamus audi nos.
U t ei parcas,	Te rogamus.
K yrie eleison. C hriste eleison. K yrie eleison.	

Deinde cùm in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

Oratio,

Proficiscere anima Christiana de hoc mundo, in nomine **D**EI Patris omnipotentis, qui te creavit: in nomine **J**ESU Christi filij **D**EI vivi, qui pro te passus est: in nomine Spiritus sancti, qui in te effusus est: in nomine Angelorum, & Archangelorum: in nomine Thronorum, & Dominationum: in nomine Principatum, & Potestatum: in nomine Cherubim, & Seraphim: in nomine Patriarcharum, & Prophetarum: in nomine sanctorum Apostolorum, & Evangelistarum: in nomine sanctorum Martyrum, & Confessorum: in nomine sanctorum Monachorum, & Eremitarum: in nomine sanctarum Virginum, & omnium Sanctorum, & Sancta-

T

rum

rum DEI: hodie sit in pace locus tuus, & habitatio tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oratio.

DEus misericors, Deus clemens, Deus qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles, & præteritorum criminum culpas veniã remissionis evacuas: respice propitius super hunc famulum tuum *N.* & remissionem omnium peccatorum suorum totã cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in copiosissime Pater, quidquid terrenã fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est: & unitati corporis Ecclesiã membrum redemptionis annecte. Miserere Domine gemituum, miserere lacrymarum ejus: & non habentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuã sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. *Resp.* Amen.

Commendo te Omnipotenti DEO, charissime frater (*vel* soror) & ei, cujus es creatura, committo: ut cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terrã formaverat, revertaris. Egređienti itaque animã tuã de corpore, splendidus Angelorum cœtus occurrat: judex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obyiet: liliata rutilantium

tilantium te Confessorum turba circumdet : Jubilantium te Virginum chorus excipiat : & beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat : mitis, atque festivus Christi JESU tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis : in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat DEUS, & dissipentur inimici ejus : & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus, deficient : sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie DEI : & justii epulentur, & exultent in conspectu DEI. Confundantur igitur, & erubescant omnes tartaræ legiones, & ministri satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius DEI vivi in paradisi sui semper amœna virentia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas, & præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina beatorum, contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. R. Amen. Ora-

Oratio.

Suscipe Domine servum tuum in locum sperandæ sibi
salvationis à misericordiatua. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, ex omnibus peri-
culis inferni, & de laqueis pœnarum, & ex omnibus
tribulationibus. *Resp.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Enoch,
& Eliam de communi morte mundi. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Noë
de diluvio. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Abra-
ham de Ur Chaldæorum. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Isaac
de hostia, & de manu Patris sui Abrahæ, *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Loth
de Sodomis, & de flamma ignis. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Moy-
sem de manu Pharaonis Regis Ægyptiorum, *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Da-
nielem de lacu leonum. *R.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti tres
pueros de camino ignis ardentis, & de manu regis ini-
qui. *Resp.* Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberafti Su-
fannam de falso crimine, *Resp.* Amen.

Libera

Libera Domine animam servi tui, sicut liberaſti David de manu regis Saul, & de manu Goliæ. *ꝛ.* Amen

Libera Domine animam ſervitui, sicut liberaſti Petrum & Paulum de carceribus. *ꝛ.* Amen.

Et ſicut beatiffimam Theclam, Virginem & Martyrem tuam, de tribus atrociffimis tormentis liberaſti, ſic liberare digneris animam hujus ſervi tui, & tecum facias in bonis congaudere cœleſtibus. *ꝛ.* Amen.

Oratio.

Comendamus tibi Domine animam famuli tui; (*vel* famulæ tuæ) precamurque te Domine JESU Chriſte, Salvator mundi, ut propter quam ad terram miſericorditer deſcendiſti, Patriarcharum tuorum ſinibus inſinuare non reſnuas. Agnoſce Domine creaturam tuam, non à dijs alienis creatam, ſed à te ſolo DEO vivo, & vero: quia non eſt alius DEUS præter te, & non eſt ſecundùm opera tua. Lætifica Domine animam ejus in conſpectu tuo, & ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, & ebrietatum quas ſuſcitavit furor, ſive fervor mali deſiderij. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum non negavit, ſed credidit; & zelum DEI in ſe habuit, & DEUM, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

Oratio.

Deliſta juventutis, & ignorantias ejus, quæſumus, ne memineris Domine: ſed ſecundùm magnam

misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli, collætentur illi Angeli. In regnum tuum Domine servum tuum suscipe. Suscipiat eum sanctus Michaël Archangelus DEI, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli DEI, & perducant eum in civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat eum beatus Petrus Apostolus, cui à DEO claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apostolus. qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo sanctus Joannes electus DEI Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo omnes sancti Apostoli, quibus à Domino data est potestas ligandi, atque solvendi. Intercedant pro eo omnes Sancti, & electi DEI, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt: ut vinculis carnis exutus, pervenire mereatur ad gloriam regni cœlestis: præstante Domino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit, & regnat in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Si vero diutius laborat anima, poterit legi super eum hoc Evangelium sancti Joannis,

Joann. 17.

SUblevatis oculis in cœlum JESUS dixit: Pater venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est au-

tem

tem vita æterna: Ut cognoscant te, solum DEUM verum, & quem misisti JESUM Christum. Ego te clarificavi super terram: opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam: & nunc clarifica me tu Pater apud te metipsum, claritate, quam habui, priusquam mundus esset, apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, & mihi eos dedisti: & sermonem tuum servaverunt: Nunc cognoverunt, quia omnia, quæ dedisti mihi, abste sunt: quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis, & ipsi acceperunt, & cognoverunt verè quia à te exivi, & crediderunt, quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt: & mea omnia tua sunt, & tua mea sunt: & clarificatus sum in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt, & ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi: ut sint unum, sicut & nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi: & nemo ex eis perijt, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio, & hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, & mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut

cut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico me ipsum: ut sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me: ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis: ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me ut sint consummati in unum: & cognoscat mundus, quia tu me misisti, & dilexisti eos, sicut & me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non cognovit. Ego autem te cognovi: & hi cognoverunt quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, & notum faciam: ut dilectio, quam dilexisti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum

Joannem. **Cap. 18.**

In illo tempore: Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, & discipuli ejus. Sciebat autem & Ju-

das,

das, qui tradebat eum, locum: quia frequenter JESUS convenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem, & à Pontificibus & Pharisæis Ministros, venit illuc cum laternis, & facibus, & armis. JESUS itaque sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, & dixit eis: Quem quæritis? Responderunt ei: JESUM Nazarenum. Dicit eis JESUS: Ego sum. Stabat autem & Judas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: Jesum Nazarenum. Respondit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum, si ergo me quæritis, finite hos abire. Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: & percussit pontificis servum: & abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, & tribunus, & ministri Judæorum comprehenderunt JESUM, & ligaverunt eum: & adduxerunt eum ad Annam primam. Erat enim socer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Judæis: Quia expedit, unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem JESUM Simon Petrus, & alius discipulus.

Discipulus autem ille erat notus Pontifici, & introiit cum JESU in atrium Pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus Pontifici, & dixit ostiariæ: & introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi, & ministri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant se: erat autem cum eis, & Petrus itans? & calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit JESUM de discipulis suis, & de doctrina ejus. Respondit ei JESUS: Ego palàm locutus sum mundo: ego semper docui in synagoga, & in templo, quò omnes Judæi conveniunt: & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? interroga eos, qui audierunt, quid locutus sim ipsis: ecce hinciunt, quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam JESU, dicens: Sic respondes Pontifici? Respondit ei JESUS: Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? Et misit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, & calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid & tu ex discipulis ejus es? Negavit ille, & dixit: Non sum. Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus ejus cujus abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo: Iterùm ergo negavit Petrus: & statim gallus cantavit. Adducunt er-

GO JESUM à Caipha in prætorium. Erat autem manè: & ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras & dixit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? Responderunt, & dixerunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, & secundum legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo JESU impleretur, quem dixit: significans quâ morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in prætorium Pilatus, & vocavit JESUM, & dixit ei: Tu es Rex Judæorum? Respondit JESUS: A temetipso hoc dicis, an alij dixerunt tibi de me? Respondit Pilatus: Nunquid ego Judæus sum? Gens tua, & Pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit JESUS: Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utiq; decertarent, ut non traderet Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus: Ergo Rex es tu? Respondit JESUS. Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, & dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. Est autem con-

suetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo, dimittam vobis regem Judæorum? Clamaverunt ergo rursus omnes dicentes: Non hunc, sed Barrabam. Erat autē Barrabaslatro. Tunc ergo apprehendit Pilatus JESUM, & flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus: & veste purpureâ circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judæorum: & dabant ei alapas. Exiit ergo iterum Pilatus foras, & dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. Exiit ergo JESUS portans coronam spineam, & purpureum vestimentum. Et dicit eis: Ecce homo. Cùm ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos, & crucifigite: ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia filium DEI se fecit. Cùm ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magistimuit. Et ingressus est prætorium iterum: & dixit ad JESUM: Unde es tu? JESUS autem responsum non dedit ei. Dicit ergo Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit JESUS: Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus di-

mittere eum. Judæi autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem cū audisset hos sermones, adduxit foras JESUM, & sedit pro tribunali, in loco, qui dicitur Lithóstrotos, Hebraicè autem Gábbatha. Erat autem paraſceve Paſchæ hora quasi sexta; & dicit Judæis, Ecce Rex vester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus Regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigetur. Susceperunt autem JESUM, & eduxerunt. Et bajulans sibi crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum, Hebraicè autem Gólgotha: ubi crucifixerunt eum, & cum eo alios duos hinc & hinc, medium autem JESUM. Scripsit autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. Erat autem scriptum: JESUS Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus: & erat scriptum Hebraicè, Græcè, & Latinè. Dicebant ergo Pilato Pontifices Judæorum: Noli scribere, Rex Judæorum, sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. Milites ergo cū crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus, (& fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem) & tunicam, Erat autem

tunica inconfutillis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed fortiamur de illa cujus sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi: & in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem IESU Mater ejus, & soror matris ejus, Maria Cleophæ, & Maria Magdalenæ. Cùm vidisset ergo IESUS Matrem, & discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri suæ: Mulier ecce Filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce Mater tua: Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens IESUS, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt oriejus. Cùm ergo accepisset IESUS acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum. Iudæi ergo (quoniam Parasçeve erat) ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites, & primi quidem fregerunt crura, & alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad IESUM autem cùm venisset, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura sed unus militum lanceâ latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis, & aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit, & verum est

est testimonium ejus. Et ille scit, quia vera dicit: ut & vos credatis. Facta sunt enim hæc ut scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt. Post hæc autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathia, (eò quòd esset discipulus IESU, occultus autem propter metum Iudæorum) ut tolleret corpus IESU. Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus IESU. Venit autem, & Nicodemus, qui venerat ad IESUM nocte primùm, ferens mixturam myrrhæ, & aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus IESU, & ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: & in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Iudæorum, quia iuxta erat monumentum, poluerunt **JESUM**.

Oratio ad Dominum JESUM Christum de singulis Articulis Passionis ejus, dicenda à moriente, vel ab alio pro eo.

✠. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.
R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.
DEUS, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, à judæis reprobari, à juda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati

Pilati, & Herodis indecenter offerri; à falsis testibus accusari, flagellis, & opprobrijs vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, & vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle, & aceto potari, & lanceâ vulnerari: Tu Domine per has sanctissimas pœnas tuas, quas ego indignus recolo, & per sanctam crucem, & mortem libera me *(vel, si alius dicit pro eo)* libera famulum tuum **N.** à pœnis inferni, & perducere digneris, quò perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas in sæcula sæculorum, Amen.

Dici præterea possunt sequentes Psalmi.

Psalmus. 117.

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israël, quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aaron: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent Dominum: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Detribulatione invocavi Dominum: & exaudivit me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adjutor: non timebo, quid faciat mihi homo.

Dominus

Dominus mihi adjutor: & ego despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere in Domino: quàm confidere in homine.

Bonum est sperare in Domino: quàm sperare in principibus.

Omnes gentes circuierunt me: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdederunt me: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, & exarserunt sicut ignis in spinis: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut caderem: & Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, & laus mea Dominus: & factus est mihi in salutem.

Vox exultationis, & salutis: in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me: dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar led vivam: & narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus: & morti non tradidit me.

Aperite mihi portas Justitiæ, ingressus in eas confitebor Domino: hæc porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me: & factus es mihi in salutem.

Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes: hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud: & est mirabile in oculis nostris.

Hæc est Dies, quam fecit Dominus: exulemus, & lætemur in ea.

O Domine salvum me fac, ô Domine bene prosperare: benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: DEUS Dominus, & illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis: usque ad cornu altaris.

DEUS meus est tu, & confitebor tibi: DEUS meus es tu, & exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me: & factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in læculum misericordia ejus. **G**loria Patri.

Psalmus 118.

BEati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

BEati qui serutantur testimonia ejus: in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem: in vijs ejus ambulaverunt. **T**u

Tu mandasti: mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ: ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar: cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: in eo quod didici iudicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivite: ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi.

Benedictus es Domine: doce me justificationes tuas.

In labijs meis: pronunciai omnia iudicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnibus divitijs.

In mandatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: non obliviscar sermones tuos. **G**loria Patri.

Retribue servo tuo, vivifica me: & custodiam sermones tuos. (tua,

Revela oculos meos: & considerabo mirabilia de lege

Incola ego sū in terra: non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas: in omni tempore. **X 2** **I**n

Increpasti superbos: maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum: quia testimonia tua exquisivi.

Penim sederunt principes, & adversum me loquebantur: servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est: & consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enunciavi, & exaudisti me: doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me: & exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio: confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me: & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi: judicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimonijs tuis Domine: noli me confundere,

Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum. Gloria Patri.

Tres piæ, & utiles morientibus orationes, cum tribus Pater noster, & tribus Ave Maria, in agone mortis recitandæ. Primò dicitur, Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison. **P**ater noster. **A**ve Maria, **O**ra-

Oratio,

Domine Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, & orationem, quâ orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram, obsecro te, ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem præ timoris angustia copiosissimè pro nobis effudisti, offerre, & ostendere digneris DEO Patri Omnipotenti, contra multitudinem omnium peccatorum hujus famuli tui **N.** & libera eum in hac hora mortis suæ ab omnibus pœnis, & angustijs, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas DEUS in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Secundò dicitur: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. **Pater noster.** Ave Maria.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignatus es in cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines passionum, & pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in cruce, maximè in illa hora, quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre, & ostendere digneris DEO Patri Omnipotenti, pro anima hujus famuli tui **N.** & libera eum in hac hora mortis ab omnibus pœnis, & passionibus, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas DEUS in sæcula sæculorum. **Resp.** Amen.

Tertiò dicitur: Kyrie eleison. **Christe** eleison, **Kyrie** eleison. **Pater** noster. **Ave** Maria.

Oratio

Domine Jesu Christe, qui per os Prophetæ dixisti: In charitate perpetua dilexi te, ideò attraxi te miserans; obsecro te, ut eandem charitatem tuam, quæ te de coelis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre, & ostendere digneris **DEO** Patri Omnipotenti pro anima hujus famuli tui **N.** & libera eum ab omnibus passionibus, & pœnis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hõra exitus sui. Aperi ei januam vitæ, & fac eum gaudere cum Sanctis in gloria æterna. Et tu pijsime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos pretiosissimo sanguine tuo, miserere animæ hujus famuli tui, & eam introducere digneris ad semper virentia, & amœna loca Paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui à te, & ab electis tuis nunquam separari potest. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas **DEUS** in sæcula sæculorum. **✠. Amen.**

In Expiratione.

Cum verò remp̄as expirandi institerit, tunc maximè ab omnibus circumstantibus flexis genibus vehementer orationi instandum est. Iple verò moriens si potest, dicat: vel si non potest, assistens, sive Sacer-

dos pro eo clarâ voce pronunciet: **JESUS, JESUS, JESUS,**
 Quod, & ea, quæ sequuntur, ad illius aures, si vide-
 bitur, etiam sæpiùs repetat. In manus tuas commen-
 do Spiritum meum. Domine **JESU** Christe suscipe
 Spiritum meum. Sancta **MARIA** ora pro me. **MARIA**
 Mater gratiæ, Mater misericordiæ, tu me ab hoste pro-
 tege, & horâ mortis suscipe,

Tunc ubi viget pia consuetudo, pulsetur campana
 parochialis Ecclesiæ aliquibus ictibus; ad significandum
 fidelibus in urbe, vel loco, aut extra in suburbanis exi-
 stentibus instantem mortem expirantis ægroti, pro eo
DEUM rogare possint,

Egreßa à anima de corpore, statim dicatur hoc

R. Subvenite Sancti **DEI**, occurrite Angeli Domini,
 Suscipientes animam ejus, Offerentes eam in con-
 spectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te, & in sinum
 Abrahamæ Angeli deducant te.

R. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in con-
 spectu Altissimi. **V.** Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in con-
 spectu Altissimi. **K** yrie eleison, **C** hriste eleison, **K** y-
 rie eleison. **P** ater noster.

Verf. Et ne nos inducas in tentionem.

Resp. Sed libera nos à malo. **Verf.** Requiem æternam
 dona ei Domine. **Resp.** Et lux perpetua luceat ei.

Verf.

✠. A porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus.
 ✠. Requiescat in pace. **R.** Amen. ✠. Domine
 exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te ve-
 niat. ✠. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.
Oremus.

Tibi Domine commendamus animam famuli tui **N.**
 ut defunctus sæculo tibi vivat, & quæ per fragilita-
 tem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniã
 misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Do-
 minum nostrum, **R.** Amen.

Interim detur campanæ signum transitus defuncti pro loci con-
 suetudine, ut audientes pro ejus anima DEUM precentur. Deinde
 corpus de more honestè compositum loco decenti cum lumine col-
 locetur; ac parva crux super pectus inter manus defuncti ponatur:
 aut ubi crux desit, manus in modum crucis componantur: interdum-
 que aspergatur aqua benedicta, & interim donec efferatur, qui ad-
 sunt, sive Sacerdotes, sive alij, orabunt pro defuncto.

DE EXEQUIIS.

Sacras cæremonias, ac ritus, quibus ex antiquissima traditione,
 & summorum Pontificum institutis sancta Mater Ecclesia Ca-
 tholica in filiorum suorum exequiis uti solet, tamquam vera
 religionis mysteria, Christianæque pietatis signa, & fidelium
 mortuorum saluberrima suffragia, Parochi summo studio ser-
 vare debent, atque usu retinere.

His itaque præstandis, quã par est modestiã, ac devotione ita se
 habebunt, ut ad defunctorum salutem simulque ad vivorum pietatem,
 quemadmodum verè sunt, non ad questum ejusmodi ritus sancti in-
 stituti esse videantur.

Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit,
 nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omnino de mor-
 te relinquatur dubitandi locus.

Quod antiquissimi est instituti, illud quantum fieri poterit, retineatur, ut Missa præsentem corpore defuncti pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur.

Si quis die festo sit sepeliendus, Missa propria pro defunctis præsentem corpore celebrari poterit; dum tamen conventualis Missa, & officia divina non impediantur, magnæque diei celebritas non obstat.

Caveant omnino Parochi, aliique Sacerdotes, ne sepulturæ, vel exequiarum, seu anniversarij mortuorum officij causâ, quicquam pacifcantur, aut tanquam pretium exigant. Sed ijs elemosynis contenti sint, quæ aut probata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Neque permittant, ut pallia, aut alia altaris ornamenta ad ornatum feretri, vel tumbæ adhibeantur.

Cum autem antiquissimi ritus Ecclesiastici sit, cereos accensos in exequijs, & funeribus deferre, caveant item ne ejusmodi ritus omittatur ac ne quid avarè aut indignè in eo committatur.

Pauperes verò, quibus mortuis nihil aut ita parum superest, ut propriis impensis humari non possint, gratis omnino sepeliantur; ac debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant Sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia Confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.

Ubi viget antiqua consuetudo sepeliendi mortuos in Cœmeterijs, retineatur, & ubi fuerit potest, restituatur; at verò cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur. Cadavera autem prope altaria non sepeliantur.

Sepulchra Sacerdotum & Clericorum cujuscunque Ordinis, ubi fieri potest, à sepulchris laicorum separata sint, ac decentiori loco sita; atque ita, ubi commodum fuerit, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ ministris parata sint.

Sacerdos, aut cujuscunque Ordinis Clericus defunctus vestibus suis quotidianis communibus usque ad talarem vestem inclusivè, tum de super sacro vestitu Sacerdotali vel Clericali, quem Ordinis sui ratio deposcit, indui debet. Sacerdos quidem super talarem vestem, amictu, albâ, cingulo, manipulo, stolâ, & casulâ seu planetâ violacea sit indutus.

Diaconus verò induatur amictu, albâ, cingulo, manipulo, stolâ, super humerum sinistrum, quæ sub axilla dextera annectatur, & Dalmatica,

Subdiaconus autem amictu, albâ, cingulo, manipulo, & tunica.

Alij præterea inferiorum Ordinum Clerici superpelliceo supra vestem talarem ornari debent, singuli prædicti cum tonsura ac birretis suis.

Nullum porro cadaver perpetuæ sepulturæ traditum ex ulla cujusvis Ordinis Ecclesia asportari liceat, nisi de licentia Ordinarij.

Laici cadaver, quolibet generis aut dignitatis titulo præditus ille fuerit, Clerici ne deferant, sed laici.

Corpora defunctorum in Ecclesia ponenda sunt pedibus versus altare majus, vel si conduntur in Oratoriis aut Capellis, ponantur cum pedibus versis ad illarum altaria, quod etiam pro situ & loco fiat in sepulchro. Presbyteri verò habeant caput versus altare.

Cæterum nemo Christianus in communione fidelium defunctus, extra Ecclesiam aut cæmeterium ritè benedictum sepeliri debet: sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquando ad tempus aliter fieri, curetur, ut, quatenus fieri poterit, corpus in locum sacrum quamprimum transferatur, & interim semper Crux capiti illius apponi debet, ad significandum illum in Christo quievisse.

Quibus non licet dare Ecclesiasticam sepulturam.

Ignorare non debet Parochus, qui ab Ecclesiastica sepultura ipso jure sunt excludendi; ne quemquam ad illam contra sacrorum Canonum decreta umquam admittat.

Negatur igitur Ecclesiastica sepultura Paganis, Judæis, & omnibus infidelibus, hæreticis, & eorum fautoribus: apostatis à Christiana fide; schismaticis, & publicis excommunicatis majori excommunicatione; interdictis nominatim, & iis, qui sunt in loco interdicto, eo durante.

Se ipsos occidentibus ob desperationem, vel iracundiam (non tamen si ex insania id accidat) nisi ante mortem dederint signa pœnitentiæ.

Morientibus in duello, etiamsi ante obitum dederint poenitentiae signa.

Manifestis & publicis peccatoribus, qui sine poenitentia perierunt.

Iis, de quibus & publicè constat, quòd semel in anno non susceperint Sacramenta Confessionis & Communionis in Pascha, & absque ullo signo contritionis obierunt.

Infantibus mortuis absque Baptismo.

Ubi verò in praedictis casibus dubium occurrerit, Ordinarius consulatur.

EXEQUIARUM ORDO.

Constituto tempore, quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, convocetur Clerus, & alij, qui funeri interesse debent, & in Parochialem, vel in aliam Ecclesiam, juxta loci consuetudinem, ordine conveniant, ac datis certis campanae signis, eo modo & ritu quo in eo loco fieri solet, Parochus indutus superpelliceo, & stola nigra, vel etiam pluviali ejusdem coloris, Clerico praeferente Crucem, & alio Aquam benedictam, ad domum defuncti unà cum alijs procedit. Distribuuntur cerei, & accenduntur intortitia: Mox ordinatur processio, praecedentibus laicorum Confraternitatibus, si adsint; tum sequitur Clerus regularis, & saecularis per ordinem, binique procedunt, praelata Cruce, devotè Psalmos, ut infra, decantantes, Parocho praecedente feretrum cum luminibus. Inde sequuntur alij funus comitantes, & pro defuncto DEUM ritè deprecantes sub silentio.

Parochus verò, ubi ad fores vel domum defuncti pervenit, mox dicit Antiphonam: *Si iniquitates. Et Psalmum: De profundis clamavi &c. ut supra sol. 110.*

in fine : Requiem æternam dona ei Domine : & lux perpetua luceat ei. *Et repetit Antiphonam eandem,*
 Si iniquitates observaveris Domine : Domine quis sustinebit ? *Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.*
Pater noster. ✠. Et ne nos inducas in tentationem. *R.*
 Sed libera nos à malo. ✠. à porta inferi. *R.* Erue Domine animam ejus. ✠. Requiem æternam dona ei Domine. *R.* Et lux perpetua luceat ei. ✠. Requiescat in pace. *R.* Amen. ✠. Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. ✠. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui *N.* (*vel* famulæ tuæ) ut defunctus, (*vel* defuncta) sæculo tibi vivat : & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge, per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in oratione dicatur :
 animam famuli tui Sacerdotis, &c.

✠. Requiem æternam dona ei Domine. *R.* Et lux perpetua luceat ei. ✠. Requiescat in pace. *R.* Amen.

Deinde aspergatur funus aquâ benedictâ, dicendo.
Rore cœlesti perfundat animam tuam DEUS, in nomine Patris ✠ & Filij ✠ & Spiritûs ✠ sancti, Amen.

His dictis per personas pro cuiusque loci more ad hæc assumptas effertur funus solemnibus orationibus dependendum, subsequenter vicinis & amicis ad hoc opus misericorditer convocatis. Parochus verò de domo procedens statim gravi voce intonat Antiphonam Exultabunt Domino; ut infra. & Cantores inchoant Psalmum. Miserere mihi Deus secundum magnam, &c. ut supra fol. 106. in fine Requiem æternam, &c. Et repetitur Antiphona: Exultabunt Domino ossa humiliata. Dum intereà Ecclesie vel Cœmeterio appropinquant, cantant sequens Responsorium

Ub venite Sãcti De i, ec cur

rite Ange li Do mini, Suscipientes

animam e jus Offerentes e am

in conspectu Altissimi. Suscipiat

te Christus qui vocavit te

& in sinum Abrahamæ Angelique deducant

te. Suscipietes. Requiem æternam

donam ei Domine. Et lux perpetua

luceat ei Offerentes.

Dum

Dum interea cum fanguine ad sepulchrum accedunt,
cantant sequentem Antiphonam.

In paradifum deducant te Angeli: in tuo

ad ven tu fufcipiant te Martyres, & perducant

te in civitatem fanctam Je rufalem. Chorus

Angolorum te fufcipiat, & cum Lazaro quon-

dam paupere æternam ha beas requiem.

Cum autem pervenerit ad sepulchrum, Sacerdos
illud benedicit, dicens hanc orationem.

Oremus.

DEUS, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, hunc tumulum bene ✠ dicere dignare, eique Angelum tuum sanctum deputa custodem, & quorum quatumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum, ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine beentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dicta oratione, aspergit sepulchrum dicendo: Sanctificetur istud sepulchrum, in nomine Patris, & Filij ✠, & Spiritus sancti, Amen.

Tunc funtis ponatur in sepuchrū dicente Sacerdote: Sume terra quod tuum est: sumat Deus quod suum est: corpus de terra formatum est, spiritus de sursum inspiratus est.

Aspergatur postea funus aquâ benedictâ, & dicatur: Rore cœlesti reficiat animam tuam Deus, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Et thurificetur dicendo: Odore cœlesti paleat animam tuam Deus, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. R. Amen.

Deinde Sacerdos palâ ter projiciat terram super-fusus dicendo: Memento homo quia pulvis es, & in pulverem revertêris.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie eleison, Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Vers.

Verf. Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo. *V.* A porta inferi, *R.* Erue Domine animam ejus. *V.* Requiescat in pace. *R.* Amen. *V.* Domine exaudi orationem meam, *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

FAc, quæsumus, Domine hanc cum terro tuo defuncto, (*vel* famula tua defuncta) misericordiam, ut factorum suorum, in pœnis non recipiat vicem, qui (*vel* quæ) tuam in votis tenuit voluntatem, ac sicut hîc eum, (*vel* eam) vera fides junxit fidelium turmis, ita illic eum, (*vel* eam) tua miseratio societ Angelicis choris. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen. *V.* Requiem æternam dona ei Domine. *R.* Et lux perpetua luceat ei. *V.* Requiescat in pace. *R.* Amen. *V.* Anima ejus, & animæ omnium fidelium defunctorum, per misericordiam DEI requiescant in pace.

Deinde à sepultura in Ecclesiam, *vel* in Sacrifiarium revertentes dicant sine cantu Antiphonam. Si iniquitates, cum Psalmo. De profundis, &c. Requiem æternam dona eis Domine, &c.

Z

RITUS

RITUS SERVANDUS, QUANDO
 funus prævijs Vigilijs, & solemnibus De-
 functorum sacrificio sepeliendum est.

ORdo deducendi funus observatur ut supra à fol. 171.
 sed quando Cantores Ecclesiam ingrediuntur, in-
 cipiunt Responsorium Subvenite, &c. fol. 173. quo
 finito, deponitur feretrum in medio Ecclesiæ, ita ut de-
 functi pedes, si fuerit Laicus, sint versus altare majus:
 si verò fuerit Sacerdos, caput sit versus ipsum altare; &
 cereis accensis circa corpus, statim dicitur Officium de-
 functorum, pro tempore cum Vesperis, tribus Noctur-
 nis, Laudibus, ut infra ponitur fol. 184. Et duo ex
 Clero incipiant absolute Invitatorium Regem cui
 omnia vivunt: Venite adoremus. Et repetitur à Clero.
 Regem cui omnia vivunt, &c. Psalm. Venite exulte-
 mus, &c. Et duplicantur Antiphonæ. Ad finem Of-
 ficii post Antiphonam Cantici Benedictus &c. Ego
 sum resurrectio. Dicitur, Pater noster. Secretò. Vers.
 Et neno inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à
 malo. *V.* A porta inferi, *R.* Erue Domine animam ejus. *V.*
 Requiescat in pace. *R.* Amen. *V.* Domine exaudi
 orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.*
 Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve quæsumus Domine, animam famuli tui ab
 omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis glo-
 ria

na inter Sanctos, & electos tuos resuseitatus respiret. Per Christum Dominum nostrum, Resp. Amen.

Quòd si corpus defuncti manè sepeliendum est, dum in Officio dicuntur Laudes, Sacerdos cum ministris paratur ad celebrandam Missam solemnem pro defuncto, si tempus congruens fuerit, ut in die Depositionis in Missali Romano.

Finità Missa, Sacerdos, deposità casulà, seu pianeta & manipulo, accipit pluviale nigri coloris, & Subdiaconus accipit Crucem, & accedit ad feretrum, & se sistit ad caput defuncti cum Cruce mèdium inter duos Acolythos seu ceroferarios cum candelabris, & candelis accensis: & omnes alij de Clero veniunt ordinatim in gradu suo cum candelis accensis, & stant in circuitu feretri: tum sequitur Sacerdos cum Diacono & assistente alijque ministris, & factà reverentià altari, sistit se contra Crucem ad pedes defuncti, retrò astantibus ei à sinistris duobus Acolythis, uno cum thuribulo & navicula incensi, altero cum vase Aquæ benedictæ & aspersorio, & Acolythis seu clerico tenente librum, absolute dicit sequentem orationem:

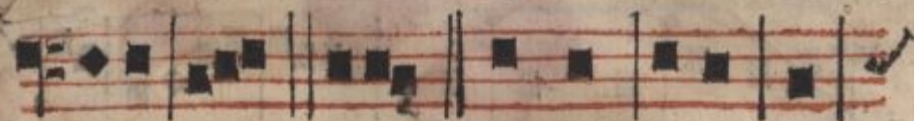
Qui ritus etiam immediatè post supradictam orationem: Absolve quæsumus, servetur, si corpus extra Missam vel à prandio sepeliatur.

Non intres in iudicium cum servo tuo Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te om-

nium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo-
cum, quæsumus, tua judicialis sententia premat, quem
tibi vera supplicatio fidei Christianæ commendat, sed
gratia tua illi succurrente, mereatur evadere iudicium
ultionis, qui dum viveret, insignitus est signaculo san-
ctæ Trinitatis. Qui vivis & regnas in sæcula sæculo-
rum. *℟.* Amen.

*Deinde Cantore incipiente, Clerus circumstans can-
tat sequens Responsorium.*

L I bera me Do mine de morte
æterna, in die illa tremen da: Quando
cœ li mo vendi sunt & ter ra: Dum
ve neris judi ca re sæ-
culum

culam per ignem *v*. Tremens factus sum

ego, & timeo, dum discussio venerit,

atque ventura ira Quando cœli mo-

vendifunt & terra *v*. Dies illa, dies iræ,

calamitatis & miseriæ, dies magna, &

amara valdè. Dū ve neris.

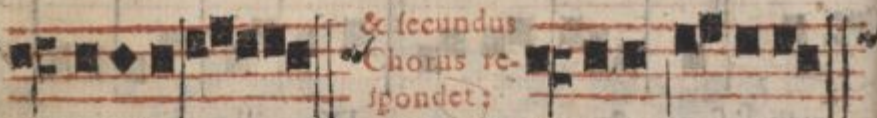

Requiem æternā dona e i Domine, &

lux perpetua lu ce at e i. Li bera me.

Dum cantatur prædictum Responsorium, Sacerdos, Acolyto, seu Diacono ministrante, accipit incensum de navicula, & ponit in thuribulum, & finito Responso, Cantor cum primo Choro dicit:

K y ri e eleison.

C hriste e leison.

Deinde omnes
simul dicunt:

K y ri e e le i son.

Mox Sacerdos dicit altâ voce; Pater noster, &c. Et secretò dicitur ab omnibus: & ipse interim benedicto prius & imposito in thuribulum incenso, accipit à Diacono vel Acolyto aspersorium Aquæ benedictæ,

&

& factà profundâ inclinatione Crucis, quæ est ex aduerso, Diacono, seu ministro genuflectente, & fimbrias pluuiialis sublevante, circumiens feretrum (si transit ante Sacramentum genuflectit) aspergit corpus defuncti, ter à parte dextra, & ter à parte sinistra. Deinde reversus ad locum suum, Diacono ministrante, accipit thuribulum, & eodem modo circuit feretrum, & corpus incensat, ut asperferat: postea reddito thuribulo, ei à quo acceperat, stans in loco suo, Acolytho, seu alio ministro tenente librum apertum ante se, dicit: **✠**. Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo. **Verf.** A porta inferi. **Resp.** Erue Domine animam ejus. **Verf.** Requiescat in pace. **Resp.** Amen. **Verf.** Domine exaudi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te veniat. **✠**. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo,

Oremus

DEUS, cui proprium est misereri semper & parcere: te supplices exoramus pro anima famuli tui **N.** (vel famulæ tuæ) quã hodie de hoc sæculo migrare iussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem: sed jubeas eam à sanctis Angelis suscipi, & ad patriam Paradisi perducì: ut quia in te speravit & credidit, non pœnas inferni sustineat, sed gaudia sempiterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. **Resp.** Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in oratione dicatur pro anima famuli tui Sacerdotis, quam hodie, &c.

Finitâ oratione corpus defertur ad sepulchrum, & dum portatur, Clerici cantant Antiphonam: In paradysum, ut supra fol. 175. Quo finito benedicit sepulchrum & prosequitur reliqua quæ superius præscripta sunt fol. 176. & 177.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Dicitur in Choro in die depositionis, & alijs diebus pro temporis opportunitate, & Ecclesiarum consuetudine, ut supra dictum est. In die verò depositionis, & tertio, septimo, trigesimo, & anniversario, duplicantur Antiph. Et in fine Psalmorum dicitur. *Requiem æternam dona eis Domine. Et lux perpetua luceat eis.* Etiam si pro uno tantum fiat Officium.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Antiph.

Placebo Domino E v o v a c.

Psalmus 114.

Dilexi, quoniam exaudiet Dominus: vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi: & in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis: & pericula inferni invenerunt me.

Tri-

Tribulationem, & dolorem inveni: & nomen Domini
invocavi.

Domine libera animam meam: misericors Dominus,
& justus, & DEUS noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, & li-
beravit me.

Convertere anima mea in requiem tuam: quia Domi-
nus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos à
lacrymis, pedes meos à lapsu.

Placebo Domino: in regione vivorum,

Requiem æternam.

Antiph. Placebo Domino in regione vivorum.

Antiph. Hei mi hi. E y o y a e.

Psalmus. 119.

AD Dominum cum tribularet clamavi: & exaudivit
me.

Domine libera animam meam à labijs iniquis: & à lin-
gua dolosa.

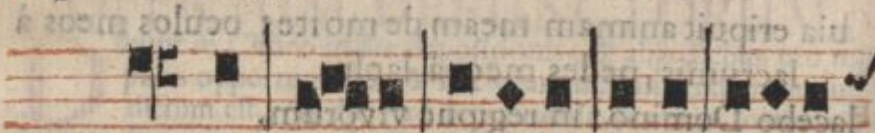
Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi: ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ: cum carbonibus desolatorijs.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est, habitavi cum habitantibus Cedar: multū incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Requiem æternam.

Antiph. Hei mi hi Domine: quia incola-

tus meus pro longa tus est.

Antiph. Dominus custodit te. E v o v a c.

Psalm. 120.

Levavi oculos meos in montes: unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino: qui fecit cœlum & terram.

Non

Non det in commotionem pedem tuum neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet: qui custodit Israel.

Dominus custodit te: Dominus protectio tua super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te: neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodit introitum tuum, & exitum tuum: ex hoc nunc & usque in sæculum.

Antiph. Dominus custodit te ab omni malo:

custodiat animam tuam Dominus.

Antiph. Si iniquitates. E v o v a e.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te Domine: Domine exaudi vocem meam. A a z **F**iant

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis
meæ.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sus-
tinebit?

Quia apud te propitiatio est: & propter legem tuam sus-
stinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea
in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel in
Domino.

Quia apud Dominum misericordia: & copiosa apud e-
um redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus ejus.

Requiem æternam, &c.

Antiph, Si iniquitates ob ser va veris Domi-

ne: Domine quis sus ti nebit?

Antiph Opera, E v o v a e.

Psalmus. 137.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo: quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Super misericordia tua, & veritate tua: quoniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te, exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi Domine omnes reges terræ: quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in vijs Domini: quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, & humilia respicit: & alta à longè cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me: & super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, & salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: Domine misericordia tua in læculum, opera manuum tuarum ne despicias.

Requiem æternam dona eis Domine: Et lux perpetua luceat eis.

Ant. Opera manuum tuarum Domine ne despicias.

Y. Audivi vocem de coelo dicentem mihi.

Y. Beati mortui qui in Domino moriuntur.

Ad Magnificat.

Antiph.

Omne. EVOVAE.

Magnificat: anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillae suae: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: & sanctum nomen eius.

Et misericordia eius a progenie in progenies: timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: & divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum: recordatus misericordiae suae.

Sicut

Sicut locutus est ad patres nostros: Abraham, & semini
ejus in sæcula.

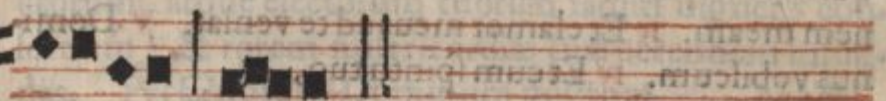
Requiem æternam dona eis Domine. Et lux perpetua
luceat eis.

Antiph. Omne quod dat mihi Pa ter, ad me

ve niet, & e um qui venit ad me, non

eji ciam fo ras,

**Sequentes Preces dicuntur flexis genibus, similiter
& ad Laudes. Pater noster. Secreto. ¶ Et ne nos in-
ducas in tentationem. R. Sed libera nos à malo.**

Psalmus 145.

Lauda anima mea Dominum, laudado Dominum
in vita mea: Psallam Deo meo quamdiu fuero.
Nolite confidere in principibus: in filijs hominum, in
quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, & revertetur in terram suam: in
illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipse: qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia, quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriam patientibus: dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos: Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos: Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas, pupillum, & viduam suscipiet: & vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion: in generationem, & generationem. **R**equiem æternam, &c.

V Aperta inferi, **R** Erue Domine animam ejus. **V** Requiescat in pace. **R** Amen. **V** Domine exaudi orationem meam. **R** Et clamor meus ad te veniat. **V** Dominus vobiscum. **R** Et cum spiritu tuo.

In die depositionis Defuncti.

Oratio.

Absolve quæsumus Domine, animam famuli tui (**ve** famulæ tuæ) ut defunctus (**vel** defuncta) sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humanâ conversatione commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge. **P**er Christum Dominum nostrum. **R** Amen. **Vel**

DEUS, cui proprium est misereri semper, & parcere: te supplices exoramus pro anima famuli tui **N.** (**vel** famulæ tuæ) quam hodie de hoc sæculo

migrare iussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem: sed jubeas eam à sanctis Angelis suscipi, & ad patriam Paradisi perducì: ut quia in te speravit & credidit, non pœnas inferni sustineat, sed gaudia æterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

In die tertio, septimo, & trigésimo depositionis Defuncti.

O ratio.

Quæsumus Domine, ut animæ famuli tui *N.* (vel famulæ tuæ) cujus depositionis tertium, (vel septimum, vel trigésimum) commemoramus, sanctorum, atque electorum tuorum largiri digneris consortium: & rorem misericordiæ tuæ perennem infundas. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

In anniversario.

O ratio.

DEUS indulgentiarum, Domine, da animæ famuli tui, (vel famulæ tuæ,) vel animabus famularum (famularumque tuarum) cujus (vel quorum) anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerij sedem, quietis beatitudinem, & luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Aliæ Orationes diversæ pro defunctis.

Pro Summo Pontifice defuncto,

B b

O ratio.

Oratio.

DEUS, qui inter summos Sacerdotes famulum tuum **N.** ineffabili tuâ dispositione connumerari voluisti: præsta quæsumus, ut qui unigeniti Filij tui vices in terris gerebat, Sanctorum tuorum Pontificum consortio perpetuo aggregetur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro defuncto Episcopo.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostolicos Sacerdotes famulum tuum **N.** Pontificali fecisti dignitate vigere, præsta quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio, Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si fuerint plures, dicatur in numero plurali.

Pro Episcopo Cardinali defuncto dicatur: famulum tuum **N.** Episcopum Cardinalem Pontificali fecisti dignitate, &c.

Pro Presbytero Cardinali dicatur: famulum tuum **N.** Presbyterum Cardinalem Sacerdotali fecisti, &c.

Pro Diacono autem Cardinali dicitur Oratio. Inclina Domine, *quæ habetur paulò infra.* hoc modo: Ut animam famuli tui **N.** Diaconi Cardinalis, quam de hoc seculo, &c.

Pro defuncto Sacerdote.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostolicos Sacerdotes, famulum tuum

tuum **N.** Sacerdotali fecisti dignitate vigere ; præsta
quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur
confortio. Per Christum Dominum nostrum. **R.** A-
men.

Vol Oratio.

PRæsta quæsumus Domine, ut anima famuli tui **N.**
Sacerdotis, quem in hoc sæculo commorantem
facris muneribus decorasti in cælesti sede gloriola sem-
per exultet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** A-
men.

Pro uno defuncto.

Oratio.

Inclina Domine aurem tuam ad preces nostras, qui-
bus misericordiam tuam supplices deprecamur, ut
animam famuli tui, **N.** quam de hoc sæculo migrare
iussisti, in pacis, ac lucis regione constituas, & Sancto-
rum tuorum jubeas esse confortem. Per Christum Do-
minum nostrum. **R.** Amen.

Per una defunctis.

Oratio.

Quæsumus Domine, pro tua pietate miserere ani-
mæ famulæ tuæ **N.** & à contagijs mortalitatis
exutam in æternæ salvationis partem restitue. Per
Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro defunctis fratribus, propinquis, & benefactoribus.

DEUS veniæ largitor, & humanæ salutis amator :

quæsumus clementiam tuam, ut nostræ congregationis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt: beatâ Mariâ semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Pro fidelibus Defunctis generalis.

Oratio.

Fidelium Deus, omnium conditor, & redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum, remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, pijs supplicationibus consequantur. Qui vivis, & regnas in læcula sæculorum. *R.* Amen. *V.* Requiem æternam dona eis Domine. *R.* Et lux perpetua luceat eis. *V.* Requiescant in pace. *R.* Amen.

AD MATUTINUM.

Invitatorium.

Regem qui omnia vivunt.

Venite adoremus.

Chorus

Chorus repetit, Regem, &c. Psalmus 94.

Eni te, exultemus Dño, jubile.

mus DEO salutari nostro: præoccupemus

faciem ejus in confessionem & in Psalmis

jubilemus e i. **R**egem.

Quoniam DEUS magnus Dominus, & Rex

magnus super omnes Deos: Quoniam non re-

pellet Dominus plebē suam, quia in manu
 ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines
 montium ipse conspiciat. Venite
 Quoniam ipse est mare, & ipse fecit illud,
 & aridas fundaverunt manus ejus: Venite
 adoremus, & procidamus ante DEUM: plo-
 remus

remus coram Domino qui fecit nos, quia

iple est Dominus DEUS noster, nos autē po-

pulus ejus, & oves pascuæ ejus. **R**egem

Hodie si vocē ejus audieritis: nolite obdu-

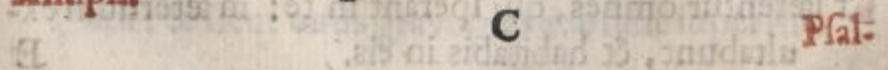
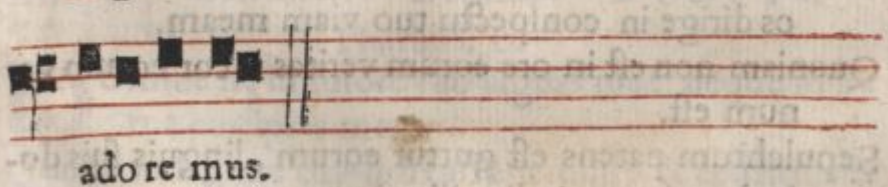
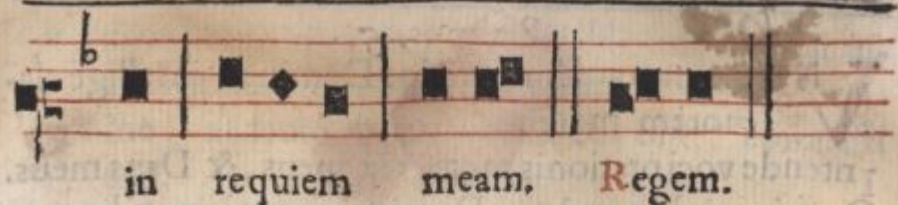
rare corda vestra, sicut in exacerbatione

secundū diem tentationis in deserto: ubi

tenta-

tentaverunt me patres vestri, probaverunt
 & viderunt opera mea. Venite.
 Quadraginta annis proximus fui generatio-
 ni huic, & dixi, semper hi errant corde:
 ipsi verò non cognoverunt vias meas, qui-
 bus iuravi in ira mea, si introibunt in

Voce

Psalmus. 5.

Verba mea auribus percipe Domine: intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ: rex meus, & Deus meus. Quoniam ad te orabo: Domine, manè exaudies vocem meam.

Manè adstabo tibi, & videbo: quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: neque permanent injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, & dolosum abominabitur Dominus: ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.

Introibo in domum tuam: adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolosè agebant: judica illos Deus.

Decidant à cogitationibus suis, secundùm multitudinem impietatum eorum expelle eos: quoniam irritaverunt te Domine.

Et lætentur omnes, qui sperant in te: in æternum exultabunt, & habitabis in eis. Et

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum: quoniam tu benedices iusto.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ: coronâsti nos.

Requiem æternam.

Antiph. Dirige Domine DEUS meus in con-

spectu tuo viam meam.

Antiph. Convertere Domine E v o v a e.

Psalmus. 6.

Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripas me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ: non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putuerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ: à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem: tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium meum: & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Amici mei, & proximi mei: adversum me appropinquaverunt, & steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt: & vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam: & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speravi: tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia

Quia dixi, ne quando supergaudeant mihi inimici mei:
& dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me: & multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine DEUS meus: ne discesseris à me.

Intende in adiutorium meum: Domine DEUS salutis meæ. **R**equiem æternam.

Ant. Convertere Domine, & eripe animam meam:

quoniam nō est in morte, qui memor sit tui,

Ant. Ne quando **E v o v a e.** **Pfal.**

Psalmus. 7.

Domine DEUS meus, in te speravi: saluum me fac
ex omnibus persequentibus me, & libera me.

Ne quando rapiat ut leo animam meam: dum non
est qui redimat, neque qui saluum faciat,

Domine DEUS meus, si feci istud: si est iniquitas in
manibus meis.

Si reddidi retribuētibus mihi mala: decidam meritò
ab inimicis meis inanis.

Persequatur inimicus animam meam, & comprehen-
dat, & conculcet in terra vitam meam: & gloriam
meam iu pulverem deducat.

Exurge Domine in ira tua: & exaltare in finibus inimi-
corum meorum.

Et exurge Domine DEUS meus in præcepto, quod
mandasti: & synagoga populorum circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere: Dominus iudicat
populos,

Judica me Domine secundum iustitiam meam: & se-
cundum innocentiam meam super me.

Consumetur nequitia peccatorum, & diriges iustum:
scrutans corda, & renes DEUS.

Justum adiutorum meum à Domino: qui salvos facit
rectos corde.

DEUS iudex iustus, fortis, & patiens: numquid irasci-
tur per singulos dies?

Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit : arcum suum tetendit, & paravit illum.

Et in eo paravit vasa mortis : sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturijs injustitiam : concepit dolorem, & peperit iniquitatem.

Lacum aperuit, & effodit eum : & incidit in foveam quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus : & in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.

Confitebor Domino secundum justitiam ejus : & psallam nomini Domini Altissimi.

Requiem æternam.

Añ. Ne quando rapiat ut leo animam meam,

dum non est qui redimat, neq; qui salvū faciat.

V. A porta in feri **R** Erue Domine animas eorum.

Pater noster. **totum secretò.**

Lectioes leguntur sine Absolutione, Benedictio-
nibus, & Titulo.

Lectio I. *Job. 7. cap.*

Parce mihi Domine: nihil enim sunt dies mei. Quid
est homo, quia magnificas eum? aut quid appo-
nis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculo, & su-
bitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec
dimittis me, ut glutiam salivam meam? Peccavi: quid
faciam tibi, ô custos hominum? Quare posuisti me
contrarium tibi & factus sum mihi met ipsi gravis? Cur
non tollis peccatum meum, & quare non aufers ini-
quitate meam? Ecce nunc in pulvere dormiam, &
si manè me quæsieris, non subsistam. *(clusione.*

Lectioes terminantur sine Tu autem. *Vel alià con-*

Re. Credo quòd Redemptor me us vi vit, &

in novissimo di e de ter ra sur rectu-

rus sum: **E**t in carne me a videbo DE UM

Lectio II.

Iob. 10.

TEdet animam meam vitæ meæ: dimittam ad-
versum me eloquium meum. Loquar in amari-
tudine animæ meæ, dicam Deo: Noli me condemna-
re. Indica mihi, cur me ita iudices? Numquid bonum
tibi videtur, si calumniaris me, & opprimas me opus
manuum tuarum, & consilium impiorum adjuves:
Numquid oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo
& tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, &
anni tui sicut humana sunt tempora, ut quæras iniqui-
tatem meam, & peccatum meum scruteris? Et scias
quia nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu
tua possit eruere.

R Qui Lazarum resusci- cisti à monumento

foetidam: **Tu** eis Domine dona requiem, &

locum indulgentiæ **Q**ui venturus es

judicare vivos & mortuos, & sæculum

per ignem **Tu** eis.

Lectio III. Job. 10. b.

Manus tuæ Domine fecerunt me, & plasmaverunt
me totum in circuitu, & sic repenti præcipitas
me? Memento quæso, quòd sicut lutum feceris me,
& in

& in pulverem reduces me ? Nonne sicut lac mulsisti me, & sicut caseum me coagulasti ? Pelle, & carnibus vestisti me, ossibus, & nervis compegisti me. Vitam & misericordiam tribuisti mihi, & visitatio tua custodivit spiritum meum.

R Domine, quando veneris iudicare terram,

ubi me abscondam à vultu iræ tuæ? **Q**uia

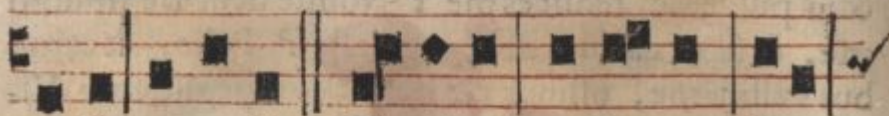
peccavi nimis in vita me **ay.** Commissa

mea paveſco, & ante te erubeſco: dum ve-

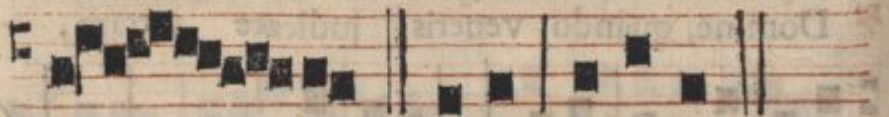
neris iudicare, noli me condemna re.

Quia peccavi. Requiem æternam dona

eis Domine: & lux perpetua luceat

is. Quia peccavi.

IN SECUNDO NOCTURNO.

Antiph. In loco pascuæ Evovæ.

Psalmus. 22.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit: in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ: propter nomen suum.

Nam, & si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala: quoniam tu mecum es,

Virga tua & baculus tuus: ipsa me consolata sunt.
 Parasti in conspectu meo mensam: adversus eos, qui
 tribulant me,
 Impinguasti in oleo caput meum: & calix meus inebri-
 ans quàm præclarus est?
 Et misericordia tua subsequetur me: omnibus diebus
 vitæ meæ.
 Et ut inhabitem in domo Domini: in longitudinem
 dierum. **R**equiem æternam.

Antiph. In loco pascuæ ibi me collocavit.

Antiph. Delicta, E v o v a e.

Psalmus 24.

Ad te Domine levavi animam meam: Deus meus in
 te confido, non erubescam.
 Neque irrideant me inimici mei: etenim universi, qui
 sustinent te, non confundentur.
 Confundantur omnes iniquè agentes: supervacuè.
 Vias tuas Domine demonstra mihi: & semitas tuas
 edoce me.

Dirige

Dirige me in veritate tua, & doce me: quia tu es DEUS
salvator meus, & te sustinui tota die.

Reminiscere miserationum tuarum Domine: & misericordiarum tuarum, quæ à sæculo sunt.

Delicta juventutis meæ: & ignorantias meas ne memineris.

Secundum misericordiam tuam memento mei tu: propter bonitatem tuam Domine.

Dulcis, & rectus Dominus: propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Driget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas.

Universæ viæ Domini misericordia, & veritas: requiruntibus testamentum eius, & testimonia eius.

Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo: multum est enim.

Quis est homo, qui timet Dominum? legem statuit ei in via, quam elegit.

Anima eius in bonis demorabitur: & semen eius hæreditabit terram.

Firmanentum est Dominus timentibus eum: & testamentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum: quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.

Respice in me, & miserere mei: quia unicus, & pauper sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt: de necessitatibus meis **erue me.**

Vide

Vide humilitatem meam, & laborem meum: & dimitte uniuersa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt: & odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam, & erue me: non erubescam quoniam speravi in te.

Innocentes & recti adhæserunt mihi: quia sustinui te,

Libera Deus Israel: ex omnibus tribulationibus suis.

Requiem æternam.

Antiph. Delicta iuventutis meæ, & igno-

rantias meas ne memineris Domine.

Antiph. Credo videre, EVOV ac.

Psalmus 26.

Dominus illuminatio mea, & salus mea: quem timebo?

Domi-

- D**ominus protector vitæ meæ : à quo trepidabo ?
- D**um appropiant super me nocentes : ut edant carnes meas
- Q**ui tribulant me inimici mei : ipsi infirmati sunt, & ceciderunt.
- S**i consistant aduersum me castra : non timebit cor meum.
- S**i exurgat aduersum me prælium : in hoc ego sperabo.
- U**nam petij à Domino, hanc requiram : ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.
- U**t videam voluptatem Domini : & visitem templū ejus.
- Q**uoniam abscondit me in tabernaculo suo : in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.
- I**n petra exaltavit me : & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.
- C**ircuivi, & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis : cantabo, & psalmum dicam Domino.
- E**xaudi Domine vocem meam, quā clamavi ad te : miserere mei, & exaudi me.
- T**ibi dixit cor meum, exquisiuit te facies mea : faciem tuam Domine requiram.
- N**e avertas faciem tuam à me : ne declines in ira à seruo tuo.
- A**djutor meus esto : ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.
- Q**uoniam pater meus, & mater mea dereliquerunt me : Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Domine in via tua: & dirige me in
semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: quo-
niam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita
est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini: in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: & confortetur cor
tuum, & sustine Dominum.

Requiem æternam.

An̄a Credo videre bona Domini in terra viventium.

V̄. Collocet eos Dominus cum principibus.

R. Cum principibus populi sui.

Pater noster totum secretò.

Lectio IV.

Job. 13. d.

Responde mihi: quantas habeo iniquitates, & pec-
cata; scelera mea, & delicta ostende mihi. Cur

Ee

faciem

faciem tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum? Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines, & consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, & observasti omnes semitas meas, & vestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi putredo consumendus sum, & quasi vestimentum, quod comeditur à tinea.

Ps. Memento mei Deus, quia ventus est

vita mea. **Nec** aspiciat me vilis hominis.

Ps. De profundis clamavi ad te Domine, Domi-

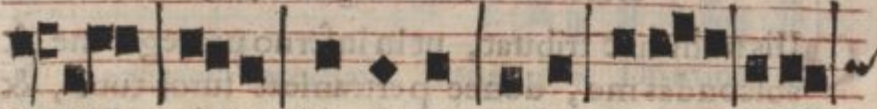
ne exaudi vocem meam. **Nec** aspiciat.

Lectio

Lectio V.

Job. 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miserijs. Qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eodem statu permanet. Et dignum ducis super hujusmodi aperire oculos tuos, & adducere eum tecum in iudicium? Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? breves dies hominis sunt, numerus mensium ejus apud te est: constituisti terminos ejus, qui præteriri non poterunt. Recede paululùm ab eo, ut quiescat, donec optata veniat, sicut mercennarij dies ejus.

Ps. Hei mihi Domine, quia peccavi nimis

in vita mea: quid faciam miser? ubi fu-

giam, nisi ad te Deus meus? **M**iserere
Ecc 2 mei,

me i, dum veneris in novissimo di e.

✠. A nima me a turbata est val dè, sed tu

Domine succurre e i. Misere.

Lectio VI.

Job. 14. c.

Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, & abscondas me, donec pertranseat furor tuus, & constituas mihi tempus, in quo recorderis mei? Putasne mortuus homo rursus vivat? Cunctis diebus quibus nunc milito, expecto donec veniat immutatio mea. Vocabis me, & ego respondebo tibi: operi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce peccatis meis.

✠. Ne recorde ris pec cata mea Domine,

Dum

Dum ve neris judica re sæculum per ignem

Ÿ. Di rige Domine DEUS meus in conspe-

ctu tu o viam me am. Dum veneris.

Ÿ. Requiem æternam dona eis Domine: &

lux perpe tua lu ceat e eis. Dum veneris.

IN TERTIO NOCTURNO.

Antiph. Complacet. E v o v a e.

Psalmus 39.

EXpectans expectavi Dominum: & intendit mihi.
Et exaudivit preces meas: & eduxit me de lacu
miseriæ, & de luto fæcis.

Et statuit super petram pedes meos: & direxit gressus
meos.

Et immisit in os meum canticum novum: carmen Deo
nostro.

Videbunt multi, & timebunt: & sperabunt in Domino.

Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus: & non
respexit in vanitates, & insanias falsas.

Multa fecisti tu Domine DEUS meus mirabilia tua: &
cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi, & locutus sum: multiplicati sunt super
numerum.

Sacrificium, & oblationem noluisti: aures autem per-
fecisti mihi.

Holocauftum & pro peccato non postulasti: tunc dixi,
ecce venio.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem volunta-
tem tuam: DEUS meus volui, & legem tuam in
medio cordis mei.

Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna: ecce la-
bia mea prohibebo, domine tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo: veritatem
tuam, & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam, & veritatem tuam :
à concilio multo.

Tu autem Domine longè facias miserationes tuas à me :
misericordia tua, & veritas tua semper suscepe-
runt me.

Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est
numerus : comprehenderunt me iniquitates meæ,
& non potui ut viderem.

Multiplicatæ sunt super capillos capitis mei : & cor me-
um dereliquit me.

Complaceat tibi Domine, ut eruas me : Domine ad ad-
juvandum me respice.

Confundantur, & reveantur simul : qui quæerunt ani-
mam meam.

Convertantur retrorsum, & reveantur : qui volunt
mih mala.

Ferant confestim confusionem suam : qui dicunt mihi :
Euge, euge.

Exultent, & lætentur super te omnes quæerentes te : &
dicant semper, Magnificetur Dominus, qui dili-
gunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum, & pauper : Dominus sollici-
tus est mei.

Adjutor meus, & protector meus tu es : Deus meus ne
tardaveris.

Requiem æternam,

Antiph.

Antiph. Cōplacat ti bi Domine ut e ripias

me: Domine ad ad iuvandum me respice.

Antiph. Sana Domine E v o v a e.

Psalmus 40.

BEatus qui intelligit super egenum, & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, & vivificet eum, & beatum faciat eum in terra: & non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi, Domine miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, & peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur: cor ejus congregavit iniquitatem sibi. **E**gre-

Egrediebatur foras: & loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei: adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui dormit, non adijciat ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi: qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei, & resuscita me: & retribuam eis.

In hoc cognovi, quoniam voluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti: & confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

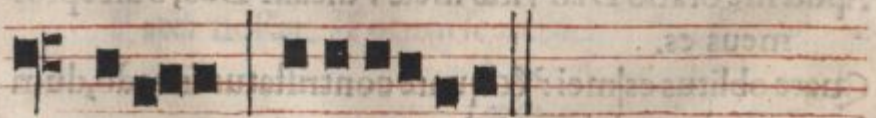
Benedictus Dominus DEUS Israël à sæculo, & usque in sæculum: fiat, fiat.

Requiem æternam dona eis Domine.

Et lux perpetua luceat eis.

Añã. Sana Domine animam meam, quia peccavi tibi.

Añã. Si ti vit. E v o v a e,

Psalmus. 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die, ac nocte: dum dicitur mihi quotidie, Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei.

In voce exultationis, & confessionis: sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea: & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, & Deus meus.

Ad me ipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermonijm à monte modico.

Abyssus abyssum invocat: in voce cataractarum turarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui: super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam: & nocte canticum ejus.

Apod me oratio DEO vitæ meæ: dicam DEO, Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei? & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum

Dum confringuntur ossa mea: exprobraverunt mihi,
qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi, per singulos dies, Ubi est DEUS tuus?
quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in DEO quoniam adhuc confitebor illi: salutare
vultus mei, & DEUS meus. **R**equiem æternam.

Añã. Si ti vit a nima mea ad DEUM VIVUM quan-

do veniam, & apparebo ante faciem Domini?

✠. Ne tradas bestijs animas cõfitentesti bi. **B.** Et

animas pauperũ tuorum ne obliviscaris in finem.

Pater noster. **Totum secreto.**

Lectio VII. Job. 17.

Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, & solum mihi superest sepulchrum. Non peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me Domine, & pone me juxta te, & cujusvis manus pugnet contra me. Dies mei transierunt, cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem, & rursus post tenebras spero lucem. Si sustinero, infernus domus mea est, & in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi, Pater meus es: mater mea, & soror mea, vermibus. Ubi est ergo nunc præstolatio mea, & patientiam meam, quis considerat?

Ps. Peccatam me quo ti die, & non me poeniten-

tem, timor mortis conturbat me: **Q**uia in

inferno nulla est redemptio, miserere mei

DEUS

DEUS, & salva me. DEUS in nomine tuo saluum

me fac, & in virtute tua libera me. Quia,

Lectio VIII. Job. 19. c.

Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum, & derelicta sunt tantummodò labia circa dentes meos. Misere mini mei, misere mini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut DEUS, & carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat, ut scribantur sermones mei? quis mihi det, ut exarentur in libro stylo ferreo, & plumbi lamina, vel celte sculpantur in filice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum: & rursus circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo DEUM Salvatorem meum. Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius: reposita est hæc spes mea in sinu meo.

Domine, secundum actum meum noli me ju-

dicare: nihil dignum in cōspectu tuo e gi:

U i deò deprecor majestatem tuam. **U** t tu

DEUS de leas iniquitatem me am.

V. Amplius la va me Domine ab

in ju sti tiã me a, & a delicto me o

munda me, **U** t tu DEUS.

Lectio

Lectio IX, Job. 10. d.

Quare de vulva eduxisti me? qui utinam consumptus
 essem, ne oculus me videret. Fuissem quasi non
 essem, de utero translatus ad tumulum. Numquid non
 paucitas dierum meorum finietur brevi? Dimitte me
 ergo, ut plangam paululum dolorem meum: ante-
 quam vadam, & non revertar, ad terram tenebrosam
 & opertam mortis caligine: terram miseræ & tene-
 brarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sem-
 piternus horror inhabitat.

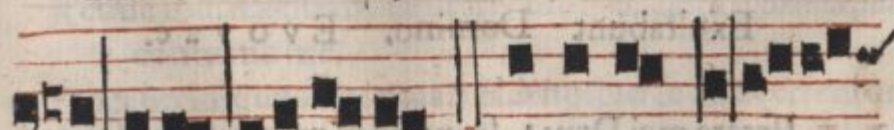
R. Libera me Domine de vis inferni, qui por-

tas æreas confregisti, & visita sti infernum, &

dedisti eis lumen, ut viderent te: Qui erant

in pœnis tenebrarum.

Clamantes & dicen-

tes,

Aliud Responsorium, videlicet, Libera me Domine. Quod dicitur in die Commemorationis omnium Defunctorum, & quando dicuntur novem Lectiones, require fol. 180, sed *ψ*. Requiem, &c. dicitur in plurali.

AD LAUDES.

Absolutè incipitur Antiphona,

Plalutis 50.

Miserere mei DEUS: secundum magnam misericordiam tuam. E t

Et secundum multitudinem miserationum tuarum:
dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: & à peccato meo
munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: & pecca-
tum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: ut justificeris
in sermonibus tuis, & vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in pec-
catis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta, & occulta sapi-
entiae tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor: lavabis me, & su-
per nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiā: & exultabunt
ossa humiliata,

Averte faciem tuam a peccatis meis: & omnes iniquita-
tes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: & spiritum rectum in-
nova in visceribus meis.

Ne proicias me à facie tua: & spiritum sanctum tuum
ne auferas à me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui: & spiritu principali
confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus DEUS, DEUS salutis meæ:
& exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine labia mea aperies: & os meum annuntiabit laudem tuam.

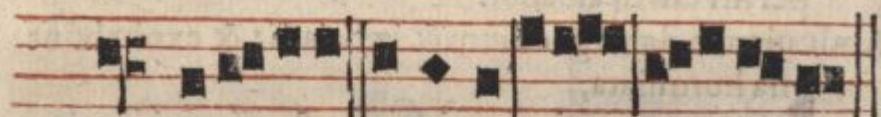
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum, & humiliatum DEUS non despicias.

Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: ut ædificentur muri Ierusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes & holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Requiem æternam &c.

Añã. Exultabunt Domino of sa humiliata.

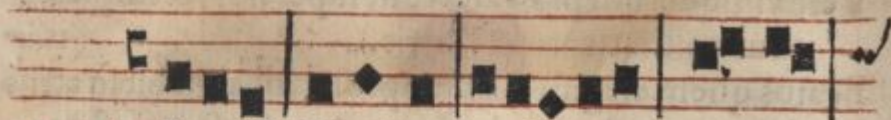
Añã. Exaudi Domine E v o v a e.

Psalmus 64.

TE decet hymnus DEUS in Sion: & tibi reddetur votum in Ierusalem.

Exaudi orationem meam: ad te omnis caro veniet.

- V**erba iniquorum prævaluerunt super nos; & impietatibus nostris tu propitiaberis. (tuis)
- B**eatus quem elegisti & assumpsisti; inhabitabit in atrijs
- R**eplebimur in bonis domus tuæ: sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.
- E**xaudi nos Deus salutaris noster: spes omnium finium terræ, & in mari longè.
- P**ræparans montes in virtute tua, accinctus potentia: qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.
- T**urbabuntur gentes, & timebunt qui habitant terminos à signis tuis: exitus matutini, & vespere delectabis
- V**isitasti terram, & inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam.
- F**lumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum: quoniam ita est præparatio ejus.
- R**ivos ejus inebria, multiplica genimina ejus: in stillicidijs ejus lætabitur germinans.
- B**enedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur ubertate.
- P**inguescent speciosa deserti: & exultatione colles accingentur:
- I**nduti sunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento: clamabunt, etenim hymnum dicent.
- R**equiem æternam dona eis Domine. Et lux &c.

Antiph Exaudi Domine orationem meam,

ad te omnis caro veniet.

Antiph. Me suscepit. E u o v a e,

Psalmus. 62

DEUS DEUS meus: ad te de luce vigilo.
Sitivit in te anima mea: quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & in via, & in aquosa: sic in sancto apparuit tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea; & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te: me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij, partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia obstructum est os loquentiũ iniqua,

Psalmus 66.

DEUS misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi DEUS: confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur, & exultent gentes: quoniam judicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi DEUS, confiteantur tibi populi omnes: terram dedit fructum suum.

Benedicat nos DEUS, DEUS noster, benedicat nos DEUS: & metuant eum omnes fines terræ.

Requiem æternam, &c.

Añã. Me susce pit dextera tua Domine

Añã. A porta inferi. Evovae.

Canticum Ezechiae, *Isai. 38.*

EGo dixi, in dimidio dierum meorum: vadam ad portas inferi.

Quæsi residuum annorum meorum, dixi: Non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra: & habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, & convoluta est à me: quasi tabernaculum pastorum.

Precisa est velut à texente vita mea, dum adhuc ordire, succidit me: de manè usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad manè: quasi leo sic contrivit omnia ossa mea.

De manè usque ad vesperam finies me: sicut pullus hircundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Atenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelsum.

Domine vim patior, responde pro me: quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos : in amaritudine animæ meæ.

Domine si sic vivitur, & in talibus vita spiritus mei, corripies me, & vivificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam meam ut non periret: projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te: non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: pater filijs notam faciet veritatem tuam.

Domine salvum me fac: & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitæ nostræ in domo Domini,

Requiem æternam dona eis Domine. &c.

Añt. A porta inferi, e rue Domine animam meam.

Añt. Omnis spiritus. E v o v a e.

Psalmus. 148.

Laudate Dominum de cælis: laudate eum in excelsis.
Laudate eum omnes Angeli ejus: laudate eum omnes virtutes ejus.

Lau-

Laudate eum Sol & Luna: laudate eum omnes stellæ & lumen.

Laudate eum cœli cœlorum: & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: præceptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra: dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: ligna fructifera, & omnes cedri.

Bestię, & universa pecora: serpentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes populi: principes, & omnes iudices terræ.

Jvenes & virgines, senes cum junioribus, laudent nomen Domini: quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum & terram: & exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: filijs Israel, populo appropinquanti sibi.

CAntate Domino canticum novum: laus ejus in Ecclesia sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: & filij Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in Choro: in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia bene placitum est Domino in populo suo: & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum. (in populis.

Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes

Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: laudate eum in psalterio & cithara. (chordis & organo.

Laudate eum in tympano & choro: laudate eum in

Laudate eum in cymbalis benesonantibus, laudate eum in cymbalis jubilationis: omnis spiritus laudet Dominum.

Requiem æternam, &c. **E**t lux perpetua &c.

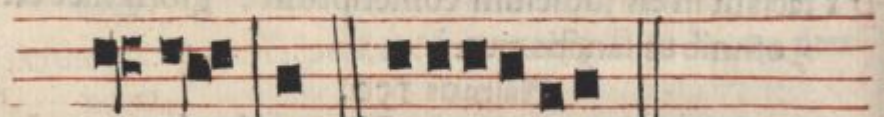
Ant. Omnis spiritus laudet Dominum.

Ps. Audivi vocem de caelo dicentem mihi,

R. Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

Ant. Ego sum. E v o v a e.

Canticum Zachariae.

Luc. I.

Benedictus Dominus Deus Israel: quia visitavit & fecit redemptionem plebis suae.

Et erexit cornu salutis nobis: in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum: qui a saeculo sunt, Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris: & de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: & memorari testamenti sui sancti.

Jus jurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum: daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati: serviamus illi. (stris.)

In sanctitate & justitia coram ipso: omnibus diebus no-
Et tu puer propheta Altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini, parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus: in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri: in quibus visitavit nos oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris, & umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Requiem æternam dona eis Domine, &c.

Añã. Ego sum resurrectio, & vi ta qui credit in

me, etiam si mortuus fuerit, vivet: & omnis

qui vivit & credit in me, non morietur in æternũ.

Deinde Pater noster, Psalm. De profundis. fol. 187.
cum Precibus & Orationibus Officio congruentibus, ut
supra in Vesperis à fol. 192.

De Officio faciendo in exequijs, absente corpore defuncti, & in die tertio, septimo, trigesimo, & anniversario.

Si faciendæ sint exequiæ absente corpore, eo die, quo bene visû
fuerit, in Ecclesia dicatur Officium Mortuorum, cum tribus
Nocturnis, & Laudibus, & Antiphonis duplicatis, vel sal-
tem unum Nocturnum, cum tribus Lectionibus, & Laudibus, &
Missa. Post Missam celebrans deponit manipulum & planctam, acci-
pit pluviale nigri coloris, & præcedentibus Subdiacono cum Cruce,
& Clero, & duobus Ceroferarijs, cum luminibus accensis & duobus
Acolythis, uno cum naviculâ incensi, & thuribulo, & altero cum
vasculo aquæ benedictæ, & aspersorio, & hoc libro Rituali acce-
dit cum Diacono à sinistris ad locum tumuli, & ibi à circumstan-
te Clero cantatur *R. Libera me Domine*, ut supra fol. 180.

Interim ministratur incensum, benedicitur, & im-
ponitur in thuribulum. Postea dicitur: *Kyrie eleison.*
Christe eleison. Kyrie eleison. Sacerdos dicit: *Pater*
noster, &c. Et dum secreto dicitur, accipit aspersorium,
circuit tumbam aspergens, deinde incensat eodem
modo, ut dictum est. Postea dicit: *✠ Et ne nos indu-*
cas in tentationem. R. Sed libera nos à malo. ✠ A
porta inferi. R. Erue Domine animam ejus. ✠ Re-
quiescat in pace. R. Amen. ✠ Domine exaudi Ora-
tionem meam. R. Et clamor meus ad te veniat,
✠ Dominus vobiscum, R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui, (vel famulæ tuæ,) ut defunctus, (vel defuncta) sæculo tibi vivat: & peccata, quæ per fragilitatem carnis humanâ conversatione commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Vel dicitur Oratio, quæ dicta est in Missa, vel alia conveniens. *✠. Requiem æternam dona ei Domine. R. Et lux perpetua luceat ei. ✠. Requiescat in pace. R. Amen.*

Si Officium fuerit pro pluribus defunctis, Oratio & Versus dicantur in plurali numero: si fuerit mulier, in genere foeminino; si fuerit Sacerdos vel Episcopus, in Oratione exprimaturnomen dignitatis, &c.

Prædictus autem Officij ritus pro defunctis adultis, tam Sacerdotibus & Clericis, quàm sæcularibus & laicis, servari debet in officio sepulturæ in die depositionis, sive in die tertio, trigesimo, & anni versario: Item in visitatione sepulchri pro consuetudine locorum prædictis diebus facienda.

DE EXEQUIIS PARVULORUM

Parvuli qui post Baptismum ante usum rationis eripiuntur, Oratione Ecclesiæ non indigent, quia nihil damnationis est in his, qui sunt in CHRISTO JESU, & non secundum carnem ambularunt: & sicut injuriam faceret martyri qui pro martyre oraret; ita innocentiae Baptismali injurius esset, si quis ejus salutis requiem precaretur, qui innocentes, immaculati, puri, ac DEO dilecti, effecti sunt cohæredes Christi, ita ut nihil prorsus eos ab ingressu cœli remoretur.

Quia tamen horum corpusculis, tanquam organis & vasis, sanctus

sanctus infusus fuit Spiritus; etiam illorum funera officiosâ sunt pietate curanda, in protestationem fidei, resurrectionis, & ad laudem Divinæ providentiæ, sub qua & ista regenerantium corpora requiescere creduntur.

Ordo sepeliendi Parvulos.

Cum igitur infans, vel puer Baptizatus defunctus fuerit ante usum rationis, imponitur ei corona de floribus, seu de herbis aromaticis, & odoriferis, in signum integritatis carnis, & virginitatis; & Parochus superpelliceo, & stola albâ indutus, & alij de Clero (si adsint) præcedente Cruce, quæ sine vel cum hasta deferretur, accedunt ad domum defuncti cum Clerico, vel alio asperforium deferente. Sacerdos aspergit corpus, deinde dicit, vel cantat,

Añã. Sit nomen Domini. **E v o v a e.**

Psalmus 112.

Laudate pueri Dominum: laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum: ex hoc nunc & usque in sæculum.

A Solis ortu usque ad occasum: laudabile nomen Domini.

Excellsus super omnes gentes Dominus: & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat: & humilia respicit in cœlo & in terra?

Ausci.

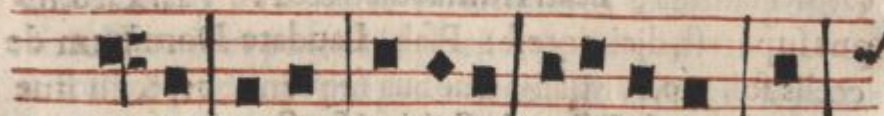
Suscitans à terra inopem: & de stercore erigens pauperem,

Ut collocet eum cum principibus: cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorum lætantem.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui sancto,

Sicut erat in principio, &c.

Antiph. Sit nomen Domini benedictum ex

hoc nunc & usque in sæculum.

Postea dicitur: **K** yrie eleison. **C** hriste eleison, **K** yrie eleison. **P** ater noster. **S** ecretò, *interim corpus aspergit* **Ÿ**. Et ne nos inducas in tentationem. **R**. Sed libera nos à malo, **Ÿ**. Me autem propter innocentiam suscepisti. **R**. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. **Ÿ**. Dominus vobiscum. **R**. Et cum spiritu tuo. **O** remus.

Omnipotens & mitissime DEUS, qui omnibus parvulis renatis fonte Baptismatis, dum migrant à sæculo,

faculo, sine ullis eorum meritis, vitam illicò largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodie credimus te fecisse, fac nos quæsumus Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, hîc purificatis tibi mentibus famulari, & in Paradiso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Dùm portatur ad Ecclesiam vel cœmeterium, dicitur Psalmus, Beati Immaculati &c. fol. 162 & si tempus superest, dici potest: Psal. Laudate Dominum de coelis. fol. 239. cum salijs duobus sequentibus, & in fine Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, &c.

Cùm autem pervenerit ad Ecclesiam vel Cœmeterium, dicatur.

Ant. Hic accipiet. *E v o v a e.*

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus: orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini: aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, & mundo corde: qui non accepit

in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum: quærentium faciem DEI Jacob.

At tollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

At tollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri, &c. Sicut erat &c.

An̄a. Hic accipiet benedictionem à Domino

& misericordiam à Deo salutari suo, quia

hæc est generatio quærentium Dominum,

Interea ad sepulchrum perveniens, illud aspergit aquâ benedictâ atque thurificat, dicens: Sanctificetur sepulchrum istud: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti *R.* Amen.

Cùm deinde parvuli funus in sepulchrum ponitur, dicit: Sumat Deus quod suum est; corpus de terra formatum est, spiritus de sursum inspiratus est. Et statim illud aspergit aquâ benedictâ, & thurificat.

Deinde palâter superinijciat terram, dicendo: Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem revertêris.

Postea dicit: Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster, &c. *✠* Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo. *✠* Sinite parvulos venire ad me. *R.* Talium est enim regnum cœlorum. *✠* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens sempiternus DEUS, sanctæ puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnû hodie misericorditer vocare dignatus es, digneris etiam Domine ita nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuæ sanctissimæ passionis, & intercessione beatæ MARIÆ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, in eodem regnò nos cum omnibus Sanctis & Electis tuis, semper facias congaudere.

DEUS, in cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, famulis & famulabus tuis omnibus, hîc & ubique

ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum, ut à cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine lætentur. Per eundem Dominum nostrum, &c.

✠ Requiescant in pace. *N^o* Amen.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

Parochus admonitus de aliquo Matrimonio in sua Parochia contrahendo, primùm cognoscat ex his ad quos spectat, qui & quales sint, qui matrimonium contrahere volunt; an inter eos sit aliquod Canonicum impedimentum: utrùm spontè, liberè, & secundùm honestatem Sacramenti velint contrahere: utrùm sint in ætate legitima; ut vir saltem quatuordecim, mulier verò duodecim annos expleverit, & uterque sciaturdimenta Fidei, cum ea deinde filios suos docere debeant.

Noverit ex probatis Auctoribus, quæ sint Canonica impedimenta matrimonij contrahendi, & quæ contractum dirimant; & qui sint gradus consanguinitatis & affinitatis; & item cognationis spiritualis ex Baptismi, vel Confirmationis Sacramento contractæ.

Habeat inprimis ipse benè cognita præcepta illa omnia, quæ in matrimonijs ritè conficiendis servari oportere, sacri Canones, & præcipuè sancta Synodus Tridentina iussit; dabitque operam, ut in illa Parochia sua, accuratè exactèque serventur.

Præsertim verò meminerit, matrimonia inter raptorem & raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, nec non clandestina, & quælibet matrimonia, quæ aliter, quam præsentè Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi, vel Ordinarij licentia, & duobus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilij decretis irrita omnino, ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus, qui adesse debet, is, in cujus Parochia matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Concil. Trident. Sess. 24. cap. 1. de ref. Matri. *Id quod bene notandum est. Alius enim Parochus, vel alius Sacerdos, sive Regularis, sive Sacularis, etiamsi id sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, qui alterius Parochiae sponso, sive illorum Parochi licentia, matrimonio conjungere, aut benedicere ausus fuerit, ipse jure tamdiu suspensus manet, donec ab Ordinario ejus Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur.*

Idē loc. cit. c. 7. *Caveat præterea Parochus, ne facile ad contrahendum matrimonium admittat vagos & peregrinos, & qui incertas habent sedes neque item eos, qui antea conjugati fuerunt, ut sunt uxores militum, vel captivorum, vel aliorum qui peregrinantur, nisi diligenter de ijs omnibus facta inquisitione, & re ad Ordinarium delata ejusmodi matrimonium celebrandi licentiâ, quæ gratis concedatur.*

Idē, sess. cit. c. 21. *Antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho continuis diebus festis in Ecclesia intra Missarum solemniam ad ipsius Concilij præscriptum publicè denunciatur, inter quos matrimonium sit contrahendum.*

Si verò vir & mulier Parochiæ sint diversæ, in utraque Parochia fiant denunciationes: quibus denunciationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij procedatur. Sed si quid obstat, ultrà Parochus non procedat.

Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, vel alia rationalis causa subsit, arbitrio Episcopi, matrimonium malitiosè impediri posse, si tot præcesserint denunciationes: tunc de licentia Ordinarij, vel una tantùm fiat denunciatio, vel saltem Parocho, & duobus vel tribus testibus præsentibus matrimonium celebretur. Deinde ante illius consummationem denunciationes in Ecclesia fiant, ut si aliqua subsunt impedimenta, faciliùs detegantur, nisi aliter Ordinarius ipse expedire judicaverit.

Has autem denunciationes Parochus facere non aggrediatur, nisi priùs de utriusque contrahentis libero consensu sibi bene constet.

Si verò infra duos menses post factas denunciationes matrimonium non contrahatur, denunciationes repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.

Denunciationes autem fiant hoc modo. Inter Missarum solemniam Parochus populum admoneat in hanc sententiam vulgari sermone.

Notum sit omnibus hinc præsentibus, quòd **N.** vir, & **N.** mulier, ex tali vel tali familia & Parochia, DEO adjuvante, intendunt inter se contrahere matrimonium. Proinde admonemus omnes & singulos, ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod matrimonium contrahendum vicem impediatur, illud quamprimùm nobis denuntiare debeat; & hoc admonemus primò, **si fuerit prima; vel secundò, si fuerit secunda; vel tertio, si fuerit tertia denuntiatio.**

Moneat Parochus conjuges, ut ante benedictionem Sacerdotalem in templo suscipiendam in eadem domo non cohabitent, neque matrimonium consumment, nec etiam simul maneant; nisi aliquibus propinquis, vel alijs præsentibus; quæ benedictio à nullo alio, quam ab ipso Parocho, seu ab alio Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarij licentia fieri debet.

Caveat etiam Parochus, ne quando conjuges in primis nuptijs benedictionem acceperint, eos in secundis benedicat, sive mulier, sive etiam vir ad secundas nuptias transeat, quòd si mulier nemini umquam nupsit, etiamsi vir aliam uxorem habuerit, nuptiæ pro hujus Dioceseos nostræ consuetudine nihilominus benedici possunt. Sed viduæ nuptias non benedicat, etiamsi ejus vir nunquam uxorem duxerit.

Matrimonium in Ecclesia maximè celebrari decet; sed si domi celebratum fuerit, præsentem Parocho & testibus sponsi, si capaces sunt, veniant ad Ecclesiam benedictionem accepturi, & tunc caveat Sacerdos ne iterùm à contrahentibus consensum exigat; sed tantùm benedictionem illis conferat, celebratâ Missâ, ut infra dicitur.

Admoneantur præterea conjuges, ut antequam contrahant, sua peccata diligenter confiteantur, & ad SS. Eucharistiam, atque ad Matrimonij Sacramentum piè accedant, & quomodo in eo rectè ac Christianè conversari debeant, diligenter instruantur ex D.

Script. exemplo Tobiae & Sarae, verbisque Angeli Raphaelis eos docentis, quam sanctè conjuges debeant convivere.

Missà tempore nuptiarum dici debet, ut habetur in Missali, pro sponso & sponsa. Si verò eodem die Officium fuerit duplex, vel de Dominica, dicitur Missa de Festo vel Dominica, cum commemoratione pro sponsis.

Habeat Parochus librum, in quo conjugum & testium nomina, diemque & locum contracti Matrimonij scribat: quem diligenter apud se custodiat. Quòd si Sacerdos alius Parochi loco interfuerit, tum ipsius nomen, tum illius cujus Facultate factum est, scribantur in eodem libro.

Postremò meminerint Parochi, à Dominica primæ Adventus, usque ad diem Epiphaniæ, & à Feria quarta Cinerum, usque ad octavam Paschæ inclusivè, solemnitates nuptiarum prohibitas esse: ut nuptias benedicere, sponsam traducere, nuptialia celebrare convivio. Matrimonium autem omni tempore contrahi potest. Nuptiæ verò qua decet modestia & honestate fiant, sancta enim res est matrimonium, sanctèque tractandum.

Ritus celebrandi Matrimonij Sacramentum.

Parochus igitur matrimonium celebraturus, publicationibus factis tribus diebus festis, ut dictum est, si nullum obstet legitimum impedimentum, in Ecclesia superpelliceo & albâ stolâ indutus, adhibito uno saltem Clerico superpelliceo pariter induto, qui librum & vas aquæ benedictæ cum aspersorio deferat, coram tribus saltem vel duobus testibus, stante viro ad dexteram, muliere verò ad sinistram, explicet eis vim & efficaciam hujus Sacramenti: Item quanta sit hujus vinculi, quo se mutuo obstringere volunt, obligatio, &c. Erit autem exhortatio prout sequitur.

**Ermahnung / so geschehen soll Ehe zwey Personẽ
Ehlich durch den Priester zusammen gegeben werden.**

Miservõhltes Ehe-Gesintes Paar. Der Stand /
den ihr bereiths antrettet / hat Gott bald nach
Ershaffung der Welt / und dess Menschen in dem irrdi-
schen

schen Paradenß eingesetzt / und sorgfältig vor dem allge-
 meinen Untergang des Sündflusses bewahret / disen hat
 auch Christus in dem Gefaß der Gnaden mit leiblicher
 Gegenwart zu Cana in Galilæa gezieret / mit dem ersten
 Wunder . Werck beehret / ja gar zur Würde eines H.
 Sacrament geheiligt / mithin solchem auch die heilig-
 machende Gnad beygefüget / auß welchen so schätzbaren
 Einsatz / und Würde die Ehegesinten sonderlich zuerwögen
 haben / mit wie grosser Vorbereitung eines gereinigten
 Gewissen umb besagter Gnad sich theilhaftig zumachen
 sie zu disem H. Werck treten / folglic auch bedachtlich
 dessen End / und Ursachen erwögen sollen ; daß Gott
 nemlich den Ehe . Stand zu deme erstens eingesetzt / da-
 mit durch die eheliche Beywohnung Kinder erworben /
 Christlich erzogen / das menschliche Geschlecht erhalten /
 und die Zahl der Außertwöhlten vermehret werde. An-
 dertens / damit dardurch die fleischlichen Anreizungen
 vermittelt / aller unehrbahrer Wandel vermendet / und
 endlich Drittens ein sonderes Geheimnis angezeigt wer-
 de / das nemlich durch die unzerbrechliche Ehe . Pflicht
 Mann / und Weib ein Vor . Bild an sich tragen der gna-
 denreichen / und unzertrenlichen Vereinigung Christi mit
 seiner Geliebten Gespons der Christlich . Catholischen
 Kirchen hiemit anzuzeigen / daß gleich wie Christus seine
 Kirchen also geliebet / das er vor selbe sterben hat wollen /
 ja dise unauffhörlich mit seiner Gnad unterhalte / also
 auch

auch nach Worten des Welt Apostels zu denen Ephesieren
 2. 5. v. 25 viri diligite uxores vestras, sicut Christus Ecclesiam:
 ihr Männer liebet euere Weiber / als Christus die Kirchen:
 solle der Christliche Ehe-Mann seine Gespons beständig
 lieben / ihro threntlich vorstehen / und zwar / als das
 Haupt doch mit der Erleutterung des H. Augustini non
 principandi luperbiâ, sed providendi misericordiâ:
 nicht auß Begierlichkeit wider sie zuherrschen / sondern auß
 Güte sie zuversorgen. Deswegen jene Ehe-Männer
 durch das widrige sich Gott selbstem / der auch gebietet
 die Feind zu lieben / verhasset machen / da sie sich gegen
 ihren Ehe-Weibern hart / und grimmig erzeigen / die
 ihnen sonstem Gott gegeben / die Kirchen anbefohlen /
 und sie von dero Vertreterem angenommen haben mit diser
 nachrücklichen Erklärung solche der H. Schrifft gemäß
 Sociam, als eine Mit-Gespann / und nicht als ein Dienst-
 Magd zuerhalten. Dahingegen befehlet auch der H. Pau-
 lus denen Ehe-Weibern mulieres subditæ sint viris suis,
 sie sollen unterthänig seyn ihren Männern / nicht dieselben
 mit umbesonnen Worten / und feindseligen Gebärden
 zum Zand / und Uneinigkeit anreizen / wormit die
 eheliche Lieb gespaltet / der Göttliche Segen gehemmet /
 das Leben abgekürzet / der Neben-Mensch geargeret /
 forderist aber Gott beleidiget / und dem H. Sacrament
 der Ehe grosse Unbild zugesüget wird. Deswegen auß-
 wähltes Ehe-Paar! Ehreuvoll sagt der H. Paulus solle seyn
 euer Ehe honorabile connubium in omnibus, zumahlen
 auch

lib. 19.
 c. 14.
 de Civit.

Gen. c. 3.
 Eph. c. 5.
 v. 22.

Hebr. c.
 13. v. 4

euch nicht der Priester noch die Kirchen / sondern Gott selbst lauth der H. Schrifft mit den unzertrenlichen Eheband zusammen bündet / quod DEUS conjunxit, homo non leparet, was Gott zusammen gebunden soll der Mensch nicht söndern / Gott will euch in Freud / und Erübsaal / in Vergnügen / und Beschwärmus bey einander haben bis er allein dises sonst unauffbündliche Eheband durch den zeitlichen Todt auflösen werdet / bis dahin aber sorget in Gedult / Frid / und Einigkeit Christlich zu leben / damit ihr allhier von Gott vollkommen gesegnet endlich auch zu der immerwehrenden Hünitischen Hochzeit eingeladen werdet. welches Gott uns allen gnädiglich verlenhen wolle / Amen.

Math.
c. 19. v. 6

EXHORTATIO CARNIOLICA.

ISvoleni k' sakono namejnjenj Paar. Ta stan, kete-
rèmo vi shelitè pèrstopiti, je vlegamogozhni Bug
kmalu po stvarjejnjo tega svetà, inu zhlovèka v' tèmo
Paradisho gori postavit, inu skerbnú v' tèmu pogu-
blejnjo tega gmein potupa ohranil: Letà stan je Chri-
stus v' ti postavj te gnade prizhejózh, v' Kani Galilæij
ziral, s' pervim zhudesham pozhastil, ia zelú k' uso-
kú tudi to gnado perdal; is katere tokú shazlive go-
ripostave, inu zhastí imajo usi klakono namejnjeni
lubsebno pomisliti, skokú velikim pèrprauleinjam

ene zhiste vesti k'temu svetimu stanu (de se dolëshni sturê te velike gnade) imajo pèrstopiti, inu tudi spre-
 mishlejozh taistiga konz, inu urshache k'serzo usêti; de je namèrzh Bug ta sakon gori postavil k'pèrvèmo, de
 skusi sakonsku shiulejne ta zhloveshki rod bo ohran-
 jen, letí otrozi po karshajnsku gori frejèni, inu letokú
 to lhtèvejnje tih isvolenih gmèrano. K' drugimu, de
 skusi ta sakon ima ta nazhistost inu use naspodobnu
 djajne gorivsignjènu biti. K'trekimu, de Bug skusi sa-
 veso Moshha inu shene eno veliko skriunust, inu fufeb-
 nu (namjnje ie otu dati leté prezhudne, inu gnade pou-
 hene Iglie, inu savése Christusove s'to svêto karshan-
 sko zerkujo, de glih kokèr Christus je svojo zerku tokú
 lubil, de je sa toisto otu umrèti, ia vednu toisto is suojo
 gnado gòri dershi, inu visha, vglihi vishi po sapoudi
 svetiga Paula k'tem Ephesiarjam : *viri diligite uxores*
vestras, sicut Christus Ecclesiam. Vi moshjè lubite vashe
 shene, koker Christus to zerku : ima ta sakonski Mosh
 suojo sheno stonovitnu lubiti, svestù naprei stati, inu le-
 tú, kokèr ta glavate shène, vèndèr pa stem reshloshej-
 nam Svetiga Augustina *non principandi suberbiâ, sed*
providendi misericordiâ, nikar is shelè zhes no gospo-
 doruati, temezh is dobrute nje potrebnu preskerbèti.
 Sategavola toisti moshje se skusi to supernu Bogú, ka-
 tère tudi sapouè te shiuráshnike lubiti, samerio, kadar se
 toku grosne skashejo pruti suoijm shenam, katéro sizer
 ijm

c. 5. v. 25

lib. 19.
c. 14.
de Civit.

ijm je dau Bug, ta sveta zerku pèrporozhilla, inu oní lo
 jo gori ufelli od téga Dehouniga, sto favélo, toisto po
 bessedach Svetiga Píssma *Sociam*: koker eno tovarshizo, Gen. c. 3.
 ni kar koker eno shlushabèenzo dèrshati. V'glihi vishi
 sapové S. Paul tudi tem shénam: *mulieres subditæ sint viris* Eph. c. 5.
 suis: vi shéne imate pokorne biti vashem moshém, toi- V. 22.
 ste níkar skufi terdouratnost, supernu djaine, inu naspo-
 dobne bessede v'krech, inu shiurastvu pèrsillit, skufi
 katéru ta sakonská lubéfen ogafne, ta bosij shegèn
 fgine, to shiulejne sé pèrkrati, ta blishni pohuishá,
 narvézh pak Bug reshalli, inu timu svetimu Sacramen-
 tu tega fakona ve'ika nazhast naloshi. Savola téga Is-
 voleni sakonski Paar pravi S. Paul: zhastí povèn ima biti
 vas fakon: *honorabile connubium in omnibus*: dokler vas
 nekár ta Dehouni, nekárta zerku, temezh sam Bug po
 fakonsku ukupèi sveshe po bessedach svetiga Píssma;
quod Deus conjunxit homo non separet. Bug vas ozhe v've- Hebr. c.
 fellu, inu shalosti, v' dobruti, inu teshavi ukupai imé- V. 4. 13.
 ti, dokler on sam bode to fizer naodveseiozho sakons-
 ko favélo skufi to zhasno smért, po suoij sveti volli od-
 vesal, da taiftiga mallú pak skerbite mirnu, potèrpe-
 shlivu, inu karshansku shivéti, de vi letukai od Bogá
 popolnima shegnani, sadènzhtudi bote k'temu vezh-
 nimu nebeskimu Ohzaituvajnu povableni, keterimu
 nas milostovu pùsti priti Bug Ozha, Syn, inu Sveti Duk,

Amen.

Hac finitâ dicat Parochus conversus ad Sponsum.

Wann sie derowegen ihnen getrauen ein solches Gottseeliges Vorhaben vollzuziehen / so frage ich euch (*observetur titulus competens*) Bräutigam / ist es noch euer beständiger / wollbedachter / und ungezwungener Will / und Meinung mit gegenwertiger (*observetur titulus competens*) Brauth euch in ehren zuverehelichen? so spricht: Ja

Wöllet Ihr deroselben getreulich vorstehen / in aller Noth nicht verlassen / sondern / bisz euch der Todt scheidet / bey Ihr beständig verbleiben? So spricht: Ja.

Deinde conversus ad Sponsam.

Deszgleichen frag ich Euch (*observetur titulus competens*) Brauth / ist es auch annoch Euer beständiger / wollbedachter / ungezwungener Will / und Meinung mit gegenwärtigen (*observetur titulus competens*) Bräutigam in ehren Euch zuverehelichen? So spricht: Ja.

Wollet Ihr auch denselben in aller Noth nicht verlassen / sondern beständig bey Ihme verbleiben / bisz Euch beede der Todt scheidet? so spricht: Ja.

Intellecto amborum contrahentium mutuo consensu aliquo signo sensibili expresso, sive fiat per se, sive per procuratorem, Sacerdos eos invicem dexteras jungere jubeat, dicens:

Weilen

Wellen. Ihr dann solche eheliche Lieb / und Treu gegen einander gelobet / so gebet zu mehrerer Befräftigung dieses H. Wercks einander die Hand.

Junctas verò amborum dexterâ stolâ suâ in modum crucis circumvelvit, suâque dexteram superimponit dicens: Ego conjungo vos in Matrimonium in nomine Patris, & Filij, & Spiritûs sancti, Amen.

Vel alijs utatur verbis juxta receptum uniuscujusque Provinciæ ritum, postea eos aspergat aquâ benedictâ, & mox benedicat annulos, si antea benedicti non fuerunt.

Interrogationes Carniolicæ ad Sponsam.

Okn tëdei vi takeshnu Bogaboježhu naprej uletjé si vupate dapolniti, tokú iest vafs shenen prasham (*observetur titulus competens*) oku ie shé vasha prava, stonovitna, dobru premislana, freij vola, inu missu sletó prizhejozho (*observetur titulus competens*) nevesto v' ta stán tega svetiga lakóna stopiti? tokú pèrgovorite, Ja.

Ozhète vi toisti svestú naprei stati usèh teshavah, toisto nekoli sapustiti, ampak pèr nje stonovitnù ostanti, dokler vas bode ta smèrt rèslozhila? tokú pèrgovorite, Ja.

Deinde conversus ad Sponsam.

V'glihi vishi prasham vafs (*observetur titulus competens*) Nevesta, ie tudi she vasha prava stonovitna, dobru premislana, freij vola, inu missu sletém prizhejo-

zhim (*observetur titulus competens*) shenènam v' ta stan fvetiga sakóna stopiti? tokú pèrgovorite: Ja.

Ozhète vi vséh teshavah stonovitnu pèr niemo oftati, nekoli njega sapustiti, dokler vafs bode ta smèrt rèslozhila? tokú pèrgovorite: Ja.

Doklèr tudej vi edèn pruti drugimu eno tako sakonsko lubesen, inu svèstuft oblubète, tokú h'kenimu vezhnimu potèrdejnu tiga fvetiga sakóna edèn timu drugimu deité si dèšne roke. *Et procedatur supra*

Benedictio annulorm.

✠ *Adjutorium nostrum in nomine Domini. Qui fecit cœlum, & terram. ✠ Do mine exaudi orationem meam. ✠ Et clamor meus ad te veniat. ✠ Dominus vobiscum. ✠ Et cum spiritu tuo.*

Oremus.

Benedic ✠ Domine annulos hos, quos nos in tuo nomine benedicimus, ✠ ut qui eos gestaverint, fidem integram sibi invicem tenentes, in pace, & voluntate tua permaneant, atque in mutua charitate semper vivant. *Per Christum Dominum nostrum. ✠ Amen.*

Deinde Sacerdos aspergit annulos aquâ benedictâ in modum crucis, & sponsus acceptum anulum de manu Sacerdotis digito annulari, seu quarto sinistræ manûs, sponsæ, & hæc vicissim sponsi imponit, Sacerdote dicente ad utramque impositionem: *In Nomine Patris ✠ & Filij, & Spiritûs sancti, Amen. Mor*

sub

subjungat. **V.** Confirma hoc Deus, quod operatus es
 in nobis. **R.** A templo sancto tuo, quod est in Jerusa-
 lem. **K** yrie eleison. **C** hriste eleison. **K** yrie eleison. **P**a-
 ter noster, &c. **V.** Et ne nos inducas in tentationem,
R. Sed libera nos à malo. **V.** Salvos fac servos tuos.
R. Deus meus sperantes in te. **V.** Mitte eis Domine
 auxilium de sancto, **R.** Et de Sion tuere eos. **V.** Esto
 eis Domine turris fortitudinis. **R.** A facie inimici.
V. Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor
 meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Respice, quæsumus Domine, super hos famulos tuos,
 & institutis tuis, quibus propagationem huma-
 ni generis ordinasti, benignus assiste, ut qui te auctore
 junguntur, te auxiliante serventur. Per Christum Do-
 minum nostrum, Amen.

His expletis, si benedicendæ sint nuptiæ Paro-
 chus Missam pro sponso, & sponfa, ut in Missali Ro-
 mano, celebret, servatis omnibus, quæ ibi præleri-
 buntur; sin verò nuptiæ benedicendæ non sunt, dicta
 oratione: Respice, facit ad circumstantes sequentem
 exhortationem,

Her aber geliebte in Christo / damit der Allmächtige
 Gott gegenwärtigen neuen Ehe-Leuth in dem Ehe-
 Stand die Beywärtung seiner Gnad / vergnügliche
 lange

lange Beywohnung / und allseitigen Seegen / nach disen zeitlichen Leben aber / die ewige Seeligkeit verleyhen wolle: Sprech mit mir ein andächtiges Vatter Unser / und Ave Maria. *rc.*

Vi pak v' Christushu isvolèni, de usegamogozhni Bug prizhejozhim sakonskim ludém v' nih sakonskim stanu suojo sveto gnado, popolnema shégen, inu mirnu dougu ukupstanuvajne, po letém zhasnjm shiuleinu pak tu vezhnu isvelizhaine dadelij: molite smano en andohtlevi Ozhe nash; inu Zheshena si Maria, &c.

Quâ dictâ aspergat novos conjuges aquâ benedictâ ambos separatim, primò sponsum, deinde sponsam, utrûmque in modum eruois nihil dicens. Deinde etiam more solito circumstantes aspergit.

NUPTIARUM BENEDICTIO.

Si extra Missam Matrimonium celebratum fuerit, aut etiam supradictus ritus in Romano Missali præscriptus pro loci, & temporis opportunitate commodè observari non potest, tenetur Parochus juxta consuetudinem Dioeceseos nostræ nuptias, prout sequitur, benedicere, & in fine supradictam exhortationem addere.

✠. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ✠. Qui fecit cælum & terram. Deinde subjungat Psalm. 127.

BEati omnes qui timent Dominum; qui ambulant in vijs ejus,

Labores

Labores manuum tuarum, quia manducabis: beatus es,
& bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans: in lateribus domus tuæ.

Filij tui sicut novellæ olivarum: in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo: qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion: & videas bona Jeru-
salem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum: pacem super Israël.

Gloria Patri, & c. Sicut erat, & c.

Kyrie eleison, **C**hriste eleison, **K**yrie eleison. **P**ater

noster, & c. **V.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed

libera nos à malo. **V.** Salvos fac fideles tuos. **R.** Deus

meus sperantes in te. **V.** Exaudiat vos Dominus in die

tribulationis. **R.** Protegat vos nomen Dei Jacob. **V.** Mit-

te eis Domine auxilium de sancto. **R.** Et de Sion tuere

eos, **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et cla-

mor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus:

Propitiare Domine supplicationibus nostris, & insti-

tutis tuis, quibus propagationem humani generis

ordinasti, benignus assiste, ut qui te auctore junguntur,

te auxiliante serventur. Per Dominum nostrum, & c.

Oremus.

Deus qui potestate virtutis tuæ, de nihilo cuncta

fecisti: qui dispositis universitatis exordijs, homini

ad imaginem DEI facto, ideò inseparabile mulieris ad-
 jutorium condidisti, ut fœmineo corpori de virili dares
 carne principium, docens quod ex uno placuisset insti-
 tuti, nunquam licere disjungi: DEUS qui tam excellen-
 ti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi
 & Ecclesiæ Sacramentum præsignares in fœdere nu-
 ptiarum: DEUS per quem mulier jungitur viro, & so-
 cietas principaliter ordinata, eâ benedictione donatur,
 quæ sola nec per originalis peccati pœnam, nec per di-
 luvij est ablata sententiam: Respice propitius super
 hanc famulam tuam, quæ maritali jungenda confor-
 tio, tua se expetit protectione muniri: sit in ea jugum
 dilectionis & pacis: fidelis & casta nubat in Christo,
 imitatrixque sanctarum permaneat fœminarum: sit
 amabilis viro, ut Rahel: sapiens, ut Rebecca: longæ-
 va & fidelis, ut Sara: nihil in ea ex actibus suis ille au-
 ctor prævaricationis usurpet: nexa fidei, mandatisque
 permaneat uni thoro juncta, contactus illicitos fugiat:
 muniat infirmitatem suam robore disciplinæ: sit vere-
 cundiâ gravis, pudore venerabilis, doctrinis cœlestibus
 erudita: sit fœcunda in sobole, sit probata & innocens:
 & ad beatorum requiem, atque ad cœlestia regna perve-
 niat: & videant ambo filios filiorum suorum, usque
 in tertiam & quartam generationem, & ad optatam
 perveniant senectutem. Per eundem Dominum no-
 strum JESUM Christum filium tuum, &c.

Oremus.

Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob sit vobiscum : & ipse adimpleat benedictionem suam in vobis : & videatis filios filiorum vestrorum, usque ad tertiam & quartam generationem : postea vitam æternam habeatis sine fine : adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu S. vivit, & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *℞. Amen.*

Et statim aspergit eos aquâ benedictâ.

Peractis omnibus, Parochus manu sua describat in libro Matrimoniorum, nomina conjugum & testium, & alia, juxta formulam præscriptam : idque licet alius Sacerdos, vel ab Ordinario delegatus, Matrimonium celebraverit.

Cæterum, si quæ Provinciæ aliæ, ultra prædictas laudabilibus consuetudinibus, & cæremonijs in celebrando Matrimonij Sacramento utantur, ea S. Trid. Synodus optat retineri.

DE BENEDICTIONE MULIERIS POST PARTUM.

Si quæ puerpera post partum, juxta piam ac laudabilem consuetudinem ad Ecclesiam venire voluerit, pro incolumitate sua DEO gratias actura, petieritque à Sacerdote benedictionem, ipse superpelliceo & stola albâ indutus, cum ministro aspergillum deferente, ad fores Ecclesiæ accedat, ubi illam foris ad limina genuflectentem, & candelam accensam in manu tenentem, aquâ benedictâ aspergat, deindè dicat :

Verl. Adjutoriam nostrum in nomine Domini

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Antiph. Hæc accipiet benedictionem à Domino.

Psal. Domini est terra, & plenitudo ejus, orbis terrarum & universi, qui habitant in eo, &c. *totus ut supra*
sel. 248. *G*loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, &c.

Hæc accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à DEO salutari suo: quia hæc est generatio querentium Dominum.

Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem stolæ, eam introducit in Ecclesiam, dicens: Ingredere in templum DEI, adora Filium beatæ MARIÆ Virginis, qui tibi fœcunditatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa, genuflectit coram Altari, & orat, gratias agens DEO de beneficijs sibi collatis; & Sacerdos, stans versus mulierem, dicit: Kyrie eleison Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. *secretò.* *✠.* Et ne nos inducas in tentatione. *R.* Sed libera nos à malo. *✠.* Salvam fac ancillam tuam Domine. *R.* Deus meus sperantem in te. *✠.* Mitte ei Domine auxilium de sancto. *R.* Et de Sion tuere eam. *✠.* Nihil proficiat inimicus in ea. *R.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *✠.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *✠.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens sempiternæ DEUS, qui per beatæ MARIÆ Virginis partum, fidelium parentium dolores in gaudium vertisti: respice propitius super hanc famulam tuam, ad templum sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem: & præsta, ut post hanc vitam ejusdem beatæ MARIÆ meritis & intercessione, ad æter-

næ beatitudinis gaudia cum prole sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde illam aspergit iterum Aquâ benedictâ in modum Crucis, dicens: Pax, & benedictio DEI Omnipotentis Patris, & Fi^{li}ij, & Spiritus sancti, descendat super te, & maneat semper. Amen.

DE BENEDICTIONIBUS REGU- LÆ GENERALES.

Noverit Sacerdos, quarum rerum benedictiones ad ipsum, & quæ ad Episcopum suo jure pertineant, ne majoris dignitatis munera temere, aut imperite unquam usurpet propria auctoritate.

In omni benedictione extra Missam, Sacerdos saltem superpelliceo & stolâ, pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, & aperto capite.

In principio cujuscunque benedictionis dicat: *Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini. R. Qui fecit calum & terram. Ps. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.*

Deinde dicatur Oratio propria, una vel plures: prout suo loco notatum fuerit; ac in his orationibus, & precibus, ubi mentio Sanctorum fit, nomina Sanctorum propriæ Ecclesiæ, & Dioceseos addi possunt.

Postcâ rem aspergat Aquâ benedictâ: ubi notatum fuerit, pariter incenset, nihil dicendo.

Cùm Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase Aquæ benedictæ, & aspergillo, & cum hoc Rituali libro, seu Missali.

Caveat ne benedictionis causa ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta: sed quod ejusmodi est, ponatur super mensam, commodo loco paratam.

ORDO AD FACIENDAM AQUAM BENEDICTAM.

Diebus Dominicis, & quodocunque opus fuerit, præparato sale, & aquâ mundâ benedicendâ in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos cum superpelliceo, & stola violacea indutus, primò dicit: *ŷ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

ŷ. Qui fecit cælum & terram.

Deinde absolutè incipit exorcismum Salis.

EXorcizo te creatura salis per **DEUM** ✠ vivum, per **DEUM** ✠ verum, per **DEUM** ✠ sanctum, per **DEUM**, qui te per Elisæum Prophetam in aquam mitti iussit, ut sanaretur sterilitas aquæ: ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium: & sis omnibus sumentibus te sanitas animæ & corporis: & effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia & nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R. Amen.*

Oremus.

Oratio.

Immensam clementiam tuam, Omnipotens æterne **D**EUS, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, benedicere ✠ & sanctificare ✠, tuâ pietate digneris, ut sit
omni.

omnibus sumentibus salus mentis & corporis, quidquid ex eo tactum, vel respersum fuerit, careat omni immunditiâ, omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Christum Dominum nostrum. ✠ Amen.

Exorcismus aquæ: & dicatur sine Oremus.

EXorcizo te creatura aquæ, in nomine DEI ✠ Patris Omnipotentis, & nomine JESU ✠ Christi Filij ejus Domini nostri, & in virtute Spiritus ✠ sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, & ipsum inimicum eradicare & explantare valeas cum Angelis suis apostaticis: per virtutem ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ✠ Amen.

Oremus.

Oratio.

DEus, qui ad salutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ benedictionis ✠ infunde, ut creatura tua mysterijs tuis serviens, ad abigendos dæmones, morbósque pellendos divinæ gratiæ lumat effectum, ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditiâ, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens; discedant omnes insidiæ latentis inimici, & si quid est, quod

quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, asperſione hujus aquæ effugiat, ut ſalubritas per invocationem ſancti tui nominis expetita, ab omnibus ſit impugnationibus deſenſa. Per Dominum noſtru JESUM Chriſtum Filium tuum, &c.

Hic mittat ſal in aquam in modum Crucis, dicendo ſemel: Cominixtio ſalis & aquæ pariter fiat: In nomine Pa-
 tris, & Fi-
 lij, & Spiritus
 ſancti.

℞. Amē. **℣.** Dominus vobiscum. **℞.** Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, invictæ virtutis auctor, & inſuperabilis imperij Rex, ac ſemper magnificus triumphator: qui adverſæ dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis ſævitiã ſuperas: qui hoſtiles nequitias potenter expugnas: te Domine, trementes & ſupplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam ſalis & aquæ dignanter aſpicias, benignus illuſtres, pietatis tuæ rore ſanctifices, ut ubicunq; fuerit aſperſa, per invocationem ſancti tui nominis, omnis infeſtatio immundi ſpiritus abigatur: terrorque venenofi ſerpentis procul pellatur: & præſentia ſancti Spiritus nobis miſericordiam tuam poſcentibus ubique aſſeſſe dignetur. Per Dominum noſtrum, &c. In unitate ejuſdem Spiritus ſancti, &c.

Post benedictionem aquæ, Sacerdos Dominicis diebus antequam incipiat Miſſam, aſpergit Altare, deinde ſe, & miniſtros, ac populum, prout in Miſſali præſcribitur.

Postea

Postea Christi fideles possunt de ipsa aqua benedicta in vasculis suis accipere, & secum deferre, ad aspergendos aegros, domos, agros, vineas, & alia, & ad eam habendam in cubiculis suis, ut ea quotidie & saepius aspergi possint.

BENEDICTIONES AB EPISCOPIS,

vel alijs facultatem habentibus faciendae.

Benedictio Sacerdotalium indumentorum in genere.

℟. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit caelum & terram. **℣.** Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens sempiternae DEUS, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia & Sacerdotalia, seu Levitica vestimenta ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem & decorem nominis tui fieri decrevisti: adesto propitius invocationibus nostris, & haec indumenta Sacerdotalia desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostrae humilitatis servitium purificare, **†** benedicere, **†** & consecrare **†** digneris: ut divinis cultibus, & sacris mysterijs apta & benedicta existant: his quoque sacris vestibus Pontifices & Sacerdotes, seu Levitae tui induti, ab omnibus impulsionebus, seu tentationibus malignorum spirituum muniti, & defensi esse mereantur, tuisque mysterijs apte, & condigne servire, & inhærere atque in his tibi placite, & devotè perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. **℞.** Amen.

Mm

Ore.

Gemus.

DEUS invictæ virtutis triumphator, & omnium rerum creator ac sanctificator, intende propitius preces nostras: & hæc indumenta levitica, sacerdotalis & pontificalis gloriæ ministris tuis fruenda ore proprio benedicere, † sanctificare, † & consecrare † digneris: omnesque eis utentes, tuis mysterijs aptos, & tibi in eis devotè, ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris, Per Dominum nostrum.

Gemus.

Domine DEUS Omnipotens, qui vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus & Levitis, in usum tabernaculi fœderis necessaria Moyſen famulum tuum agere jussisti, eumque spiritu sapientiæ ad id peragendum replevisti: hæc vestimenta in usum, & cultum mysterij tui benedicere, † sanctificare, † & consecrare † digneris: atque ministros altaris tui, qui ea induerint, septiformis spiritus gratia dignanter repleri, atque castitatis stola beata facias cum bonorum fructu operum ministerij congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde aspergit ipsa indumenta aquâ benedictâ.

Benedictio mapparum, sive lintheaminum Altaris.

Y. Adjutorium nostrum &c.

Gemus.

EXaudi Domine, preces nostras: & hæc lintheamina
sacri

facri altaris ului præparata benedicere, † & sanctificare digneris. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Domine Deus Omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta, & linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam MARIA texuit, & fecit in usum ministerij, & tabernaculi foederis: benedicere, † sanctificare, † & consecrare † digneris hæc linteamina ad tegendum, involvendumque altare gloriosissimi Filij tui Domini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

Benedictio Corporalium.

Y. Adjutorium nostrum &c.

Oremus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est virtus, cujus mysteria arcanis mirabilibus celebrantur: tribue quæsumus, ut hoc linteamen tuæ propitiationis benedictione † sanctificetur ad consecrandum super illud corpus & sanguinem DEI, & Domini nostri Jesu Christi Filij tui: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Mm 2

Oremus.

Oremus.

OMnipotens sempiterne DEUS, benedicere & sanctificare, & consecrare & digneris linteamen istud ad tegendum, involvendumque corpus & sanguinem Domini nostri JESU Christi Filij tui. Qui tecum vivit & regnat, &c. *℞.* Amen.

Oremus.

OMnipotens DEUS, manibus nostris opem tuæ benedictionis infunde: ut per nostram benedictionem hoc linteamen sanctificetur, & corporis ac sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eundem, &c. in unitate ejusdem Spiritus sancti DEUS, &c. *℞.* Amen.

Et aspergit aqua benedicta.

Benedictio tabernaculi, seu vasculi pro Sacrosanctæ Eucharistia conservanda.

✠. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

OMnipotens sempiterne DEUS, Majestatem tuam supplices deprecamur, ut vasculum hoc pro corpore Filij tui Domini nostri JESU Christi in eo condendo fabricatum, benedictionis & tuæ gratia dicare digneris. Per eundem Christum Dominum nostrum. *℞.* Amen.

Deinde aspergit illud aqua benedicta.

Benedictio novæ Crucis.

✠. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Rogamus te, Domine sancte, Pater Omnipotens, æternæ DEUS, ut digneris benedicere ☩ hoc signū Crucis, ut sit remedium salutare generi humano, sit soliditas fidei, profectus bonorum operum, redemptio animarum, sit solamen, & protectio, ac tutela contra sæva jacula inimicorum, Per Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

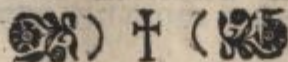
Alia Oratio.

Benedic Domine, hanc Crucem tuam, per quam eripuisti mundum à dæmonum potestate, & superasti passionē tuā iuggestorem peccati, qui gaudebat in prævaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem.

Hic aspergat aqua benedicta.

Sanctificetur hoc signum Crucis, in nomine Patris, ☩ & Filij, ☩ & Spiritus ☩ sancti, ut orantes, inclinantesque se propter Dominum ante istam Crucem, inveniunt corporis & animæ sanitatem, Per Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

Postea Sacerdos genuflexus ante Crucem, devotè adorat, & osculatur, & idem faciunt quicumque voluerint.

BENE-

BENEDICTIO IMAGINUM IESU

Christi Domini nostri, Beatæ Virginis **MARIÆ**

& aliorum Sanctorum.

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram. **V.** Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus **Oratio**

OMnipotens sempiternæ DEUS, qui Sanctorum tuorum imagines, sive effigies sculpi, aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus & sanctitatem ad imitandum memoriæ oculis meditemur: hanc, quæ sumus, imaginem, seu sculpturam in honorem & memoriam unigeniti Filij tui Domini nostri **JESU** Christi, **vel** Beatissimæ Virginis **MARIÆ** Matris Domini nostri **JESU** Christi, **vel** Beati **N.** Apostolitui, **vel** Martyris, **vel** Confessoris, **aut** Pontificis, **aut** Virginis adaptatam benedicere, **†** & sanctificare **†** digneris: & præsta, ut quicumque coram illa unigenitum Filium tuum, **vel** Beatissimam Virginem, **vel** gloriosum Apostolum, **sive** Martyrem, **sive** Confessorem, **aut** Virginem suppliciter colere, & honorare studuerit: illius meritis, & obtentu à te gratiam in præsentem, & æternam gloriam obtineat in futurum. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Ultimò aspergat aqua benedicta.

RITUS

RITUS BENEDICENDI, ET Imponendi primarium lapidem pro Ecclesia ædifican- da, servandus à Sacerdote facultatem habente ab Episcopo.

Ecclēsiā ex Episcopi auctoritate tantū, juxta sacrorum Ca-
nonum decreta, ædificari fas est. Si verò Sacerdos ejus ædi-
ficationibus primarium lapidem benedicendi potestatem ha-
bens, ejusmodi functionem peragat, hunc ritum servabit.

Pridie quā primarius lapis benedicatur, ligneam Crucem in
loco, ubi debet esse Altare, figat ipse, vel alius Sacerdos. Se-
quenti verò die lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui de-
bet esse quadratus & angularis, benedicatur hoc modo.

Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola & pluviali al-
bi coloris, adhibitis aliquot Sacerdotibus & Clericis, salem &
aquam benedicit, nisi prius in promptu habeat jam benedictam ordi-
naria benedictione, ut suprā: & interim dum cantatur à Clericis
Antiphona cum Psalmo sequenti, aspergit locum, ubi crux posi-
ta est, cum aqua benedicta, Antiphona. **Signum salutis po-
ne Domine JESU Christe in loco isto, & non permittas
introire, angelum percutientem.**

Psalmus 63.

Quā dilecta tabernacula tua, Domine virtutum!
concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini.
**Cor meum, & caro mea: exultaverunt in DEUM
vivum.**

**Benim passer invenit sibi domum: & turtur nidum si-
bi, ubi ponat pullos suos.**

**Altaria tua, Domine virtutum: rex meus & DEUS
meus.**

**Beati qui habitant in domo tua Domine: in sæcula
sæculorum laudabunt te,**

Beatus,

Beatus vir, cujus est auxilium abs te : ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum in loco, quem posuit.

Enim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem : videbitur DEUS deorum in Sion.

Domine DEUS virtutum, exaudi orationem meam : auribus percipe, DEUS Jacob.

Protector noster aspice DEUS : & respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atrijs tuis : super millia.

Regi abjectus esse in domo DEI mei : magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam & veritatem diligit DEUS : gratiam & gloriam dabit Dominus.

Non priyabit bonis eos, qui ambulant in innocentia : Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri, &c.

Finito Psalmo, Sacerdos versus ad locum per eum aspersum dicit. **Oremus.**

Domine DEUS, qui licet cœlo & terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur, locum hunc, quæsumus, **Beatæ MARIE semper Virginis, & Beati N. (nominando Sanctum, vel Sanctam in ejus honorem, ac nomen fundabitur Ecclesia,)** omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, & per

per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva, & qui dilecti tui David devotionem filij sui Salomonis opere complexisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris: effugiantque omnes hinc nequitiaë spirituales. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Postea stans benedicit primarium lapidem dicens.

✠ Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum & terram. *✠* Sit nomen Domini benedictum. *R.* Et hoc nunc, & usque in sæculum.

✠ Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes. *R.* Hic factus est in caput anguli. *✠* Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

✠ Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula sæculorum, Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus Omnipotens DEUS, splendor & imago æterni Patris, & vita æterna, qui es lapis angularis de monte sine manibus abscessus, & immutabile fundamentum, hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma, & tu, qui es principium & finis, in quo principio DEUS Pater ab initio cuncta creavit, sis, quæsumus, principium & in-

crementum, & consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem & gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis & regnas DEUS, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, & accepto cultro per singulas partes sculpsit in eo signum crucis dicens: In nomine Patris, † & Filij, † Spiritus † sancti. *R.* Amen.

Oremus.

Benedic † Domine, creaturam istam lapidis, & præsta per invocationem sancti tui nominis, ut quicumque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis sanitatem, & animæ medellam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Posteà dicantur Litanie ordinariæ sine Orationibus in sine positis, quibus dictis, parato cæmento, & cæmentario assistente, Sacerdos inchoat, Clericis prolequentibus, Antiphonam. Manè surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper: votum vovit Domino: Verè locus iste sanctus est, & ego nesciebam. *Psalmus 126.*

Nisi Dominus ædificaverit domum: in vanum laboraverunt, qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem: frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum

Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum: ecce hereditas Domini filij; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis: ita filij excussorum.

Beatus vir, qui implevit desiderium suum ex ipsis: non confundetur, cum loquetur inimicis suis in porta. Gloria Patri, &c.

Quo dicto, Sacerdos stans tangit, & ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens: In fide Jesu Christi collocamus lapidem istum primarium in hoc fundamento, In nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti, ut vigeat vera fides hic, & timor DEI, fraternaque dilectio, & sit hic locus destinatus orationi, & ad invocandum, & laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amē.

Interim cœmentarius locat ipsum lapidem cum cœmento: postea Sacerdos spargit super lapidem aquam benedictam dicens. Asperges me Domine, hyssopo & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Psalms. Miserere mei Deus secundum magnam, &c. ut supra, fol. 232. dicitur totus enim Gloria Patri, &c.

Quo dicto, Sacerdos spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta: si verò non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ desig-

nata. Et incipiens aspergere inchoat Antiphonam,
 Clero prosequente. O quàm metuendus est locus iste!
 verè non est hic aliud, nisi domus DEI, & porta cœli.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: diligit Do-
 minus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: civitas DEI.

Memor ero Rahab, & Babylonis: scientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopum:
 hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet, Homo & homo natus est in ea:
 & ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, & prinsi-
 pum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium: habitatio est in te.

Gloria Patri.

Antiph. O quàm metuendus est locus iste! verè
 non est hic aliud, nisi domus DEI, & porta cœli.

Interim aspergendo procedit usque ad fundamenta
 aperta, seu designata, & repetita Antiphona stans dicit,

Oremus. **Ministri,** Flectamus genua. **R.** Levate.

Omnipotens & misericors DEUS, qui Sacerdotibus
 tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quid-
 quid in tuo nomine dignè perfectèque ab eis agitur, à
 te fieri credatur: quæsumus immensam clementiam
 tuam, ut quidquid modò visitaturi sumus, visites: &

quid.

quidquid benedicturi sumus, bene † dicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

DEUS, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum Majestati tuæ condidit habitaculum: da ædificationis tuæ incrementa cœlestia, ut quod te jubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

RITUS BENEDICENDI NOVAM

Ecclesiam, seu Oratorium publicum, ut ibi sanctissimum Missæ sacrificium celebrari possit.

Sacerdos novam Ecclesiam de licentia Episcopi benedicturus, ut in ea divinum sacrificium Missæ ritè celebretur, stola, ac pluviâ albi coloris indutus, aliquot Sacerdotibus, & Clericis adhibitis, prælata cruce media inter duos Clericos deferentes cereos accensos, manè procedit ad primariam Ecclesiæ, vel Oratorij januam, ubi stans capite aperto, conversus ad eam dicit absolute Orationem.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde inchoat *Antiph.* Asperges me Domine, &c., Et Clerus alternatim dicit *Psalm.* Miserere mei DEUS ut supra fol. 232. in fine *Gloria Patri* Interim circumdant

exterius Ecclesiam (quæ intus debet esse vacua & nuda, & pariter altaria nuda, excluso populo, donec absoluta sit benedictio,) & Sacerdos accepto aspergillo ex herba hyssopi ad ejus dexteram se convertens, parietes Ecclesiæ in superiori parte, & in fundamentis, cum aqua benedicta aspergit, dicens: *Asperges me Domine, hyssopo & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.*

Reversi ad locum, unde processio initium habuit, repetita Antiphona à Clero, Sacerdos stans, ut prius versus Ecclesiam dicit, *Cremus; Et Ministri, Flectamus genua; R. Levate.*

Oratio.

Domine DEUS, qui licet cælo & terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris; ubi nomen tuum jugiter invocetur, locum hunc, quæsumus, Beatæ MARIÆ semper Virginis & Beati N. omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, & per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva, & qui dilecti tui David devotionem filij sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris, effugiantque omnes hinc nequitiae spiritales. *Per Dominum nostrum, &c.*

Qua finita oratione, omnes bini in Ecclesiam intrantes ad Altare majus procedunt, *Litanias decantantes ut supra fol. 112.* Ubi

Ubi dictum fuerit. Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus, audi nos, Surgit Sacerdos, & intelligibili voce dicit: Ut hanc Ecclesiam, & Altare ad honorem tuum, & nomen Sancti tui **N.** purgare, & benedicere **†** digneris, Te rogamus audi nos. Cùm dicit, benedicere, manu dextera benedicit Ecclesiam & Altare, deinde ut priùs genuflectit, donec perficiantur Litaniz, & Cantores sequuntur.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus, audi nos.

Fili DEI, Te rogamus, audi nos, **Agnus DEI**, &c.

Dicto ultimo **Kyrie eleison**, Sacerdos stans dicit, **Oremus.** **Ministri**, Flectamus genua, **R.** Levate.

Præveniat nos, quæsumus Domine, misericordia tua, & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementiæ tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum, **R.** Amen.

Tum distans ab Altari congruenti spatio genuflexus, & se signans dicit: **DEUS** in adiutorium meum intende. Surgit Clero respondente: Domine ad adjuvandum me festina.

Ipse verò stans dicit: **Gloria Patri**, & **Filio**, & **Spiritui sancto.**

Chorus respondet: Sicut erat in principio, &c.

Postea Sacerdos dicit, **Oremus.** **Ministri**, Flectamus genua, **R.** Levate.

Oratio.

OMnipotens, & misericors DEUS, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine dignè, perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modò visitaturi sumus, visites: & quidquid benedicturi sumus, benedicas: † sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat, &c.

His dictis, inchoat Antiphonam. Benedic, Domine, domum istam nomini tuo ædificatam. *cum tribus Psalmis sequentibus, videlicet,*

Psalmus 119.

AD Dominum, cùm tribularer, clamavi: & exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labijs iniquis, & à lingua dolosa. (dolosam?)

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi: ad linguam Sagittæ potentis acutæ: cum carbonibus desolatorijs.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est; habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: cùm loquebar illis, impugnabant me gratis. Gloria, &c.

Psalmus 120.

Levavi oculos meos in montes: unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino: qui fecit cœlum & terram,
Non det in commotionem pedem tuum: neque dormitet qui custodit te.

Eccc non dormitabit, neque dormiet, qui custodit Israel.
Dominus custodit te, Dominus protectio tua: super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te: neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum: ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Gloria Patri, &c.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri: in atrijs tuis Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur, ut civitas: cujus participatio ejus in idipsum,

Iluc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium Israel, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio: sedes super domum David.

(diligentibus te.

Rogate, quæ ad pacem sunt Jerusalem: & abundantia

Fiat pax in virtute tua: & abundantia in turribus tuis.
Propter fratres meos, & proximos meos, loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri: quæsi vi bonatibi
 Gloria Patri, &c.

Antiphona. Benedic Domine domum istam nomini tuo ædificatam.

Interim aspergit interiùs parietes in parte superiori, & inferiori: inchoans asperisionem à parte Evangelij, dicens: **Asperges me Domine, &c.** tum altare versus dicit

Oremus. Flectamus genua. **R.** Levate.

Deus, qui loca nomini tuo dicanda sanctificas: effunde super hanc orationis domum gratiam tuam, ut ab omnibus hic nomen tuum invocantibus auxilium tuæ misericordiæ sentiatur. **Per Dominum nostrum, &c.**

His peractis dicitur Missa de tempore occurrenti, vel de sancto.

Eccllesia verò quamvis à simplice Sacerdote, ut supra, sit benedicta, ab Episcopo tamen consecranda est.

RITUS RECONCILIANDI
Ecclesiam violatam, si nondum erat ab
Episcopo consecrat

Ecclesiæ violatæ reconciliatio per Sacerdotem ab Episcopo delegatum fiat hoc modo. Altare Ecclesiæ omninò nudetur, provideaturque, ut Ecclesia possit liberè circumiri tam exterius, quàm interiùs, si fieri potest: paretur vasculum cum aqua bene-

benedictâ, & aspergillum de herba hyssopo factum. Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola & pluviâ alba, adhibitis aliquot Sacerdotibus, & Clericis procedit ad primariam Ecclesiæ portam, ubi stans Antiphonam incipit, dicens, Clero prosequente. **Asperges me Domine hyssopo & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor. Psalm. Miserere mei. ut supra fol. 232. totus cum Gloria.**

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiph. & Psalm. dicuntur, Sacerdos cum aqua benedicta aspergit in circuitu Ecclesiam extrinsecus, & Cœmeterium simul aspergendo alternatim ad parietes Ecclesiæ ad terram Cœmeterij, præsertim ad loca contaminata. Quo facto, redit ad locum, ubi incepit aspergere, & stans dicit.

Oremus.

OMnipotens & misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti; ut quidquid in tuo nomine dignè perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæsumus immensam elementiam tuam, ut quod modò visitaturi sumus, visites: & quidquid benedicturi sumus, bene† dicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. **Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.**

Deinde Sacerdos incipit Litanias ut s. 112. & ingreditur Ecclesiam cum Clero cantando eas; acceditque ante Altare majus coram quo genuflectit: cùmque dictam fuerit, Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, R. Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, & clara voce dicit: Ut hanc Ec-

clesiam, altare hoc, & cœmeterium purgare, † & reconciliare digneris, *℞. Te rogamus, &c.*

Quibus dictis rursus genuflectit, & Litanix perficiuntur. Quibus finitis, Sacerdos versus ad dictum Altare dicit: *Oremus. Et Ministri Flectamus genua. ℞. Levate.*

PRæveniat nos, quæsumus Domine, misericordia tua, & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

Deinde Sacerdos genuflectit ante Altare: & signo crucis se muniens, clara voce dicit: *DEUS in adiutorium meum intende. tum surgit, & Chorus, seu astantes Clerici respondent: Domine ad adjuvandum me festina. Et sacerdos stans dicit, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. ℞. Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula sæculorum. Amen.*

Quo dicto, Sacerdos inchoat, Clero prosequente, *Antiphonam. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: & fugiant, qui oderunt eum à facie ejus.*

Psalmus.

In Ecclesijs benedicite DEO Domino: de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus: in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: principes Zabulon, principes Nephthali. *Repetitur Antiphona. Man-*

Manda, DEUS virtuti tuæ: confirma hoc DEUS, quod operatus es in nobis. *Repetitur Antiphona.*

A templo sancto tuo in Jerusalem: tibi offerent reges munera. *Repetitur Antiphona.*

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: ut excludant eos, qui probati sunt argento. *Repetitur Antiphona.*

Dissipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Ægypto: Æthiopia præveniet manus ejus DEO.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ cantate DEO: psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psallite DEO, qui ascendit super cælum cæli ad orientem. *Repetitur Antiphona.*

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam DEO super Israel: magnificentia ejus, & virtus ejus in nubibus. *Repetitur Antiphona.*

Mirabilis DEUS in Sanctis suis, DEUS Israel, ipse dabit virtutem, & fortitudinem plebi suæ: benedictus DEUS. *Et non dicitur Gloria Patri. Sed Antiphona repetitur.*

Interim dum Antiphona, & Psalmi prædicti dicuntur Sacerdos circuit Ecclesiam intrinsecus aspergendo: aspergit etiam specialiter loca contaminata, quo facto stans in presbyterio versus ad Altare dicit:

Oratio 3

Deus,

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ, clemens & benignus purificator assistis: exaudi nos, quæsumus, & concede, ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat benedictio, & tui muneris beneficia universitas fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. *Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.*

Deinde dicitur Missa de die occurrenti.

Simplex Sacerdos tantum ex privilegio Sedis Apostolicæ, potest Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliare. Et tunc utatur ritu in Pontificali præscripto. Procedatque indutus amictu, alba, cingulo, stola & pluviali albi coloris, adhibitis secum alijs Presbyteris & Clericis superpelliceo indutis, cum aqua ab Episcopo ad hunc usum ritè benedicta.

RITUS BENEDICENDI NOVUM

Cæmeterium per Sacerdotem ab Episcopo delegatum.

PRidiè quàm fiat benedictio, ponitur in medio Cæmeterio benedicendo lignea Crux alta ad staturam hominis, & ante ipsam Crucem in terra figitur paxillus tridens ligneus altus ad cubitum unum, aptus ad affigendum illi tres candelas.

Sequenti die, manè Sacerdos in Sacristia paratus amictu, albâ, cingulo, stolâ, & pluviali albi coloris, adhibitis aliquot Sacerdotibus, & Clericis indutis superpelliceis, qui deferant vasculum Aquæ benedictæ, aspergillum, & thuribulum cum incensi navicula, & hoc Rituali libro, & tribus candelis cereis, procedit ad Cæmeterium benedicendum ante Crucem in medio positam, & affiguntur, & accenduntur tres candelæ super ligneum paxillum, & Sacerdos ante Crucem & Candelas, stans discooperto capite dicit,

Oremus.

OMnipotens Deus, qui es custos animarum, & tutela salutis, fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium, & ad introitum nostrum purgetur, † benedicatur, † & sanctificetur, † hoc Cœmeterium, ut humana corpora hîc post vitæ cursum quietescentia, in magno iudicij die simul cum felicibus animabus mereantur adipisci vitæ perennis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen. *Mox ante*

ipsam Crucem omnes, genibus flexis, dicunt Litanias ordinarias, ut fol. 112. incipiente Cantore, cæteris respondentibus: & cum dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus defunctis, &c. Terogamus audi nos.

Sacerdos surgit, & clara voce dicit, producens manu signum Crucis: Ut hoc Cœmeterium purgare, & benedicere † digneris. Terogamus audi nos.

Deinde Sacerdos, ut priùs genuflectit, & Litanie perficiuntur.

Quibus finitis, surgunt omnes, & Sacerdos Crucem aspergit aqua benedicta, dicens Antiphonam: Asperges me, Domine, hyssopo & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor. Psalmus Miserere mei, &c. dicitur totus ab assistantibus cum Gloria Patri, ut supra fol. 232. quo dicto repetitur Antiphona.

Dum dicitur Psalmus, Sacerdos circuit, & perambulat totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, alper,

aspergens ubique aqua benedicta: quo facto, redit ante Crucem, & ad ipsam respiciens, dicit,

Oramus.

DEus, qui es totius Orbis conditor, & humani generis redemptor, cunctarumque creaturarum visibilibus & invisibilibus perfectus dispositor: te supplici voce, ac puro corde exposcimus, ut hoc Coemeterium, in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent, post curricula hujus vitæ labentia purgare, † benedicere, † & sanctificare † digneris: quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti, corporibus quoque eorum in hoc Coemeterio quiescentibus, & tubam primi Archangeli expectantibus, consolationem perpetuam largiter impertire. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Tunc figit in summitate Crucis unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas similiter arduentes in duobus brachijs ejusdem Crucis. Deinde incensat ipsam Crucem, & aspergens aqua benedicta redit cum ministris in Sacristiam.

ORDO RECONCILIANDI

Coemeterium violatum, sive Ecclesiæ contiguum sit, sive separatum, ubi Ecclesia non est polluta.

Manè dici, quæ faciendâ eff reconciliatio, Sacerdos, si ab Episcopo facultatem habeat, adhibitis alijs Sacerdotibus, & Clericis indutis suppelliceis, in sacristia, aut alio decenti

centi loco vestitus amictu, albâ, cingulo, stolâ, & pluviali albi coloris accedit ad medium Cœmeterij, Clerico vasculum Aquæ benedictæ, & aspergillum deferente, & ibi super tapete genuflectit unâ cum Ministris, & Cantores, aliique omnes genibus flexis dicunt Litanias. In quibus cum dictum fuerit. Ut omnibus fide-

libus defunctis, &c. Te rogamus audi nos. **Sacerdos**

surgit, & manu dextrâ producens signum Crucis super Cœmeterium, clarâ voce dicit. Ut hoc Cœmeterium reconciliare,

† & sanctificare digneris. **R.** Te

rogamus audi nos. Quibus dictis, ut prius genu-

flectit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus

finitis, surgunt omnes, & Sacerdos accepto aspergillo

cum Aqua benedicta inchoat Antiph. Asperges me

Domine hyssopo, Clero prosequente, & mundabor:

lavabis me, & super nivem dealabor.

Psalmus. 50. Miserere mei Deus, &c. ut suprâ fol. 232.

dicitur totus sine Gloria Patri. In fine repetitur Ant.

Asperges me, &c. Dum hæc dicuntur, Sacerdos cir-

cuit totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram,

aspergens ubique Aquâ benedictâ, præsertim in loco,

ubi violatio commissa est. Quo peracto, redit ad lo-

cum, ubi Litanie dictæ fuerunt, & ibi stans dicit. Ore-

mus. **Ministri.** Flectamus genua. **R.** Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui

in sepulturam peregrinorum comparari voluisti,

quæsumus, dignanter reminiscere clementissimi hu-

jus mysterij tui. Tu es enim Domine figulus noster,

tu quietis nostræ ager, tu agri hujus pretium; Tu dedisti etiam, & suscepisti: Tu de pretio tui vivifici Sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo Domine, qui es offensionis nostræ clementissimus indultor, expectatissimus judicator, judicij tui superabundantissimus miserator, judicium tuæ justissimæ severitatis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis adesto exauditor, & effector nostræ reconciliationis: hócque Cœmeterium peregrinorum tuorum cælestis patris incolatum expectantium, benignus purifica & reconcilia, & híc tumulorum, & tumultuorum corpora de potentia, & pietate tuæ resurrectionis ad gloriã incorruptionis non damnans, sed glorificans resuscita. Qui venturus es judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen. Reliquæ benedictiones infra post processiones positæ sunt.

DE PROCESSIONIBUS.

Publicæ sacræque Processiones, seu Supplicationes, quibus ex antiquissimo SS. Patrum instituto Catholica Ecclesia vel ad excitandam fidelium pietatem, vel ad commemoranda Dei beneficia, eique gratias agendas, vel ad divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua par est religione celebrari debent: continent enim magna ac divina mysteria, & salutare Christianæ pietatis fructus, eas pie exequentes a Deo consequuntur, de quibus fideles præmonere & erudire, quo tempore magis oportunum fuerit, Parochorum officium est.

Videant inprimis Sacerdotes, alijque Ecclesiastici ordinis, ut in his Processionibus ea modestia ac reverentia tum ab ipsis tum ab alijs adhibeatur, quæ pijs & religiosis hujusmodi actionibus maximè debetur.

Omnes

Omnes decenti habitu superpelliceis, vel alijs sacris vestibus, sine galeis nisi pluvia cogente, induiti, graviter, modestè, ac devotè bini suo loco procedentes, sacris precibus ita sint intenti, ut remoto risu, mutuoque colloquio, & vago oculorum aspectu, populum etiam ad piè, devotèque precandum invitent.

Laici à Clericis, sceminæ à viris separatæ orantes prosequantur.

Præferatur Crux, & ubi fuerit consuetudo, vexillum sacris imaginibus insignitum, non tamen factum militari, seu triangulari forma.

Edendi, ac bibendi abusum, secum esculenta, & poculenta deferendi in sacris Processionibus, agrisque lustrandis, & suburbanis Ecclesijs visitandis tollere Parochi studeant: ac fideles præsertim die Dominica, quæ proximè Rogationes antecedit, quam hæc dedeceat corruptela, sæpiùs admoneant.

Processiones priùs fieri debent, deinde Missa solemniter celebrari: nisi aliter ob gravem causam interdum Ordinario, vel Clero videatur.

Processiones autem quædam sunt ordinariæ, quæ sunt certis diebus per annum, ut in festo Purificationis B. MARIE semper Virginis, & in Dominica Palmarum, & in Litanijis majoribus in festo Sancti Marci, & in minoribus Rogationum triduo ante Ascensionem Domini, & in die festo Corporis Christi, vel alijs diebus pro consuetudine Ecclesiarum.

Quædam verò sunt extraordinariæ, ut quæ varijs, ac publicis Ecclesiæ de causis in dies inducuntur.

DE PROCESSIONE IN DIE FESTO

Purificationis B. MARIE semper Virginis.

Completa benedictione, & distributione candelarum, ut in Missali Romano reformato fit processio. Et primò celebrans imponit incensum in thuribulum: inde Diaconus vertens se ad populum, dicit:

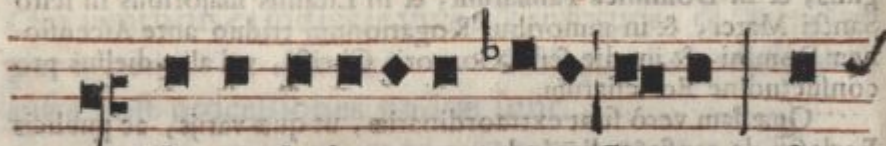

Procedamus in pace.

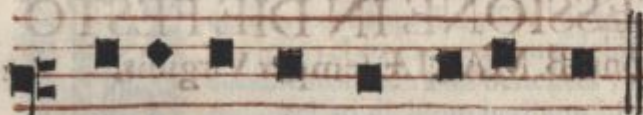
Et Chorus respondet in eodem tono.

In no mi ne Chri sti. Amen.

Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante; deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem medius inter duos Acolythos cum candelabris, & candelis accensis; sequitur Clerus per ordinem; ultimò celebrans cum Diacono à sinistris, omnes cum candelis in manibus: & cantantur Antiphonæ sequentes.

Añã. Ador na tha la mum tu um Sion, &

su sci pe re gem Chri stum.

Amplectere Mariam: quæ est cœlestis porta.

Ipla enim portat: regem gloriæ, novi luminis.

Subsistit Virgo, adducens manibus filium; ante luciferum genitum.

Quem

Quem accipiens Simeon in ulnas suas prædicavit populis : Dominum eum esse vitæ & mortis, & Salvatorem mundi.

Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto : non visurum se mortem nisi videret Christum Domini.

Et cum inducerent puerum in templum : accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum, & dixit.

Nunc dimittis servum tuum Domine : secundùm verbum tuum in pace.

Cùm inducerent puerum Iesum parentes eius, ut facerent secundùm consuetudinem legis pro eo : ipse accepit eum in ulnas suas.

Ingrediendò Ecclesiam cantatur.

Obtulerunt Domino par turturum, aut duos pullos columbarum.

Sicut scriptum est : in lege Domini.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ : secundùm legem Moyfi.

Tulerunt Iesum in Jerusalem : ut sifterent eum Domino.

Sicut scriptum est : in lege Domini.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto :

Sicut scriptum est : in lege Domini.

Finita Processione celebrans, & Ministri depositis violaceis, accipiunt paramenta alba pro Missa. Et eandem tenentur in manibus accensæ, dum legitur Evangelium, & iterum ad elevationem Sacramenti usque ad Communionem.

DE PROCESSIONE

In die Palmarum:

IN Dominica Palmarum facta benedictione, & distributione Palmarum seu Olivarum, post ultimam Orationem. **O**mnipotens sempiterne **D**eus.

Fit Processio, ac primùm celebrans imponit incensum in thuribulum, & Diaconus vertens se ad populum, dicit:

Pro ce da mus in pace.

Et Chorus respondet in eodem tono

In no mi ne Chri sti, Amen.

Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante; deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem medius inter duos Acolythos, cum candelabris, & candelis accensis, sequitur Clerus per ordinem, ultimò celebrans cum Diacono à sinistris, omnes cum ramis in manibus, & cantantur sequentes Antiphonæ, vel omnes vel aliquæ quovisq; durat Processio.

An̄a. Cùm appropinquaret Do mi nus Jerosoly-
mam,

mam, misit duos ex discipulis suis dicens.

Ite in Castellum, quod contra vos est: & invenietis pullum Asinæ alligatum, super quem nullus hominum sedit.

Solvite eum: & adducite mihi.

Siquis vos interrogaverit: dicite opus Domino est.

Solventes adduxerunt ad **JESUM**, & impoluerunt illi vestimenta sua; & sedit super eum.

Alij expandebant vestimenta sua in via: alij ramos de arboribus sternebant.

Et qui sequebantur clamabant: Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini.

Benedictum regnum patris nostri David: Hosanna in excelsis, miserere nobis fili David.

Alia Antiphona. Cùm audisset populus, quia **JESUS** venit Jerosolymam: acceperunt ramos Palmarū.

Et exierunt ei obviam: & clamabant pueri dicentes.

Hic est, qui venturus est: in salutem populi.

Hic est salus nostra: & redemptio Israel.

Quantus est iste, cui Throni: & Dominationes occurrunt?

Noli timere filia Sion, ecce Rex tuus venit tibi sedens super pullum Asinæ: sicut scriptum est.

Salve

Salve Rex fabricator Mundi: qui venisti redimere nos.

Alia Antiphona. Ante sex dies solemnis Paschæ: quando venit Dominus in civitatem Jerusalem.

Occurrerunt ei pueri; & in manibus portabant ramos palmarum.

Et clamabant voce magna dicentes; Hosanna in excelsis.

Benedictus, qui venisti in multitudine misericordiæ tuæ Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Occurrunt turbæ cum floribus, & palmis Redemptori obviam; & victori triumphanti digna dant obsequia.

Filium Dei ore gentes prædicant: & laudem Christi voces tonant per nubila, Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Cum Angelis, & pueris fideles inveniamur triumphatori mortis clamantes, Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Turba multa, quæ convenerat ad diem festum clamabat Domino: Benedictus, qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

In reversione Processionis duo vel quatuor Cantores intrant in Ecclesiam, & clauso ostio stantes versa facie ad Processionem, incipiunt. ✠ Gloria, laus, & decantant duos primos versus. Sacerdos verò cum alijs extra Ecclesiam repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant versus sequentes, vel omnes, vel partem,

proat

prout videbitur; & qui sunt extra, ad quoslibet duos
versus respondent: Gloria, laus, Sicut à principio ψ .

Gloria: laus & honor tibi sit Rex Christe redemptor

eui puerile decus prompsit Osanna pium

Israeles tu Rex Davidis & inlyta proles: nomine

qui in Domini Rex benedictè venis. Gloria.

Coetus in excelsis te laudat coelicus omnis: Et mortalis
homo, cuncta creata simul. Gloria.

Plebs Hebraea tibi cum palmis obviam venit: cum pre-
ce, voto, hymnis, adsumus ecce tibi. Gloria.

Hi tibi passuro solvebant munia laudis: nos tibi reg-
nanti pangimus ecce melos. Gloria.

Hi placuere tibi, placeat devotio nostra: Rex bone,
 Rex clemens, cui bona cuncta placent. *Gloria*
 Postea Subdiaconus hastili crucis percutit portam, qua
 statim aperta processio intrat Ecclesiam cantando *Re-*
sponsorium.

Ingrediente Domino in sanctam Civitatem: Hebræo-
 rum pueri resurrectionem vitæ pronunciantes,

Cum ramis palmarum; Hofanna clamabant in excelsis.

Cumque audissent quod Jesus veniret Jerosolymam;
 exierunt obviam ei. **C**um ramis, **E**t non dicitur
mi Gloria Patri.

Deinde dicitur Missa, & rami tenentur in manibus,
 dum cantatur Passio, & Evangelium tantum.

Ordo servandus Feriâ quintâ, sexta, &
 Sabbatho majoris hebdomadæ.

Quoad tria matutina tenebrarum, & reliquas horas Cano-
 nicas, cæremonias ac processiones hoc triduo observan-
 das serventur præscripta in Breviario, & Missali Romano
 Advertantque curati, ut feria quintâ hujus hebdomadæ non
 duas tantum, sed tres consecrent hostias majores, unam tunc su-
 mant, secundam pro ostensorio, seu vulgò Monstrantia, tertiam verò
 in Calice vel alio vase mundo in crastinum pro comunione servent.

Et quia SS. Eucharistiæ Sacramentum hoc ipso die (quo nimi-
 rum à Christo Domino noscitur institutum) in aliqua Capella, vel
 Altari velis, & luminaribus decenter ornato, & benè munito,
 adorandum, ac venerandum exponi solet: Parochi cura erit, tem-
 pestivè monere gregem suum, ut ineffabilem modum divinæ præ-
 sentiæ piè veneretur; nec non de tam Salubri, tamque suavi bene-
 ficio exsolvat DEO debitas gratiarum actiones.

Ordo ponendi SS. Corpus Domini in Sepulchrum.

Feriâ sextâ Parasceves, vel ante, tempellivè paratur locus pro sepulchro velis & luminaribus, quantum fieri potest, ornatus. Quo parato dum itur pro SS. Sacramento ordine in Missali notato, accipiuntur duæ hostiæ consecratæ, una sumenda, altera in Monstrantiam, factâ communionem ponenda, ardentibus adhuc facibus, vel candelis pro reverentia hostiæ in calice relictae, vel in Monstrantiam positæ, celebrans stans imponit incensum in thuribulum absque benedictione; incensat ter Venerabile Sacramentum genuflexus; interim ordinatur lugubris processio; præcedit Crux, quam immediate sequitur Clerus, more solito, luminaria ferens, ultimo loco Sacerdos casulâ nigra indutus, calicem coopertum velo albo, seu Monstrantiam manibus gestans, cum Ministris sub baldachino seu umbella incedens; thurificantibus continuò duobus thuriferarijs, vel uno saltem in minoribus Ecclesijs: adhibito quoque malleo ligneo, cymbali loco.

Ad sepulchrum, ut supra, paratum, non minùs quàm ad hesternum altare, adhibendi sunt nocte, ac die testes quidam ac custodes.

Verùm cum hæc Cæremonia non valdè tuta sit, in Ecclesijs Ruralibus, aliisque in locis, ubi fidj custodes, & devotè psalentes non reperiuntur; Rectius illic faciet Sacerdos, si Corpus Dominicum post finem Divini Officij tum in suum locum, vel reservatorium solitum reverenter deportaverit, ibique conclusum tutò asservaverit.

Ordo recipiendi SS. Christi Corpus e Sepulchro in sancta nocte Paschæ.

Finito Matutino, & dicto **Te Deum Laudamus** cum collecta diei Sacerdos indutus albâ, seu superpelliceo stolâ, & pluviali albi coloris, & duo vel quatuor Ministri cum debitis paramentis, præcedente thuriferatio cum incenso, & thuribulo, se-

quentibus juxta crucem duobus ceroferarijs, & Clero cum candelis accensis descendit ad sepulchrum.

Ubi præviâ consueta incensatione, receptoque velo albo sanctissimum Sacramentum manibus tenens conversus ad populum intonat, sicut in Missa, **Alleluja** ter elevando vocem: respondente choro.

Deinde fit processio per Ecclesiam, choro interim cantante vulgari idiomate cantum Paschalem.

Jesus ie od smerti v' stal & c. Christus isti erstanden ic. Cum ventum fuerit ad altare majus ponitur Venerabile super corporale, & ter incensatur. In choro autem finito cantu vulgari decantatur Antiph. **Regina cœli, & c.** quâ finitâ dicitur.

R. Gaude & Lætare, & c. cum Oratione. Hac dictâ incensatur ter Venerabile, & solita benedictio datur.

Prædicta collecta dicitur etiam in reditu post Processiones Paschales, addito solum **Divinum auxilium maneat semper nobiscum.**

Ordo servandus in Litaniarum majorum Processione, quæ die festo S. Marci celebratur.

Clerus & populus horâ statutâ manè in Ecclesia congregati, omnes contrito & humili corde **DEUM**, flexis genibus paulisper precentur. Sacerdos pluvialium ministris, vel saltem superpelliceo & stolâ violacei coloris sit indutus, cujus coloris habitu in reliquis Processionibus semper utatur, præterquam in Processionibus Corporis Christi, & quæ fiunt solemnibus diebus, vel in gratiarum actionem; quibus diebus utitur colore propriæ solemnitati congruenti. Cæteri verò

Sacerdotes & Clerici superpelliceis induti sequentem
Antiphonam stantes concinant:

Antiphona. Exur ge Do mi ne ad ju va nos, &

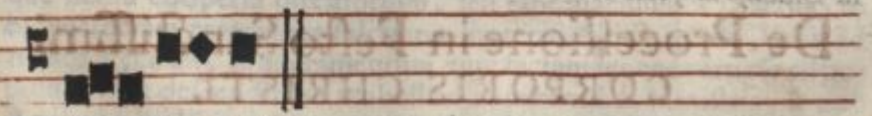
li be ra nos propter nomen tuum,

Psalm. DEUS au ri bus no stris audi vi mus:

Patres nostri annun ciaverunt no bis.

Glo ria &c.

Repetitur Antiphona. Exurge Domine, &c.
Deinde genuflectant omnes, & duo Clerici ante Altare
majus

maius genuflexi devotè Litanias cantare incipiant, cæteris eadem voce respondentibus, Cum autem cantatum erit:

Sancta MARIA, Ora pro nobis.

Surgunt omnes, & ordinatim procedunt, egredientes, Litaniasque prosequentes, præcedente Cruce, & sequente Clero, ultimo loco Sacerdos paratus, ut supra dictum est, cum ministris, prout res vel locus postulat, sacris vestibus indutis.

Si Processio sit longior, vel repetantur Litanie, vel Litanij absolutis usque ad Preces exclusivè, dicantur aliqui Psalmi ex Pœnitentialibus, seu Gradualibus Hymni verò, vel Cantica lætitiæ in ijs, vel in Rogationibus aut alijs pœnitentiæ causâ institutis Processionibus, non dicantur.

Si ad unam vel plures Ecclesias in via sit divertendum, ab ingressu Ecclesiam, intermissisque Litanij vel Psalmis, cantatur Antiph. cum versu & Oratione Sancti Patroni illius Ecclesiæ.

Deinde egredientes, resumptis precibus eodem ordine procedunt usque ad Ecclesiam, ubi cum Precibus & Orationibus omnibus Processio terminatur, ut in fine Breviarij Romani post Psalmos Pœnitentiales.

In Litanij minoribus Rogationum servantur omnia ut supra in Litanij majoribus.

De Processione in Festo Sanctissimi CORPORIS CHRISTI.

De præparatorijs ad Processionem.

Omnes viæ & plateæ, per quas venerabile Sacramentum portabitur, sint mundatæ, & ornate arboribus, frondibus, floribus, gramine, anlæis, aliisque ornamentis & imaginibus, non tamen profanis, sed sacris.

In quatuor distinctis locis, versus quatuor mundi plagas, Orientem, Occidentem, Meridiem & Septentrionem respicientibus, erecta sint quatuor altaria ex ligno, cum umbellis seu tectis pulchrè ac decenter ornata & corporalibus mundis strata, super quibus collocari possit Monstrantia, dum quatuor Evangeliorum initia decantantur.

Deputentur Principales aliquot viri, pro portanda umbella, sub qua Sacerdos cum Venerabili Sacramento processionaliter ire debet.

Indui possunt aliquot puerorum paria, ad formam Angelorum cum sertis in capite: quorum aliqui canistris deferant folia rosarum versus Venerabile Sacramentum quandoque in Processione feminanda: alij accensas candelas: alij arma seu mysteria possessionis Domini, &c.

Quatuor vel duo saltem Diaconi parati, cantaturi quatuor Evangeliorum initia.

Sacerdos primum Missam celebret, in qua duas hostias consecret, & sumptâ unâ, alteram in tabernaculum in Processione deferendam ita reponat, ut per vitrum, seu cristallum, quo ipsum tabernaculum circumseptum esse debet, exterius adorantibus appareat, veloque operiatur donec auferatur ab Altari.

ORDO PROCESSIONIS.

Peracto sacrificio, quando Processio est inchoanda, Sacerdos pluviâ alba indutus ter incenset Sacramentum genuflexus.

Deinde Diaconus oblongum, ac decens velum circumponit scapulis Sacerdotis, qui parte veli ante pectus pendente, utraq; manu cooperta ostensorium, seu tabernaculum à Diacono sibi porrectum reverenter suscipit in supremo Altaris gradu, mox ad Altare ascendit, & Sacramentum ante faciem tenens vertit se ad populum, inde descendit sub umbellam comitantibus Ministris, & duo Acolythi, vel Clerici cum thuribus effumantibus præcedunt.

Omnes præcedant nudo capite accensos cereos gestantes, & sequentes Hymnos pro longitudine Processionis devotè concinentes. Dum verò Sacerdos discedit ab Altari Clerus vel Sacerdos cantare incipit Hymnum sequentem.

Pangue

Nobis datus nobis natus. Et si sensus deficit:

Ex intacta Virgine: Ad firmandum cor sincerum

Et in mundo conuersatus, Sola fides sufficit.

Sparso verbi semine, **T**antum ergo Sacramentum

Sui moras incolatus Veneremur cernui:

Miro clausit ordine, Et antiquum documentum

In supremæ nocte cœnæ Novo cedit ritui:

Recumbens eum fratribus, Præstet fides supplementum

Observata lege plenè Sensuum defectui.

Cibus in legalibus, **G**enitori, genitòque

Cibum turbæ duodenæ Laus, & jubilatio,

Se dat suis manibus. Salus, honor, virtus quoque

Verbum caro, panem verum Sit, & benedictio:

Verbo carnem efficit: Procedenti ab utroque

Fitque Sanguis Christi me. Compar sit laudatio:

rum,

Amen.

Quo

Quo inchoato Processio jam ordinata, progreditur hac serie: Confraternitates Laicorum (si quæ sunt) cum suis vexillis, cruce media inter duo luminaria, & insignibus: Religiosi cum sua cruce, aut vexillis & ornamentis Ecclesiasticis, cum candelis ardentibus. Chorus Musicus. Crux Cleri sæcularis, quam fert Acolythus superpelliceo indutus, medius inter duos alios Acolythos luminaria ferentes. Clerus sæcularis, per ordinem, indutus Paramentis sacris. Pueri vestiti ad formam Angelorum, cum cymbalis, mysterijs, & armis Passionis Domini, canistris rosarum, bini & bini. Duo Diaconi vel quatuor si haberi possint. Thuriferarij duo incensantes alternis vicibus continuò Venerabile Sacramentum, cum socio naviculam cum incenso portante. Umbella sub qua Sacerdos cum Venerabili Sacramento capite nudo incedit, medius inter duos Diaconos, si verò haberi non possunt, duo primarij viri id præstent & fimbrias pluvialis eundo elevent. Ab utràque umbellæ parte viri aliquot honesti cum facibus ardentibus. Post umbellam Cæremoniarius cum suo socio, vel duo Clerici superpelliceis induti, pro necessitate Officiatoris & processionis occurrente, Nobiles, sæcularis Magistratus, Cives, plebei, bini & bini omnes & detectis capitibus cum candelis vel facibus accensis.

EVANGELIUM PRIMUM.

Postquam ad primum Altare perventum fuerit, Diaconus si adsit, cum debita reverentia, & genuflexione accipiet de manu ipsius Sacerdotis stantis SS. Sacramentum, & illud super Altare collocabit, aliàs Sacerdos ipse id reverenter deponet, & thurificabit. Deinde unus ex quatuor Diaconis genuflexus ante Venerabile Sacramentum dicit **Munda cor meum &c.** & accepto libro cum reverentijs debitis ante Officiatorem dicit: **Jube Domne benedicere &c.** habita benedictione decantat alio Diacono librum tenente Evangelium primum.

Rr

v Do.

Ps. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.
 Et signans librum & se ipsum, fronte, ore, & pectore
 prosequitur. Initium sancti Evangelij secundum
 Matthæum. Interim dum *R.* Gloria tibi Domine,
 incensat librum triplici ductu.

Liber generationis Jesu Christi filij David, filij Abraham. Abraham genuit Isaac: Isaac autem genuit Jacob: Jacob autem genuit Judam & fratres ejus. Judas autem genuit Phares & Zaram de Thamar. Phares autem genuit Elron: Elron autem genuit Aram: Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naalon: Naalon autem genuit Salmon: Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth: Obed autem genuit Jesse: Jesse autem genuit David Regem. David autem Rex genuit Salomonem ex ea, quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Roboam: Roboam autem genuit Abiam: Abias autem genuit Afa: Afa autem genuit Josaphat. Josaphat autem genuit Joram: Joram autem genuit Ozias: Ozias autem genuit Joathan: Joathan autem genuit Achaz: Achaz autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manassen: Manasses autem genuit Amon: Amon autem genuit Josiam: Josias autem genuit Jechoniam & fratres ejus, in transmigracione Babylonis. Et post transmigracionem Babylonis, Jechonias genuit Salathiel: Salathiel autem genuit Zorobabel:
 Zoro-

Zoróbabel autem genuit Abiud: Abiud autem genuit Eliacim. Eliacim autem genuit Azor: Azor autem genuit Sadoch: Saboch autem genuit Achim: Achim autem genuit Eliud: Eliud autem genuit Eleázar. Eleázar autem genuit Mathan: Mathan autem genuit Jacob: Jacob autem genuit Joseph virum MARLE, de qua natus est JESUS, qui vocatur Christus.

Sacerdos osculatur librum sibi delatum, dicens:
Per Evangelica dicta; deleantur nostra delicta, Amen.

Facta incensatione Officiator stans imposito thure absque benedictione in thuribulum genuflectit, & thurificat Venerabile Sacramentum, resumptoque super humeros velo oblongo, monstrantiam à Diacono stante, si adsit, genuflexus reverenter recipit; si minus Sacerdos ipse surgit, ad Altare ascendit, factaque genuflexione Venerabile Sacramentum ante faciem suam tenens vertit se ad populum, & cantat sequentes preces cum Oratione choro respondente.

Preces I.

✠. A fulgure, & tempestate. R. Libera nos Domine.

✠. A peste, fame, bello, & ab omni malo. R. Libera.

✠. A subitanea, & improvisa morte. R. Libera.

✠. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris. R. Lib.

✠. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris. R. Lib.

✠. Ut domnum Apostolicum, & omnes Ecclesiasticos

Ordines in sancta Religione conservare digneris. I

R. Te rogamus audi nos.

Rr 2 Vers.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Oremus.

A Domo tua, quæsumus, Domine spirituales nequitie repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, &c. **R.** Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quæque & terræ fructus. In Nomine Patris & filij, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

Cum ad secundum Altare pervenerit Processio, servata eadem serie, & omnibus cæremonijs, quæ ad primum Altare præscriptæ sunt. Delato per Diaconum libro, benedicto & imposito incenso, dicto: Munda cor meum, &c. habitaque benedictione canit.

EVANGELIUM II.

Verl. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Initium sancti Evangelij secundum Marcum.

Resp. Gloria tibi Domine,

I Nitium Evangelij Jesu Christi filij DEI, sicut scriptum est in Isaia Propheta: Ecce, ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Fuit Joannes in deserto

ferto baptizans, & prædicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis Judææ Regio, & Jerosolymitæ universi, & baptizabantur ab illo in Jordanis flumine, confitentes peccata sua. Et erat Joannes vestitus pilis Caméli, & zonâ pelliceâ circa lumbos ejus: & locustas, & mel silvestre edebat. Et prædicabat dicens: Venit fortior me post me: cujus non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum ejus. Ego, baptizavi vos Aquâ: ille verò baptizabit vos Spiritu sancto.

Sacerdos osculatur librum, dicens: Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta, Amen. Et incensatur, sic etiam post reliqua Evangelia.

Officiator verò canit. Preces II.

✠. A fulgure, & tempestate. **R.** Libera nos Domine.

✠. A peste, fame, bello, & ab omni malo. **R.** Libera.

✠. A subitanea, & improvisa morte. **R.** Libera.

✠. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

✠. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris,

R. Te rogamus audi nos.

✠. Ut Imperatorem nostrum **N.** totamque Austriacam domum protegere, & prosperare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Verf. Domine exaudi Orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat. ✠. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo,

R r 3

O re.

Oramus.

A Domo tua, quæsumus, Domine spirituales nequitia repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, &c. *R.* Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In Nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti. *R.* Amen.

Apud Altare tertium omnia ut supra servantur. Per Diaconum tertium deferitur liber, & benedicitur ab Officiario & imponitur incensum, & dicto Munda cor meum, &c. habitaque benedictione Diaconus canit:

EVANGELIUM III.

Vers. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum Spiritu tuo, Initium sancti Evangelij secundum Lucam.

Resp. Gloria tibi Domine.

Fuit in diebus Heródis regis Judææ, Sacerdos quidam nomine Zachariás, de vice Abía, & uxor illius de filiabus Aaron, & nomen ejus Elíabeth. Erant autem justi ambo ante DEUM, incedentes in omnibus mandatis & justificationibus Domini sine querela. Et non erat illis filius, eò quod esset Elitabeth sterilis, & ambo processissent in diebus suis. Factum est autem, cum Sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicis suæ ante DEUM, secundum consuetudinem Sacerdotij, forte

exijt,

exijt, ut incensum poneret, ingressus in templum Domini. Et omnis multitudo populi erat orans foris horâ incensi. Apparuit autem illi angelus Domini, stans à dextris Altaris incensi. Et Zacharias turbatus est videns, timor irruit super eum. Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia: quoniam exaudita est deprecatio tua: & uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, vocabis nomen eius Joannem, & erit gaudium tibi & exultatio: & multi in nativitate ejus gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino, & vinum & ficeram non bibet: & Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ: & multos filiorum Israel convertet ad Dominum DEUM ipsorum. Et ipse præcedet ante illum in spiritu & virtute Eliæ: ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam justorum: parare Domino plebem perfectam.

Officiatur canit. Preces III.

Verf. A fulgure, & tempestate. **ꝛ.** Libera nos Domine.

Verf. A peste, fame, bello, & ab omni malo. **Resp.** Libera.

Verf. A subitanea, & improvisa morte. **Resp.** Libera.

Verf. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.

Resp. Te rogamus audi nos.

Verf. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris.

Resp. Te rogamus audi nos.

Verf. Ut Regibus, & Principibus Christianis pacem, &

veram concordiam donare digneris. **Resp.** Te rog,

Verf. Domine exaudi orationem meam, **Resp.**

Resp. Et clamor meus ad te veniat. **Verf.** Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oremus.

A Domo tua, quæsumus, Domine spirituales nequitie repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum &c. **Resp.** Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In Nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti. **Resp.** Amen.

Servatis servandis ut supra, ac delato libro, benedicto incenso, & dicto: Munda cor meum, &c. per quæritum Diaconum, habitaque benedictione is ipse cantat:

EVANGELIUM IV.

Verf. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo. **Initium sancti Evangelij secundum Joan.**

Resp. Gloria tibi Domine.

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso vita erat, & vita erat lux hominum: & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent

rent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognovit. In propria venit, & sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios DEI fieri, his qui credunt in nomine ejus. Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex DEO nati sunt. Et Verbum caro factum est, & <sup>Hic gen-
nustedi-
tur.</sup> habitabit in nobis. Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ & veritatis.

Officiator verò canit. Preces IV.

✠. A fulgure, & tempestate. *R.* Libera nos Domine.

✠. A peste, fame, bello, & ab omni malo. *R.* Libera,

✠. A subitanea, & improvisa morte. *R.* Libera.

✠. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

✠. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris,

R. Te rogamus audi nos.

R. Ut Provinciam istam, ejusque Optimates gratijs tuis augmentare digneris. *R.* Te rogamus audi nos.

✠. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

SI

Vest.

Ps. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

A Domo tua, quæsumus, Domine spirituales nequitiae repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, &c. *R.* Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In Nomine Patris, & filij, & Spiritus sancti. *Resp.* Amen.

Peractâ Processione, & SS. Sacramento ad Ecclesiam reportato, & super altare deposito, omnes Ecclesiastici qui adsunt, hinc inde Ordine genuflexi illud reverenter adorantes, dum Sacerdos de more incensat, ultimas duas strophas ex Pange Lingua, Tantum ergo, & Genitori concinant.

Postea duo Clerici dicant *Ps.* Panem de cœlo præstitisti eis Alleluja. *Resp.* Omne delectamentum in se habentem Alleluja.

Deinde Sacerdos stans dicit: Ver Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos corporis, & sanguinis tui sacra mysteria venerari: ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas, per omnia sæcula sæculorum,

Resp. Amen.

Tunc

Tunc Sacerdos factâ genuflexione, cum Sacramento semel (nisi sit Prælati, insignibus Pontificalibus utens) benedicat populum in modum crucis, nihil dicens: postea illud reverenter reponat.

Hic modus benedicendi servatur etiam in alijs Processionibus faciendis cum SS. Sacramento.

De Processione ad petendam pluviam.

Aguntur omnia, ut supra in Litanijis majoribus usque ad finem Litaniarum, in quarum precibus bis dicitur. **U**t congruentem pluviam fidelibus tuis concedere digneris, **T**e rogamus audi nos.

In fine postea dicitur. Pater noster, &c. *secreto.*

¶ Et ne nos inducas in tentationem.

¶ Sed libera nos à malo.

Psalmus 146.

Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus:

Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio.

Edificans Jerusalem Dominus: dispersiones Israelis congregabit.

Qui sanat contritos corde: & alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum: & omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus: & sapientiæ ejus non est numerus.

Sulci piens manuetos Dominus: humilians autem peccatores usque ad terram.

Hæcinite Domino in confessione: psallite DEO nostro
in cithara.

Qui operit cœlum nubibus: & parat terræ pluuiam.

Qui producit in montibus fœnum: & herbam seruitu-
ti hominum.

Qui dat iumentis escam ipsorum: & pullis corvorum
invocantibus eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habebit: nec in ti-
bijs viri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Domino super timentes eum: & in
eis, qui sperant super misericordia eius. **Gloria Patri.**

Quo finito dicantur Preces. Vers. Operi Domi-
ne cœlum nubibus.

Resp. Et para terræ pluuiam. **Vers.** Ut producat in mon-
tibus fœnum. **Resp.** Et herbam seruituti hominum.

Vers. Riga montes de superioribus tuis.

Resp. Et de fructu operum tuorum satiabitur terra.

Vers. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Vers. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Gemus. Oratio.

DEus, in quo vivimus, movemur, & sumus, pluuiam
nobis tribue congruentem: ut præsentibus auxi-
lijs sufficienter ad iuti, sempiterna fiducialius appetamus.

Oratio.
PRæsta quæsumus Omnipotens DEUS: ut qui in
affli-

afflictione nostra, de tua pietate confidimus, contra adversa omnia tua semper protectione muniamur.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, pluviam salutarem: & aridam terræ faciem fluentis cœlestibus dignanter in funde. Per Dominum nostrum, &c.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Verf. Benedicamus Domino. *Resp.* Deo gratias.

Verf. Exaudiat nos Omnipotens & misericors Dominus. *Resp.* Amen.

Verf. Fidelium animæ per misericordiam DEI requiescant in pace. *Resp.* Amen.

Processio ad postulandam Serenitatem.

OMnia fiant, ut supra in Litanijis majoribus, & in Litaniarû precibus dicatur. Ut fidelibus tuis aëris serenitatem concedere digneris, Te rogamus, audi nos.

Ad finem obsecrationum dicitur Pater noster, &c.

✠ Et ne nos inducas in tentationem. *Ps.* Sed libera &c.

Psalm. 66.

Deus, misereatur nostri, & benedicat nobis *fol.* 237. cum Gloria Patri.

✠ Adduxisti Domine, Spiritum tuum super terram,

Et prohibitz sunt pluviz de cœlo.

Verf. Cùm obduxero nubibus cœlum.

Resp. Apparebit arcus meus, & recordabor foederis mei.

Verf. *Sf* 3

Verf. Illustra faciem tuam Domine super seruos tuos.

Resp. Et benedic sperantes in te. *Verf.* Domine exaudi

orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DEus, qui culpa offenderis, poenitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

AD te nos, Domine, clamantes exaudi, & aëris serenitatem nobis tribue supplicantibus: ut qui iustè pro peccatis nostris affligimur, misericordia tua præveniente clementiam sentiamus.

Quæsumus Omnipotens Deus clementiam tuam: ut inundantiam coerceas imbrum, & hilaritatem vultus tui nobis impertire digneris. Per Dominum.

Preces ad repellendam tempestatem.

Pullantur campanæ, & qui adesse possunt, in Ecclesiam convocatis, dicuntur Litanie ordinariæ, in quibus bis dicitur, *A* fulgure, & tempestate, & post Litanias, & *O*rationem Dominicam.

Psalmus 147.

Lauda Jerusalem Dominum: lauda Deum tuum Sion:

Quoniam confortavit feras portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te.

Qui

Qui poluit fines tuos pacem: & adipe frumenti satiat te.
Qui emittit eloquium suum terræ: velociter currit sermo ejus, *(spargit.*

Qui dat nivem sicut lanam: nebulam sicut cinerem
Mittit crystallum suam sicut buccellas: ante faciem
 frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum, & lique faciet ea: flabit spiritus
 ejus, & fluent aquæ.

Qui annunciat verbum suum Jacob: justitias, & judicia
 sua Israel.

Non fecit taliter omni nationi: & judicia sua non manifestavit eis. **Gloria Patri.**

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram. **Verf.** Ostende nobis Domine, misericordiam tuam. **Resp.** Et salutare tuum da nobis. **Verf.** Adjuva nos Deus salutaris noster. **Resp.**

Et propter gloriam nominis tui Domine, libera nos.

Verf. Nihil proficiat inimicus in nobis. **Resp.** Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. **Verf.** Fiat misericordia tua Domine, super nos. **Resp.** Quemadmodum speravimus in te. **Verf.** Salvum fac populum tuum Domine. **Resp.** Et benedic hereditati tuæ. **Verf.** Non privabis bonis eos, qui ambulant in innocentia. **Verf.** Domine Deus virtutum, beatus homo, qui sperat in te. **Verf.** Domine exaudi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te veniat. **Verf.** Dominus vobiscum, **Resp.** Et cum spiritu tuo. **Ore-**

Oramus.

Oratio.

DEus qui culpa offenderis, poenitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice: & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur averte.

Oratio.

ADomio tua, quæsumus Domine, spirituales nequitiae repellantur, & acrearum discedat malignitas tempestatum.

Oratio.

OMnipotens sempiternæ DEUS, parce metuentibus, propitiare supplicibus: ut post noxios ignes nubium, & vim procellarum in materiam transeat laudis comminatio tempestatum.

Oratio.

Domine JESU, qui imperasti ventis, & mari, & facta fuit tranquillitas magna: exaudi preces familiæ tuæ, & præsta, ut hoc signo sanctæ Crucis omnis discedat sævitia tempestatum.

Oratio.

OMnipotens, & misericors DEUS, qui nos & castigando sanas, & ignoscendo conlervas: præsta supplicibus tuis, ut & tranquillitatibus optatæ consolationis lætemur, & dono tuæ pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Preces

Preces Dicendæ Tempore penuriæ,
& famis.

A Guntur omnia, ut supra in Litanijs majoribus usque ad finem Litaniarum, in quarum precibus bis dicitur. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.

Post Litanias dicitur Pater noster, &c. Psal. Dominus regit me, &c. 212. *Ÿ.* Domine non secundum peccata nostra facias nobis. *R.* Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. *Ÿ.* Oculi omnium in te sperant Domine. *R.* Et tu das escam illis in tempore opportuno. *Ÿ.* memento congregationis tuæ. *R.* Quam possedisti ab initio. *Ÿ.* Dominus dabit benignitatem. *R.* Et terra nostra dabit fructum suum. *Ÿ.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat, *Ÿ.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

O remus.

Oratio.

I Neffabilem nobis Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos, & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Oratio.

D A nobis quæsumus Domine, piæ supplicationis effectum, & famem propitiatus averte: ut mortalium corda cognoscant, & te indignante talia flagella prodire, & te miserante cessare.

Oratio.

P Opulum tibi subditum pro peccatis suis fame laborantem

rantem ad te Domine, converte propitius, qui quærentibus regnum tuum omnia adjicienda esse dixisti. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre, &c.

Processio tempore mortalitatis,

& pestis.

Fiat ut supra in litanijs majoribus, & in Litaniarum precibus dicatur bis. **A** peste, & fame, Libera nos, ut infra suo loco. Ut à pestilentia flagello nos liberare, &c.

In fine Litaniarum dicitur Pater noster, &c. Vers. Et ne nos inducas, &c. **Psalm.** Domine, ne in furore tuo arguas me. ut supra fol. 120.

Vers. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis. **Resp.** Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. **Vers.** Adjuva nos Deus salutaris noster. **Resp.** Et propter gloriam nominis tui Domine, libera nos.

Vers. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum. **Resp.** Citò anticipent nos misericordia tua, quia pauperes facti sumus nimis. **Vers.** Ora pro nobis sancte Sebastiane. **Resp.** Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Vers. Domine exaudi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te veniat. **Vers.** Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oatio.

EXaudi nos Deus salutaris noster: & intercedente bea-

beata, & gloriosa DEI genitrice MARIA semper Virgine, & beato Sebastiano Martyre, & omnibus Sanctis, populum tuum ab iracundiæ tuæ terroribus libera, & misericordiæ tuæ fac largitate securum.

O ratio,

Propitiare Domine supplicationibus nostris: & animarum & corporum medere languoribus, ut remissione percepta, in tua semper benedictione lætemur.

O ratio,

DA nobis, quæsumus Domine, piæ petitionis effectum: & pestilentiam mortalitatēque propitiatus averte, ut mortalium corda cognoscant, & te indignantetalia flagella prodire, & te miserante cessare. Per Dominum nostrum.

Preces Dicendæ in Litanijis tempore Belli.

Peractis omnibus, ut supra in Litanijis majoribus, ad finem Litaniarum dicitur Pater noster, &c. *ψ*. Et ne nos inducas in tentationem. *ϣ*. Sed libera nos à malo.

Psalmus.

DEus noster refugium, & virtus: adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus, dum turbabitur terra: & transferentur montes in eor maris.

Sonuerunt, & turbatæ sunt aquæ eorum: conturbati sunt montes in fortitudine ejus, Tt 2 **F**lu-

Fluminis impetus lætificat civitatem **DEI**: sanctificavit tabernaculum suum **Altissimus**.

Deus in medio ejus, non commovebitur: adjuvabit eam **DEUS** manè diluculò.

Conturbatæ sunt gentes, & inclinata sunt regna: dedit vocem suam, mota est terra. (Jacob-

Dominus virtutum nobiscum susceptor noster **DEUS**

Venite, & videte opera Domini, quæ poluit prodigia super terram: auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, & confringet arma: & scuta comburet igni.

Vacate, & videte, quoniam ego sum **DEUS**: exaltabor in Gentibus, & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster **DEUS** Jacob. **Gloria Patri.**

Verf. Exurge Domine, adjuva nos. **Resp.** Et libera nos propter nomen tuum. **Verf.** Salvum fac populum tuum Domine. **Resp.** Deus meus sperantem in te. **Verf.** Fiat pax in virtute tua. **Resp.** Et abundantia in turribus tuis.

Verf. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis. **Resp.** A facie inimici. **Verf.** Arcum contere, & confringe arma, **Resp.** Et scuta combure igni. **Verf.** Mitte nobis Domine, auxilium de Sancto. **Resp.** Et de Sion tuere nos. **Verf.** Domine exaudi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te veniat. **Verf.** Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui conteris bella, & impugnatores in te sperantium potentiâ tuæ defensionis expungas: auxiliare famulis tuis implorantibus misericordiam tuam, ut inimicorum suorum feritate depressa, incessabili te gratiarum actione laudemus.

DEus, à quo sancta desideria, recta consilia, & iusta sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Hostium nostrorum, quæsumus Domine, elide superbiam: & eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne. *Per Dominum nostrum.*

Si vero bellum est contra Turcas, & alios infideles, vel Hæreticos inter preces Litaniarum bis dicatur. Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, Te rogamus, audi nos. & addatur: Ut Turcarum, vel Hæreticorum conatus reprimere, & ad nihilum redigere digneris, Te rogamus, &c. & dicto Pater noster, dicatur.

Psalmus 75.

DEus venerunt gentes in hæreditatem tuam, poluerunt templum sanctum tuum: posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

- E**ffuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Ierusalem: & non erat qui sepeliret.
- F**acti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio, & illusio his, qui in circuitu nostro sunt.
- U**squequo Domine irascêris in finem: accendetur ventus ignis zelus tuus?
- E**ffunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt: & in regna, quæ nomen tuum non invocaverunt.
- Q**uia comederunt Jacob: & locum ejus desolaverunt.
- N**e memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, citò anticipent nos misericordiæ tuæ: quia pauperes facti sumus nimis.
- A**djuva nos Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui Domine libera nos: & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.
- N**e fortè dicant in gentibus, ubi est Deus eorum? & innotescat in nationibus coram oculis nostris.
- U**ltio sanguinis servorum tuorum qui effusus est: introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.
- S**ecundùm magnitudinem brachij tui: posside filios mortifitatorum.
- E**t redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: improprium ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine.
- N**os autem populus tuus, & oves pascuæ tuæ: confitebimur tibi in sæculum.

In generationem, & generationem: annuntiabimus
 laudem tuam. **Gloria Patri &c.**

Vers. Salvos fac servos tuos. **Resp.** Deus meus
 sperantes in te. **Vers.** Esto nobis Domine turris fortitu-

dinis. **Resp.** A facie inimici. **Vers.** Nihil proficiat ini-

micus in nobis. **Resp.** Et filius iniquitatis non apponat
 nocere nobis. **Vers.** Hostium nominis tui Domine eli-

de superbiam. **Resp.** Et eorum contumaciam dexteræ
 tuæ virtute prosterne. **Vers.** Fiant tanquam pulvis an-

te faciem venti. **Resp.** Et Angelus Domini persequatur
 eos. **Vers.** Effunde iram tuam in gentes: quæ te non

noverunt. **Resp.** Et in regna, quæ nomen tuum non
 invocaverunt. **Vers.** Mitte nobis Domine auxilium de

Sancto. **Resp.** Et de Sion tuere nos. **Vers.** Domine ex-

audi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te
 veniat. **Vers.** Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo. **Gemus.** **Oratio.**

DA, quæsumus, Ecclesiæ tuæ misericors Deus, ut
 sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus in-

curssione turbetur. **Oratio.**

DEus, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris,
 preces populi tui supplicantis propitius respice,
 & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris me-

remur, averte. **Oratio.**

Oratio.

OMnipotens sempiternæ DEUS, in cujus manu sunt omnium potestates, & omnium jura regnorum: respice in auxilium Christianorum, ut gentes Turcarum, seu Hæreticorum, quæ in sua feritate confidunt, dexteræ tuæ potentia conterantur. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum. Qui tecum vivit, &c.
Verf. Exaudiat nos Dominus. *Resp.* Amen.

Processio in quacunque tribulatione.

Servatis omnibus, ut supra in Litanijis majoribus, finitisque Litanijis, dicitur Pater noster, &c.
Verf. Et ne nos inducas intentationem.
Resp. Sed libera nos à malo.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dominus *fol.* 133. cum Glória Patri.

Vel Psalmus. Qui habitat in adjutorio *fol.* 138.

Quo finito dicuntur. *Verf.* DEUS refugium nostrum, & virtus. *Resp.* Adjutor in tribulationibus. *Verf.* Salvos fac servos tuos, Domine, *Resp.* DEUS meus, sperantes in te.

Verf. Sanctus DEUS, sanctus Fortis, sanctus, & Immortalis. *Resp.* Miserere nobis. *Verf.* Adjuva nos, DEUS salutaris noster. *Resp.* Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos. *Verf.* Domine exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat, *Verf.* Dominus vobiscum, *Resp.* Et cum spiritu tuo. *Ore.*

Oremus.

Oratio.

NE despicias, Omnipotens DEUS, populum tuum in afflictione clamantem, sed propter gloriam nominis tui tribulatis succurre placatus.

Oratio.

Ineffabilem misericordiam tuam, Domine, nobis clementer ostende: ut simul nos & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Oratio.

Concede, nos famulos tuos, quæsumus Domine DEUS, perpetua mentis & corporis sanitate gaudere: & gloriosa Beatæ MARIÆ semper Virginis intercessione, à præsentibus liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

Oratio.

Tribulationem nostram, quæsumus Domine propitius respice, & iram tuæ indignationis, quam justè meremur, averte.

Oratio.

DEUS refugium nostrum, & virtus, adesto pijs Ecclesiæ tuæ precibus auctor ipse pietatis, & præsta: ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Dominum nostrum.

Preces dicendæ in Processione pro Gratiarum Actione.

Initio Processionis cantatur Hymnus.

TE DEUM laudamus: te Dominum confitemur.

- T**e æternum Patrem: omnis terra veneratur.
- T**ibi omnes Angeli: tibi cœli, & universæ potestates.
- T**ibi Cherubim & Seraphim: incessabili voce proclamant.
- S**anctus, Sanctus, Sanctus: Dominus Deus Sabaoth.
- F**leni sunt cœli & terræ: majestatis gloriæ tuæ.
- T**e gloriosus Apostolorum chorus,
- T**e Prophetarum laudabilis numerus.
- T**e Martyrum candidatus laudat exercitus.
- T**e per orbem Terrarum, sancta confitetur Ecclesia.
- P**atrem immensæ majestatis.
- V**enerandum tuum verum, & unicum Filium.
- S**anctum quoque paraclitum Spiritum.
- T**u Rex Gloriæ Christe.
- T**u Patris sempiternus es Filius.
- T**u ad liberandum suscepturus hominem: non horruisti Virginis uterum.
- T**u devicto mortis aculeo: aperuisti credentibus regna cœlorum.
- T**u ad dexteram DEI sedes: in gloria Patris.
- J**udex crederis esse venturus,
- T**e ergo quæsumus, tuis famulis subveni: quos pretiolo sanguine redemisti.
- Æ**terna fac cum sanctis tuis: in gloria numerari.
- S**alvum fac populum tuum Domine: & benedic hereditati tuæ.

Et rege eos: & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum: & in sæculum
sæculi.

Dignare Domine die isto: sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos: quemadmo-
dum speravimus in te.

In te Domine speravi: non confundar in æternum.

Deinde dici poterunt Psalmi, qui sequuntur, prout
tempus feret. **Psalmus 65.**

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini
ejus: date gloriam laudi ejus.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum novum: cantate Do-
mino omnis terra.

Psalmus 99.

Jubilate Deo omnis terra: servite Domino in læ-
titia.

Psalmus 102.

Benedic anima mea Domino: & omnia, quæ in-
tra me sunt, nomini sancto ejus.

Psalmus 116.

Laudate Dominum omnes gentes: laudate eum
omnes populi.

Psalmus. Laudate Dominum de cœlis, cum duobus sequentibus, ut supra fol. 239.

Canticum; Benedicite omnia opera Domini Domino.

Canticum. Benedictus Dominus Deus Israel &c. ut supra fol. 242.

Hæc autem prædicta, prout longitudo itineris postulaverit, vel omnia, vel ex parte cantari possunt. Deinde in Ecclesia, ubi fit statio, ante Altare dicuntur sequentes versus, & Orationes.

Vers. Benedictus es Dominus, Deus patrum nostrorum.

Resp. Et laudabilis & gloriosus in sæcula.

Vers. Benedicamus Patrem, & Filium cum sancto Spiritu.

Resp. Laudemus & superexaltemus eum in sæcula.

Vers. Benedictus es Domine Deus, in firmamento cœli.

Resp. Et laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

Vers. Benedic anima mea Domino.

Resp. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus.

Vers. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Vers. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEus, cujus misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus: pijsimæ majestati tuæ

tuxæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes : ut qui petentibus postulata concedis, eisdem non deserens ad præmia futura disponas.

Oratio.

DEus qui corda fidelium, sancti Spiritûs illustratione docuisti : da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Oratio.

DEus, qui neminem in te sperantem nimiùm affligi permittis, sed pium precibus præstas auditum : pro postulationibus nostris, votisque susceptis gratias agimus, te piissime deprecantes, ut à cunctis semper muniamur adversis. Per Dominum.

De Processione in Translatione sacrarum Reliquiarum insignium,

ECclesiæ, & viæ, per quas transeundum est, quàm fieri potest, decentiùs ornetur : Sacerdotes, & ministri vestibus induti albi, vel rubri coloris, prout Sancti, quorum Reliquiæ transferuntur, exposcunt, & cum luminaribus accensis omnes procedant, decantante Litanias cum invocatione Sanctorum, quorum reliquiæ deferuntur ; & Hymnũ **Te DEUM, &c.** Et Psalmũ, **Laudate Dominum de coelis.** cum duobus sequentibus, & alios Psalmos, & Hymnos de proprio, vel de communi eorum Sanctorum, quorum reliquiæ transferuntur.

Bene.

Benedictiones, Cæremoniaë & Ritus,
ertis & statutis Anni temporibus & ex antiqua
 consuetudine observandi.

Thurificatio Domorum in Vigilia Nativitatis, Profesto
Circumcisionis, & Vigilia Epiphaniæ Domini.

Post vesperas Sacerdos habens secum ministros portantes naviculum cum thure, & vas cum Aquâ benedictâ, sumptis superpelliceo & stolâ albi coloris, ponit incensum in thuribulum, benedicens illud more juxta Missale consueto: & circummeundo lentè ac graviter potiora & magis præcipua domus loca & cubicula, thurificat ea, & Aquâ benedictâ aspergit, dicens distinctè, quæ infra ponuntur. Quod si duo aderunt Sacerdotes, unus incensabit, alter asperget, sequentia alternis versibus recitando.

In Vigilia Nativitatis Domini.

Antiph. Hodie scietis, quia veniet Dominus, & manè videbitis gloriâ ejus. Psalm. 50: Miserere mei DEUS, &c. ut supra fol. 232. & Canticum Magnificat, &c. ut supra fol. 190. In fine utriusque Gloria Patri, &c. Quibus Psalmis finitis repetitur Antiphona Hodie scietis, &c. Deinde Injungitur: *ÿ*. Dominus vobiscum. *℟*. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, qui hanc sacratissimam noctem veri luminis fecisti illustratione clarescere: da quæsumus, ut cujus lucis mysteria in terris cognovimus, ejus quoque gaudijs in cælo perfruamur: Per eundem Dominum nostrum, &c. *ÿ*. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. *℟*. Amen.

In Profesto Circumcisionis Domini.

Antiph. Ecce MARIA genuit nobis Salvatorem, quem Joannes videns, exclamavit, dicens: Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi, alleluja. Psalm. Miserere mei DEUS, &c. cum Cantic. Magnificat, &c. ut supra folijs citatis. Quibus finitis, repetitur Antiph. Ecce MARIA, &c. Et subjungitur. *ÿ*. Dominus vobiscum. *℟*. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Oremus.

DEUS, qui salutis æternæ Beatæ MARIE Virginitate fecundâ humano generi præmia præstitisti, tribue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, &c. *✠*. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. *✠*. Amen.

In Vigilia Epiphaniæ Domini.

Antip. Apertis thesauris suis, obtulerunt Magi Domino aurum, thus, & myrrham, alleluja. *Psal.* Miserere, &c. Magnificat, &c. *ut supra.* *Repetitur deinde Antiphona:* Apertis thesauris, &c. & dicitur: *✠* Dominus vobiscum! *✠*. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, qui hodiernâ die Unigenitum tuum Gentibus stella duce revelasti: concede propitius, ut cuijam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam speciem tuæ celsitudinis perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *✠*. Amen.
✠. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. *✠*. Amen.

Benedictio Salis, & aquæ major, ex antiquo Ecclesiarum Parochialium ritu fieri solita in die festo S. Stephani Protomartyris.

IN Festo S. Stephani Protomart. manè horâ competentî preparatis in cornu Epistolæ, Sale, & aquâ benedicendis Sacerdos indutus albâ, vel superpelliceo, item stolâ, & pluviali violaceo, factâ Altari reverentiâ genuflectit ante medium altaris, & dicit Litaniâs ut supra fol. 112. usque ad preces. Iis finitis in cornu Epistolæ dicto. *✠*. *Adjutorium nostrum* &c. *Prosequitur.*

EXorcizo te creatura Salis, in nomine DEI Patris *✠* Omnipotentis: & in Charitate Domini nostri *✠* JESU Christi: & in virtute Spiritus *✠* sancti. Exorcizo te per DEUM *✠* vivum, per DEUM *✠* verû: per DEUM *✠* sanctum: per DEUM qui te in tutelam humani generis pro-reavit: & populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit. Proinde rogamus te Domine DEUS noster sit hæc creatura Salis in nomine Sanctæ Trinitatis efficiatur salutare Sacramentum: quam tu Domine sanctificando *✠* sanctifices benedicendo

dicendo † benedicas: ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina permanens in visceribus eorum: in Nomine Domini JESU Christi, Amen. *Deinde subjungit Exorcismum aquæ.*

EXorcizo te creatura aquæ per DEUM † vivum, per DEUM † verum, per DEUM † sanctum, per DEUM totius creaturæ: ut te mundam exhibeas contra omnem morbum, atque insidias inimici: & ubicunque pota, vel aspersa fueris: sit propitio DE O domus ipsa defensa: Sicut fuerunt defensæ domus Hebræorum per signum sanguinis agni: sic defendantur domus famularum, famularumque tuarum per asperisionem, vel potum hujus aquæ: in ipsius nomine te exorcizo, qui verbo suo fontes emanare præcepit. In ipsius nomine te exorcizo, qui filios Israel per medium mare eduxit. In ipsius nomine te exorcizo, qui super te suis pedibus ambulavit. In ipsius nomine te exorcizo, quem Joannes in te Baptizavit: ut omnes spiritus erroris, & omnes Phantasiæ Dæmonum tua asperisione, vel potu effugentur, & separentur per virtutem ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem, Amen.

EXorcizo te creatura aquæ in nomine † DEI Patris, & in nomine † Domini nostri JESU Christi, & in virtute † Spiritus sancti: ut omnis immundus Spiritus, & incurio Sathanæ separetur ab hac creatura aquæ proinde ergo efficiaris aqua exorcizata ad effugandum omne phantasia inimici, & ipsum inimicum eradicare, & explantare valeas in nomine DEI Patris, & in nomine Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem.

TE ergo creatura aquæ adjuro per DEUM † vivum, per DEUM † verum, per DEUM † sanctum: per eum te adjuro, qui te in principio separavit ab arida. Adjuro te per DEUM † vivum, qui te de fonte paradisi manare fecit, & in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit. Adjuro te per eum † qui in Chana Galilææ suâ potentia te convertit in vinum. Adjuro te per † eum, qui in te Naaman Syrum à Lepa mundavit, & per manus Elisæi Prophetæ inmissione salis te dulcoravit: efficiaris ergo aqua sancta, aqua benedicta, aqua, quæ lavet, sordes & mundet peccata. Adjuro te per † DEUM VIVUM, ut te mundam exhibeas, nec in te aliquam phantasiam retineas: sed efficiaris fons exorcizatus: ut ubicunque

cunque aspersa, vel pota fueris, sive in domo sive in angulis cubiculorum, sive in agro sive super homines, sive super pecora, vel jumenta, vel quisquis gustaverit ex te, fias ei defensio vitæ, remedium sanitatis: ipse quoque Diabolus elongetur & effugetur à te. Tanquam est elongatum cœlum à terra, lux à tenebris, justus ab injusto, dulce ab amaro: sic separetur ille Spiritus immundus ab omni habitatione famulorum, famularumque tuarum, ubi hæc unda aspersa, vel pota fuerit per verbum, & virtutem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos.

Oremus.

DEUS qui ad Salutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato virtutem tuæ Bene **†** dictionis infunde: ut creatura tua mysterijs tuis serviens ad abigendos Dæmones, morbósque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum, ut quidquid in domibus, vel locis fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditia, liberetur à noxa, non illic resideat Spiritus pestilens, non aura corruptens, discedant omnes insidiæ latentis inimici, & si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, potu, vel aspersione hujus aquæ effugiat: ut salubritas per invocationem tui nominis expetita ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

EXorcizo te creatura Salis per DEUM **†** vivum, per DEUM **†** verum, per DEUM **†** sanctum, per DEUM totius creaturæ: qui te per Elisæum Prophetam in aquam mitti jussit: ut sanaretur sterilitas aquæ, qui divina voce oris sui locutus est ad discipulos suos dicens. Vos estis Sal terræ. Et per Apostolum suum Paulum dignatus est dicere: sit sermo vester Sale conditus ideóque efficiaris Sal exorcizatum, ad evacuandum & expellendum inimicum, omnémque virtutem potestatis ejus in nomine Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos.

BEne **†** dic Omnipotens Deus hanc creaturam Salis, tua benedictione cœlesti in nomine Domini nostri JESU Christi, & in virtute Spiritus sancti tui ad effugandum inimicum, quam & tu Domine sanctificando **†** sanctifices, & benedicens **†** benedicas, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina permanens in visceribus

fumentium in nomine Domini nostri JESU Christi qui venturus est
judicare vivos & mortuos.

Quemus.

Rogamus te & supplicamus Domine sancte Pater Omnipotens
æternæ DEUS: ut hanc creaturam Salis, quam in usum humani
generis tribuisti, in signum sapientiæ tuæ commutare digneris: ut
quicumque ex hac acceperint: omni fatore fatuitatis carentes in
te roboentur, atque donum gratiæ tuæ invenire mercantur per
Christum Dominum nostrum.

Exorcizo te creatura aquæ in nomine DEI Patris Omnipotentis,
& in nomine JESU Christi, & in virtute sancti Spiritus: Omnis
virtus adversarij, & omnis incurfio Diaboli, omne phantasma,
omnisque inimici potestas eradicare, & effugare ab hac creatura
aquæ per DEUM **V**ivum, per DEUM **V**erum, per DEUM **S**an-
ctum, & Dominum nostrum JESUM Christum: ut efficiaris aqua san-
cta, aqua benedicta: ut ubicunque pota effusaque fueris, vel asper-
sa, sive in domo, sive in agro effugiat omnis phantasia omnis-
que inimici potestas ut Spiritus sanctus habitet in domo, & in agro.
Per eundem qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum
per ignem.

Virtutis tuæ invictam fortitudinem deprecamur Domine sancte
Pater Omnipotens æternæ DEUS, qui inter omnia necessaria,
quæ per JESUM Christum Dominum nostrum procreari jussisti, non
minimam gratiam conferre dignatus es salis: ut ex illo possint con-
diri universa, quæ hominibus ad escam per eundem Filium tuum
Dominum nostrum procreasti. Ideoque te supplices exoramus: ut
hoc sal digneris aspicere. Quatenus ex majestatis tuæ virtute con-
tra omnes Spiritus immundos vigorem possit accipere. Expelle
ab omni loco, ubi tua fuerit invocatione aspersum, quidquid po-
test esse pestiferum, & exhibeat plenum salutis effectum: deter-
reat omnes insidias inimici, & omnium monstruosorum genera
longius faciat effugari: grandines phantasiâsque compefcat, & per
signum S. **V**Crucis Filij tui Domini nostri Jesu Christi tutelam fi-
delissimam desiderantibus præstet. Per eundem Dominum nostrum.

Domine sancte Pater Omnipotens bene **V**dic hanc creaturam Sa-
lis, ad effugandum inimicum, & ei salubrem medicinam immit-
te: ut ad animæ, & corporis eundem fumentium proficiat sanitatem.
Per eundem Dominum nostrum, &c.

Domine sancte Pater Omnipotens instaurator & conditor omnium elementorum: qui per JESUM Christum Filium tuum Donum nostrum elementum hoc aquæ in salutem humani generis esse voluisti: te supplices deprecamur: ut exauditis Orationibus nostris eam tuæ pietatis respectu sanctifices atque omnium Spirituum iniquorum recedat incurso: ut ubicunque fuerit in nomine tuo peccata, vel aspersa gratia tuæ benedictionis adveniat, & mala omnia te propitiante procul recedant. Per eundem, &c.

Domine sancte Pater Omnipotens æternæ DEUS suppliciter deprecamur: ut bene[†] dicere digneris hanc creaturam Salis, quam in usum humani generis tribuisti: ut qui ex ea gustaverint, nunquam moriantur in æternum sed te sapiant, in te roboventur, atque æterna dona percipere, & ad tuam gratiam pervenire mereantur. In nomine Domini nostri JESU Christi, qui tecum vivit, &c.

Exorcizo te creatura Salis per DEUM[†] vivum, per DEUM[†] verum, per DEUM[†] sanctum, per DEUM qui te per Elyseum Prophetam in aquam mitti jussit: ut sanaretur sterilitas aquæ, ut efficiatis sal exorcizatum in salutem credentium, ut sit omnibus te summentibus sanitas animæ & corporis, & effugiat, atque discedat ab eo loco, quo aspersum fueris, omnis phantasia, vel veruscia diabolicæ fraudis, omnisque Spiritus immundus adjuratus per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

O remus.

Immensam clementiam tuam Omnipotens æternæ DEUS humiliter imploramus: ut hanc creaturam Salis, quam in usum humani generis tribuisti: bene[†] dicere & sanctificare digneris tua pietate: ut sit omnibus salus mentis & corporis: ut quidquid ex eo tactum, vel aspersum fuerit, careat omni immunditia, omni que impugnatione spiritalis nequitie. Per Christum, &c.

Exorcizo te creatura aquæ in nomine[†] DEI Patris Omnipotentis, & in nomine[†] JESU Christi Filij ejus Domini nostri & in virtute[†] Spiritus sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, & ipsum inimicum eradicare, & explantare valeas cum Angelis suis apostaticis: per virtutem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

Hic immittitur Sal in aquam & dicitur.

Flat hæc commixtio salis & aquæ, per virtutem individue Trinitatis, & signum sanctæ Crucis † salutifera, Amen.

DEUS invictæ virtutis auctor, & insuperabilis Imperij Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ damnationis vires reprimis: qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequitias potenter expugnas: te Domine trementes & supplices deprecamur ac petimus: ut hanc creaturam Salis & aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ more sanctifices, ut ubicunque fuerit pota, vel aspersa per invocationem tui sanctissimi nominis: omnis infestatio immundi Spiritus abigatur: terrorque venenosi serpentis procul pellatur & præsentia sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

DEUS cui Cherubin, & Seraphin in sublimi Throno sedenti, omnisque profunditas maris & abyssi, & omnis latitudo terræ perspicua est. DEUS, cujus æternis legibus omnis natura concludit. DEUS cujus voluntati, quidquid restitit, infirmum est: quid quid sævit inimicus, & immundus Spiritus, tuis sanctis sermonibus evictum est. DEUS, qui malignorum Spirituum destruis vires, & adversaria per famulos tuos tentamenta inimici potenter extinguis: te Domine supplices exoramus: ut ad defensionem nostram placatus aspicias, & salis, & aquæ hujus creaturam gratiâ tuæ benedictionis sanctifices, & necessarijs purificationibus facias efficacem, ut quid quid fuerit liquore ejus irrigatum, vel aspersum, careat omni immunditiâ Spirituum immundorum: nihil ibi pestilentia morbidum, nihil ullo terrore sit inquietum: omnem illuc Dæmonum adversariam potestatem per hujus creaturæ tuæ salis, & aquæ aspersione præcatio tuæ invocationis expellat, nec ulla ibi diaboli, ministrorumque ejus insidias nocere: aut sævire permittas, ubi de tuo auxilio præsumitur, & virtus, tui nominis invocatur. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum &c. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

†. Dominus Vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

†. Sursum

☩. Sursum corda. ☩. Habemus ad Dominum.

☩. Gratias agamus Domino DEO nostro. ☩. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est æquum, & salutare. Nos tibi semper, & ubique gratias agere. Domine sancte Pater Omnipotens æternæ DEUS Cœli & terræ cujus virtuti subjecta sunt universa, cujus verbo creata sunt omnia; mitte Spiritum sanctum tuum super hanc creaturam aquæ: ut fiat sanctificata in nomine ☩ Patris & ☩ Filij & ☩ Spiritus sancti. Ipsa aqua te cognoscat O altissima salus, & respector perpetuus: ergo humiles te exoramus, ut exaudias deprecationes nostras, & misereris precibus nostris, ut ubicunque asperisionis, & purificationis te jubente pota, vel aspersa fuerit hæc aqua habeat ibi domus seu locus gaudium, spem & honorem perpetuum: ut omnis malevoli invidia expellatur, & separetur, per virtutem Domini nostri JESU Christi, quem laudant Angeli & Archangeli, & non cessant clamare dicentes.

Sanctus Sanctus. Sanctus Dominus DEUS Sabaoth.

Pleni sunt cœli & terra gloriâ tuâ &c.

Oremus.

Preceptis salutaribus moniti, & divina institutione formati audemus dicere. Pater noster &c.

Libera nos quæsumus Domine ab omnibus malis præteritis, præsentibus, & futuris: & custodi nos in omni tempore bono per Liberatorem & Redemptorem Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum qui tecum vivit &c.

Oremus.

Quæsumus Domine tuum salubre remedium super hanc creaturam salis & aquæ: ut ubicunque intercesserit: ad animæ & corporis proficiat sanitatem. Per Dominum &c.

Agnus DEI qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Agnus DEI qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Agnus DEI qui tollis peccata mundi, Dona nobis pacem.

Oremus.

Domine DEUS Omnipotens æternæ, officij nostri functione immeriti deprecamur: ut hæc salis, & aquæ mixtio ubicunque in nomine tuo fuerit pota vel aspersa, & quolibet modo à Christi fidelibus sumpta; expulsa cuncta machinamenta Dæmonum ex eodem

dem loco, ac fugata deficient, & SS. Angelorum custodia inibi mansura consistat. Per Dominum nostrum, &c.

O remus.

DEUS invisibilis, qui per cuncta diffusus es: pietatem, & misericordiam tuam per sanctum & tremendum Filij tui nomen supplices deprecamur: ut super hanc creaturam salis benedictionem & potentiam invisibilis operationis infundas: ut jumenta, quæ necessitatibus humanis tribuere dignatus es, cum ex eodem sale acceperint, vel gustaverint, hæc benedictio & sanctificatio tua illæsa reddat: & ab omni tentationis incurfu te protegente custodiat, Per Dominum nostrum, &c.

V. Vox Domini super aquas DEUS Majestatis intonuit.

R. Dominus super aquas multas.

V. Homines & Jumenta salvabis Domine.

R. Quemadmodum multiplicasti materiam tuam DEUS.

Domine sancte Pater Omnipotens instaurator & conditor omnium elementorum, qui per JESUM Christum Filium tuum hanc creaturam salis inter cætera esse iussisti: te Domine deprecamur; ut hanc creaturam salis & aquæ benedicere digneris ut ubicunque sumpta pota vel aspersa fuerit: omnis Spiritus immundus ab eo loco confusus & increpatus effugiat, nec ulterius in eo loco habeat commorandi potestatem. Per Dominum &c.

Hic Sacerdos aspergat & thurificet Salem & aquam dicens:

Præsta quæsumus Domine per hujus creaturæ aquæ asperionem sanitatem mentis, integritatem corporis, tutelam, securitatem spei, corroborationem fidei, integritatem charitatis: hic & in æterna sæcula sæculorum, Amen.

Benedictio Equorum in die S. STEPHANI adduci consuetorum.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Adione

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cæpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *Resp.* Amen.

*Q*uemus.

DEUS, qui Sacerdotibus tuis tantam gratiam conferre dignatus es, ut quid quid in tuo nomine ab eis agitur, à te fieri credatur: quæsumus clementiam tuam, ut quidquid nunc in tuo nomine benedicturi sumus, benedicas: sitque ad nostræ operationis initium, fuga Dæmonum, & Angelorum pacis auxilium. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

DEUS, qui laboribus hominum, etiam de mutis animalibus solatia subrogasti, te supplices exoramus, ut sine quibus non alitur humana conditio nostris facias usibus non perire

Lectio Jeremiæ Prophetæ. Jerem. 14.

Siniquitates nostræ contenderint contra nos, Domine fac propter nomen tuum quoniam multæ sunt aversiones nostræ, tibi peccavimus. Expectatio Israël in tempore tribulationis nostræ, tu autem in nobis es Domine, & nomen tuum, Salvator noster invocatum est super nos Domine DEUS noster.

Vers. Tu autem Domine miserere nobis. *Resp.* DEO gratias.

Vers. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Sequentia S. Evangelij secundum Marcum.

Gloria tibi Domine.

In illo tempore dixit JESUS Discipulis suis: habete fidem DEI. Amen dico vobis, quicunque dixerit huic monti, tollere & mittere in mare, & non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcunque dixerit, fiat, fiet ei. Propterea dico vobis: omnia quæcunque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite, si quid habetis adversus aliquem ut & Pater vester, qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis, nec Pater vester, qui in cælis est. Dimittet vobis peccata Vestra.

Resp. Laus tibi Christe.

Exor-

EXorcizo vos Dæmones, immundos & malignos Spiritus, quicunque animalia, DEI vivi & veri creaturas affligere & vexare soletis, & adjuro vos per DEUM vivum, † per DEUM verum, † per DEUM sanctum † Patrem, Filium & Spiritum sanctum, ut excatis & recedatis à Parochia ista, nec unquam ad eam reverti præsumatis, neque in ea degentibus hominibus, equis aut Jumentis damnum aliquod, aut maleficium in illorum vitæ, sanitatis, aut utilitatis detrimentum inferatis per eum, qui vos in patibulo Crucis vicit & superavit, arma vestra in quibus confidebatis, vobis abstulit, ac potestatem vestram in consolationem, & salutem suorum fidelium alligavit? qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

ADjuro vos malignos Spiritus per Creatorem cœli, & terræ, per incarnationem Domini nostri Jesu Christi, ejusque circumcissionem, Transfigurationem, Baptisimum, Jejunium, & per Crucem ejus, per clavos, Lanceam, per latus, manus & pedes ejus in Cruce perforatos, per passionem, mortem, Resurrectionem, Ascensionem, & Spiritus sancti Missionem, per Gloriosam Virginem MARIAM ejus Matrem, per merita, & intercessionem S. Stephani Proto-Martyris S. Nicolai, & S. Martini Episcopi, & Confessoris ac SS. NN. per merita omnium Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, & omnium Electorum, præsertim eorum, quorum Ecclesiæ, Altaria, Reliquiæ existunt in hujus Parochiæ Fidelium veneratione, ut nunquam accessum habeatis in hujus Parochiæ districtum ad ullum detrimentum hominum, Equorum, aut animalium aliorum, & quarumcunque rerum humanæ utilitati à DEO indultarum. In nomine Patris † & Filij, † & Spiritus sancti, † Amen.

Oremus.

Domine Deus Pater omnium rerum, defende nos, equos, Jumenta, & pecora hujus Parochiæ fidelium, defende Domine familias ejus ab omnibus malis, per virtutem aquæ nomine tuo à ministris Ecclesiæ tuæ benedictæ. & per invocationem S. Nominis tui in nomine Patris † & Filij, † & Spiritus sancti, † Amen.

EXterminentur Diaboli à terminis justorum per invocationem sancti Nominis tui, & omnium, Angelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum & omnium Electorum, & Nos, & animalia nostra ab omni malo libera & custodire digneris, per Christum Dominum nostrum, Amen.

Hic fit aspersio cum aqua benedicta super equos,
& adstantes.

Benedictio Vini in Die sancti JOANNIS Evangelistæ.

Sacerdos superpelliceo seu albâ, & stolâ de festo indutus, stans
in cornu epistolæ, vino extra dictum cornu juxta se in mensa po-
sito, & vasis quibus continetur apertis, dicat:

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Verf. Initium sancti Evangelij secundum Joannem.

Resp. Gloria tibi Domine.

In Principio erat Verbum, &c. *ut supra sol. 320.* *Resp.* Deo gratias.

Psalms. 22.

Dominus regit me, &c. *ut supra sol. 212.* *In fine* Gloria Patri
& Filio, &c. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster &c. *Verf.* Et ne nos inducas in tentationem.

Resp. Sed libera nos à malo. *Verf.* Salvos fac fideles tuos.

Resp. Deus meus sperantes in te.

Verf. Esto nobis Domine turris fortitudinis. *Resp.* A facie inimici.

Verf. Gustate & videte quoniam suavis est Dominus.

Resp. Beatus vir qui sperat in eo. *Verf.* Et si mortiferum quid biberint.

Resp. Non eis nocēbit. *Verf.* Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS & Pater Domini nostri JESU Christi, cujus imperio cœli
firmati sunt, cui omnis creatura deservit, & omnis potestas
subiecta est: & metuit & expavescit: nos te in auxilium nostrum in-
vocamus, cujus audito nomine serpens conquiescit: draco fugit:
vipera silet: & subdola illa quæ dicitur rana, inquieta torpescit:
scorpio extinguitur: regulus vincitur: squalangus nihil noxium
operatur: & omnia venenata & adhuc fortiora animalia noxia ter-
rentur. Tu Domine extingue omnes diabolicas fraudes, & omnes
humano generi adversantes nequitias, & hunc liquorem vini per-

intercessionem sancti Joannis Evangelistæ tuâ virtute bene ¶ dicito, & omnes ex eo gustantes, meritis & precibus sanctissimæ DEI genitricis MARIE, & omnium Sanctorum tuorum intervenientibus, ab omni malo custodias, & ad regnum gloriæ tuæ perducas. Per Dominum nostrum JESUM Christum, &c.

Oremus.

DEUS qui mirabili potentiâ vinum producis ex vite, ut inde exhilaretur cor hominis, qui mirabili potentiâ in Chana Galilææ, ad potandum nuptiali populo, aquam convertisti in vinum: quique mirabilissimâ potentiâ per manus Sacerdotum, elementum vini quotidie in sacratissimum tuum transformas sanguinem. Deus, cujus potestate Joannes Evangelista venenosi potûs digessit toxicum, bene ¶ dicere dignare hanc creaturam vini, ut omnes ex eo gustantes, expulso toto genere nocivo, infuso tuæ bene ¶ dictionis mysterio, in anima & corpore mereantur misericorditer exhilarari. Per Dominum nostrum, &c.

Oremus.

BEati Joannis Evangelistæ quæsumus Domine supplicatione placatus, & veniam nobis tribue, & remedia æterna concede. Per Dominum nostrum, &c. Et benedictio DEI Patris Omnipotentis, & Filii, & Spiritus sancti, descendat super hunc liquorem Vini, & maneat semper. *Resp. Amen. Deinde aspergit vinum aquâ benedictâ.*

Benedictio Aquæ in Vigilia Epiphaniæ.

IN Vigilia Epiphaniæ post Completorium Sacerdos indutus sacris vestibus cum pluviali, & Diaconus, & Subdiaconus sacris sui Ordinis vestibus induti præcedentibus Acolythis, cum cereis, & cruce, & thuribulo veniant ad locum, ubi paratus est alveolus cum aqua. Et dum recedunt à choro dicunt sequens Responsorium.

Hodie cœli aperti sunt, & mare dulce factum est: terra exultat, montes, & colles lætantur. Quia à Joanne in Jordane Christus baptizatus est. ¶ Quid est tibi mare, quod fugisti: & tu Jordanis, quia conuersus es rettorsum? Quia.

Finis Responsorii dicitur Antiph. Vox Domini super aquas alleluja: Deus Majestatis intonuit, alleluja.

Psalms.

Psalmus.

Afferte Domino Filij DEI : afferte Domino filios arietum ut supra sol. 26. cum Gloria Patri. Resumitur Antiph. vox Domini.

Antiph. In Ecclesiis benedicite Dominum alleluja : de fontibus Israël alleluja.

Psalmus.

EXurgat DEUS, & dissipentur inimici ejus : & fugiant, qui oderunt cum à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant : sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie DEI.

Et justi epulentur, & exultent in conspectu DEI : & delectentur in lætitia.

Cantate DEO, psalmum dicite nomini ejus, iter facite ei, qui ascendit super occasum : Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus : turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, & judicis viduarum.

DEUS in loco sancto suo : DEUS, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit victos in fortitudine : similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

DEUS cum egredereris in conspectu populi tui : cum pertransires in deserto.

Terra mota est, etenim cœli distulaverunt à facie DEI Sinai : à facie DEI Israël.

Pluviam voluntariam segregabis, DEUS, hæreditati tuæ, & infirmata est : tu verò perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea : parasti in dulcedine tua pauperi, DEUS.

Dominus dabit verbum evangelizantibus : virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti : & speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios clericos, pennæ columbæ deargentata : & posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon : mons DEI, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis : ut quid suspicamini montes coagulatos ?

Mons, in quo beneplacitum est DEO, habitare in eo : etenim Dominus habitabit in finem.

Currus DEI decem millibus multiplex, millia lætantium : Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem : accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes : inhabitare Dominum DEUM.

Benedictus Dominus die quotidie : prosperum iter faciet nobis DEUS salutarium nostrorum.

- D**EUS noster, DEUS salvos facien-
di: & Domini, Domini exitus
mortis.
- V**erumtamen DEUS confringet
capita inimicorum suorum:
verticem capilli perambulan-
tium in delictis suis.
- D**ixit Dominus, ex Basan con-
vertam: convertam in profun-
dum maris.
- U**t intingatur pes tuus in fangui-
ne: lingua canum tuorum ex
inimicis ab ipso.
- V**iderunt ingressus tuos, DEUS:
ingressus DEI mei, regis mei,
qui est in sancto.
- P**rævenierunt principes conjuncti
psallentibus, in medio juven-
cularum tympanistriarum.
- I**n Ecclesiis benedicite DEO Do-
mino: de fontibus Israel.
- I**bi Benjamin adolescentulus: in
mentis excessu.
- P**rinces Juda, duces eorum:
principes Zabulon, principes
Nephthali.
- Antiph.** Ipse liberavit me Alleluja: de laqueo venantium Alleluja:

Psalmus.

Qui habitat in adjutorio Altissimi: in protectione DEI cœli
commorabitur, *ut supra fol. 138.* Gloria Patri. *Repetitur Antiph*
Ipse liberavit me.

His finitis Sacerdos dicit: Exaudi nos Domine & respondetur
Quoniam Benigna est misericordia tua: & secundum multitudinem
miserationum tuarum respice nos, Domine. **Sacerdos.** Salvum, me
fac DEUS, quoniam intraverunt aquæ. **Resp.** Usque ad animam meâ.
Sac. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.
Resp. Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula
sæculorum. Amen.

Iterum

Iterum Sacerdos incipit. Exaudi nos, Domine.

Resp. Quoniam benigna est &c.

Deinde dicuntur *Litaniæ* cantando. ut supra fol. 112. post

Verf. Ut Dominum Apostolicum &c. Officiator exurgens in medio dicit sequentes tres *Verf.* Gradatim erigendo vocem.

Ut hanc aquam bene † dicere digneris. Te rogamus audi nos.

Ut hanc aquam bene † dicere, & sanctificare digneris. Te rog.

Ut hanc aquam bene † dicere, san † ctificare, & consecrare digneris. Te rog. *Genuflectit & prosequitur Litanias. Quibus finis dicat* Pater noster.

Verf. Et ne nos inducas in tentationem. ⁊. Sed libera nos à malo.

Verf. Salvos nos fac, Domine Deus noster. *Resp.* Et congrega nos de nationibus. *Verf.* Ut confiteamur nomini sancto tuo. *Resp.* Et gloriemur in laude tua. *Verf.* Benedictus Dominus Deus Israel à sæculo. *Resp.* Et usque in sæculum, fiat, fiat.

Sufflat in aquam tribus vicibus, sic dicendo: Exsufflo te omnis legio fatanæ. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Exorcismus, qui dicitur cantando.

EXorcizo te creatura aquæ, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti: ne communices ulli spiritui immundo: sed dabis honorem viventi, atque regnanti Patri, & Filio, & Spiritui sancto: ut ubicunque aspersa fueris, spiritus immundus ab eo loco recedat. Itemque adjuro te, creatura aquæ, in nomine JESU Christi Nazareni, Filii Dei vivi, regis, & judicis nostri: ut sis purgatio, & sanctificatio hominum: quos Deus ad suam sanctam gratiam vocare dignatus est. Te ergo invoco, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus: ut hanc aquam exorcizare, & bene † dicere pro tua pietate digneris: ut omnis immundus spiritus locum in ea ultra non habeat, vel potestatem: sed ubicunque aspersa fuerit, angelorum tuorum ibi descendat exercitus. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. ⁊. Amen.

Deinde *Subdiaconus, vel Acolytus* dicat:

Lectio libri Numeri.

IN diebus illis: Convenerunt filii Israel adversum Moysen, & Aaron, & versi in seditionem, dixerunt: Da nobis aquam, ut bibamus. Ingressusque Moyses, & Aaron dimissa multitudine in tabernacu-

lum fœderis, corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt: Domine Deus, exaudi clamorem hujus populi, & aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ, ut satiati, cesset murmuratio eorum. Et apparuit gloria Domini super eos.

Dicitur tractus.

Ultimo festivitatis die dicebat Jesus: qui in me credit: flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes in eum. Alleluja, alleluja.

Verf. Qui sitit, veniat ad me, & bibat: & de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem. Alleluja.

Verf. Vox Domini super aquas, Deus majestatis in tonuit super aquas multas. Alleluja.

Diaconus accepta benedictione dicit:

Sequentia sancti Evangelij secundum Joannem.

In illo tempore: In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus, & clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, & bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum.

Exorcismus Aquæ, qui debet cantari.

Exorcizo te, creatura aquæ, per DEUM vivum, per DEUM verum, per DEUM sanctum, per DEUM totius creatorem, ut te mundam exhibeas contra omnem morbum, atque insidias inimici: & diabolicas potestates. Ut ubicunque aspersa fueris sit propitio Deo defensa domus ipsa. Et sicut defensæ fuerunt in Ægypto domus Hebræorum per signum sanguinis agni; sic defendantur, Domine, domus famulorum, famularumque tuarum, per asperionem hujus aquæ. In ipsius nomine te exorcizo: qui verbo suo fontem te manare præcepit. Et in ipsius nomine te exorcizo: qui Filios Israel per medium maris eduxit. In ipsius nomine te exorcizo: qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Et in ipsius nomine te exorcizo, quem Joannes in te baptizavit: ut omnis spiritus erroris, & omnis phantasiæ dæmonum per te aspersæ effugiant, & separentur de eodem loco. Per eundem Dominum nostrum JESUM Christum Filium unum. Qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

Sequitur

Sequitur exorcismus, qui etiam à Sacerdote debet cantari.

EXorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Patris Omnipotentis, & nomine in Domini nostri Jesu Christi, ut omnis immundus spiritus, vel incurfus Sathanæ separentur à te creatura aquæ. Proinde ergo efficere aqua exorcizata ad effugandum omnem phantasma inimici, & ipsum inimicum eradicare, & effugare valeas, in nomine Dei Patris, Omnipotentis: Qui cum eodem Filio suo, & Spiritu sancto vivit, & regnat in sæcula sæculorum.

Resp. Amen.

Oratio, quæ cantatur in tono solemn.

Benedic, Domine, hanc aquam benedictione cœlesti: & assistat super eam virtus Spiritus sancti: ut ubicunque aspersa fuerit, longè recedat virtus inimicorum, verba phantasmatum, incurfus turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitates tempestatum: omnis denique Spiritus procellarum, te ipso benedicente, effugetur. Qui vivis, & regnas in sæcula sæculorum.

Verl. Amen.

Oratio super salem legenda mediocri voce.

Virtutis tuæ invictam fortitudinem deprecor Domine sancte, Pater Omnipotens æterne Deus, super hoc sal, cui non minimam gratiam conferre dignatus es: ut ex illo possint univèrsa condiri, quæ hominibus ad escam per tuum Filium Dominum nostrum procurari iussisti: per quem te, Domine, supplices exoramus: ut sal istud sanctificare, & benedicere, & consecrare pro tua pietate digneris: ut ex vultu divinæ majestatis tuæ, virtutem tuam contra omnes immundos Spiritus possit accipere. Expellat de tabernaculis famulorum, famularumque tuarum, quicquid potest pestiferum esse: & exhibeat plenum salutis effectum. Deturcat præstigia, phantasmataque compescat, per signum sanctæ crucis Filij tui Domini nostri, & tutelam fidelissimam desiderantibus præstet, per hoc tuum, Domine Jesu Christe signaculum quod nullius dolus, nullius pertinacia designavit.

Alia benedictio salis, quæ dicitur cantando.

Benedico te creatura salis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: qui te ad tutelam humani generis procreavit: & populo venienti ad credulitatem per servos consecrari præcepit. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hæc crea-

tura

tura salis, in nomine sanctæ Trinitatis, efficiatur salutare sacramentum: sitque perfecta medicina in visceribus fidelium tuorum. Per eum, qui venturus est iudicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. *Resp. Amen.*

Oratio super sal legenda.

Intuere, Domine hanc creaturam salis quam usibus humani generis tribuisti. Et petimus, Omnipotens æterne Deus, per signum crucis & unigeniti Filij tui Domini nostri Jesu Christi: ut ubicunque aspersa fuerit aqua hoc sale commixta sit efficax ad evacuandam omnem adversariam potestatem inimici: consummet, & arefaciat: nihilque ibi remaneat immundum, nihil pestiferum; sed per invocationem nominis tui, sit nobis mundum, ac benedictum. Per eum, qui venturus est iudicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. *Resp. Amen.*

Exorcismus cantandus.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum verum, per Deum sanctum, per Deum totius creatorem: per eum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti iussit, ut sanaretur sterilitas aquæ. Qui per Apostolum Paulum dicere dignatus est: Sit cor vestrum sale conditum. Ideoque efficere sal ad exorcizandum, ad evacuandum, & expellendum inimicum, omnemque virtutem, & putredinem ejus in nomine Domini nostri Jesu Christi. Qui venturus est iudicare vivos, & mortuos, &c.

Oremus.

Oratio legenda mediocri voce.

Dominus, & Salvator noster Jesus, antequam ad cœlos ascenderet, Apostolis suis mandavit, dicens: Habete in vobis sal: & pacem habete inter vos.

Hic ponat sal in aquam dicens:

Hæc commixtio salis, & aquæ pariter fiat, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & in virtute Domini nostri Jesu Christi: cui & honor, & gloria in sæcula sæculorum. *Amen.*

Cantatur.

Exorcizo te, creatura, salis, & aquæ, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Exorcizo te per Deum vivum. Exorcizo te per Crucifixum. Exorcizo te per Spiritum sanctum. Per eum te exorcizo, qui te per Eliseum Prophetam sal in aquam
mitti

mitti iussit, dicens: Hæc dicit Dominus: sanabitur aqua ista, & non erit in ea mors, neque sterilitas. Per ipsius nomen te adjuro, qui Divina voce oris sui Apostolis suis locutus est, dicens: Vos estis talis terræ & cor vestrum sit sale conditum. Ut omnes, qui ex te sumpserint, sint sanctificati in animabus, & corporibus. Ut ubicunque aspersa fueris, effugies inimicum: & præstes omnibus remissionem peccatorum: Expellas insidias, & excludas omnes dæmonum tentationes. Te autem, conditor, & restaurator omnium elementorum tuorum, qui hæc fluenta tuo nomine sanctificata ad purgationem locorum proficere iussisti: deprecor, ut nominis tui invocata majestate, gratiam Spiritus sancti hæc accipiat: Valeatque ad expellendas diabolicas artes, per manus fervorum tuorum aspersa: & per sanctificationem, quam tu Domine, sanctificando sanctificas, & benedicendo benedixisti. Ut omnis immundus Spiritus aspersione hujus aquæ repulsus & confusus discedat, & omnis incurfus satanæ, & omne phantasma, omnisque immunditia, & putredo inimicorum longè recedat. Nec consistendi, aut resistendi habeat potestatem, nec in eodem loco standi, aut commorandi, sed victus, & destructus discedat diabolus cum omni pompa sua. Per virtutem, & gloriam Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

Resp. Amen.

Sequitur in eodem tono.

EXorcizo te, creatura aquæ sale confusa, per Deum vivum, per Deum verum, per Deum totius creatorem: qui te in principio separavit ab arida, & in quatuor fluminibus dividere dignatus est, ut ubicunque portata, vel aspersa fueris, effugetur, & separetur inimicus & omnis putredo ejus, ut sit ipsa domus Deo dicata. Per virtutem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

Item super aquam.

TE autem, creatura aquæ, adjuro per Deum vivum, per Deum verum, per Deum sanctum: per eum te adjuro, qui te in principio separavit ab arida: Adjuro te per Deum vivum: qui te de fonte paradisi manare fecit. *Hic dividit aquam in quatuor partes,* & in quatuor fluminibus exire iussit: & totam terram rigare præcepit. Adjuro te per eum, qui te in Cana Galilææ sua potentia

convertit in vinum: qui super te suis sanctis pedibus ambulavit, qui tibi nomen imposuit Syloc. Adjuro te per eum, qui in te Naaman Syrum à sua lepra per manum Elisæi Prophetæ mundavit aqua sancta, aqua benedicta. Aqua: **Hic tangat aqua, dicens:** lavans fordes, & mundans peccata. Adjuro te per Deum vivum: ut te mundam exhibeas, nec aliquam phantasmam in te retineas: sed efficiaris exorcizata, ad effugandum inimicum, & omnes actus fulguris. Ut ubicunque aspersa fueris, sive in domo, sive in agro, sive in vineis, sive in seminatis campis, sive in fructibus, sive in angulis cubiculorum, sive in navibus, sive in puteis, vel si quis ex te gustaverit, fias ei defensio, & remedium sanitatis. Ipse quoque diabolus elongetur, & separetur, quantum elongatum est cœlum à terra: lux à tenebris: veritas à mendacio: justitia ab injustitia: dulce ab amaro: tantum elongetur, & separetur ille immundus Spiritus ab habitationibus famulorum, famularumque DEI. Per nomen Domini nostri Jesu Christi: Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat, **Hic dicitur in tono præfationis.** Per omnia sæcula sæculorum. **Resp. Amen.**

Verf. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Verf. Sursum corda. **Resp.** Habemus ad Dominum.

Verf. Gratias agamus Domino Deo nostro. **¶** Dignum, & justum est. **V**erè dignum, & justum est, æquum, & salutare: Nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine Deus cœli, & terræ: cujus virtuti subdita sunt universa: cujus verbo creata sunt omnia. Supermirte, quæsumus, virtutem Spiritus sancti tui super hanc creaturam, ut fiat aqua sanctificata, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Te igitur Omnipotens Deus, altissima salus, & respector perpetuus, humiliter rogamus, & petimus, ut nos exaudias, & misereris precibus nostris: quatenus ubicunque hæc aqua aspersa fuerit, fiat te jubente causa purificationis. Habeat quoque perpetuam gratiam ipsa domus, fidem rectam, spem certam, charitatem perfectam, gaudium verum, honorem perpetuum: ut omnes malevoli, & invidi Spiritus ab ea expellantur, & separentur. Per Christum Dominum nostrum, &c.

Sequitur in tono orationum non præfationum.

Iterumque te alloquor aqua, quæ lucis similitudinem habes, tu sub cœlo, tu super cœlum, tu sub terra, tu super terram. Super

per te invoco nomen sanctum, atque mirabile DEI Omnipotentis, qui te sua potentia convertit in vinum, suspendit super caelos, congregavit in terra, miscuit in mari. Qui te arcanis, & velocibus ventis pluerè præcepit: & ad usus hominum, & lavacrum dedit: & sitientibus potum subministravit. Super aquam etiam Spiritus Domini non solum ferebatur, sed etiam fertur. Adjuro ergo te, creatura aquæ, per septiformem spiritum DEI vivi. Adjuro te per novem ordines Angelorum. Adjuro te per vocem tonitruï coruscantis, tremendi, & cœlestis regis. Adjuro te per lignum mysterij, de quo aqua percussa statim dulcis facta est. Adjuro te per eum, qui omnia creavit ne contempnas vocem humilitatis meæ: sed expellas omnem umbram, omnes Satellites adversariorum: omnes machinationes diaboli, sive spirituum immundorum, sive biothanatorum, sive errantium, sive ex invocatione magicæ artis: sive præcantatorum argumenta, sive draconum, & omnium voluerum, vel viperarum, quia imperat tibi Dominus Jesus Christus Filius DEI vivi: quod mox, ut aspersa fueris, in nomine DEI Sabaoth: sive in hominibus, sive in domibus, sive in vineis, sive in pecoribus, vel in quibuslibet animantibus, sive in seminatis campis, sive ab hominibus conculcata fueris: sive in navibus, sive in mari sive in paludibus, sive in qualicumque creatura: vel in quocunque loco aspersa fueris: sive super infirmum, vel languentem, sive in potum data fueris homini in valetudine detento: aut maligni Spiritus infestatione percusso: mox expellas, & excludas omne malignum: ut possit homo velocius salvus fieri, per virtutem Domini nostri JESU Christi, qui neque dici, neque scribi, neque computari potest: cui nomen est Deus.

In tono prælationis. Tu autem Domine, qui per Angelum tuum fontem Agar ostendisti, & ex eo Ismaelem sitientem potasti. Qui pueri tui Abrahæ in Mesopotamia preces exaudisti: & omnia desideria cordis ejus implesti. Qui famulo tuo Moyse in deserto eremi petram percutere; & ex ea aquam producere, & populum rigare jussisti.

Dum supradicta dicuntur in Sacristia ornant clerici patinũ, deferentem crucem, vel aliquo pulcherrimo, quem comitantur Diaconus, & Subdiaconus cum clericis, & multis luminibus, & semper incensando, perveniunt ad locum ubi benedicitur aqua. Ibi

patrinus genuflectitur. Et Sacerdos prius Crucem incensans, de manu patris illam accipit. Et ter dicit sequentem versum, Crucem in aquam immergendo. Qui amarum immisso ligno dulcorasti: benedicere, & sanctificare digneris hanc creaturam aquæ. In nomine Pa + tris, & Fi + lij, & Spiritus + sancti.

Deinde dicuntur infrascriptæ Antiphonæ Quibus expletis reddit Crucem patrino eam incensando: quam refert ubi acceperat. Interim Sacerdos profequitur canendo. Ut ubicunque.

Antiph.

Baptizatur Christus, & sanctificatur omnis mundus, & tribuit nobis remissionem peccatorum: aqua, & spiritu omnes purificamur.

Antiphona.

Baptizat miles regem, servus Dominum suum: Joannes Salvatorem: aqua Jordanis stupuit: columba protestatur, paterna vox audita est: hic est Filius meus.

UT ubicunque aspersa fuerit in nomine tuo, omnes savas inimici jaculationes expellat. Illud etiam rogamus, & petimus. Deus Omnipotens: ut sicut ad domum Raguelis sanctum Angelum tuum Raphaelem mittere dignatus es, ut Asmodæum demone colligaret: simile quoque beneficium domibus nostris donare digneris. Ut ubicunque hæc unda aspersa fuerit: nunquam malignus spiritus in eadem domo consistendi habeat potestatem: sed confusus protinus, & destructus abscedat, per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates. Cæli, cælorumque virtutes, ac beata Seraphim, sociâ exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas, deprecamur: supplicii confessiones dicentes.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Cantando.

EXorcizo te Spiritus immunde per Deum vivum, qui fecit cælum, & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt: ut omnes virtutes adversarij: omnes exercitus diaboli: omnes incursus, & omnia phantasmata inimici eradicentur, & effugiant ab hac creatura salis, & aquæ: ut sit sancta, & salutifera: & ignis ardens adversus omnes insidias eorum. Ut ubicunque portata, vel aspersa fuerit hæc creatura salis, & aquæ: sit sanitas, sinceritas, & corporis

poris medicina: ut effugiat omnis infirmitas. Fulgura quoque & grandines ab aspersione hujus aquæ separentur, & effugiant, & elongentur. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. *Resp.* Amen.

Oremus.

Verè sanctus, verè benedictus: terribilis, metuendus, & adorandus Domine Deus noster: ab occultis nostris munda nos, & ab alienis parte servis tuis: ut cum fiducia valeamus dicere orationem illam regalem, quam Dominus, & Salvator noster per Evangelium suum orare docuit, dicens: Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cælo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra: sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. *Resp.* Sed libera nos à malo.

Legendo.

Libera nos quæsumus Domine, ab omnibus malis, præteritis, presentibus, & futuris. Libera nos, quæsumus Domine, famulos, & famulas tuas à gladio, à fame, à tentatione diaboli, à percussione sæculi, & ab infirmitatibus malis. Per liberatorem, & redemptorem Dominum nostrum **JESUM** Christum Filium tuum. Qui tecum vivit, & regnat, &c.

Oratio.

Domine sancte Pater Omnipotens, æterne Deus: Pater Domini nostri **JESU** Christi: Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob: exorcizante me istam creaturam salis, & aquæ, precor te, ut me exaudire digneris in nomine Domini nostri **JESU** Christi Nazareni, Filij Dei vivi, regis, & judicis nostri: ut sit purgatio, & purificatio omnibus hominibus: atque in eis, in quibus aspersa fuerit, habeat potestatem ad effugandos immundos, & phantasmaticos spiritus: & omnem nefarium diabolum: atque omnes figuras, & minas satanæ. Concedatur etiam ei postestas ad exterminandum fulgura, & grandines, & omnes adversitates humanæ naturæ: ut non possit immundus spiritus nocere his locis, in quibus aspersa fuerit: Sed confusus, & destructus abscedat. Per virtutem Domini nostri **JESU** Christi regis, qui cum Deo Patre vivit, & regnat, in sæcula sæculorum.

Ad juro te, creatura salis, & aquæ, in nomine Patris, & Filij,

& Spiritus sancti. Adjuro te in nomine Domini nostri JESU Christi, qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Adjuro te per eum, qui te de fonte paradisi produxit. Adjuro te per eum, qui Apostolis suis præcepit, dicens: Ite, baptizate omnes gentes, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Per ipsius nomen te adjuro: ut ubicunque aspersa fueris, omne phantasma de domo ipsa, & omnis incurfio diaboli eradiceatur, & effugiat: per Deum vivum, per Deum verum, per Deum totius creatorem. Ut neque hominibus, neque domicilijs, neque navibus, neque pecoribus, neque frugibus, neque arboribus noceas. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum: qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

DEUS, qui ad salutem humani generis, maxima quæque Sacramenta, in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus parato, virtutem tuam bene dictionis infunde: ut creatura tua mysterijs tuis serviens, ad abjiciendos dæmones, morbosque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum: ut quidquid in domibus, vel in locis Fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditia, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici: & si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, asperfione hujus aquæ effugiat, atque discedat: ut Salubritas, per invocationem tui nominis expetita, ab omnibus impugnationibus sit defensa. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

Legendo.

Benedictio DEI Patris, & Filij, & Spiritus sancti descendat super creaturam salis, & aque. Amen.

Subito sacerdos incipiat cantando: Credo in Unum Deum. quo finito, aspergat populum aqua benedicta, & dicat Antiphonam. Asperges me. Gloria Patri, &c.

Quibus factis, Diaconus cantet Evangelium.

Sequentia sancti Evangelij secundum Lucam.
FActum est autem, cum baptizaretur omnis populus, & JESU baptizato, & orante, apertum est cœlum: & descendit Spiritus

tus sanctus corporali specie, sicut columba in ipsum: & vox de cœlo facta est: Tu es Filius meus dilectus, in te complacui mihi. Et ipse JESUS erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joseph, qui fuit Mathathia, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Heli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, qui fuit Mathathia, qui fuit Semei, qui fuit Joseph, qui fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, qui fuit Melca, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui fuit Natham, qui fuit David, qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, qui fuit Aminadab, qui fuit Aron, qui fuit Efron, qui fuit Phares, qui fuit Juda, qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noë, qui fuit Lamech, qui fuit Mathusale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaloel, qui fuit Cainan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui Adam, qui fuit DEL. JESUS autem plenus Spiritu sancto regressus est à Jordane.

Quo finito dicitur Te Deum laudamus: te Dominum confitemur. ut supra 337.

Deinde dicat Sacerdos.

Verf. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

Resp. Et Salutare tuum da nobis.

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Laudiat nos, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus: & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis: qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. **ñ. Amen.**

Benedictio Auri, Thuris, & Myrrhæ in Epiphania Domini.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Antiph. Apertis thesaurus suis obtulerunt magi Domino aurum, thus, & myrrham. *Psalmus 71.*

DEUS iudicium tuum regi da: & justitiam tuam filio regis.

Gloria Patri.

Psalmus 66.

DEUS misereatur nostri, ut supra sol. 237. Gloria Patri. **Repe-**
titur. **Antiph.** Apertis thesauris. **Kyrie** eleison, **Christe** eleison.
Kyrie eleison. **Pater** noster, &c.

Verf. Et ne nos inducas in tentationem. **Resp.** Sed libera

nos à malo. **Verf.** Ostende nobis Domine misericordiam tuam. **Resp.**

Et salutare tuum da nobis. **Verf.** Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat. **Verf.** Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Suscipe Sancte Pater à me indigno famulo tuo hæc munera, quæ
in honorem nominis tui sancti, & in titulum omnipotentia
tuae majestatis, humiliter tibi offero; sicut suscepisti sacrificium
Abel Justi; & sicut eadem munera, à tribus Magis tibi quondam
offerentibus suscepisti.

Exorcizo te creatura Auri, Myrrhæ, & Thuris, per Patrem † Om-
nipotentem, per JESUM † Christum Filium ejus unigenitum,
per Spiritum † Sanctum Paraclitum, ut à te discedat omnis fraus
dolus, & nequitia diaboli, & sit remedium salutare humano ge-
neri contra insidias inimici: ut quicumque divino freti auxilio te
in suis loculis, domibus, aut circa se habuerit, per virtutem & me-
rita Domini & Salvatoris nostri, ac intercessionem ejus sanctissimæ
Genitricis & Virginis MARIÆ, ac eorum, qui hodie similibus
muneribus Christum Dominum venerati sunt, omniumque Sancto-
rum, ab omnibus periculis animæ, & corporis liberentur, & bo-
nis omnibus perfrui mereantur. **Resp.** Amen.

DEUS invisibilis & interminabilis, pietatem tuam per sanctum &
tremendum Filij tui nomen suppliciter deprecamur: ut in hanc
crea-

creaturam, Auri, Thuris, & Myrrhæ bene **†** dictionem ac operationem tuæ virtutis infundas; ut qui ea penes se habuerint, ab omni ægritudinis, & læsionis incurſu tuti ſint, & omnes morbos corporis & animæ effugiant, nullum dominetur eis periculum, & læti ac incolumes tibi in Eccleſia tua deſerviant: Qui in Trinitate perfectæ vivis & regnas DEUS per omnia ſæcula ſæculorum. **Reſp.** Amen.

Postea aſpergantur aquâ benedictâ.

ET benedictio DEI Omnipotentis Pa **†** tris, & Fi **†** lii, & Spiri **†** tûs Sancti deſcendat ſuper hanc creaturam Auri, Thuris, & Myrrhæ, & maneat ſemper. **Reſp.** Amen.

Benedictio Domorum.

Parochus, ſeu alij Sacerdotes volentes aliquam particularem domum, vel generaliter domos fidelium aliquo tempore infra annum aſpergere aqua benedicta, ingredientes domum dicant: Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea.

Deinde locos aſpergendo dicant Antiphonam, Aſperges me, Domine, hyſſopo, & mundabor: lavabis me, & ſuper nivem dealabor. **Plalm.** Miſerere mei Deus ſecundum magnam miſericordiam tuam. **Gloria Patri,** &c. **Et repetitur Antiph.** Aſperges me Domine, &c. **Verſ.** Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam. **Reſp.** Et Salutare tuum da nobis. **Verſ.** Domine exaudi orationem meam. **Reſp.** Et clamor meus ad te veniat.

Verſ. Dominus vobisſcum. **Reſp.** Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

EXaudi nos, Domine ſancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris ſanctum Angelum tuum de cœlis, qui cuſtodiat, foveat, protegat, viſitet, atque deſendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Chriſtum Dominum noſtrum. **¶ Amen.**

Deinde aſpergatur aquâ benedicta.

Benedictio domûs novæ.

Verſ. Adjuvatorium noſtrum in nomine Domini. &c.

Oremus.

TE Deum Patrem omnipotentem ſuppliciter exoramus, pro hac domo, & habitatoribus ejus, ac rebus: ut eam benedicere, & ſanctificare, **†** ac bonis omnibus ampliari digneris: tribue eis,

Domine, de rore cœli abundantiam, & de pinguedine terræ vitæ substantiam, & desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas. Ad introitum ergo nostrum benedicere, **T** & sanctificare **T** digneris hanc domum, sicut benedicere dignatus es domum Abraham, Isaac, & Jacob: & intra parietes domus istius Angelis tuæ lucis inhabitent, eamque, & ejus habitatores custodiant. Per Christum Dominum nostrum. *Resp.* Amen.

Benedictio Thalami.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini. &c.
Oremus.

Benedic **T** Domine, thalamum hunc, ut omnes habitantes in eo in tua pace consistant, & in tua voluntate permaneant, & senescant, & multiplicentur in longitudine dierum, & ad regna cœlorum perveniant. Per Christum Dominum nostrum. *Rs.* Amen.
Postea aspergatur thalamus aqua benedicta.

Benedictio Areæ, seu Horrei frumentarij.

Sacerdos totam Aream seu Horreum aspergat aqua benedicta, dicens: Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, &c.
 Miserere mei Deus. Gloria Patri, &c. Asperges me, &c.
Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Multiplica, quæsumus, Domine in hac area frumenti dona: & sicut fidelibus tuis tricenarium, vel sexagenarium, vel centesimum fructum donare consuevisti, ita & famulis tuis præsentis tempore, uberiùs tuæ liberalitatis dona largire, & super eum bene **T** dictionis tuæ virtutem infunde. Per Christum Dominum nostrum. Amen.
Oremus.

Omnipotens, & misericors DEUS, qui ubique præsens es, majestatem tuam suppliciter exoramus, ut huic Horreo tuæ gratiæ adesse, & quævis adversantia, tuâ benignitate, ab eo repellere, & in illud abundantiam tuæ bene **T** dictionis largiter effundere digneris. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Benedictio Dei Pa **T**tris, & Fi **T**lij, & Spiritûs **T**sancti, descendat super hanc Aream, & super ea, quæ in ea reconduntur, & maneat semper. Amen.

BENE

Benedictio stabuli Equorum, Bovum, & aliorum

armentorum.

Vers. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

EXaudi nos Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, ut sicut Doms Hebræorum in Ægypto sanguine agni aspersas custodisti in eorum exitu de Ægypto, ab Angelo percutiente: ita mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat Stabulum, seu Locum istum à maleficijs, fraudibus, & ab omnium inimicorum insidijs. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus.

Benedic Domine locum istum, & defende illum cum omnibus jumentis (vel pecoribus, &c.) ejus ab omni malâ tempestate, ab igne, & infirmitate, ab irâ venturâ, & ab omnibus diabolicis tribulationibus, & insidijs. Et tu DEUS, qui unigenitum Filium tuum, ac Redemptorem nostrum, in jumentorum stabulo nasci, & collocari voluisti, ejus esse velis habitator, & custos, eumque ab omni malo custodire digneris. Per eundem Christum Dominum nostrum: Resp. Amen.

Benedictio cujuscunque potûs,

Vers. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Creator, & Conservator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis, tu Domine mitte Spiritum S. tuum cum superna bene + dictione super hanc creaturam N ut armata virtute cœlestis defensionis, illis qui ea fruuntur, proficiat ad corporis & animæ salutem ac tutelam. Per Dominum &c. Amen.

Aspergat aquâ benedictâ.

Benedictio Vini novi.

Vers. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi &c.

Oremus.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, bonorum omnium dator, & conservator, qui inter reliquas creaturas tuas, vinum in hominum sustentationem & lætitiâ, ex uvarum

fructu prodire iussisti: quique per Unigenitum tuum Dominum nostrum JESUM Christum, in nuptiis Canæ Galilææ, aquam in vinum mirabiliter permutasti, & Sacramentum pretiosissimi sanguinis ejusdem Filij tui, in vini materia sanctificari iussisti: Te supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturam vini hujus bene † dicere, & sancti † ficare digneris; ut famuli tui, & famulæ ex eo gustantes animæ, & corporis recipiant sospitatem, & te omnium gratiarum largitorem, cum gratiarum actione sine fine collaudent. Per eundem Dominum nostrum, &c. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

Benedictio novi Putei, vel Fontis.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Supplices deprecamur Domine clementiam pietatis tuæ: ut aqua Putei hujus cœlesti bene † dictione sanctifices, ad communem vitæ usum concedas esse salubrem, & ita ex ea fugare digneris omnem diabolicæ tentationis incursum: ut quicumque ex ea hauserint, vel biberint, vel in quibuscunque necessarijs casibus hauserint aqua usi fuerint: totius virtutis, ac sanitatis dulcedine perfruantur: ut tibi sanctificatori, & salvatori omnium Domino, gratias agere mereantur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus.

Domine Deus Omnipotens, qui in hujus Putei altitudinem, per crepidinem fistularum, copiam aquarum manare iussisti: præsta, ut te iubente atque benedicente †, per nostræ † officium functionis, repulsis hic phantasmatibus, calliditatibus, atque insidijs diabolicis, purificatus, atque emundatus semper hic puteus perseveret. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergatur, &c.

Benedictio novæ Navis.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, & benedic† namque istam dextera tua sancta, & omnes, qui in ea vehentur, sicut dignatus es benedicere arcam Noë ambulantem in diluvio: porrige eis, Domine, dexteram tuam, sicut porrexisti beato Pe-

tro ambulanti supra mare: & mitte sanctum Angelum tuum de cœlis, qui liberet, & custodiat eam semper à periculis universis, cum omnibus, quæ in ea erunt: & famulos tuos, repulsis adversitatibus, portu semper optabili, cursuque tranquillo tuearis, transactisque recte perfectis negotijs omnibus, iterato tempore ad propria cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis, &c.

Aspergat navim aqua benedicta.

Benedictio Piscinæ & Piscium.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

OMnipotens æterne DEUS, Pater Domini nostri JESU Christi, Pater misericordiarum qui pisces in fluminibus maris crescere & multiplicare dignatus es: præsta quæsumus, ut hos parvos in istam piscinam impositos crescere, & multiplicare tuâ gratiâ digneris. Per Dominum nostrum &c.

Crescite & multiplicamini vos parvi pisciculi, & replete istam piscinam in nomine Pa^tris, & Fi^lij, & Spiritûs^s sancti. Dominus det vobis tuam benedictionem. Amen.

Oremus.

DEUS Omnipotens qui hanc creaturam piscium ex aquarum fluminibus in mundi principio prodire jussisti, quam inter cæteras creaturas tuo ore benedicto dignatus es benedicere, & de qua post assumptam humani generis formam Unigenitus Filius tuus coram discipulis suis assa igni comedere voluit, ad insinuandum nobis suæ passionis cruciatus, bene^dicere etiam hos cibos piscium, & præsta nobis, ut qui de passione Domini nostri JESU Christi, & ardore tribulationis sumus excocti, de ineffabili ejus resurrectione refrigerati, pane cœlesti lætemur. Per eundem Dominum, &c.

Benedictio Piscinæ, insectæ, vel falcinatæ.

Verf. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi Orat. &c.

Oremus.

Domine JESU Christe, qui Jordanis flumen benedixisti, & in eodem baptizatus aquas mundasti, ut elementum salubre efficeretur in remissionem peccatorum: has quoque aquas bene^dicere, & sanctificare, & purificare digneris: ut nihil in ijs noxium nihil pestilens remaneat, nihil inficiens, aut corrumpens; sed

munda omnia efficiantur & salubria: quatenus quæ ad usum humanum ex ijs, vel in ijs creata sunt, cum promotione gloriæ tuæ, vitæque nostræ & sanitatis sumantur. Qui vivis, &c. Amen.

Deinde aspergat, aquam benedictam, possunt etiam hinc inde poni & infigi palmæ benedictæ ab Ecclesia.

Benedictio Agni Palchalis.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oramus.

DEUS, qui per famulum tuum Moysen, in liberatione populi tui de Ægypto, agnum occidi iussisti, in similitudinem Domini nostri Jesu Christi, & utrosque postes domorum de sanguine ejusdem Agni perungi præcepisti: ita benedicere, & sanctificare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem ejusdem Domini nostri JESU Christi. Qui tecum vivit, & regnat in sæcula sæculorum. Resp. Amen. Et mox aspergat aqua benedicta.

Benedictio ovorum.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oramus.

Subveniat, quæsumus Domine, tuæ benedictionis gratia huic ovorum creaturæ, ut cibus salubris fiat fidelibus tuis, in tuarum gratiarum actione sumentibus, ob resurrectionem Domini nostri JESU Christi. Qui tecum vivit, &c. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

Benedictio Panis.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oramus.

Domine JESU Christe panis Angelorum, panis vivus æternæ vitæ, benedicere dignare panem istum, sic ut benedixisti quinque panes in deserto, ut omnes ex eo gustantes inde corporis, & animæ percipiant sanitatem. Qui vivis, &c.

Et aspergat aqua benedicta.

Benedictio Communis super Fructus Agrorum

Vincetorum & Hortorum.

Adjutorium nostrum, &c.

Verf.

remus.

TE Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, suppliciter deprecamur, ut pro misericordiâ tuâ jugiter nobis concedas sufficientem messium copiam, & fructuum omnium largitatem, vinearum quoque substantiam abundanter: hortorum etiam ac arborum fœtus, rerumque omnium sustentationi nostræ necessarium proventus: atque ab ipsis omnibus pestiferum sidus, tempestatum procellam, grandinis furorem, noxiarum bestiarum vastationem, & universa mala adversantia removere digneris. Per Christum Dominum nostrum.

remus.

OMnipotens sempiterne DEUS, multiplica super nos misericordiam tuam, & preces nostras benignus exaudi; ut in hos fructus famulorum tuorum veniat sperata Bene[†] dictionis tuæ ubertas: ut repleti de frugibus tuis, in tuo nomine, de tuâ gratiâ semper exultemus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

remus.

Domine sancte, Pater æterne DEUS, majestatem tuam supplices exoramus, ut has terræ nostræ fruges agrorum, vinearum, & hortorum ad maturitatem fertilitatis perducere digneris, ut esurientium animas bonis affluentibus repleas, & egeni ac pauperes de ijs edentes, nomen tuum laudent in æternum. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergantur aquâ benedictâ. Si unum solum ex illis tribus (ut vel agri, vel horti, vel vineæ) benedicendum sit, tunc in prima, & ultima oratione reliquorum duorum nomina omittantur.

Benedictio Terræ Seminatae, seu Sementis in Agris.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

remus.

Bene[†] dicat nos DEUS, DEUS noster: & terræ nostræ ubertatem concedat: in centuplum multiplicet fructum ejus, ut viventes in exultatione, manipulos colligamus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

remus.

Dignare Domine bene[†] dicere terram istam, ut det fructum bonum, & sanctum in tempore suo. Nam ego in nomine tuo, & S. N. eam bene[†] dico, & sancti[†] ficio, ut nullus spiritus

tus possit eam turbare. In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lij, & Spiritus ⁺ sancti.

O Domine, sancte, Pater Omnipotens, æterne D^Eus, supplices te deprecamur, ut misericordiã tuã jugiter nobis concedas sufficientem messium copiam, fructuum omnium largitatem tribuas: vinearum quoque substantiam abundantem, arborum fœtus, proventusque omnium rerum, atque ab ipsis omnibus pestiferum fœdus, tempestatu procellam, & grandinis fragorem, & universã mala amovere digneris. Sancte **N**: rogo te, ut bene ⁺ dicas, & sancti ⁺ fices hanc terram, segetes, arbores, &c. ne possit ullus dæmon saper hanc terram seminãtam, & fructus inde proventuros, quidquam habere potestatis. In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lij, & Spiritus ⁺ sancti. Amen.

Oremus.

O Domine D^Eus, multiplica super nos misericordiam tuam, ut super hæc sata, & fruges veniat speratæ bene ⁺ dictionis tuæ ubertas, & omnia ad maturitatem fertilitatis perducere dignare, & mitte Spiritum sanctum cum sanctis Angelis tuis, ut defendant has segetes nostras à noxijs bestijs, & inimici insidijs, & eas bene ⁺ dicant, sicut & ego eas benedico. In nomine Pa⁺tris, & Fi⁺lij, & Spiritus ⁺ sancti. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

Benedictio Arborum Fructiferarum.

Vers. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi, &c.

Oremus.

DEUS, qui hujus arboris plantam (**vel** harum arborum plantas) tuã visitatione, & providentiã perfectam esse voluisti: nunc etiam, ut eandem bene ⁺ dicere, & sancti ⁺ ficare tuã pietate digneris, te supplices deprecamur, ut, quicumque ex ejus (**vel** earum) fructibus perceperint, sani & incolumes esse valeant. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

Benedictio Novorum Fructuum, quorumvis,

In communi.

Vers. Adjutorium nostrum &c.

Ore.

Oratio.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, qui cælum & terram mare, & omnia creásti: Te supplices deprecamur: ut hos fructus novos, (vel hunc fructum novum) bene† dicere, & sancti† ficare digneris, & multiplicare abundanter offerentibus tibi, & replere cellas eorum cum abundantia frumenti, vini, & olei: ut lætantes in eis servi tui referant tibi Deo Omnipotenti laudem, & gratiarum actiones. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio.

Oramus pietatem tuam, Omnipotens DEUS; ut has primitias creaturæ tuæ, quas aëris & pluriæ temperamento, de terrâ educere, & nutrire dignatus es, tuæ bene† dictionis imbre perfundas, & populo tuo, de tuis muneribus fumentis, benignè tribuas in tuâ gratiâ, & gratiarum actione vivere, & tibi servire; ut egenus, & pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergantur aquâ benedictâ.

**Benedictio contra noxias aves &c. Et similia animalia
terram & fructus vastantia.**

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Preces nostras, quæsumus, Domine clementer exaudi: ut, qui justè pro peccatis nostris affligimur: & harum noxiarum aium (vel Murium, vel Vermium, vel Locustarum, &c.) persecutionem patimur: pro tui nominis gloriâ, ab eâ misericorditer liberemur, ut procul à tuâ potentiâ expulsæ (vel expulsi) nulli noceant, & hos Agros, (vel Prata, vel Vineas, vel Aquas, &c.) in tranquillitate, & quiete dimittant, quatenus ex eis provenientia, tuæ majestati deserviant, nostræ necessitati absque nocumento subveniant. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Exorcismus.

Exorcizo, & adjuro vos, pestiferi Vermes, (vel Mures, vel Locustæ, &c.) noxia animantia, per Deum Pa†trem Omnipotentem, per JESUM† Christum Filium ejus Dominum nostrum, & per Spiritum† sanctum, ab utroque procedentem, & per intercessionem B. MARIE Virginis & Sancti N. ut confestim recedatis

datis ab his agris (vel campis, vel pratis, vel hortis, &c.) nec amplius in eis habitetis, sed ad illa, & talia loca transeat, ubi nullis Dei servis nocere possitis, pro parte omnipotentis Dei, & totius Curiae coelestis, Sancti N. & Ecclesiae sanctae Dei, vos maledicens, ut, quocumque jeritis, sitis maledicti, deficientes de die in diem in vos ipsos, & decrefcentes, ita ut reliquiae in vobis, nullo in loco inveniantur, nisi necessariae ad salutem, & usum hominum, quod praestare dignetur, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & saeculum per ignem. Amen.

Alius Exorcismus.

EXorcizo & adjuro vos daemones, per Deum Pa-
 trem Omnipotentem, qui in deserto per quadraginta annos cibavit filios Israel manna, & ex petra aquam eduxit eis ad bibendum, ut statim ab his agris, (campis, vineis, pratis, hortis, aquis) omne, quod noxium est amoveatis. Adjuro etiam vos animalia, & quaecumque per maleficium diaboli noxia estis hominibus, & bonis eorum, per Deum Patrem omnipotentem, & per Filium ejus, & per Spiritum sanctum Paraclitum, ut hinc discedatis, & nocere desinatis graminibus, frugibus, piscibus (exprimantur, quae nocuummentum patiuntur) & dissipemini: & omnis virtus & potestas nocendi vobis adimatur, & interimat vos dextera Dei Omnipotentis per invocationem nominis sui, & per passionem & mortem JESU Christi Filij tui, & per merita Beatissimae Virginis MARIAE, & omnium Sanctorum & Sanctarum coelestis Curiae. Amen.

Concludat Exorcista sequenti Oratione.

Omnipotens sempiternus Deus, remunerator omnium bonorum, & poenitentium peccatorum maximus miserator: in cujus nomine omnia genua flectuntur, coelestium, terrestrium & infernorum: concede nobis propitius, ut quod de gratia & misericordia tua confisi agimus, per eandem gratiam & virtutem tuam efficacem consequatur effectum; ut per tuam clementiam ab hac peste liberati, majestati tuae congruas referamus gratiarum actiones. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergat Agros, Prata, vel Hortos, Vincas, aqua benedicta.

Benedictio Pabuli pro animalibus ut Foeni, Salis, Avenae &c. Quae aliquibus in locis fit in Festo Sephani
 Protom. mutatis mutandis.

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Bene-

Benedicat Dominus Omnipotens, has creaturas pabuli, (Salis, Fœni, Avenæ, Hordei, &c.) & gratia ejus sit semper nobiscum. *Resp.* Amen.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. secreto. Et ne nos inducas, &c.

Verf. Salvos fac servos tuos. *Resp.* DEUS meus sperantes in te.

Verf. Domine exaudi orationem meam. *Ref.* Et clamor meus ad te veniat. *Verf.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DOMINE DEUS Omnipotens, Creator cœli & terræ, Rex regum, & Dominus dominantium, exaudi nos famulos tuos, clamantes, & orantes ad te, qui omnia de nihilo creâsti, & hoc pabulum, cum cæteris creaturis ad usus animalium, & ad eorum nutrimentum fecisti, quæ animalia, in adjutorium (vel sustentationem) hominum creâsti. Te humiliter deprecamur, ut creaturas Fœni (vel Salis, vel Avenæ, Hordei, &c.) quas ad usus animalium & sanitatem eorum creâsti, per invocationem SS. Nominis tui, & intercessionem Beatæ MARIE semper Virginis genitricis tuæ, & per intercessionem, ac merita sancti Protomartyris tui Stephani, & S. N. ac merita omnium Sanctorum tuorum, bene **†**dicere, & sancti **†**ficare digneris, ut animalia, quæ ex eis gustaverint, sanitatem integraliter recipiant. Per te, JESU Christe, cujus solo verbo restaurantur omnia, Salvator mundi, Rex æternæ gloriæ, qui in Trinitate perfectâ, cum Patre & Spiritu sancto, vivis & regnas, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Oratio.

DEUS, qui temporibus Eliæ Prophetæ, cœlum à nubibus restringendo clausisti, & rursus aperiendo, te mirabilem ostendisti: exaudi preces plebis tuæ, per unigenitum Filium tuum, quem consubstantialem tibi, & coæqualem in Divinitate credimus, & per Spiritum sanctum Paraclitum, quem ab utroque procedentem confitemur: & per merita B Virginis genitricis tuæ MARIE, & Sancti Protomartyris tui Stephani, & Sancti N. Ut bene **†** dicas, & sancti **†** fices hoc pabulum Fœni, Salis (vel Avenæ, aut Hordei, &c.) ut quæcunque jumenta & animalia ex eis comederint, adjutoriū sanitatis, & incolumitatis percipiant, per Te Domine sancte Pater omnipotens, qui cum Filio, & Spiritu sancto vivis & regnas, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Et elevatâ dexterâ, vel aliquâ Reliquiâ dicitur:

Benedictio DEI PaR. Amen.

Aspergantur aquâ benedictâ.

Benedictio tempore pestis Animalium,

Verf. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus; ut hæc animalia, quæ gravi infirmitate vexantur, in nomine tuo, atque tuæ benedictionis virtute sanentur. Extingvatur in eis omnis diabolica potestas, nec ulterius ægrotent. Tu eis Domine sis defensaculum vitæ, & remedium sanitatis. Per Dominum &c.

Aspergatur &c.

Benedictio pulveris tormentarij. Item Globorum &c.

Verf. Adjutorium nostrum &c. Domine exaudi &c.

Exorcismus.

EXorcizo vos creaturas Pulveris tormentarij (Globorum plumbeorum, & ferreorum) per Deum vivum, per Deum verum, per Deum sanctum, & per sanctissimam Trinitatem, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum: & per Deum, qui omnia creavit ex nihilo: qui rebelles Angelos de cœlo ad inferos præcipitavit: & per JESUM Christum Filium ejus, Dominum nostrum, qui daturus est prædestinatis feliciter regnum æternum, & reprobis damnationem: & per omnia sancta Dei vos conjuro, & exorcizo, & per omnia modò dicta, ut sint in defensionem nostram, & Ecclesiæ Christi, ac dissolutionem omnium præstigiolorum, maleficiorum, & superstitiosarum illusionum corporis humani: ita ut nihil impedire valeant, quò minùs per has creaturas Dei, inimici nostri, & Catholicæ fidei hostes offendi, penetrari, & superari valeant. Per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

Oremus.

Ineffabilem clementiam tuam, Omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus: ut sicut tu es Unus in essentiâ, & Trinus in Personis, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus; ita per eandem immensam

fam clementiam, & pietatem bene **†**dicere digneris has tuas creaturas Pulveris tormentarii (Globorum plumbeorum, & ferreorū &c.) ut omnibus Christianis fidelibus ad defensionem, justis ea usurpantibus protectio, & defensio perpetua contra omnes spiritus malignos, incantationes præstigia, & maleficia: sintque perpetua malignorum Spirituum, & maleficorum expulsio, annihilatio, eorūque ac omnium præstigiorum, ac superstitiosarum illusionum dissolutio & dissipatio: ut quemcunque locum corporis humani, ac hostilis tetigerint, nulla spirituum malignorum potestas eorum vim retundere, vel debilitare possit, quò minùs pro Fidei Catholicæ, ac fidelium fervorum tuorum defensione, vel pro pugnatione, iniquorum hostium cuneos penetrare, & superare possint: idque benignissime Deus pro tuâ misericordiâ præstare digneris, per virtutem sanctissimæ Cru **†**cis Domini ac Salvatoris nostri JESU Christi, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ, dicendo,

In nomine Pa **†**tris, & Fi **†**lij, & Spiritûs **†**Sancti. Amen.

NB. *Hac benedictio, adhiberi potest Gladijs Sclopetis, & Bombardis, &c. mutatis mutandis.*

Benedictio Vexilli Bellici.

Vers. Adjutorium nostrum, &c.

Oremus.

OMnipotens sempiternæ Deus, qui es cunctorum benedictio, & triumphantium fortitudo: respice propitius ad preces humilitatis nostræ, & hoc Vexillum, quod bellico usui præparatum est, cœlesti Bene **†**ditione sanctifica: ut contra adversarias, & rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumseptum: sitque inimicis Christiani populi tui terribile, ac intercedentibus Sanctis tuis solidamentum, & victoriæ certa fiducia: Tu enim es Deus fortis, qui conteris bella: & cœlestis præsidij sperantibus in te præstas auxilium. Per Christum, &c. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ, & traditur ei, cui consignatum est, dicendo:

Accipe Vexillum, cœlesti benedictione sanctificatum, sitque inimicis populi Christiani terribile: Et det tibi Dominus gratiam, ut ad ipsius nomen & honorem, cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumais, & securus. *Addit, Pax tibi.*

Benedictio vexilli Ecclesiastici.**Verf.** Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi &c.

Oremus.

Domine JESU Christe, cujus Ecclesia est velut castrorum acies ordinata: bene **†**dicere digneris hoc Vexillum, ut omnes sub eo tibi Domino Deo nostro exercituum militantes, per intercessionem S. **N.** Patroni, inimicos suos visibiles, in hoc sæculo superare, & post victoriam, in cœlis triumphare mereamur. Per te JESU Christe, qui vivis & regnas, cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Benedictio candelarum in festo S. Blasij Ep. & M.**Verf.** Adjutorium nostrum &c. Domine exaudi &c.

Oremus.

Omnipotens, & mitissime Deus, qui omnium mundi rerum diversitates, solo Verbo creasti: & ad hominum reformationem, illud idem Verbum, per quod facta sunt omnia, incarnari voluisti: qui magnus es, & immensus, terribilis, atque laudabilis, ac faciens mirabilia: Pro cujus fidei confessione, gloriosus Martyr & Pontifex Blasius, diversorum tormentorum genera non pavescens, martyrij palmam, feliciter est adeptus: quique eidem inter cæteras gratias, hanc prærogativam contulisti; ut quoscunque gutturis morbos, tua virtute curaret: Majestatem tuam suppliciter exoramus: ut non inspectu reatus nostri, sed ejus placatus meritis, & precibus: hanc Cereæ creaturam bene **†**dicere, ac sancti **†**ficare, tua venerabili pietate digneris: tuam gratiam infundendo, ut omnes, quorum colla, peream, ex bona fide tacta fuerint: à quocunque gutturis morbo, ipsius passionis meritis liberentur: & in Ecclesia sancta tua, sani & hilares, tibi gratiarum referant actiones, laudentque nomen tuum gloriosum, quod est benedictum in sæcula sæculorum. Per Dominum nostrum JESUM Christum &c.

Aspergantur aquâ benedictâ. Deinde Sacerdos terminatâ Missâ, depositâ Casulâ, & Manipulo; accensis duobus Cereis, ac in modum Crucis aptatis: apponens illa sub mento gutturi cujusvis benedicendorum, ipsis ante altare genuflectentibus, dicat.

Per intercessionem S. Blasij Episcopi & Martyris liberet te Deus à malo gutturis, & à quolibet alio. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Bene-

Benedictio Olei Simplicis.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Exorcismus.

EXorcizo te creatura Olei per Deum Patrem† Omnipotentem, qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt. Omnis virtus adversarij, omnis exercitus diaboli, & omnis incurfus, omne phantasma satanæ eradicare & effugare ab hac creatura olei, ut fiat omnibus, qui eo usuri sunt, salus mentis & corporis in nomine Dei Patris† Omnipotentis, & JESU† Christi Filij ejus Domini nostri, & Spiritus sancti† Paracliti, & in charitate ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ✠. Amen.

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

Domine DEUS Omnipotens, cui adstat exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale cognoscitur, dignare respicere, & benedicere† & sanctificare✠ hanc creaturam olei, quam ex olivarum succo eduxisti, & ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanitate percepta, tibi Deo vivo & vero gratias agerent: præsta quæsumus, ut hi, qui hoc oleo, quod in tuo nomine benedicimus† usi fuerint, omni languore, omnique infirmitate, atque cunctis insidijs inimici liberentur, & cunctæ adversitates parentur à plasmate tuo, quod pretioso sanguine Filij tui redempti: ut numquam lædatur à morfu serpentis antiqui. Per eundem Dominum nostrum.

Aspergat oleum aqua benedicta.

**Benedictio Fornacis Fusoriæ Metallicæ,
vel coctoriæ lapidum.**

Primò aspergitur Fornax aquâ benedictâ per circuitum, deinde dicitur.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, effunde benedictionem tuam super hunc Furnum, eumque bene† dicere, & conservare tuâ pietate digneris: ut per gratiam tuam, & bene† dictionem nostram ad summam perfectionem suam perveniat. Per Dominum nostrum, &c. Amen.

Benedictio Vermiculorum Bombicum.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Verf. Domine exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat. *Verf.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Creator omnium Deus, qui semina fructificare, & multiplicare facis, & in usus nostros misericorditer concedis pervenire, intercedente Beato Jacobo Apostolo tuo supplicationes nostras placatus intende: & hæc semina vermiculorum, qui sericum condunt, benedi† cere, & sancti† ficare tuâ benignitate digneris, ut copiosos mittant effectus suos: quatenus ad Ecclesiæ tuæ, sanctorumque altarium tuorum decorem, & ornatum atque etiam ad usus nostros perveniant. Per Dominum nostrum, &c. Amen.

Aspergantur aquâ benedictâ.

Benedictio Communis Rerum quarumvis.

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene† dic Domine creaturam istam **N.** ut salutare remedium sit creaturæ tuæ, quam pretioso sanguine redemisti: & præsta, ut per invocationem tui sancti nominis, & sancti **N.** servi tui, ut quisquis eâ usus fuerit, benedictionem recipiat, & sanitatem: atque contra omnes morbos, atque universas insidias diaboli, & inimicorum tutamen sit: & ego **N.** tuus Sacerdos, in nomine tuo, & Sancti **N.** hanc creaturam **N.** bene† dico, ac sancti† fico, ut sit defensio creaturis tuis, & ignis ardens demoniorum, sit destructio, & expulsio, atque annihilatio omnium factorum, & diabolorum. In nomine Pa† tris, & Fi† lij, & Spiritus† sancti. Amen. *Aspergatur aquâ benedictâ.*

DE EXORCIZANDIS OBSESSIS A DÆMONIO.

Sacerdos, seu quivis alius legitimus Ecclesia minister, vexatos à dæmone exorcizaturus, ea, qua par est, pietate, prudentia, ac vita integritate praditus esse debet, qui non sua, sed divina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus tam pium opus ex charitate constanter, & humiliter exequatur. Hunc præterea maturæ ætatis esse decet, & non solum officio, sed etiam morum gravitate reverendum.

Ut igitur suo munere rectè fungatur, cum alia multa sibi utilia documenta, qua brevitatís gratia hoc loco præmittuntur, ex probatis auctoribus, & ex usu nosse studeat, tum hac pauca magis necessaria diligenter observabit.

In primis ne facile credat, aliquem à dæmone obsessum esse, sed nota habeat ea signa, quibus obsessus dignoscitur ab ijs, qui vel atrabile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem obsidentis dæmonis sunt: ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere: distantia, & occulta patefacere: vires supra ætatis, seu conditionis naturam ostendere, & id genus alia, qua cum plurima concurrunt, majora sunt indicia.

Hac autem ut magis cognoscat, post unum, aut alterum exorcismum interroget obsessum, quid senserit in animo, vel in corpore, ut sciat etiam ad quam verba magis diaboli conturbentur, ut ea deinceps magis inculcet, ac repetat.

Advertat, quibus artibus, ac deceptionibus utantur dæmones ad Exorcistam decipiendum: solent enim ut plurimum fallaciter respondere, & difficile se manifestare, ut Exorcista diu defatigatus desistat, aut infirmus videatur non esse à dæmonio vexatus. Aliquando postquam sunt manifesti, abscondunt se, & relinquunt corpus, quasi liberum ab omni molestia, ut infirmus putet se omnino esse liberatum: sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis. Aliquando etiam dæmones ponunt quacunque possunt impedimenta, ne infirmus se subjiciat exorcismis, vel conantur persuadere infirmitatem esse naturalem, interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, & ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur. Aliqui ostendunt factum maleficium, & à quibus sit factum, & modum ad illud dissipandum: sed caveat, ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios, quàm ad Ecclesia mini-

sros confugiat, aut ulla superstitione, aut alio modo illicito utatur. Quandoque diabolus infirmum quiescere, & suscipere sanctissimam Eucharistiã permittit, ut discessisse videatur. Denique innumerabiles sunt artes, & fraudes diaboli ad decipiendum hominem, quibus ne fallatur, Exorcista cautus esse debet.

Quare memor, Dominum nostrum dixisse, genus esse demoniorum quod non ejicitur, nisi per orationem, & jejunium. Matth. 17. hæc duo potissimum remedia ad impetrandum divinum auxilium dæmonesque pellendos, exemplo Sanctorum Patrum, quod ejus fieri poterit, tum per se, tum alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commodè fieri potest, vel in alium religiosum, & honestum locum seorsum à multitudine perductus energumenus exorcizetur, sed si fuerit ægotus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa, in domo privata exorcizari poterit.

Admoneatur obsessus, si mente, & corpore valet, ut pro se oret Deum, ac jejunet, & sacra Confessione, & Communionem sapiens ad arbitrium Sacerdotis se communit, & dum exorcizatur, totum se colligat, & ad Deum convertat: ac firma fide salutem ab eo deposcat cum omni humilitate. Et cum vehementer vexatur, patienter sustineat, nihil diffidens de auxilio Dei. Habeat præ manibus, vel in conspectu Crucifixum. Reliquia quoque Sanctorum, ubi haberi possint, decenter, ac tuto colligata, & cooperta, ad pectus vel ad caput obsessi reverenter admoveantur, sed caveatur, ne res sacra indignè tractentur, aut illis à dæmone ulla fiat injuria. Sanctissima verò Eucharistia super caput obsessi, aut aliter ejus corpori non admoveatur ob irreverentiæ periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut supervacaneis, vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris, & occultis suum munus non pertinentibus: sed jubeat immundum spiritum tacere, & ad interrogata tantum respondere, neque ei credatur, si dæmon simularet, se esse animam alicujus Sancti, vel defuncti, vel Angelum bonum.

Necessaria verò interrogationes sunt, ut de numero, & nomine spirituum obsidentium, de tempore, quo ingressi sunt, de causa, & alijs hæjusmodi: Ceteras autem dæmonis nugas, risus, & ineptias Exorcista cohibeat, aut contemnat, & circumstantes, qui pauci esse debent, admoneat, ne hæc curent, neque ipsi interrogent obsessum: sed potius humiliter, & enixè Deum pro eo precentur.

Exorcismum verò faciat, ac legat cum imperio, & auctoritate, magna fide, & humilitate, atque fervore: & cum viderit spiritum valde torqueri,

queri, tunc magis instet, & urgeat: & quoties viderit obsessum in aliqua corporis parte commoveri, aut pungi, aut tumorem alicubi apparere, ibi faciat signum Crucis, & aqua benedicta aspergat, quam exorcizando in promptu habeat.

Observet etiam ad qua verba dæmones magis contremiscant, & ea sapius repetat, & quando pervenerit ad comminationem, eam iterum, & sapius proferat, semper pñam augendo, ac si videat se proficere, in ipsa perseveret per duas, tres, quatuor horas, & ampliùs, prout poterit, donec victoriam consequatur.

Caveat proinde Exorcista, ne ullam medicinam infirmo, vel obsesso prabeat, aut suadeat: sed hanc curam medicis relinquat.

Mulierem exorcizans, semper secum habeat honestas personas, qua obsessam teneant dum exagitur à dæmonio, qua quidem persona sint patienti, si fieri potest, cognatione proxima, atque honestatis memor Exorcista caveat, ne quid dicat, vel faciat, quod sibi, aut alijs occasio esse possit prava cogitationis.

Dum exorcizat, utatur Sacra Scriptura verbis potiùs, quàm suis, aut alienis. Jubeatque dæmonem dicere, an detineatur in illo corpore ob aliquam operam magicam, aut malefica signa, vel instrumenta, qua si obsessus ore sumpserit, evomat: vel si alibi extra corpus fuerint, ea revelet, & inventa comburantur. Moneatur etiam obsessus, ut tentationes suas omnes Exorcista patefaciat.

Si verò obsessus liberatus fuerit, moneatur, ut diligenter sibi caveat à peccatis, ne occasionem dæmoni prabeat in ipsam revertendi, ne fiant novissima hominis illius pejora prioribus.

Itaque Sacerdos, sive alius exorcista ritè confessus, aut saltem corde peccata sua detestans, peracto, si commodè fieri potest, Sanctissimo Missæ sacrificio, divinòque auxilio pijs precibus implorato, superpelliceo, & stola violacea, cujus extrema pars ad obsessi collum circumponatur indutus, & coram se habens obsessum ligatum, si fuerit periculum, eum, se, & astantes communiat signo Crucis, & aspergat aqua benedicta, & genibus flexis alijs respondentibus, dicat Litanias ordinarias usque ad preces exclusivè.

In fine Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. Pater noster, &c.

Verf. Et ne nos inducas intentationem. **Resp.** Sed libera nos à malo.

Psalms 53.

DEUS, in nomine tuo saluum me fac: & in virtute tua iudica me.

DEUS, exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me, & fortes quæsierunt animam meam: & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adiuuat me: & Dominus susceptor est animæ meæ.

Auerte mala inimicis meis: & in veritate tua disperse illos.

Voluntariè sacrificabo tibi: & confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: & super inimicos meos despexit oculus meus. *Gloria Patri.*

Verf. Saluum fac seruum tuum. *Resp.* Deus meus sperantem in te.

Verf. Esto ei, Domine, turris fortitudinis. *Resp.* A facie inimici.

Verf. Nihil proficiat inimicus in eo. *Resp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *Verf.* Mitte ei, Domine, auxilium de sancto. *Resp.*

Et de Sion tuere eum. *Verf.* Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat. *Verf.* Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEUS, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram: ut hunc famulum, vel famulam tuam, quem, vel quam delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absoluat.

Oratio.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui illum refugam tyrannum, & apostatam gehennæ ignibus deputasti: quique Unigenitum tuum in hunc mundum misisti, ut illum rugientem contereret: velociter attende, accelera, ut cripias hominem ad imaginem, & similitudinem tuam creatum, à ruina, & dæmonio meridiano. Da, Domine, terrorem tuum super bestiam: quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam seruis tuis contra nequissimum draconem pugnare fortissimè, ne contemnat sperantes in te, & ne dicat, sicut in Pharaone, qui iam dixit, Deum non novi, nec Israel dimitto. Urgeat illum dextera tua potens, discedere à famulo tuo *N.* vel à famula tuâ *N. †* ne diutius præsumat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, & in Filio tuo redemisti. Qui tecum vivit, & regnat, &c. *Resp.* Amen.

Deinde

Deinde præcipiat dæmoni hunc in modum.

PRæcipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, & omnibus socijs tuis hunc Dei famulum obsidentibus, ut per mysteria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis Domini nostri JESU Christi, per missionem Spiritus sancti, & per adventum ejusdem Domini nostri ad judicium, dicas mihi nomen tuum, diem, & horam exitus tui cum aliquo signo; & ut mihi Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias: neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona ullo modo offendas.

Deinde legantur super obsessum hæc Evangelia, vel unum, aut alterum. *Lectio sancti Evangelij secundum Joannem. Hæc dicens signat se, & obsessum in fronte, ore, & pectore. In principio erat verbum, &c. ut supra fol. 320.*

Lectio sancti Evangelij secundum Marcum. Marc. 16.

IN illo tempore: Dixit JESUS discipulis suis: Euntes in mundum univèrsum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis: serpentes tollent; & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent, & benè habebunt.

Lectio sancti Evangelij secundum Lucam. Luc. 10.

IN illo tempore: Reversi sunt septuaginta duo cum gaudio dicentes ad JESUM: Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo? Et ait illis: Videbam Satanam sicut fulgur de cælo eadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit: verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudete autem, quòd nomina vestra scripta sunt in cælis. *Lectio sancti Evangelij secundum Lucam. Luc. 11.*

IN illo tempore: Erat JESUS ejiciens dæmonium, & illud erat mutum: & cum eiecisset dæmonium, locutus est mutus, & admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia: & alij tentantes signum de cælis quærebant ab eo, Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in se ipsum divisum defolabitur, & domus supra domum cadet. Si autem & Satanus in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis in

Beelzebub me ejicere dæmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia, filij vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices vestri erunt. Porrò si in digito Dei ejicio dæmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei. Cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet: si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, & spolia ejus distribuet.

V. Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

OMnipotens Domine, Verbum Dei Patris, Christe Jesu, Deus & Dominus universæ creaturæ, qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes & scorpiones; qui inter cætera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere: Dæmones effugate: cujus virtute motus tanquam fulgur de cælo satanas cecidit: tuum sanctum nomen cum timore & tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo, data venia omnium delictorum meorum, constantem fidem & potestatem donare digneris: ut hunc crudelem dæmonem, brachij tui sancti munitus potentia fidenter, & securus aggrediar, per te, Jesu Christe, Domine Deus noster, qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde muniens se, & obsessum signo Crucis, circumposita parte stolæ ad collum ejus, & dextera manu sua capiti ejus imposita, constanter, & magna cum fide dicat ea, quæ sequuntur.

Verf. Ecce crucem Domini, fugite partes adversæ. *Resp.* Vicit leo de tribu Juda, radix David.

Verf. Domine exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

*O*ratio.

DEUS, & Pater Domini nostri Jesu Christi, invoco nomen sanctum tuum, & clementiam tuam simplex exposco, ut adversus hunc, & omnem immundum spiritum, qui vexat hoc plasma, mihi auxilium præstare digeris. Per eundem Dominum nostrum &c.

Exorcismus.

EXorcizo te, immundissime spiritus, omnis incurfio adversarij, omne phantasma, omnis legio in nomine Domini nostri Jesu Christi **T**eradicare, & effugare ab hoc plasmate Dei, **T** & ipse tibi

tibi imperat, qui te de supernis cœlorū in inferiora terræ demergi præcepit. Ipse tibi imperat, qui mari, ventis, & tempestatibus imperavit. Audi ergo, & time Satana, inimice fidei, hostis generis humani, mortis adductor, vitæ raptor, justitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiorum, seductor hominum, proditor gentium, incitator invidiæ, origo avaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum: quid stas, & resistis, cum scias, Christum Dominum vires tuas perdere? illum metue, qui in Isaac immolatus est, in Joseph venundatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde inferni triumphator fuit.

Sequentes Cruces fiant in fronte obsessi. Recede ergo in nomine Patris † & Filij, † & Spiritus sancti: † da locum Spiritui sancto, per hoc signum † Crucis JESU CHRISTI Domini nostri. Qui cum Patre, & eodem Spiritu sancto vivit, & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. ✠. Amen.

✠. Domine exaudi orationem meam. ✠. Et clamor meus ad te veniat.

✠. Dominus vobiscum.

✠. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEUS, conditor, & defensor generis humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti: respice super hunc famulum tuum **N. vel** hanc famulam tuam **N.** qui, **vel** quæ dolis immundi spiritus appetitur, quem vetus adversarius, antiquus hostis terræ, formidinis horror circumvolat, & sensum mentis humanæ stupore defigit, terrore conturbat, & metu trepidi timoris exagitat. Repelle, Domine, virtutem diaboli, fallacisque ejus insidias amove: procul impius tentator aufugiat: sit nominis tui signo † (in fronte) famulus tuus munitus, & in anima tutus, & corpore.

Tres Cruces sequentes fiant in pectore dæmoniacy. Tu pectoris † hujus interna custodias. Tu viscera † regas. Tu † cor confirmes: in anima adversatriciæ potestatis tentamenta evanescant. Da, Domine, ad hanc invocationem Sanctissimi nominis tui gratiam, ut qui hucusque terrebat, territus aufugiat, & victus abscedat, tibi que possit hic famulus tuus, & corde formatus, & mente sincerus debitum præbere famulatum. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum. Qui tecum, &c. ✠. Amen.

Exorcismus.

ADjuro te, serpens antique, per judicem vivorum & mortuorum, per factorem tuum, per factorem mundi, per eum, qui habet, po-

potestatem mittendi te in gehennam, ut ab hoc famulo Dei **N.** qui ad Ecclesiæ sinum recurrit, cum metu, & exercitu furoris tui testinus discedas. Adjuro te iterum, † (*in fronte*) non mea infirmitate, sed virtute Spiritus sancti, ut ex eas ab hoc famulo Dei **N.** quem omnipotens Deus ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi, sed ministro Christi. Illius enim te urget potestas, qui te Cruci suæ subjugavit. Illius brachium contremisce, qui divictis gemitibus inferni, animas ad lucem perduxit. Sit tibi terror corpus hominis † (*in pectore*) sit tibi formido imago Dei † (*in fronte.*) Non resistas, nec moreris discedere ab homine isto, quoniam complacuit Christo in homine habitare. Et ne contemnendum putes, dum me peccatorem nimis esse cognoscis. Imperat tibi Deus, † Imperat tibi Majestas Christi, † Imperat tibi Deus Pater, † Imperat tibi Deus Filius, † Imperat tibi Deus Spiritus sanctus, † Imperat tibi Sacramentum Crucis, † Imperat tibi fides Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, & cæterorum SS. rum, † Imperat tibi Martyrum Sanguis, † Imperat tibi continentia Confessorum, † Imperat tibi pia Sanctorum & Sanctarum omnium intercessio, † Imperat tibi Christianæ fidei mysteriorum virtus. † Exi ergo transgressor. Exi seductor, plene omni dolo & fallacia, virtutis inimice, innocentium persecutor. Da locum dirissime: Da locum impiissime; Da locum Christo, in quo nihil invenisti de operibus tuis, qui te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victum ligavit, & vasa tua diripuit, qui te projecit in tenebras exteriores, ubi tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid truculente retineris? quid temerarie detractas? Reus es omnipotenti Deo, cujus statuta transgressus es. Reus es Filio ejus Jesu Christo Domino nostro, quem tentare ausus es, & crucifigere præsumpsisti. Reus es humano generi, cui tuis persuasionibus mortis venenum propinasti. Adjuro ergo te, draco nequissime, in nomine Agni † immaculati, qui ambulavit super aspidem & basiliscum, qui conculcavit leonem & draconem, ut discedas ab hoc homine † (*fiat in fronte*) discedas ab Ecclesia Dei † (*fiat signum Crucis super circumstantes*) contremisce, & effuge, invocato nomine Domini illius, quem inferi tremunt, cui virtutes cælorum, & Potestates, & Dominationes subjectæ sunt; quem Cherubim & Seraphim indefessis vocibus laudant dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Imperat tibi Verbum †

Caro factum. Imperat tibi natus † ex Virgine. Imperat tibi Jesus † Nazarenus, qui te, cùm discipulos ejus contineres elisum, atque prostratum, exire præcepit ab homine; quo præſente, cùm te ab homine separasset, nec porcorum gregem ingredi præſumebas. Recede ergo nunc adjuratus in nomine † ejus ab homine, quem ipse plasmavit. Durum est tibi velle resistere, † Durum tibi contra stimulum calcitrare. † Quia quanto tardius exis, tanto magis tibi supplicium crescit; quia non homines contemnis, sed illum, qui dominatur vivorum & mortuorum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ✠. Amen.

✠. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.

✠. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Virginum, Deus, qui potestatem habes donare vitam post mortem, requiem post laborem, quia non est alius Deus præter te, ne esse poterit verus, nisi tu creator cœli & terræ, qui verus Rex es, & cujus Regni non erit finis: humiliter majestati gloriæ tuæ supplico, ut hunc famulum tuum de immundis spiritibus liberare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Exorcismus.

ADjuro ergo te, omnis immundissime spiritus, omne phantasma, omnis incurſio ſatanæ, in nomine JESU Christi † Nazareni, qui post lavacrum Jordanis in desertum ductus est, & te in tuis sedibus vicit: ut quem ille de limo terræ ad honorem gloriæ suæ formavit, tu desinas impugnare, & in homine miserabili non humanam fragilitatem, sed imaginem omnipotentis Dei contremisecat. Cede ergo Deo, † qui te, & malitiam tuam in Pharaone, & in exercitu ejus per Moysen servum suum, in abyssum demerſit. Cede Deo, † qui te per fidelissimum servum suum David de Rege Saule spiritualibus Canticis pulsum fugavit. Cede Deo, † qui te in Juda Iscariote proditore damnavit. Ille enim te divinis † verberibus tangit, in cujus conspectu cum tuis legionibus tremens, & clamans dixisti: Quid nobis, & tibi Jesu Fili Dei Altissimi? Venisti huc ante tempus torquere nos? ille te perpetuis flammis urget, qui in fine temporum dicturus est impijs: Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis ejus.

Tibi enim, impie, & angelis tuis vermes erunt, qui nunquam morientur. Tibi, & angelis tuis inextinguibile præparatur incendiū, quia tu es princeps maledicti homicidij; tu auctor incestus, tu sacrilegiorum caput, tu actionum pessimarum magister, tu hæreticorum doctor, tu totius obscenitatis inventor. Exi ergo **†**impie, exi **†**scelerate. Exi cum omni fallacia tua, quia hominem templum suum esse voluit Deus. Sed quid diutiùs moraris hic? Da honorem Deo Patri omnipotenti **†**cui omne genuflectitur. Da locum Domino **JESU** Christo, **†**qui pro homine sanguinem suum sacratissimum fudit. Da locum Spiritui **†**sacramento, qui per beatum Apostolum suum Petrum te manifestè stravit in Simone mago: qui fallaciam tuam in Anania, & Saphira condemnavit: qui te in Herode Rege honorem Deo non dante percussit: qui te in mago Elima per Apostolum suum Paulum, cæcitatibus caligine perdidit, & per eundem de Pythonissa verbo imperans exire præcepit. Discede ergo nunc **†**discede **†**seductor. Tibi eremus sedes est. Tibi habitatio serpens est: humiliare, & prosternere. Jam non est differendi tempus. Ecce enim Dominator Dominus, proximat citò, & ignis ardebit ante ipsum, & præcedet, & inflammabit in circuitu inimicos ejus. Si enim hominem secelleris, Deum non poteris irridere. Ille te ejicit, cujus oculis nihil occultum est. Ille te expellit, cujus virtuti univèrsa subjecta sunt. Ille te excludit, qui tibi & angelis tuis præparavit æternam gehennam: de cujus ore exhibit gladius acutus; qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **℞. Amen.**

Prædicta omnia, quatenus opus fuerit, repeti possunt nec obsessus sit omninò liberatus.

Juvabit præterea plurimum hæc, quæ infra notantur, super obsessum devotè dicere, sæpèque repetere. Pater noster, &c. Ave Maria, &c. Credo, &c.

Canticum B. M. Virg. Luc. i.

Magnificat anima mea Dominum. ut supra fol. 190.

Benedictus Dominus Deus, ut supra 242.

Symbolum S. Athanasi

Quicumque vult salvus esse, ante omnia opus est ut teneat catholicam fidem.

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, absque dubio in æternum peribit.

Fides autem catholica hæc est: ut unum Deum in Trinitate & Trinitatem in unitate veneremur,

Ne qu

Neque confundentes personas: neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filij, alia Spiritus sancti.

Sed Patris, & Filij, & Spiritus sancti, una est divinitas, æqualis gloria, coæterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, talis Spiritus sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, increatus Spiritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, immensus Spiritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, æternus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres æterni: sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi: sed unus increatus, & unus immensus. (rus sanctus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius: omnipotens Spiritus

Et tamen non tres omnipotentes: sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Dij: sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Domini: sed unus est Dominus.

Quia sicut singillatim unamquamque personam Deum ac Dominū confiteri Christiana veritate compellimur: ita tres Deos aut Dominos dicere, catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus: nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est: non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus sanctus à Patre, & Filio: non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filij: unus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil majus aut minus: sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt, & coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam supra dictum est, & unitas in Trinitate, & Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse: ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem: ut Incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Et ergo fides recta, ut credamus, & confiteamur: quia Dominus noster JESUS Christus Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus: & homo est ex substantia Matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo: ex anima rationali, & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum divinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, & homo: non duo tamen, sed unus est Christus. **U**nus autem non conversione divinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omnino, non confusione substantiæ: sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis, & caro unus est homo: ita Deus, & homo unus est Christus. (resurrexit à mortuis.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos: tertia die **A**scendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: & reddaturi sunt de factis proprijs rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides catholica: quam nisi quisque fideliter, firmiterque crediderit, salvus esse non poterit. **G**loria Patri.

Psalms 90. Qui habitat in adjutorio. ut supra 138.

Psalms 67. Exurgat Deus, & dissipentur. ut supra, fol. 355.

Psalms. Deus in adjutorium meum, intende, ut supra fol. 117.

Psal. 53. Deus, in nomine tuo salvum me fac: ut supra fol. 388.

Psalms. Confitemini Domino, ut supra fol. 160.

Psalms 34.

Judica Domine nocentes me: expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum: & exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, & conclude adversos eos, qui persequuntur me: dic animæ meæ, salus tua ego sum.

Confundantur, & reveantur: quærentes animam meam.

Avertantur retrorsum, & confundantur: cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti: & Angelus Domini coartans eos. (quens eos.

Fiat via illorum tenebræ, & lubricum: & Angelus Domini perse-

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: supervacue exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus, quem ignorat; & captio, quam abscondit, apprehendat eum: & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino: & delectabitur super salutari suo.

- O**mnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi:
Eripiens inopem de manu fortiorum ejus: egenum, & pauperem à diripientibus eum.
Surgentes testes iniqui, quæ ignorabam, interrogabant me.
Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ.
Ego autem, cum mihi molesti essent: induebar cilicio
Humiliabam in jejunio animam meam: & oratio mea in sinu meo convertetur.
Quasi proximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacebam: quasi lugens, & contristatus sic humiliabar.
Et adversum me lætati sunt & convenerunt: congregata sunt super me flagella, & ignoravi.
Dissipati sunt, nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione: frenduerunt super me dentibus suis.
Domine, quando respicies? restitue animam meam à malignitate eorum, à leonibus unicum meam.
Confitebor tibi in Ecclesia magna: in populo gravi laudabo te.
Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi inique: qui oderrunt me gratis, & annuunt oculis.
Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur: & in iracundia terræ loquentes dolos cogitabant. (runt oculi nostri.
Et dilataverunt super me os suum: dixerunt, Euge, euge, vide-
Vidisti, Domine, ne fileas: Domine, ne discedas à me.
Exurge, & intende judicio meo: Deus meus, & Dominus meus in causam meam. (super gaudeant mihi.
Judica me secundum justitiam tuam Domine Deus meus: & non
Non dicant in cordibus suis, Euge, euge, animæ nostræ: nec dicant: devoravimus eum.
Erubescant & revereantur simul: qui gratulantur malis meis.
Induantur confusione & reverentia: qui magna loquuntur super me.
Exultent & lætentur qui volunt justitiam meam: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus:
Et lingua mea meditabitur justitiam tuam: tota die laudem tuam.
Gloria Patri. **Psalmus 30.**
In te Domine speravi, non confundar in æternum: in justitia tua libera me.
Inclina ad me aurem tuam: accelera, ut eruas me.
Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugij: ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es tu: & propter nomen tuum deduces me, & enutries me.
Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus. (Deus veritatis.
 In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me, Domine
Odisti observantes vanitates: supervacue. (dia tua.
Ego autem in Domino speravi: exultabo & lætabor in misericordia tua.
Quoniam respexisti humilitatem meam: salvasti de necessitatibus animam meam. (pedes meos.
Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spatioso
Miserere mei, Domine, quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus, anima mea & venter meus.
Quoniam defecit in dolore vita mea: & anni mei in gemitibus.
Infirmata est in paupertate virtus mea: & ossa mea conturbata sunt.
Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, & vicinis meis valde: & timor notis meis. (quam mortuus à corde.
Qui videbant me, foras fugerunt à me: oblivioni datus sum tanquam factus sum tanquam vas perditum: quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu. (am consiliati sunt.
In eo dum convenirent simul adversum me: accipere animam meam.
Ego autem in te speravi Domine: dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis fortes meae.
Eripi me de manu inimicorum meorum: & à persequentibus me.
Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua: Domine non confundar, quoniam invocavi te.
Erubescant impij, & deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa.
Quæ loquuntur adversus justum iniquitatem: in superbia, & in abusione. (disti timentibus te!
Quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine: quam absconderfecisti eis, qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum.
Abscondes eos in abscondito faciei tuæ: à conturbatione hominū.
Proteges eos in tabernaculo, à contradictione linguarum.
Benedictus Dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita. (lorum tuorum.
Ego autem dixi in excessu mentis meæ: Projectus à facie oculorum exaudisti vocem orationis meæ: dum clamarem ad te.
Diligite Dominum omnes sancti ejus: quoniam veritatem requirit Dominus, retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, confortetur cor vestrum : omnes qui speratis in Domino. Gloria Patri.

Psalmus 21.

DEUS DEUS meus, respice in me, quare me dereliquisti? longè à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo super diem, & non exaudies: & nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: speraverunt, & liberaisti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt: in te speraverunt, & non sunt confusi. (& abjectio plebis.

Ego autem sum vermis, & non homo: opprobrium hominum, omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt labijs, & moverunt caput. (vult eum.

Speravit in Domino, eripiat eum: salvum faciat eum, quoniam quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus matris meæ. In te projectus sum ex utero,

De ventre matris meæ Deus meus es tu: ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens, & rugiens.

Sicut aqua effusus sum: & dispersa sunt omnia ossa mea. (mei.

Factum est cor meum, tanquam cera liquecens: in medio ventris auit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis: & in pulverem mortis deduxisti me. (obsedit me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: concilium malignantiū obsederunt manus meas, & pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea. (menta mea, & super vestem meam miserunt sortem.

psi verò consideraverunt & inspexerunt me: diviserunt sibi vestitu autem Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me: ad defensionem meam conspice.

Fruè à framea Deus animam meam: & de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: & à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob glorificate eum. (xit deprecationem pauperis.

Timet eum omne semen Israel: quoniam non sprevit neque despexit avertit faciem suam à me: & cum clamarem ad eum, exaudivit me. Apud

Apud te laus mea in Ecclesia magna: vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, & saturabuntur, & laudabunt Dominum, qui requirunt eum: vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur, & convertentur ad Dominum, universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus: universæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum: & ipse dominabitur Gentium.

Manducaverunt, & adoraverunt omnes pingues terræ: in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: & semen meum serviet ipsi.

Annunciabitur Domino generatio ventura: & annunciabunt cœli justitiam ejus, populo; qui nascetur, quem fecit Dominus.

Gloria Patri.

Psalms 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es: gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: exurge Domine, saluum me fac, Deus meus.

(peccatorum contrivisti.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: dentes

Domini est salus: & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri.

Psalms 10.

In Domino confido, quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra: ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam, quæ perfecisti, destruxerunt: justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: Dominus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: palpebræ ejus interrogant filios hominum.

(tatem, odit animam suam.

Dominus interrogat justum & impium: qui autem diligit iniqui-

Pluet super peccatores laqueos: ignis: & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum.

(vultus ejus.

Quoniam justus Dominus, & justitias dilexit: æquitatem vidit

Gloria Patri.

Psalms.

Psalmus 12.

Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? usquequò aver-
tis faciem tuam à me. (per diem.

Quamdiù ponam consilia in anima mea: dolorem in corde meo
Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? respice, & exaudi
me Domine Deus meus.

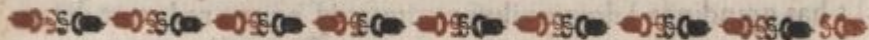
Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte: ne quan-
do dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero: ego autem in miseri-
cordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino, qui bona
tribuit mihi: & psallam nomini Domini Altissimi. Gloria Patri.

Oratio post liberationem.

Oramus te Deus Omnipotens, ut spiritus iniquitatis amplius non
habeat potestatem in hoc famulo tuo **N.** vel famula tua **N.** sed,
ut fugiat, & non revertatur. Ingrediatur in eum, vel in eam, Do-
mine, te jubente, bonitas & pax Domini nostri Jesu Christi, per
quem redempti sumus, & ab omni malo non timeamus, quia Dô-
minus nobiscum est. Qui vivit, & regnat cum Deo Patre in uni-
tate Spiritus sancti Deus, &c.

CONJURATIONES POTENTISSIMÆ

**Ad expellendas aëris tempestates ex diversis probatis
Auctoribus collectæ.**

An te conjurationem Sacerdos fideliter, firmiterque credat ea omnia
quæ Ecclesia Catholica tam explicitè, quàm implicitè credenda
proponit. Praterà diligenter discutiat conscientiam suam, ut
deleto per contritionem, aut confessionem peccato mortali, si quo se ob-
strictum sentiat, faciliùs in sua prece à Deo exaudiri valeat; repe-
tatque eas conjurationes, quibus dæmones magis terreri, ac tempus tem-
pestuosum fugari animadvertit.

Ecc

Cum

Cum primum videbitur, tempus tempestuosum levare, Sacerdos cum superpelliceo, & stolla benedicat aquam, & sal in hunc modum, & sic indutus conjuret ✠ In nomine Domini nostri JESU ✠ Christi. Adjutorium nostrum in nomine Domini. Qui fecit cœlum, & terram. **Exorcismus salis, & aquæ.**

EXorcizo te, creatura salis, & aquæ, in nomine Domini nostri JESU ✠ Christi Nazareni, Filij Dei vivi, ut sis purgatio, & purificatio his locis, in quibus aspersa fueris, ad effugandos imundos, & erraticos spiritus, omnemque nefariam vim diaboli pellendam & omnes figuras, & minas phantasmatis Satanæ exterminandas, & fulgura, & sidera, quæ mitti videntur in domos, arbores, agros, possessiones, turre, vel quamcunque habitationem, non hominibus, aut pecoribus, aut frugibus noceat, sed abscedant, & fugiant, per invocationem nominis Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, &c. **Resp. Amen.**

Remox aspergat aquam benedictam contra tempestatem in modum Crucis.

Extendat manus suas in modum Crucis contra nubes, & dicat.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

Postea genibus flexis dicantur **Litanie Omnium SS. ut supra fol. 112. post Vers.** Ut fructus terræ &c. **dicantur sequentes Vers.**

Ut has grandines à dæmonibus excitatas in aquam reducere digneris, **T**e rogamus audi nos.

Ut has grandines circumdare, & dissolvere digneris, **T**e rog.

Ut has grandines annihilare, & à partibus fidelium repellere, & effugare digneris, **T**e rog.

Ut has grandines benedicere, & dividere digneris, **T**e rog.

Ut has grandines disperdere, & destruere digneris, **T**e rog.

Deinde prosequitur **Litanias usque ad Pater noster quo dicto recitat. Vers.** Adjutorium nostrum in nomine Domini. **Resp.** Qui fecit cœlum & terram. **Vers.** Ostende nobis, Domine misericordiam tuam. **Resp.** Et salutare tuum da nobis. **Vers.** Adjuva nos Deus salutaris noster. **Resp.** Et propter gloriam nominis tui libera nos.

Vers. Nihil proficiat inimicus in nobis. **Resp.** Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. **Vers.** Fiat misericordia tua, Domine, super nos. **Resp.** Quemadmodum speravimus in te. **Vers.** Salvum fac populum tuum, Domine. **Resp.** Et benedic hereditati tuæ.

Vers. Vox Domini super aquas multas, **Deus majestatis intonuit.**

Vers.

Verf. Viderunt te aquæ Deus. *Resp.* Viderunt te aquæ, & time-
runt. *Verf.* Quid est tibi mare, quòd fugisti? *Resp.* Et tu Jordanis,
quia conversus es retrorsum? *Verf.* Non privabis bonis eos, qui am-
bulant in innocentia. *Resp.* Domine Deus virtutum, beatus homo,
qui sperat in te. *Verf.* Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus.
Resp. Et fugiant, qui oderunt eum à facie ejus. *Verf.* Domine exaudi
orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

ADomo tua, quæsumus Domine, spiritales nequitia repellantur,
& aërearum discédât malignitas tempestatum. Per Dóminum
nostrum.

*Deinde aspergat aquam benedictam contra tempus tempestuosum, &
per quatuor latera in modum Crucis, & sapè hoc faciat, de benedicta su-
perius. Et quia Agnus DEI, habet virtutem contra tempestatem con-
jurans potest, imò debet eo uti in eo signando ad sigulas Cruces.*

Oratio.

OMnipotens sempiterne Deus, parce metuentibus, & propitiare
supplicibus: ut post noxios ignes nubium, & vim procellarū,
in materiam transeat laudis comminatio tempestatum.

Oremus.

REX æterni imperij, Omnipotens Deus, qui das escam omni carni:
qui operis coelum nubibus, & paras terræ pluviam: qui mandas
nubibus desuper, & januas cœli aperis: qui transfers austrum de
cœlo, & inducis in virtute tua Africum: qui rigas montes de supe-
rioribus: & de fructu operum tuorum satiatur terra: qui Angelo
præcepisti, ne terræ, mari, neque arboribus noceret: parce, Do-
mine, metuentibus: & propitiare supplicantibus; te enim, Domi-
ne, supplices exoramus, ut procul abscedat incursum turbinum, ca-
lamitas tempestatum, fragor grandinum, percussio fulminum, &
quælibet insidiæ inimici temperentur: infesta tonitrua, & noxiæ
pluviæ, ventorum flamina fiant moderatè suspensa: & omnes quo-
que spiritus procellarum, & aëreæ potestates dextera tuæ proster-
nantur virtutis. Descendat, quæsumus Domine, desuper Spiritus
sanctus, & sicut Samueli cornigerum agnum in holocaustum tuum
mactanti fragoraurearum tubarum repulit adversantem, ita fugatis
omnibus contrariæ potestatis virtutibus, fruges, mentes, & corpo-
ra fidelium manus servet angelica protectione superna: & post sopi-
tos

pitos nubium impetus, in laudis, & devotionis, ac spiritualis amoris augmentum transeat comminatio tempestatis. Per Dominum nostrum IESUM Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, & regnat, in unitate &c.

A Djuro vos, angeli tartarei, per Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum; & per illam lanceam, ✠ conjuro vos, qua Dominus noster IESUS Christus fuit vulneratus in Cruce: & per illos clavos, qui membra Domini perforaverunt: & per illam aquam, & sanguinem, qui de latere Christi effluxit: & per illam spineam coronam, quæ in capite Domini nostri Iesu Christi posita fuit, & per sanctam resurrectionem ejus, & Ascensionem, & per gratiam sancti Spiritus, ✠ Conjuro vos spiritus maligni, ut non habeatis virtutem, neque potestatem super campos nostros aliquid malefacere. ✠ Conjuro vos maligni spiritus per Patrem Domini nostri Iesu Christi, & omnes sanctos eius. ✠ Conjuro vos per sanctam MARIAM Matrem Domini nostri Iesu Christi, & per sanctum Michaellem, & Sanctum Gabrielem, & Sanctum Raphaellem. Conjuro vos, & contradico vobis per istas coniurationes, ut non habeatis potestatem in nubibus cœli nobis nocere, neque in arboribus, neque in vineis nostris, neque in ista provincia, ut non habeatis potestatem super populum Christianum fundere tempestatem. Adjuro vos per Sanctum Petrum, & per Sanctum Paulum, qui suis orationibus deiecerunt Simonem Magum, & per Sanctum Andream, & per Sanctum Joannem, & per Sanctum Bartholomæum: & per quatuor Evangelistas, Sanctum Matthæum, Sanctum Marcum, Sanctum Lucam, & Sanctum Joannem. Vos conjuro per Communem, & societatem sanctorum civium Christi, & per duodecim legiones Angelorum, & per viginti quatuor Seniores, & omnes virtutes Angelorum, & per septem thronos, & per septem candelabra Christi, & per septem dominationes, & per septiformem gratiam DEI; & per singula merita singulorum, & per Agnum Dei immaculatum IESUM Christum, cui est honor, & virtus, & per eos Angelos, qui stant in Paradiso. Conjuro vos, per verum Deum vivum cœli: Deum Angelorum, Patriarcharum, Prophetarum, & Apostolorum, Deum Martyrum, Deum Confessorum, Deum Virginum, ut non habeatis potentiam, neque virtutem in nubibus cœli nobis nocere, neque flagellare super campos nostros, sed in loca deserta, ubi arans non arat, nec seminans seminat. Amen, ✠ Amen. ✠ Amen. ✠

Oratio.

DEUS, qui B. Birgittæ inimicos superare concessisti, præsta nobis famulis tuis, ut intercedentibus ejus oratione, atque meritis ab omni ira tempestatis liberari valeamus. Per Dominum nostrum, &c. ✠ Increatus Pater, ✠ Increatus Filius, ✠ Increatus Spiritus sanctus: ✠ Hagios: Ecce Crucem ✠ Domini fugite partes adversæ. Vicit Leo de tribu Juda, radix David alleluja. ✠ alleluja. ✠ Dixit Dominus ex Bafan: Convertam, convertam in profundum maris; Domine Jæsu Christe, qui cælum, & terram fundasti, & flumini Iordanis benedixisti, & in eo baptizari voluisti, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare pro tua pietate digneris has nubes, quas video ante me positas, ut deficiant, & transeant in aquam salutarem, aut tempestatem faciant in locis desertis, & non noceant aliquibus personis domesticis Christianis, neque domesticis animalibus, neque agris, neque fructibus per virtutem Spiritus sancti, & orationem B. Birgittæ, & omnium Sanctorum, & Sanctarum ✠ DEI. Amen. ✠ In nomine Christi, Amen. ✠ Emmanuel: ✠ Paraclitus: ✠ Sabaoth: ✠ Ischyros: ✠ Athanaros. ✠ In nomine Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ sancti, Amen.

Conjuratio.

Conjuro ✠ vos nubes, & grandines, seu tempestates, ac vobis præcipio per DEUM ✠ Patrem, per DEUM ✠ Filium, & per DEUM ✠ Spiritum sanctum, qui sunt in substantia unus Deus: per potentiam Patris, per sapientiam Filij, per amorem Spiritus sancti, procedentis ab utroque: per sacram obedientiam Virginis Mariæ Dominae nostræ, per virtutes Apostolorum, per passiones terribiles Martyrum Christi, per novem choros Spirituum cœlestium, per fidelem, & sacram vitam Confessorum, per omnes sanctas Mulieres famulas, & Martyres Christi, per omnes animas beatas cœli, per sacram obumbrationem, quam fecit virtus Altissimi beatæ Virgini Mariæ Dominae nostræ, per imperiale verbum, quod fecit Christus ventis, ut cessarent, per divisionem mirabilem Maris rubri, quam fecit potentia divina populo Judaico: per omnia ista superscripta, Conjuro, ✠ & præcipio vobis, ò nubes, seu grandines, quod in signo hujus sacrae Crucis, ✠ quam contra vos facio, indivisa repente recedatis à nobis, & ab hoc loco, sine læsione alicujus hominis, sive loci, sive navis, sive terræ, evanescatis per acrem. Amen. Iterum adjuro vos ✠ grandines, & ventos per quinque vulnera Christi, per tres clavos,

qui ejus manus, & pedes perforarunt, ut in aquam reolutæ disceda-
tis. In nomine Patris ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ sancti. Amen.

EXORCISMUS.

Contra imminentem tempestatem fulgurum, & grandinis.

Quem dicunt Gregorium XIII. ordinasse. ✠

Per signum Crucis ✠ de inimicis nostris libera nos Deus noster.
In nomine Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ sancti. Amen.

Deinde Kyrie eleison. Christe eleison. Pater noster, ✠

Vers. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **Resp.** Qui fecit cœ-
lum & terram. **Vers.** Sit nomen Domini benedictum. **Resp.** Ex hoc
nunc & usque in sæculum. **Vers.** Exurgat Deus, & dissipentur inimici
ejus. **Resp.** Et fugiant, qui oderunt eum à facie ejus. **Vers.** Exurge
Christe adjuva nos. **Resp.** Et libera nos propter nomen tuum.

Vers. Domine exaudi orationem meam. **Resp.** Et clamor meus ad te
veniat. **Vers.** Dominus vobiscum. **Resp.** Et cum spiritu tuo.

Oramus.

Domine JESU Christe, qui fecisti cœlum, & terram, mare, & om-
nia, quæ in eis sunt; qui que flumini Jordani benedixisti, atque
in eo baptizari voluisti, & tuas sanctissimas manus, & brachia san-
ctissima in Cruce ✠ extendisti, quibus aërem sanctificasti: obse-
cramus immensam pietatis, & bonitatis tuæ abundantiam, quate-
nus has nubes, quas ante me, & post me, & supra me, à dextris, &
à sinistris video aërem perturbare, dissolvere, & annihilare digneris:
ut alligata potestas demonum impiè sævientium deficiat, &
turbetur ad laudem tui sanctissimi nominis, & potentissimæ Maje-
statis tuæ. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus,
&c.

Postea conversus ad nubes signet eas signo Crucis, dicens.

Circundet te nubes, Deus Pater, ✠ Circundet te Deus Filius, ✠
Circundet te Deus Spiritus sanctus ✠ Destruat te Deus Pater, ✠
Destruat te Deus Filius, ✠ Destruat te Deus Spiritus ✠ sanctus.
Comprimat te Deus Pater, ✠ Comprimat te Deus Filius, ✠ Com-
primat te Deus Spiritus ✠ sanctus. Benedicat te Deus Pater ✠, Be-
nedicat te Deus Filius ✠, Benedicat te Deus Spiritus ✠ sanctus.
Dividat te Deus Pater ✠, Dividat te Deus Filius ✠, Dividat te
Deus Spiritus ✠ sanctus. Annihilet te Deus Pater ✠, Annihilet
te Deus Filius ✠, Annihilet te Deus Spiritus ✠ sanctus. In nomine
Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ sancti. Amen.

Obse-

Obsecratio.

Sanctus Matthæus, Sanctus Marcus, Sanctus Lucas, Sanctus Joannes Evangelista, qui Christi Evangelium per quatuor mundi partes divulgaverunt ipsi suis meritis, & precibus hanc tempestatem à termino isto, & ab omnibus Christianorum finibus ab eodem Domino nostro JESU Christo obtineant effugari, & depelli.

Exorcismus.

ET ego peccator, & Christi Sacerdos, seu minister, licet indignus, auctoritate, & virtute ejusdem Dei, & Domini JESU Christi summi Imperatoris, non mea potentia innixus, & confusus, vobis præcipio immundissimis spiritibus, qui has nubes, seu nebulas concitatis, in virtute ejusdem Dei, & Domini nostri JESU Christi, ✠ Per sanctissimam ejus Incarnationem, per sanctam nativitatem, per baptismum, & jejunium ipsius, per ejus sacratissimam Crucem ✠ & passionem, per sanctam resurrectionem, per admirabilem ascensionem, per tremendum adventum ejus, & judicium, per merita intemeratæ, & semper Virginis MARIE, & sanctissimi N. & per merita omnium Sanctorum, ut exeatis ab eis, & eas dispergatis in locis silvestribus, & incultis, quatenus nocere non possint hominibus, animalibus, fructibus, herbis, aut quibuscunque rebus humanis usibus deputatis. Per eundem Dominum nostrum JESUM Christum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. Ipse vobis imperat, dæmones, qui has nubes commovetis, de quo de nube lucida fuit dictum: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui. Ipse vobis imperat, qui sua sacratissima Cruce, & corporis sui sanctissimi in ea extensione aërem purgavit. ✠ Ipse vobis imperat, qui per mortem suam, vos, principem vestrum, mortemque devicit, & ligavit atque æternæ gehennæ mancipavit ignibus. ✠ Ipse vobis imperat, qui inferno spoliato surrexit à mortuis. ✠ Ipse vobis imperat, qui post quadraginta dies nube susceptus, virtute sua ascendit in cœlum. ✠ Ipse vobis imperat, qui venturus est judicare vivos, mortuos, & & sæculum per ignem. Amen.

Et postea ostendat Crucem in aëra dicens.

Ecce signum sanctissimæ Crucis: ✠ fugite partes adversæ: vicit enim vos, mundum Dominus noster JESUS Christus Filius Dei, Imperator summus, Leo de tribu Juda, radix David.

Postea

Postea autem aquam benedictam in modum crucis aspergat per quatuor latera, & si Litaniam non sunt dicta, possunt dici hic, si nondum quiescit tempus.

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, & spes nostra salve. Ad te clamamus exules filij Evae. Ad te suspiramus gementes, & flentes in hac lacrymarum valle. Eja ergo advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA.

Sub tuum praesidium confugimus sancta DEI Genitrix: nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed a periculis cunctis libera nos semper Virgo gloriosa, & benedicta.

Quicumque salvus esse, &c. *ut supra fo. 394.*

Canticum trium puerorum dicitur cum V. Gloria Patri. in fine cujuslibet. V. Ut sequitur.

Bene **✠** dicite omnia opera Domini Domino: laudate, & super exaltate eum in saecula.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. (Amen. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum.

Bene **✠** dicite Angeli Domini Domino: bene **✠** dicite caeli Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite aquae omnes, quae super caelos sunt Domino: bene **✠** dicite omnes virtutes Domini Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite sol, & luna Domino: bene **✠** dicite stellae caeli Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite omnes imber, & ros Domino: bene **✠** dicite omnis Spiritus DEI Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite ignis, & aestus Domino: bene **✠** dicite frigus, & aestus Domino. Gloria Patri. (Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite rores, & pruina Domino: bene **✠** dicite gelu, & frigus

Bene **✠** dicite glacies, & nives Domino: bene **✠** dicite noctes, & dies Domino. Gloria Patri.

Bene **✠** dicite lux, & tenebrae Domino: bene **✠** dicite fulgura, & nubes Domino. Gloria Patri. (saecula. Gloria Patri.

Bene **✠** dicat terra Dominum: laudet, & super exaltet eum in

Bene **✠** dicite montes, & colles Domino: bene **✠** dicite universa germinantia in terra Domino. Gloria Patri &c.

Bene **✠** dicite fontes Domino: bene **✠** dicite maria, & flumina Domino. Gloria Patri, &c. Bene

- B**ene ✠ dicite cete, & omnia, quæ moventur in aquis, Domino: bene ✠ dicite omnes volucres cœli Domino. *Gloria Patri, &c.*
- B**ene ✠ dicite omnes bestię, & pecora Domino: bene ✠ dicite filij hominum Domino. *Gloria Patri.* (cula. *Gloria Patri.*
- B**ene ✠ dicite Israel Dominum: laudet, & super exaltet eum in sæcula.
- B**ene ✠ dicite Sacerdotes Domini Domino: bene ✠ dicite servi Domini Domino. *Gloria Patri.*
- B**ene ✠ dicite Spiritus, & animæ justorum Domino: bene ✠ dicite sancti, & humiles corde Domino. *Gloria Patri.*
- B**ene ✠ dicite Anania, Azaria, Misael Domino: laudate, & superexaltate eum in sæcula. *Gloria Patri.*
- B**ene ✠ dicamus Patrem, & Filium cum sancto Spiritu: laudemus, & super exaltemus eum in sæcula. *Gloria Patri.*
- B**ene ✠ dictus es Domine in firmamento cœli: & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula. *Gloria Patri.*
- Vers.** Benedicamus Patrem, & Filium cum sancto Spiritu. *Resp.* Laudemus, & super exaltemus eum in sæcula. *Vers.* Ora pro nobis sancta Dei Genitrix. *Resp.* Ut digni efficiamur promissionibus Christi.
- Vers.** Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus. *Resp.* Et fugiant, qui oderunt eum, à facie ejus. *Vers.* Exurge Christe, adjuva nos. *Resp.* Et libera nos propter nomen tuum. *Vers.* Irruat super demones formido, & pavor. *Resp.* In magnitudine brachij tui. *Vers.* Domine exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat.
- Vers.** Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis, in confessione veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, & in potentia majestatis adorare unitatem: quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Protege Domine, famulos tuos subsidijs pacis, & Beatæ MARIÆ semper Virginis patrocinij confidentes, à cunctis hostibus, & periculis redde securos.

Adomo tua, quæsumus Domine, spirituales nequitie repellantur, & aerearum discedat malignitas tempestatum.

Ad te nos, Domine, clamantes exaudi, & aëris serenitatem nobis tribue supplicantibus: ut qui justè pro peccatis affligimur, misericordia tua præveniente clementiam sentiamus.

LArgiri, & conservare fructus terræ, dignare Domine DEUS noster, ut temporalibus gaudeamus auxilijs, & proficiamus, spiritualibus incrementis.

TRibulationem nostram, quæsumus Domine, propitius respice, & iram tuæ indignationis, quam justè meremur, averte. Per Dominum nostrum.

Potest etiam dici Oratio Sancti, vel Sanctæ, vel Sanctorum propria Ecclesiæ.

Alia conjuratio efficacissima contra ipsam imminens tempestatem devotè dicenda, ex quodam veteri opusculo extracta.

Primò dicatur ter Antiphona.

Asperges ✠ me Domine. & Misere mei, &c. **Deinde sequitur**

Pater te ✠ confundat: Filius ✠ te dividat: Spiritus sanctis ✠ te transeat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ sancti, Amen. Ecce Cru ✠ cem Domini, fugite partes adversæ, vicit Leo de tribu Juda, radix David, alleluja. Christus vincit, Christus ✠ regnat, Christus ✠ imperat, Christus ab omni malo, & tempestate nos, & omnia bona nostra defendat. Amen. Con ✠ juro te, tempestas mala, per nomen Domini nostri Jesu Christi: & per nomina trium Regum, quorum sunt Caspar, Melchior, Balthassar, qui Dominum in Bethleem visitare voluerunt, & obtulerunt aurum, thus, & myrrham. Tibi impero, ut procul fugias, citò recedas à finibus nostris, ne nocere valeas ullis finibus Christianorum. Amen.

Conjuro ✠ te, tempestas valida, per sanctissima nomina Jesu Christi: **Conjuro** ✠ te per Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, & per Beatam MARIAM Matrem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, & per Angelos, & per Archangelos, per Thronos, & Dominationes, Principatus, & potestates, per Cherubim, & Seraphim. **Conjuro** ✠ te tempestas per septuaginta duos Discipulos Domini nostri Jesu Christi. **Conjuro** ✠ te tempestas, per omnia, quæ Deus fecit: & per virtutes cælorum, & per septuaginta nomina ejusdem Domini nostri Jesu Christi Hebraicè, Græcè, Latinè, quibus nuncupatur DEUS. **Conjuro** te tempestas per duodecim Apostolos Domini nostri Jesu Christi, & per tres Patriarchas Abraham, Isâac & Jacob: & per quatuor Evangelistas Dei, Matthæum, Marcum, Lucam, & Joannem. **Conjuro** te tempestas per Annunciationem, & Incarnationem Domini nostri Jesu Christi, per Nativitatem, per Circumcisionem, per Apparitionem, per jejunium, per tentationem, per transfigurationem, per traditionem, captionem, colaphizationem, flagellationem

nem, irrifionem, & paffionem ejus, per Crucem, & Clavos, per lanceam, & vulnera fua, per mortem ejusdem Domini noftri JESU Chrifti, & per dolorem, & lacrymas, quas habuit Beatiffima Virgo MARIA Mater ejusdem Domini noftri JESU Chrifti de Filio fuo Domino noftra JESU Chrifto, & per fepulturam ejus, & per refurreccionem, & Afcenfionem, per Spiritum fanctum Paraclytum Domini noftri JESU Chrifti, ut procul fugias, & citò recedas à finibus noftris. Conjuro ✝ te tempeftas per fanctiffimã mortem JESU Chrifti, & per crucem, in qua pependit pro nobis peccatoribus, Agios, Ifchyrios, Athanatos. Conjuro ✝ te tempeftas, per hæc nomina, Heloy, Heley, Heloy, Alpha, & Omega, principium, & finis, Pax, Vita, Virtus, Salvator, Rex magnus, Deus Sabaoth. Conjuro ✝ te tempeftas per Sanctos Monachos, & Eremitas, per Virgines, & per Continentes, & per omnes Sanctos, & Sanctas Dei, & per omnes Miffas, quæ ubique cantantur, & quæ fuerunt cantatæ, & per omnes illos, qui eas cantaverunt, & per omnem potestatem Domini noftri JESU Chrifti, & per omnia, quæ ad honorem Dei, & Beatæ MARIE Virginis, & omnium Sanctorum dici poffunt. Conjuro ✝ te tempeftas, ut non cadas in territorio noftra, feu in finibus noftris, nec in alio loco, ubi nocere poffis Chriftianis. Conjuro ✝ te tempeftas per omnia fupradicta, ut non noceas, nec nocere poffis animalibus, nec bonis noftris; fed cade in loco deferto, feu eremo inhabitabili, vel in tali loco, ut nemini noceas. Amen.

Oremus.

DEUS, qui Beatæ Birgittæ tempeftatem fuperare concessifti: da nobis famulis tuis intercedentibus, & rogantibus, ut per ejus orationem, atque merita, ab omni fulgure, & tempeftate, & periculo liberari valeamus Per Dominum noftrum, &c.

Sequitur alia Conjuratio grandinis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus fancti. Amen.

Pater nofter, &c. Sed libera nos à fulgure, & tempeftate, & ab omni malo.

Oremus.

Oratio.

OMnipotens fempiternæ Deus, parce metuentibus propitiare fupplicanti- bus tibi, ✝ ut hõfce noxios imbres nubium, & vim procellarum, & comminationem tempeftatis in materiam tuæ laudis transfire facias, Amen.

Pater noster, &c. Sed libera nos ab hac tempestate, & grandine, & ab omni malo. Amen.

Conjuro vos aereas potestates, per Deum vivum, ✠ per Deum verum, ✠ per Deum sanctum, ✠ ut non jactetis grandines, & tempestates in possessionibus, & finibus nostris, & non dixeritis ante tribunal Christi, quod nemo vobis contradixerit. Ego enim præcipio vobis, In nomine Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ sancti, ut non jactetis grandines, & tempestates in possessionibus, & finibus nostris. Sed eas projicite per fluvium, vel immergite in mare sine damno alicujus personæ. Amen.

Postea dicatur Psal. Lauda Jerusalem Dominum &c. fol. 326.

Hæc conjuratio: ter devotè dicatur contra tempus tempestosum.

Alia Conjuratio.

IN Nomine JESU Christi; Vobis dæmonibus quibuscunque & omnibus Vestris Detestabilibus Ministris: Si partem aliquam modo quocunque excogitabili habetis & tenetis in Aere, five in Nubibus Præcipio, ut citò, & tanquam Fulgura recedatis ab Iphis, nullo modo nocendo quibusvis Fructibus Terræ, Arboribus, Montibus, Vallibus, Maribus, nullisque omnimodè Creaturis in Navibus, five extra Existentibus; Sed Per Potentiam Absolutam Patris, ✠ Per Sapientiam Increatam Filij, ✠ Et per virtutem Altissimam Spiritus sancti, ✠ ab Omnibus Sortilegijs, Veneficijs, Incantationibus, Partibus, & Artibus icù oculi fugiatis; Et ego tanquam Minister JESU Christi, & Ecclesiæ, Evello ✠ Extirpo ✠ Dissolvo, & Annihilo ✠ Omnes Nocentes Nubes, & Vestra Omnia Diabolica. Nec audeate omninò Vos Maledicti in Sublunari Quocunque Loco, Tonitrua, Fulgura, Sagittas, Pluvias, Tempestates, Terræmotus, Ventos, Nullaque Turbatura Creaturis Inferre; Sed ad Majorem DEI Omnipotentis Gloriam, Credenium Soliditatem & Infidelium Confusionem, sequatur effectus in instanti. Me per Apostolicam Potestatem imperante & Vobis Quibuscunque Obedientibus, in Nomine Sanctissimæ JESU. ✠ Amen.

Oratio.

Per Misericordiam Pijsimam JESU Christi Domini Nostri, & per suam Ineffabilem Pietatem, ac Clementiam, & per Gloriosissimam Intercessionem Beatissimæ Virginis MARIE, Sanctissimi Patris Benedicti, & Mérita Omnium Sanctorum, & Sanctarum: Quæso dignetur Dominus Nobis Servare Omnes Fructus Terræ, & Libere

rare nos, à Tonitruis, Fulgoribus, Sagittis, Pluvijs, Tempestatibus, Terræmotibus, Ventis, & ab Omnibus Nocituris, Tam Diabolica, quàm Naturali Arte Contextis, Per nomen Sanctum Suum. Quod est SALUS, & REDEMPTIO NOSTRA. Amen.

Benedictio DEI Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Descendat super Nos, & maneat semper.

Oratio Ad S. DONATUM M.

Verf. Ora pro nobis Sancte Martyr Donate.

Resp. Ut liberemur à tonitru, fulgure, & tempestate.

Oratio.

Misericors æterne Deus, in cujus manu elementa sunt, & omnes creaturæ, de quibus secundum arbitrium beneplaciti tui disponis. Te supplices deprecamur, ut aëris potestatibus dissolutis, per intercessionem S. Donati Martyris tonitrua, fulgura, fulmina, omnesque noxias tempestates à nobis clementer avertere digneris: cœlesti benedictione nos, domos nostras, agros, vineas, prata, & hortos contra diabolicas nequitias tuere; ut à tonitru, fulgure, fulmine, grandine, turbine, ac omnibus tempestatum periculis per intercessionem S. Donati Martyris liberati in optata quiete, ac securitate vivere, ac nomen Sanctum tuum laudare, & benedicere valeamus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Verf. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. **R.** Amen.

Pro Gratiarum Actione pro Victoria contra tempus tempestuosum.
Te Deum Laudamus, ut supra sol. 337.

Verf. Benedicamus Patrem, & Filium, cum sancto Spiritu.

Resp. Laudemus & superexaltemus eum in sæcula.

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ, pro collatis donis gratias agimus, tuam clementiam exorantes: ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas. Per Dominum nostrum.

N. interrogavi, eorumque mutuo consensu habeo, de presenti Matrimonio conjunxi; presentibus testibus notis N. qui habitat in Parochia S. N. & N. filio N. &c. Et N. filio, &c. postea eis ex ritu sanctæ Matris Ecclesiæ (si tamen nuptias benedixerit) in Missa celebratione benedixi.

Si unus exijs, qui Matrimonium contrahere voluerint, alterius Parochiæ fuerit, antequam admittatur, Parochus, in cujus Ecclesiæ Matrimonium celebrari debet, denunciationum in ejus Parochia ritè factarum fidem scriptam habeat, quæ asservetur, & res tota exprimat in ipsomet libro Matrimoniorum, hac ratione.

Denunciationes hujus Matrimonij factæ sunt etiam à R. D. N. Parocho Ecclesiæ S. N. sub cujus cura dictus N. vel dicta N. habitat, ut ex ipsius Parochi scripto servato apud me apparet. Denunciationum autem prima facta est die secunda die tertia die inter Missæ Parochialis solemnia, nullumque impedimentum Canonicum detectum est.

Si autem alteruter sit diversæ diœcesis, testimonium Parochi affirmantis denunciations esse ritè præstitas, nullius roboris censeatur, nisi ab Episcopo, vel ab ejus Vicario Generali illius diœcesis subscriptione, & sigillo comprobatum, & ab Episcopo, seu ejus Vicario loci, ubi contrahitur Matrimonium, recognitum sit, ab eoque licentia contrahendi fuerit obtenta.

Ubi verò Ordinarij concessu (quod scripto constare debet) denunciations aliquæ differendæ, aut omittendæ interdum sunt, ita notentur.

Anno Domini die Mensis Denunciatio-
num una die ritè facta, reliquis verò dilatis post Matrimonij celebrationem ex facultate scripto concessa à Reverendis. N. seu Vicarij N. sub die datis &c. infra scripti tenoris, quam penes me servo cum alijs hujusmodi facultatibus, nullogue prorsus impedimento allato. Ego, &c. Ut supra.

Denunciations verò, quæ post contractum Matrimonium fient, ita scribantur.

Anno die Mensis qui fuit Festus, &c. Et sequenti, qui fuit Dominicus, &c. ejusdem mensis. Ego N. Rector hujus Ecclesiæ S. N. inter Missarum solemnia denunciations habui matrimonij, tum prævia opportuna dispensatione inchoata inter N. & N. die prima hujus mensis, nullum tamen Canonicum impedimentum ab aliquo allatum est, quo minus hujusmodi Matrimonium ratum, ac firmum esse debeat.

Si autem denunciationes omnes ommittendæ sint, aut differendæ, ita scribantur. Denunciationibus omnibus omissis, vel delatis, &c. ex facultate, &c. Ego Rector, N. &c. ut supra.

Cæterum si alteri Presbytero ab Ordinario, vel à Parocho ipso facultas facta sit conjugendi aliquos, id in libro proprij Parochi sic adnotetur ipsius Parochi. N. Presbyter, vel Capellanus Ecclesie N. de licentia Reverendissimi Episcopi N. seu N. ejus Vicarij loci N. aut mea, que penes me extat, N. filium N. & N. &c. in Matrimonium conjunxi, &c. ut supra. Et ego N. Parochus N. subscripsi, &c. testor, rem ita se habere.

Quod si ex denunciationibus compertum sit, conjuges aliquo consanguinitatis, aut affinitatis gradu conjunctos esse, nihilominus ad contrahendum fuerit cum ipsis Apostolica auctoritate dispensatum, adnotetur gradus consanguinitatis dispensatæ, & compendium decreti super ea relati cum die & anno, ac notarij de illo rogati nomine hoc modo.

Anno Domini Die Mensis præmissis denunciationibus, ac comperto impedimento secundi, tertij, quartigradu consanguinitatis, vel affinitatis, seu alio quovis, &c. inter & &c. obtentoque per eos Apostolice Sedis mandato de dispensando, &c. cum eis per Reverendissim. Episcopum N. auctoritate dispensato sub die.

Anno ut constat ex actis notarij officij prædicti Episcopi, vos matrimonio conjunxi, &c. ut in prædicta formuli.

Denunciationes autem factæ in diversis Parochijs sponsi videlicet, & sponsæ ab utroque Parocho in libro notari debent, etiamsi matrimonium non sequatur.

Forma Scribendi Statum Animarum in Tertio Libro.

Familia quæque distincte in Libro notetur, intervallo relicto ab unaquaque ad alteram subsequenter, in quo singillatim scribantur nomen, cognomen, ætas singulorum, qui ex familia sunt, vel tanquam advenæ in ea vivunt.

Qui verò ad sacram Communionem admissi sunt, hoc signum C. in margine contra habeant. Qui Sacramento Confirmationis sunt muniti, hoc signum habeant. Chr. Qui ad alium locum habitandum accesserint, eorum nomina subducta linea notetur. Hac igitur ratione fiat, videlicet,

Anno Die Mensis In via, seu Platea seu Pago, in proprijs ædibus Pauli N. Vel in ædibus N. à Paulo conductis habitant, Chr. Paulus N. Petri filius annorum, &c. Chr. Apollonia ejus uxor, filia Jacobi N. annorum, &c. C. Dominicus eorum filius annorum, &c. C. Lucia eorum filia annorum, &c. Chr. Antonius filius N. famulus, annorum, &c. C. Catharina N. filia N. ancilla annorum, &c. + Martinus filius N. annorum, &c.

Forma Describendi Defunctos in Quarto Libro.

Describatur quis, & quæ, & cui Sacramenta ministraverit, quando quis mortuus fuerit, & ubi sepultus: quod hoc pacto fieri poterit.

Anno Die Mensis N. filius N. ex loco N. ætatis N. (si hæc sciri possunt) in domo N. in communione S. Matris Ecclesie animam Deo reddidit, cujus corpus die sepultum est in Ecclesia S. N. mihi N. vel N. Confessario probato confessus die Sanctissimoque viatico refectus die & sacri Olei unzione roboratus etiam per me, die

F I N I S.

Benedictio Candelarum in Feste S. Joannis et Pauli
M. M. die 26 Junij

V. Adjutorium nostrum etc. R. Qui fecit Coelum etc.
V. Domine exaudi etc. R. Et clamor meus etc. V. Dominus
vobiscum R. et cum Spiritu tuo

Oremus

Domine Jesu Christe fili Dei vivi Benedic candelas istas
supplicationibus nostris; infunde eis Domine per virtutem sancti
Crucei et merita S. M. M. tuorum Joannis et Pauli Benedic-
tionem Coelestem, qui eos ad expellendas noxias tempestates
humano generi tribuisti; talemque Benedictionem Signaculo
S. Crucei accipiant, in qualibuscunque locis accenso sive
posita fuerint, discedant principes tenebrarum, et contumiscan
fugiantque praei cum omnibus ministris suis ab habitationibus
illis, nec jacent grandines, aut tempestates in possessionibus, et
similibus eorum, sed eos projiciant per fluvium, vel immergant in
mare sine omni damno alicujus Personae, nec presumant am-
plius inquietare, aut molestare ferventer tibi omnipotenti
Deo, qui vivis, et regnas etc. R. Amen

Oremus

Onnipotens sempiterna Deus, parce metuentibus, propitiare
supplicantibus per merita S. M. M. tuorum Joannis et Pauli,
te rogamus, ut per hos benedictos Cereos omnes noxios imbre-
vimque procellarum, et cominationem Tempestatum transi-
fugias. Per Christum Dom: nostrum. R. Amen.

Antiphona

Isti sunt duae olive, et duo Candelabra lucientia ante
Dominum, habent potestatem claudere, et aperire portam
Regni, quia Lingua eorum claves Coeli factae sunt

Kyrie eleison Chirke eleison
Kyrie eleison. Pater noster etc.

¶ Et ne nos inducas in tentationem

R. Sed libera nos à malo

V. Iusti autem in perpetuum vivent

R. Et apud Dominum est merces eorum

Oremus

Quæsumus omnipotens Deus, ut nos geminata
festitia huiusmodi festivitatis excipiat, quæ de
Beatorum Joannis, et Pauli glorificatione pro-
cedit, quos eadem fides et passio vere fecit ger-
manos esse. Per Christum Dominum nostrum, etc.

Demum Candelæ aspergantur aqua benedictæ
dicendo: Benedictio Dei omnipotentis Patris
et Filij, et Spiritus Sancti descendat super
nos istos, et fructus terra, et maneat semper. Amen